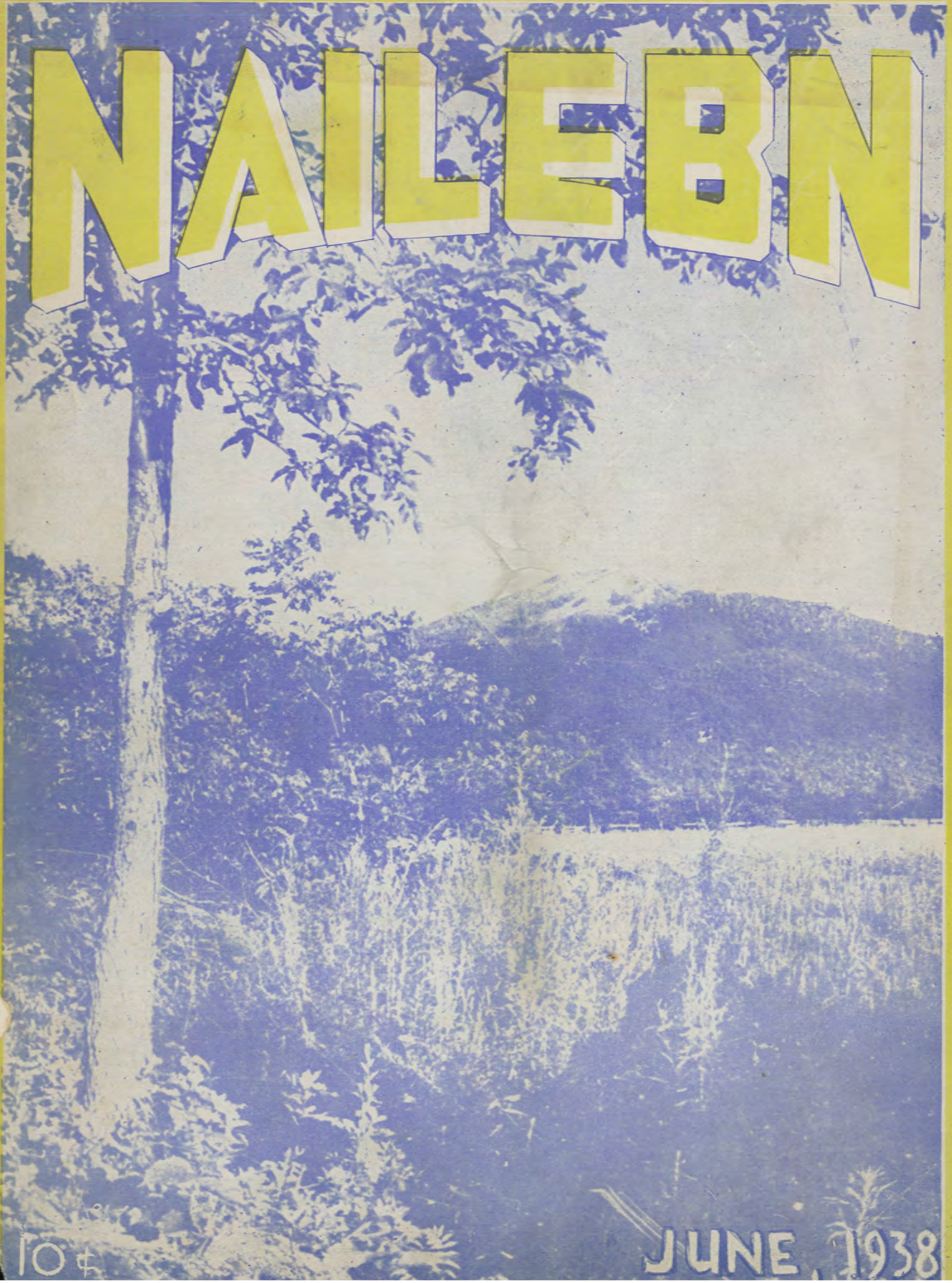

נײַ־לעבן

"NAILEBN"

חודש־זשורנאַל, אַרויסגעגעבן פון דער נאַצ. עקזעקוטיוו פון „איקאָר“ געזעלשאַפט צו העלפן דער אידישער קאָלאָניזאַציע אין סאָוועטן־פאַרבאַנד.

רעדאַקציע קאָלעגיע { ש. אַלמאַזאָוו, ר. יוקלסאָן, משה כ״ץ

פאַראַנטוואָרטלעכער רעדאַקטאָר — ש. אַלמאַזאָוו

יוני, 1938

די באַשלוסן פון דעם פּלענום דאַרפן פאַר־וואַנדלט ווערן אין מעשים

די פאַרברייטערטע פּלענאַרע זיצונג פון דער נאַציאָנאַלער עקזע־קוטיוו פון „איקאָר“ האָט אָנגענומען זייער וויכטיגע באַשלוסן אין באַצוג צו דער אויסברייטערונג פון דער מיטגלידערשאַפט־און סובסקריפּשאָן־קאַמפּאַניע, אין באַצוג צו דער באַלדיגער זאַמ־לונג פון אַ פאָנד פון 5,000 דאָלאַר פאַר דער אָרגאַניזיר־ און קול־טור־טעטיגקייט, פאַר דער פאַרגרעסערונג פון דער פאַרשפּרייטונג פון ליטעראַטור און נאָך און נאָך. אָט די באַשלוסן פון דעם פּלע־נום דאַרפן איצט אויפגענומען ווערן פון דער ברייטער מיטגלידער־שאַפט פון דעם „איקאָר“ און פאַרווירקלעכט ווערן אַזוי שנעל, ווי מעגלעך.

דער פּלענום האָט באַשלאָסן, אַז אין נאָוועמבער זאָל אָפּגע־האַלטן ווערן די 7טע נאַציאָנאַלע קאָנווענשאָן פון דעם „איקאָר“. צו אָט דער קאָנווענשאָן מוז די אָרגאַניזאַציע קומען מיט אַ רע־קאָרד פון באַדייטנדיגע דערגרייכונגען. עס מוז ווערן אַ פראַגע פון ערע און פליכט פאַר יעדן מיטגליד, אַז צו דער קאָנווענשאָן זאָל דער „איקאָר“ קומען מיט טויזנטער נייע מיטגלידער און מיט אַ פאַרדרייפאַכטער צירקולאַציע פון „נײַלעבן“.

דער פּלענום האָט אונטערשטראָכן, אַז די אויפגאַבע צו פאַר־טיידיגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד געגן זיינע שונאים איז איצט איינע פון די סאַמע וויכטיגסטע פליכטן, וואָס מיר דאַרפן דורכ־פירן. לאָמיר אָט די אַרבעט טאָן אַזוי, אַז מיר זאָלן אָפּשלאָגן אַלע אַטאַקעס פון די שונאים, אַז מיר זאָלן געווינען צענדליגער טויזנטער נייע פריינט פאַר דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד.

זאָלן אַלע באַשלוסן פון דעם פּלענום ווערן אַ טריב־כח, וואָס זאָל מעגלעך מאַכן, אַז דער „איקאָר“ זאָל נאָך מער, ווי ביז איצט, באַווירקן ברייטע שיכטן פון דער אידישער באַפעלקערונג אין אַמעריקע!

א פאַרדינטער יום טוב

אין אַלע שטעט איבערן לאַנד ווערט איצט געפייערט דער 60טער יובילײ פון דעם שעף־רעדאַקטאָר פון דער „מאָרגן פרייהייט“, דעם באַרימטן פּובליציסט, ליטעראַטור־קריטיקער און פאָלקס־טריבון, חבר מ. אָלגין. אין ניו יאָרק וועט די פייערונג דורכגעפירט ווערן אויף אַן אימפּאָזאַנטן אופן אין היפּאָדראָם דעם 4טן יוני אין אָוונט.

די ברייטסטע אידישע מאַסן האָבן ליב דעם יובילאַר, ווייל ער האָט סיי אין אייראָפּע, סיי אין אַמעריקע זייער אַ סך צוגע־טראָגן צו די קאַמפן פון די אידישע מאַסן פאַר פרייהייט און צו דעם אויפבוי פון דער אידישער קולטור.

אין דעם איצטיגן מאָמענט, ווען די אידישע מאַסן שטייען פּנים אל פּנים מיט דעם געשפּענסט פון פאַשיזם, איז די סאַמע וויכטיגסטע אויפגאַבע — צו פאַראייניגן אַלע כחות געגן פאַ־שיזם און געגן אַנטיסעמיטיזם. אין אָט דעם קאַמף שפּילט די „מאָרגן פרייהייט“ זייער אַ וויכטיגע ראָל און איר רעדאַקטאָר איז אין סאַמע פאָדערגרונט אין דער אומדערמידלעכער אַרבעט צו פאַר־אייניגן די אידישע מאַסן פאַר דער פאַרטיידיגונג פון זייערע רעכט און פאַר אַן אַנטשלאָסענעם קאַמף געגן די בלוט־דורשטיגע פאַ־שיסטישע בעסטיעס.

חבר אָלגין האָט זיך באַליבט געמאַכט ביי די אידישע מאַסן אין דער גאַנצער וועלט. זיין פען און זיין פייערדיג וואָרט האָט באַווירקט צוויי דורות פון דער אידישער אַרבעטערשאַפט און פון דער אידישער אינטעליגענץ. ער האָט פאַרדינט דעם יום טוב, וואָס ווערט פאַר אים איצט איינגעאָרדנט אין אַלע גרעסערע און קלענערע שטעט איבערן לאַנד. זאָל די ליבע פון די ברייטע אידי־שע מאַסן אים געבן כח ווייטער צו טאָן זיין אומדערמידלעכע אַר־בעט. זאָל אָט די ליבע פון די מאַסן אויך דינען אַלס אַן אָנזאָג די שונאים פון סאָוועטן־פאַרבאַנד, די געגנער פון אייניגקייט צווישן די אידישע מאַסן — די אַלע, וואָס צילן זייערע פיילן געגן חבר מ. אָלגינ׳ען, אַלס דעם אָנגעזעענסטן וואָרט־זאָגער פון דער קעמפנדיגער אידישער אַרבעטערשאַפט — זאָל עס דינען די שונאים אַלס אַ וואָרנונג, אַז געגן זייער ווילן און איבער זייערע קעפּ וועלן די אידישע מאַסן אויספאָלגן דעם רוף פון דער צייט פאַר אייניגקייט, פאַר קאַמף געגן פאַשיזם, פאַר קאַמף פאַר דע־מאָקראַטיע.

אין דעם נומער:

שער בלאַט — יאָסל ראַשקאָוויטש

ש. אַלמאַזאָוו
אָט אַזוי פירט מען די ווייסגוואַרדייאישע העצעס.

דוד מאַטים
די פאַרטיידיגונג פון די ליטווישע אידן.

משה כ״ץ
די פאַלסיפיצירער פון דער אידישער עפנטלעכער מיי־נונג.

יעקב מילך
די אַנדערע זייט פון דעם מעדאַל.

א. ראַוונער
קיין זאַך רירט זיי נים; פון קיין זאַך לערנען זיי נים.

א. ראַטבלאַט (ר. אראנאָוו)
וואָס פאַר אידן זיינען זיי?

באַריכט צום נאַציאָנאַלן פּלענום פון „איקאָר“.

דר. ג. ה. באַריבאַה
„צען שיינענדיגע שטערן“

א. פערטשיק
פאַראַן אַ וועכטער (ליד).

שרה פעל־יעלין
ווען אינגלער וועל מאַטעס ווערן (ליד).

ל. גאָרעליק
פרילינג (ליד).

ביראָ־בידזשאַנער נייעס; אין דער איקאָר באַוועגונג.

Free.... FOR YOUR LIBRARY

Hendrik Willem

Van Loon's new book

THE ARTS

RETAIL PRICE $3.95

HENDRIK WILLEM VAN LOON

VAN LOON'S purpose in this book—and he achieves it, beautifully—is to give the general reader a love for and an understanding of the *background* of all the arts, through the ages. He begins with the cave-drawings of 35,000 B.C. and comes down to our own day, with way-stops at Egypt, Babylon and Chaldea; at the Athens of Pericles; amid the mysterious remains of Etruscan art; in Byzantium and medieval Russia; in the desert of the Islamites and the gardens of Persia; in Provence, Renaissance Italy, Rembrandt's Holland and Beethoven's Vienna. We read not merely about the towering figures—Giotto, Michelangelo, Velasquez, Wagner, Beethoven—but explore a thousand bypaths. Always the emphasis is laid on the human beings who made that art and who have heard it, viewed it, enjoyed it for hundreds of centuries.

BELOW: *The beginning of our modern orchestra. Jongleurs improvising a little concert while waiting for their dinner.*

BELOW: *We admire the first steam engine of James Watt for its logical simplicity . . . but No. 1 of Bach's* Well-Tempered Clavichord *is beautiful for exactly the same reason.*

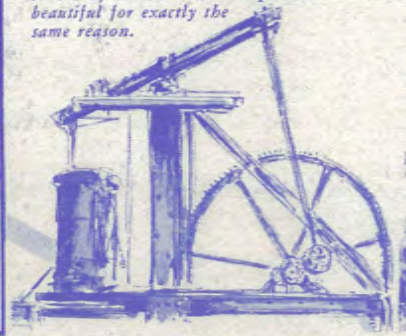

AT LEFT: THE GENTLEMAN PAINTER. *Rubens leaves his native town on a foreign mission.*

BELOW: THE OLDEST PICTURE OF MAN. *The creature, Van Loon points out, is engaged in his customary pastime of killing his fellowmen.*

WHY WE OFFER TO GIVE YOU A FREE COPY

THERE is no reader of *Nailebn* who would not find it in many ways to his advantage to subscribe to the service of the Book-of-the-Month Club; and we make this extraordinary offer in order to demonstrate that this is the case.

What we here propose is this: mail the inquiry coupon, *and a copy of THE ARTS will be put aside in your name,* and held until we hear whether or not you care to join. In the meantime, a booklet will at once be sent to you outlining how the Club operates.

Study this booklet at your leisure; you may be surprised, for instance, to learn that belonging to the Club does not mean you have to pay any fixed sum each year; nor does it mean that you are obliged to take one book every month, twelve a year (you may take as few as four); nor are you ever obliged to take the specific book-of-the-month selected by the judges. You have complete freedom of choice at all times. You also participate in the Club's "book-dividends," of which $1,450,000 worth were distributed among members last year.

If, after reading the booklet referred to, you decide to join the Club, a free copy of THE ARTS being reserved for you will at once be shipped to you.

Here is a very interesting fact; over 150,000 families—composed of discerning but busy readers like yourself—now get most of their books through the Book-of-the-Month Club; and of these tens of thousands of people *not a single one was induced to join by a salesman;* every one of them joined upon his own initiative, upon the recommendation of friends who were members, or after simply reading—as we ask you to do—the bare facts about the many ways in which membership in the Club benefits you as a book-reader and book-buyer.

BOOK-OF-THE-MONTH CLUB, Inc. A722
385 Madison Avenue, New York, N. Y.

PLEASE send me without cost, a booklet outlining how the Book-of-the-Month Club operates. This request involves me in no obligation to subscribe to your service. It is understood if I decide to join I will receive a free copy of THE ARTS.

Name Mr. / Mrs. / Miss .... Please Print Plainly

Address ....

City .... *State* ....

Business Connection, if any ....

Official Position or Occupation ....

Books shipped to Canadian members through Book-of-the-Month Club (Canada) Ltd.

"NAILEBN" - NEW LIFE

JUNE, 1938

Vol. XII. No. 6 (103) Yearly subscription $1; single copy 10c

A Magazine published monthly by the Icor, Association for Jewish Colonization in the Soviet Union, at 799 Broadway, New York City. Telephone: STuyvesant 9-0867

Entered as second-class matter May 14, 1930, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

The Plenary Session of the National Executive of the "Icor" -- A Milestone in the Organization

THE PLENARY SESSION of the "Icor" which was held in the Hotel McAlpin in New York on Sunday, May 8th, was in many ways different than any previous Plenary Session of the organization. The representation was much larger than on any previous occasion. There were delegates from a number of outlying points, including the nearby cities of Linden and Newark, N. J., Philadelphia and Wilkes-Barre, Pa., Boston and Springfield, Mass., and also delegates from Washington, D.C., Richmond, Va., Detroit, Mich., and a delegate from as far as Atlanta, Ga. The large representation in itself signified the importance attached to the tasks which the Plenum had to deal with. Next in importance was the seriousness of the discussion. Twenty-seven delegates participated in the discussion and the general spirit was one of confidence and determination to go forward in the building of the "Icor" as the largest Jewish mass organization in the United States.

The report of the National Executive Committee, pointing out the activities of the organization for the past fourteen months, is reprinted in the Yiddish section of this issue. It is a formidable record of achievements. In studying that report, one cannot fail to admit that the "Icor" has grown to become an important organization, mobilizing the Jewish masses in America for cooperation with the Jewish pioneers in Biro-Bidjan,for the defense of the Soviet Union against all its enemies and for a determined struggle against Fascism and anti-Semitism. The report itemizes the activities, including such important phases of the work as assistance to the fighters for democracy in Spain, financial aid to the stricken Jews in Poland, material assistance to the Morning Freiheit, which is the only paper in Yiddish in America cooperating with the "Icor" and disseminating information on Biro-Bidjan and the U.S.S.R.

The report states in detail the activities of the organization in connection with the 20th anniversary of the Soviet Union and it gives the splendid record of achievements in connection with the celebrations of the tenth anniversary of Biro-Bidjan. The fact that there were celebrations carried out in nearly every city of importance in the United States, the fact that the "Icor" was privileged to have at those celebrations outstanding figures in Jewish public life and the particular privilege of having had the Soviet Ambassador, A.A. Troyanovsky, address the celebrations in New York and Washington, the Soviet Consul General, P. Y. Borovoy, at the celebration in Boston, the renowned Jewish writer and philosopher, Dr. C. H. Zhitlovsky, at the celebrations in Los Angeles and San Francisco—that is proof sufficient that the "Icor" succeeded in turning those celebrations into imposing public demonstrations for Biro-Bidjan and for the glorious Soviet solution of the national problem.

The report to the Plenary Session of the "Icor" stresses a great deal the importance of the activities of the "Icor" in defense of the Jews in the Fascist and semi-Fascist countries. In that connection, the "Icor" could point to a number of anti-Fascist demonstrations in which it took a leading part. It is an integral part of the Jewish Peoples Committee Against Fascism and Anti-Semitism. It participated in the demonstration against Nazism in Washington on the 19th of November. It was well represented at the unity convention of the Jewish Peoples Committee Against Fascism and Anti-Semitism held in New York

In This Issue:

PROF. CH. KUNTZ
The Work of the Icor Is of Great Importance

A. ALMAZOV
The American Jewish Congress Captures Itself

A. ROVNER
A Disservice to the Oppressed Jewish People

S. I. LEON
Hitler Over Philadelphia

CH. RUBIN
World Alliance for Jewish Culture

NATHAN FARBER
Salvaging Human Lives

SOL PEARL
A Jew Avenges Himself

RIVA KANER
Impressions of a Visit to the Soviet Union

Cover designed by J. Rashkovitch

on March 12th and 13th. It took part in big demonstrations protesting against the sale of Nazi made goods. In summing up those activities, one can say without hesitation that the "Icor" did not fail to do its public duty in the defense of the Jews wherever their rights were being impaired. However, in so far as its own direct activities are concerned, that is the membership and subscription campaign, the campaign for funds, there the "Icor" did not rise to the occasion. The Plenary Session of the organization expressed a vigorous determination to improve that section of the work. A convention is to be held in November and it was the unanimous expression of opinion that every effort must be made to come to that convention with a record of achievements in the field of enrolling new members and increasing the circulation of "Nailebn"—a record as formidable as the one pertaining to the educational activities of the "Icor."

The Plenary Session of the "Icor" was imbued with a spirit of confidence in the Jewish people, of a certainty that their appreciation of the great chapter of Biro-Bidjan is such that they will respond to our call to join the ranks of the "Icor." That spirit of confidence is bound to mark a milestone in the history of the organization and there can be no doubt that with the proper approach, with the cooperation of all the members throughout the country, we will be in a position to come to the seventh national convention, which is to be held in November, with a record of the largest membership in the organization and with many new thousands of readers for "Nailebn."

Onward to a successful campaign for new members, for an enlarged circulation of "Nailebn" and for the completion of our task in raising the full amount of $25,000 for our educational work and for a suitable gift to Biro-Bidjan in the year when it is celebrating its tenth anniversary.

(Editorial in the Moscow "Emes")

THE JEWISH AUTONOMOUS REGION IS BLOOMING

THE OCCASION of the tenth anniversary of Jewish immigration into Biro-Bidjan has evoked widespread and profound enthusiasm among the working masses in the Jewish autonomous region. The builders of the Jewish Soviet state, warm enthusiasts of the socialist homeland, love and have great regard for their territory. They are ready to offer all their energies toward furthering the development and blossoming of this, the very first Jewish autonomous area in the world.

As is already well known, the tenth anniversary of Biro-Bidjan is being celebrated in conjunction with the fourth anniversary of the creation of the Biro-Bidjan territory as an autonomous region. The historic date, the twenty-eighth of March, 1928, when the Executive Committee assigned the free soil in the Amur valley in the Far East for Jewish immigration, could not but be marked as a most significant date in the lives of the Jewish workers in the Soviet Union. With a feeling of great joy the workers, collectivists, and professionals of the region—and along with them, the Soviet peoples outside that territory—reviewed the course which the colonizers of Biro-Bidjan have traversed, and the development which the region had undergone. Since the day that the first pioneers of the immigration appeared in this magnificent country, the first fighters intent on taming and cultivating the taiga and transforming it into a fruitful socialist section of the mighty Soviet Union, gigantic work has been accomplished.

At the convention of the 1928 immigrants, which took place on March 29 in the city of Biro-Bidjan, these vanguards of the later migration told of the difficulties they had to surmount in the struggle to subjugate the untamed resources of the region, and build schools, industries, farms, the city of Biro-Bidjan, and the social and cultural institutions. The participants of the assembly exhorted all the workers of the Jewish autonomous region to remain constant to Biro-Bidjan, to remain forever Far Easterners.

"Dear comrades," they write in their appeal, "all that you now see before your eyes here in the autonomous territory, was realized thanks only to the care and help which the Communist party, the Soviet government, and our dear leader, Comrade Stalin, gave and are giving day after day. Biro-Bidjan is no longer a far off country, no longer an unknown place, not exclusively for the Jewish working masses of the Soviet Union. Biro-Bidjan is near. Biro-Bidjan is dear to all working masses throughout the world. Biro-Bidjan—the pinnacle of the Lenin-Stalin national policy in behalf of the Jewish working masses—has become a beacon light for the hundreds of thousands and millions of Jewish workers beyond our borders, still suffering under the yoke of persecution and slander, enduring pogroms and ghettos. Biro-Bidjan, a part of the great socialist fatherland, is a beacon light which shows the only true road in the struggle for their social and national liberation."

And calling upon the workers of the Jewish autonomous region to remain permanently in the Soviet Far East, the first settlers write: "Here will we live, here will we build, here will we further cultivate this fruitful corner of our prosperous homeland—the Jewish autonomous territory—and march forward to new victories."

As reported by our Biro-Bidjan correspondent, there are daily arrivals of numerous workers, collectivists, and young students who express the wish to establish themselves permanently in the Jewish autonomous region. "Our territory," writes a group of workers in a Biro-Bidjan clothing factory, "is in need of firmly established communities. This is in our interests as well as that of continued socialist development." The remarkable efforts on the part of the people of Biro-Bidjan to establish themselves permanently in the territory is a valiant expression of genuine Soviet patriotism, a clear reflection of warm love for the Jewish autonomous region, where, as in the entire Soviet Union, life is rich and colorful.

The Jewish autonomous region—the shining crown of the splendid and historic work of the party, and of the united strength among the Jewish workers in the U.S.S.R.—is widely popular and well loved by the entire Soviet Jewish people. Only under the direction of the Lenin-Stalin party, only in the environment of our socialist land, could the Jewish people obtain the right to autonomy. At the many conventions and meetings which took place recently in numerous cities, towns and villages of the Soviet Union in honor of the anniversary of Biro-Bidjan, workers expressed deep thanks to the Bolshevist party and the great leader, Comrade Stalin, that the Soviet Jewish people, together with all other nations of the U.S.S.R., have attained a happy socialist life.

No matter what city or town one visits, one sees the great interest displayed by the Jewish workers in building the Jewish autonomous region. The immigration into Biro-Bidjan is enormous. In the COMERD and GEZERD organizations there are to be found not a few representatives of citizens in various professions who desire to be sent to work in the territory.

The primary task of the Jewish autonomous region is to absorb large groups of immigrants, increase the population, develop greater and more numerous communities, and build the industries, especially agriculture, with increased speed. But in order to fulfill these tasks, it is essential, first of all, to dispose of the destructive activities of the Trotsky-Bucharin sabotage which expressed itself in criminal form in regard to the immigrants, by maliciously destroying their food supplies, tearing down industrial and cultural developments, and by criminal spoliation of the development of the region in general. It is also a fact that adherents of the Trotsky-Bucharin renegades who were members in the GEZERD organizations, did all they could to bring to naught the plans for colonization, so as to diminish the immigration into that area, and to discourage the desire of migrating to and building the Jewish Soviet state. Uproot the enemy elements within the GEZERD organizations, liquidate also the harmful activities here, place more workers of the COMERD and GEZERD organizations at work in the development of the Jewish autonomous area—such is the task.

The anniversary of the Jewish autonomous territory celebrated on May 7 should be a decisive turning point in the whole work and building of the region. The great enthusiasm which has now spread so widely among the masses in Biro-Bidjan should be directed to fight anew for fresh victories in the development of a Jewish Soviet state.

PROF. CH. KUNTZ

The Work of the Icor is of Great Importance

(An address delivered at the plenary session of the Icor, held in New York on May 8, 1938)

ON THE historic arena, the Icor occupies a place beside the organizations engaged in the serious work of making history. Obviously, to make effectively the history of today it is requisite to know the history of yesterday; for contrary to the common notion, history does not blindly repeat itself; it continues in its course which is rarely rectilinear and is erecting *new* milestones. Let us therefore cast, in retrospect, a glimpse upon the immediate past.

Hardly more than a generation separates our present from the time when the Russian Empire was "the prison of nations." Resting upon an economic system that was a mixture of surviving feudalism and rising capitalism, Czarist Russia was the land of most intense exploitation of the toiling masses of its many subjugated nationalities. The country was thus, on the one hand, saturated with internal popular discontent; on the other, in its blind urge for economic expansion it was animated by the same imperialist ambition that characterized all the capitalist countries at the turn of the present century. And so it has come about that when the Great War broke out Russia played in it an important part.

* * *

THE WAR of 1914, as its aftermath has convincingly shown, has marked the arrival of the capitalist system at the brink of bankruptcy, of selfnegation. Indeed, many and most vexing are the problems besetting the capitalist order, especially in its old age. To mention some of the more important ones: The problem of capital-and-labor with its ever thickening shadow of unemployment; the agricultural problem entailing the plight of the farm population; the national and racial problem expressing itself in internal feuds; the horrifying War-and-Peace problem! Paradoxically enough, the older the bourgeois social order is growing, the greater its technological and material-cultural achievements,—the more impotent is this order to solve any of the foregoing problems. This is why the conclusion of the Great War was followed, practically in every capitalist country, by the emergence of a *revolutionary situation* indicative of the inchoate dissolution of imperialist capitalism. We first consider Russia, for there the revolutionary situation has reached its final historical conclusion.

* * *

THE ABOVE enumerated problems were most acute in the Russia of the Czars. A young, rebellious proletariat challenging a ruthlessly exploiting bourgeoisie; a long suffering peasantry rising against an anaemic but capitalized

feudalism; the many enslaved and pogrommed naationalities clamoring for national deliverance. And all this variegated discontent was directed into and along one unique revolutionary channel by the Bolshevik party led by Lenin, the Party of the Revolution who following the teachings of the master Marx traced the origin of these problems and hence the discontent engendered by them, to the inner working of the capitalist system.

The bourgeois revolution of March 1917, which overthrew Czardom and which was supported by all the Menshevik or social democratic parties totally failed to solve or even to mitigate any of the burning problems and was, logically enough, superseded by the Bolshevik situation brought to its close; capitalism, the basis of the old order, was abolished,—and lo and behold, Czarist Russia, the dingy prison of nations has become, as though over night, the land of the Soviets, the sunshiny Fatherland of nations.

The abolition of capitalism, obviously enough, has made it possible to solve the perplexing problems with a finality unparalleled in history. However, we of the Icor stress the solution of the national problem. For, in the context of present day history when the lot of the Jews in the fascist-capitalist countries is truly catastrophic the solution of this problem by the Soviet National Policy sounds like a miracle. Today even the foes of Sovietism can not help admitting that the solution of the Jewish problem by the S.U. is a praiseworthy deed. But what was the reaction of the so-called American Jewry to this question in the early years of the socialist revolution? I do not mean their philanthropic response. Philanthropy, bear in mind, is never constructive; it is but a quack medicine practised by the old order and calculated to perpetuate rather than to sure its social ills. I mean here what was the ***historical*** appraisal of the phenomenon in question by the American Jewry? We will get the answer as we go along with our story which is concerned mainly with the reaction displayed by the Jewish *toiling masses* of America.

As early as 1924 the Icor was organized. The Icor was and continues to be the articulate medium through which the American Jewish masses express *their* historical appraisement of the Soviet solution of the national problem. Of course, the Icor was from its very inception helping also materially the then started Jewish farm settlements. But material aid was not the sole, nor even the main, task of the Icor. Rather was the material assistance itself but a substantial expression of the feeling of solidarity, an objective testimonial that the American Jews envision the grandeur of the new life which the revolution has ushered in for the quondam dwellers of the ghetto dungeon. Moreover, through this material communion of the American Jews with their Soviet brethren the Icor was enabled to furnish the former genuine information regarding the ways in which the Jews were successfully reordering their life in unison with the grandiose socialist reconstruction of the Soviet land.

* * *

THEN CAME the great date of 1928. On the rich map of the U.S.S.R., the Soviet Government has carved out Biro-Bidjan as the territory where the Jews are to carry out to the full their national selfdetermination. The Icor at once and with unbounded enthusiasm re-orientated its activities in the direction of Biro-Bidjan. You of the Icor know that the help rendered by our organization to the Biro-Bidjan pioneers was indeed great (it ran into the hundred-thousands) and the pioneers were greatly appreciative. But again, this was not the sole aim pursued by the Icor who knew full well that the backbone of the pioneers was and is the powerful S.U. The main task of the Icor has always been both consistently and persistently to interpret Biro-Bidjan in all its significance to the American Jews. To cite one illustration. You will recall how the anti-Soviet Jewish press was quick to train its guns of calumny against Biro-Bidjan as target. It pictured the country as Dante's inferno and the project as a Bolshevik ruse to finish up the Jews. To meet this wanton onslaught the Icor sent, in 1929, an expedition of *non-Jewish* American experts to investigate the promised land. Their report was most favorable. The effect? It silenced the enemies for a while who soon however turned their poisoned pen-swords against the Icor, and now once more against Biro-Bidjan, against the S.U.—an occupation best suited to a malignant disposition.

The attitude toward Biro-Bidjan may indeed serve as the acid test whereby to evaluate the historical insight of the American Jewry. The Agro-Joint, you will recall, represented the latter in the S.U. and was helping "philanthropically" in the Jewish colonization started in the Ukraine and the Crimea. Be it noted in passing that under the supervision of the Soviet authorities the philanthropy was converted into a strict business proposition. However, in the belief of the Jewry only their charity could help "the poor Russian Jews" whose "normal" life was dislocated by the Bolshevik revolution. This belief was nurtured by the Agro-Joint who interpreted the revolution as a disastrous event in the history of the Jews. And indeed, it was the Agro-Joint, this "articulate medium" of the American Jewry that fostered, wittingly or unwittingly, a negative attitude toward Biro-Bidjan. Only in 1934, after six years of Biro-Bidjan, when the A-Joint staff had nothing more to do in the S.U. did it pay a visit to Biro-Bidjan and was constrained to acknowledge that both the country and the project were surprisingly O.K.! . . . No wonder, the American Jewry, that is the Jewish tories and their subservient press fed by history-blind ideaologists, although impelled to admit that there is no anti-Semitism in the S.U., have kept aloof from the Soviet Jews and are prone to treat them as "untouchables."

* * *

I REMARKED before that the Great War ended with a *general* revolutionary situation. What was its fate in the other countries? In the main, three circumstances caused it to spend its force before maturing into a Bolshevik upheaval. One, the lack of unity among the toiling masses exhausted and disorganized by the war. Two, the predominance of the German Mensheviks (the social democracy) who in connivance with the second International supported the bourgeoisie. Three, the capitalism of the victorious countries still possesses of some vitality, hurried to the rescue of the capitalist order. In consequence, the revolutionary situation did not go beyond the stage of the bourgeois revolution(as in Germany, etc.) or broke down under the impact of incipient fascism (as in Italy, etc.). Then followed the universal crisis of the capitalist system. The internal problems have continued to grow increasingly acute. Even the USA, "the richest in the world,55 is incapable of solving them. Active imperialism has degenerated into rabid fascism and the present world situation is, summarily, somewhat as follows:

In the first place, there are today on this planet *two* distinct and opposite economic system, the socialist and the capitalist; the one youthful, thriving, free from insolvable problems, the other senescent, withering, inextricably enmeshed in contradictions. Then, the capitalist world is divided into two camps, the one revolving round the Rome-Berlin axis (with Japan as accelerator), the other round the London-Paris axis (with the USA as the yes-man). The two axes are perpendicular to each other rotating as they do at cross purposes. The democratic L-P axis gorged with the spoils of the last war is for peace, i.e. for preserving the status quo of the capitalist world; the fascist R-B axis is for redividing the globe. Says, by deed, the L-P axis to the R-B axis: if you leave us alone and turn for your "just" self-aggrandizement *Eastward* in the direction *parallel* to our own, we shall have peace in the capitalist world (at the expense of our common opponent, the socialist order). As to the small fry barring the road to the east, well, they can be readily sacrificed. Thus abetted, the fascist volcano is active; its detonation already reverberate around the globe: Spain, China, Austria . . ., all against the "red" menace. We are thus on the eve of events pregnant with a world revolutionary situation, and it must not be crushed!

* * *

SO YOU see, Friends, Delegates of the Plenum; although the history of today is analogous to, yet it by no means is a repetition of, the history of 1914. How many new factors, and what a new milestone, the socialist S.U.! Obviously, the work of the Icor must be accordingly oriented. The Icor is not merely to interpret but to help make history. Again, observe carefully the correlation of forces. On the one hand, the ruling classes of the capitalist world (fascist and democratic alike) are pulling backward; they are the forces of reaction. On the other hand, the suffering toiling masses are by the very nature of their position pulling forward; they are the forces of progress. Clearly, the path of the progressive forces is the path of our Icor organization. And so, Friends: Sharpen your instruments and use them effectively; by word written and spoken spread far and wide the truth as regards the world situation. Remember that modern anti-Semitism, which is of the virulent fascist brand, can be eradicated only by conquering fascism; but only in union there is strength to conquer; therefore promote the united front with all the progressive forces who are fighting fascism, all reaction. Teach this truth to our fellow Jews who are still under the spell of false prophets and increase the Icor ranks manifold. Finally, defend the S.U. with all your might. The meaning of this commandment is all-important because it is all-inclusive: Note that all defence is in the last analysis *self-defence;* thus, defending the S.U., which stands for all that is progressive, is tantamount to defending our own cause, the cause of progress. . . . May your deliberations be fruitful and your work most successful!

S. ALMAZOV

The American Jewish Congress Captures Itself

IN RECENT MONTHS, the American Jewish Congress has been carrying on a campaign for a "united democratic representation of the Jewish people in America." However, when the final announcement about the coming elections was made, it turned out that it will mean neither a united nor a democratic representation of the Jewish people in the United States. According to the plan as announced by the American Jewish Congress, one-third of the delegates to the coming congress is to be made up of members designated by the present congress; one-third is to be made up of designated representatives of national organizations (read—organizations acceptable to the present leadership of the American Jewish Congress). The remaining third is to be elected (nominees for election are to be approved by the present American Jewish Congress). Does it require any deep insight to realize that these provisions were intended to secure a congress of a composition acceptable and suitable to the leaders of the American Jewish Congress as constituted today? Can there be any doubt in anyone's mind that the American Jewish Congress is eager to secure representation to be 100% pro-Zionist and it is because of this desire that the most vital question of defending the right of the Jews in Fascist and semi-Fascist countries has been thrown to the winds?

What was the need of that scheming, of that complicated method of election, and of the three-fold form of representation? Why not a direct appeal to the broad Jewish masses to designate their candidates, to vote for whoever they chose, and to elect a congress composed of representatives of a cross section of the Jewish people in America? What impelled the American Jewish Congress at this time of stress to disregard the most vital problem of uniting

the Jews? What moved them to work out a method of election which is so glaringly in flagrant violation of every elementary rule of democracy? Why add insult to injury, trespassing upon the patience of the Jewish masses, flaunting in their faces the statement that the coming congress is to be a nationally and democratically elected body?

It will be neither national nor democratic, nor will it be an elected body. It will not be national but sectional—a very narrow sectional affair. The American Jewish Congress did not pave the way for a real united congress representing all sections of the Jewish people in America. It is rather poor grace for Mr. Louis Lipsky to stand up at the conference, held in New York on Sunday, the 8th of May, and wrathfully castigate B. C. Vladeck, the chairman of the American Jewish Labor Committee. It is true that that committee too is far from contributing its share to create the necessary unity for the defense of the Jews in all the countries where their rights are being trampled by Fascist hirelings. The policy of the American Jewish Congress is surely not conducive to win over the large masses united in the American Jewish Labor Committee. The coming Jewish congress will not be a democratic one because the election as announced is in complete violation of the commonly adopted democratic rules of any elected body. The coming congress will not be an elected one because as stated above it will be a body, the composition of which has already been determined in advance, having one third of its membership designated by the present congress, the second third designated by the officialdom of a *select group* of national organizations and the remaining third elected not on the basis of a free expression of the will of the Jewish people in America, but selected from a favored group of candidates who receive the stamp of approval of the present congress.

That is a sham of a congress. It is only too pitiful that the leaders of the American Jewish Congress did not rise to the occasion, that even at this moment when Fascism has let loose the mad dogs of zoological anti-Semitism, when it is not a question any more of defending the rights of the Jews to work, or to hold on to their possessions, but when it is a question of saving them from actual physical extermination. At this time when 300,000 Jews in Austria were turned into pariahs overnight, when we are faced with a situation that a number of Jews are robbed of all they possess, placed on a rock in the midst of turbulent waters and left to the mercy of the elements; at this time, when Nazi hoodlums are selecting the most respected Jewish people in the Austrian cities and are forcing them to scrub the streets; at this time when there is no respect for sex or age, when the brutalized hordes have gone mad in their sadistic ingenuity to degrade the Jews—at this time, the American Jewish Congress did not for a moment forget its sectional and narrow political interests. Suffice it to point to the referendum appended to the so-called election. Where was the need of inserting the question whether the Jews in this country are for the establishment of a free Jewish State in Palestine? Is this the problem of the moment? Is this the question that can unite the Jews? Is this the means by which the Jews in Germany, Austria, Poland, Hungary and the Baltic States can be defended against the greatest catastrophe in the history of the Jewish people?

And where was the need of inserting the question whether the Jews are in favor of the continuation of the boycott against Nazi Germany, including within the boycott of the recently annexed province of Austria? Can there be any doubt that there is every need of strengthening the boycott and of bending every effort to fight the beasts of Fascism?

And where was the need of bringing in at this time the question whether the Jewish people favor "the reorganization of American Jewish communities on a democratic basis; and the management of all community activities (including welfare and federation funds) on the same democratic, representative principle?" Is this the most burning problem of the moment? Has this any relevance to the problem on hand?

It is too bad that the American Jewish Congress missed the opportunity to fulfill a great mission at a most serious period in Jewish history. Instead of setting out to unite the four and a half million Jewish people in America into a mighty force for the defense of the Jews in the Fascist and semi-Fascist countries, instead of wielding a power which could attract the cooperation of millions of non-Jews incensed against the brutalities of Fascism, the American Jewish Congress set out to secure for itself a safe pro-Zionist little organization and to continue in snug contentment surrounded by pro-Zionist representatives. Instead of reaching out to get the good will and cooperation of all the Jews, the American Jewish Congress captured itself, assuring for itself a safe majority amongst its followers, making certain that no other voice will be heard within its circles. What does it matter to the American Jewish Congress if such policy is detrimental to the best interests of the Jews in this country, and is disruptive in so far as the fight against Fascism is concerned? The American Jewish Congress paid no heed to the needs of the moment. It is to its everlasting shame that it failed in a moment of great need. The Jewish people will have to find other means of how to express their will over the heads of the leaders of the so-called congress. They will have to build the vitally important and all embracing unity which is the only means by which the Jews in the Fascist countries can be defended.

A. ROVNER

A Dis-service to the Oppressed Jewish People

WORDS ARE TOO WEAK to tell the story of the plight of hundreds of thousands of Jews in the Fascist countries. Hitler and his henchmen doomed the Jewish people, who have been living in Germany for nearly sixteen centuries, to poverty, to banishment, and to physical annihilation. Overnight the fate of hundreds of thousands of Austrian Jews became a nightmare. The plight of the victims of Fascism has aroused the indignation of the civilized world. It is too bad, however, that so few people who realize how barbarous the Hitler method is, dare stand up to speak their mind and to condemn the Fascist cannibals.

Fascism is disrobing itself of every vestige of restraint. Mussolini crushed Ethiopia, and now one country after another is granting recognition to this conquest which is nothing more than robbery in broad daylight. The role of the rulers of Great Britain is the most nefarious one in this respect. It is Downing Street that can be blamed for a great deal of the arrogance and crimes of Fascism both in Italy and Germany.

The Japanese war mongers are wading in the blood of Chinese men, women and children. They are destroying cities; they are trampling all over China, without having formally declared war. Hitler annexed Austria and is now holding an armed first, threatening the integrity and independence of Czechoslovakia. And still the civilized world is silent in the face of the onward march of Fascism which is threatening the peace of all humanity. As horrible as is the fate of the Jews, we must not overlook the fact that Fascism is also carrying on a brutal attack upon the Catholics, upon the German workers generally, and we must well remember that Fascism is a threat to the very existence of civilization. Something must be done about this. Something must be done at once. Anti-Fascist forces must muster every ounce of energy for a fight against the Frankensteins who are ready to drown the world in blood. In this struggle, the Jewish people have every reason to be at the very forefront, since Fascism is aiming at them its severest blows. There is no time to be lost. Any procrastination is not only unpardonable but is actually a crime against the interests of the oppressed Jews. There must be unity. There must be clear vision of what is the most important thing at the present moment. No irrelevant issues are to be permitted to stand in the way of such vital unity.

Recent developments in Jewish life in America, however, indicate that those who took upon themselves the role of leaders in Israel are not only far from realizing the importance of such unity, not only are they not working in that direction, but they are actually placing every obstacle in the way of unity. Not only that, they even took upon themselves to thwart the plans to make it possible for a number of the victims of Fascism to find an asylum in this country. It sounds almost unbelievable to think that leaders of the American Jewish Congress and such others could start a movement to prevent any easing of the immigration provisions and thus actually slam the door in the face of the victims of Nazism that are clamoring for refuge in this country.

The so-called leaders argue that there should be no favors granted the Jews so that the anti-Semites could have no ground to spread their propaganda. How superficial and unfounded such a reasoning is, can well be seen at the first glance. Is there any way of appeasing those who are poisoned by intolerance? Is there any way of satisfying those who fall prey to the anti-Jewish propaganda of Hitler, the Silver Shirts and others? It is rather childish to expect that an avowed anti-Semite will give up his propaganda because a number of Jews will not be admitted to this country. He condemns the Jews under all circumstances. As the saying goes: you are doomed if you do and you are doomed if you don't. There was a time when some German Jews thought that Fascism will hurl all its forces against Communists only. There were Jews who thought that Fascism will attempt to crush workers only. But is there a Jew in Germany today who is safe? Fascism makes no distinction. Anti-Semitism knows no difference. Worker or tradesman, intellectual or housewife, young or old—all are alike to the anti-Semite.

Then again, why think only of the forces of reaction? Why not take into consideration the millions upon millions of upright Americans, who carry on the sacred traditions of tolerance, those who cherish the traditions of asylum for oppressed and persecuted peoples, those who want to uphold the traditions of America of old which extended in the course of its history a hearty welcome to so many millions who had to escape oppression and hunger?

Why not consider that the 5,000,000 Jews in America could win the support of many tens of millions of non-Jews for the proposition of saving a number of the victims of Nazism—Jews and non-Jews as well? Wasn't there an exception made in the case of the Czarist White Guardists, who were admitted to this country outside the quota provisions? Why not do the same for the victims of Nazi persecutions?

The bills that are at present in Congress, particularly the resolution introduced by Congressman Dickstein, are not asking for anything extravagant. It is merely making it possible for a number of the victims of Fascism to enter the country under the unused quotas.

The fear of the so-called leaders are unfounded. The Jewish people must be rallied in support of the Dickstein resolution. Any opposition to it is a dis-service to the

oppressed Jewish people at this moment of great suffering and stress. On the contrary, every effort should be bent to make it possible for a number of Jews and non-Jews to save themselves from the clutches of the Hitler henchmen.

The best way to combat anti-Semitism is not to give any concessions to the forces of reaction, bigotry and intolerance, but to unite all forces of progress for effective aid to those whom reaction and Fascism want to crush and annihilate.

S. I. LEON

Hitler Over Philadelphia

ON THE STEPS of Turngemeinde Hall Storm Troopers clad in regulation green army uniforms were wielding blackjack on these naive passersby who thought that Nazi meetings were public; out on the pavement an orderly band of anti-Nazi pickets bedecked with placards was singing—calmly—a tune taht said "Connecticut Yankees Don't Like Nazis"; while in the distance—the wail of police sirens.

Thus, dramatically, colorfully, did Philadelphia learn one night last month that there was a German-American Bund Local, and that it would beat and club if its meetings were threatened with publicity. The Bund had been in the limelight before—the Anti-Nazi Committee's picket line was a familiar sight at Liedertafel Hall, Sixth St. and Erie Ave., the Bund's former meeting place—but unprecedented was the Nazi violence and the subsequent scrutiny to which the Turngemeinde affair was subjected.

As reconstructed from newspaper accounts and reports of eye witnesses, the story yields two significant details; one—The Bund's Storm Troopers were armed. Brass knuckles, black jacks, and unstrapped Sam Browne belts weer used on those possersby who unwittingly tried to win admittance to the meeting; two—Although publicized in the local Nazi organ as a public meeting, the Turngemeinde gathering was open only to those persons invited by the Bund.

That an organization in possession of arms should hold secret meetings and be permitted to use those arms to preserve the secrecy of such meetings would seem to be an anomaly in democratic United States.

Essential to the understanding of the aims and activities of the German-American Bund local in Philadelphia is a swift glimpse of the national organization as a whole. Consisting almost entirely of Germans residing in the United States and Americans of German descent, the German American Bund has local units in 78 cities throughout the nation. Most important units are located in Philadelphia, New York, Los Angeles, San Francisco, Toledo, Cleveland, Pittsburgh, Boston, Baltimore, Trenton, Passaic, and Buffalo. Guilding spirit of this pro-Nazi cell in America is Fritz Kuhn, self-styled Buhrer, who is the salaried leader of the organization. Coming to America in 1927, Munch-born, ex-army officer, Kuhn worked until two years ago as a chemical engineer in a Detroit automobile plant.

For organizational purposes the country is divided into three districts—East, Central, and West. Automatic members of Fuhrer Kuhn's saff are the three district leaders, who are charged with organization, propaganda, and financial matters. Each district leader has a staff, which includes all of the local leaders in his district.

Official aim of the Bund is carefully worded, chuck full of meaningless platitudes.

"We are," says Fritz Kuhn, "Patriotic Americans. We have only the benefit of the United States in our minds. We do not like all of these false reports about Germany. There was never such a thing as our attacking the Constitution of the United States. We need it. We are for a clean country, politically, socially. We do not like crookedness in politics. We are fighting Marxian doctrines in any form. We teach our boys and girls American History. We try to teach them all of the German language because they ought to known and speak it. We bring them to the great out of doors in our camps. We are doing a job of Americanism."

Brushing aside this guarded statement, we find upon closely inspecting the Bund a compact, tight knit organization engaged in blackmail, in drilling with arms, in instilling foregn ideology, and in raising money for a foreign power.

Taking its cue from the Nazi National Headquarters at New York, the Philadelphia Bund local pursues a program which may be described as anti-Semitic, anti-New Deal, anti-C.I.O., anti-Communist, pro-neutrality, and pro-German. To spread these ideas among Philadelphia Ayrans and to translate them into deeds, the German American Bund local is rigidly organized.

Pivotal figure in the Philadelphia Nazi setup is local leader Alexander Hartman, an employee at Budds, manufacturers of automobile parts, who assumed leadership here when Whilhelm Kunze was promoted to organizational work in New York City. As local leader Hartman wields unlimited power, and is responsible only to the Eastern Divisional leader of the Bund.

Take a map of Philadelphia and draw a quadrilateral running from Columbia Ave. to Erie Ave. and from Third St. to Broad St. This is the heart of the Nazi district in Philadelphia, and in this area lives the majority of the Bund members.

Members are recruited in one of three ways. Most usual method is for a Bund member to recommend one of his friends or relatives. Using another approach, the Bund may mail a copy of its newspaper to a German or an American of German extraction believed to be fertile soil for the Nazi seed. Still another method is to work on those passersby who, gripped by curiosity, come in and investigate a Nazi bookshop which they have happened upon.

Persons applying for membership in the Bund local must file an application blank. At the top of the blank is the name, "German-American Bund," surrounded by a swastika. Beneath the name is the legend, "application for membership." Then follows the brief statement:

"I hereby apply for admission to the membership in the German-American Bund, the purposes of which are known to me, and I obligate myself to support them to the best of my ability. I recognize the leadership principle in accordance to which the Bund is being directed. I am of Aryan origin, free from Jewish or colored blood."

Beneath the pledge is the name, occupation, address, year of birth, and marital status of the applicant. Nationality, references, and names of the other organizations to which the applicant belongs round out the membership blank.

Prospective members of the Bund are subjected to a six-weeks investigation by a committee of six selected by the local leader. Upon entrance to the Bund local the applicant pays a membership fee of one dollar, and monthly dues of 75 cents thereafter.

Recent decision of the managers of Turngemeinde and Leidertafel Halls to refuse the Nazis admittance leaves the Bund without a big-sized meeting place. Split up into small groups, the Bundmen now meet at scattered places throughout the city, with the time and place of the meetings relayed by mouth. Attendance at all meetings is compulsory for Bund members. In addition to the regular monthly meetings the Nazis stage festivals about every six weeks. Most recent Nazi festival in Philadelphia was held last month at Liedertafel Hall in honor of the "martyred" Nazi thug, Horst Wessel. Biggest festivals are held on Washington's Birthday and on Armistice Day.

Activities of the Bund are varied and numerous. At Croyden, 20 miles from Philadelphia, a summer camp is maintained. There young Nazis drill with wooden guns and sticks, learn the goose step, and are saturated with Nazi politics and policies. At the Philadelphia Rifle Club, Eighth St. and Tabor Road, the Storm Troopers, a uniformed and gun totin' offshoot of the Bund, drill and improve their marksmanship.

Uniforms serve as the Bund members method of distinction. Consigned to the black trousers, white shirt, black cap, and swastika arm band, the ordinary member is a drab specimen beside the special guard who is clad in a olive-drab uniform and a Sam Browne belt. Sporting regulation green German uniforms, the Storm Troopers are sattorially the flashiest of Bundsmen. First private militia in our history, the organization boasts a membership of 250,000 men, including Klu Klux, Gold Shirt, and Black Legion remnants. National commander Frieherr Von Schrottar, New York, reports weekly by mail to Frantz Seldte, Minister of Labor, Berlin.

Operating continually along political and economic lines, the Philadelphia Bund local has enjoyed a growth in influence in recent years. Prominent Philadelphians have openly espoused "the cause". Dr. Bessie Burchett, instructor in Latin at the West Philadelphia High School, has praised Fascism in her class rooms as well as at Nazi meetings, while Fred C. Gartner, well-known Philadelphia attorney and Republican candidate for Congress in the Fifth District, has addressed at least one Nazi meeting at Vernon Park, Germantown, October 9. Michael Doresis, assistant professor of geography at the University of Pennsylvania, has lauded Hitler in speeches throughout the country.

In operation at the University of Pennsylvania is one of the choicest Fascist cells on any American campus. Nazi organizer is Rudyard Uzzell, formerly a student at the Moore Scientific School, who this year flunked out of the University. Working off and on for the past seven years, Uzzell has built up a strong Nazi following which is confined mainly to a campus fraternity that must go unnamed here. Members are openly recruited. Reaching its peak in the spring of last year, the Pennsylvania Nazi cell broke up a pro-Loyalist demonstration, booing and shouting down the Spanish Loyalist speakers. Although the administration at the University has maintained a strictly neutral attitude toward the Nazi organization, the official campus daily, "Daily Pennsylvanian", has openly supported the cell's actions for the past three years. Fred Jones, editor of the publication in 1935-36, accepted a job with a Hearst broadcasting station upon graduation, while Della Ciotta ,editor in 1936-37, was offered a job on Hearst's New York Daily Mirror but turned it down.

The burden of ferreting out and publicizing Nazi activities in Philadelphia has been assumed by the Citizens Anti-Nazi Committee , a branch of the American League for Peace and Democracy. Similar work among the Jewish population is being done by the Jewish Peoples Committee and the "ICOR". Strengthening of these Anti-Nazi organizations is essential to unbroken, uninterrupted march of Democracy in the United States. Strengthening of these Anti-Nazi organizations spells death to American Fascism.

IN THE LAND WHERE NATIONAL ANIMOSITY IS A THING OF THE PAST

A Sturdy Jewish Pioneer in Biro Bidjan.

CHARLES RUBIN

World Alliance for Jewish Culture

THE youngest world-wide Jewish organization to make its debut is the World Alliance for Jewish Culture, or "Ykuf", founded in September 1937 at Paris, France. Its aims are two-fold: to promote cultural work wherever Yiddish is spoken and to coordinate all such effort in a world central agency, the Alliance.

A third and corollary aim of the organization is to forge an instrument of political defense out of the cultural unity of the far-flung Jewish communities.

The idea itself was born in Paris, capital of the Popular Front. The need for such a body has long been realized by both the larger and smaller Jewish communities. No less than 14,000,000 out of an estimated 118,000,000 Jews speak Yiddish and believe in Jewish culture. They support schools, libraries, lecture halls, theatres and similar institutions in an effort to keep this culture alive. They would like to see it grow and develop on a sound foundation. But how to achieve this? Obviously, coordination of all cultural efforts for exchange of information and to avoid unnecessary duplication would be the first and inevitable steu in the proper direction.

But an even more paramount consideration that led to the founding of the new body was the political situation. Faced by the spread of the menace of Nazism and Fascism and the growth of anti-Semitism in semi-totalitarian countries, many progressive and far-sighted Jews in all lands have been trying to devise a means of uniting all Jewry for purposes of common defense. This was no easy task. Not the least of the obstacles to reckon with was the political factionalism prevailing in Jewish life. The great iecessity of the moment was to find some common ground on which Jews of all, or almost all, political complexions could meet.

This common basis was found in the common cultural heritage and aspirations of the Jewish people. To defend and foster these is the common desire of the vast majority of the Jewish nation. Why not invite all factions and groups to come together and, laying aside all political differences, decide on a universally acceptable program of struggle for a common objective?

Accordingly, in 1936 at Paris, a plan for such a conference was drawn up by a group of progressive and intelligent individuals and sent out to Jewish communities all over the world. The response surpassed the expectations of even the most optimistic of the small group of planners. Replies of enthusiastic approval converged on the Paris group from all the ends of the globe. Every one was for Jewish culture, and every one felt the need for a pooling of all cultural effort.

Some opposition, however, the plan did meet. This came from those Jewish quarters that are perennially opposed to everything that sounds "too Jewish". These include the wealthy assimilationists, who fear lest they prejudice themselves in the eyes of public opinion by identifying themselves too closely with the poorer class of Jews. (It should be pointed out that Jewish culture is primarily an expression of the lower classes). There were also those who objected to the project because it did not exclude Communists from among the possible participants in the conference.

Fortunately, however, the opposition was not strong enough to endanger the success of the plan. Preliminary meetings were held in the various Jewish communities, at which delegates to the Paris conference were chosen. In the United States, such a meeting was held in August 1937, at New York. About 800 delegates repreesnted 452 organizations attended. These elected 11 delegates,—writers, artists and cultural workers, to the Paris conference.

The Paris conference was attended by 104 delegates representing 23 countries and 677 cultural organizations and institutions. Reports and speeches by delegates, giving a graphic portrayal of Jewish cultural conditions in almost all countries, have been issued in book form under the title of First World Jewish Culture Congress, Paris 1937. No one interested in Jewish life can afford to ignore this book. It has many lessons to teach us—not the least of which is that Jewish culture, far from being a dead or dying organism, as some critics would have it, is a rich and vital and expanding tradition, possessing a healthy will to live. The delegates from Uruguay, Holland and Mexico find that their educational problems are almost identical. The Rumanian delegate alternately delights and saddens his audience by reporting a great upsurge of Jewish cultural interest in his country but a lack of proper means of giving it expression—such as a daily press, a publishing house and a theatre. Included are papers on Jewish art, Jewish philological research, the Jewish school.

The feelings that animated the delegates to the conference were reflected in the manifesto issued by the Congress:

"The present moment is a profoundly tragic one in the life of the Jewish people. In their crusade against all that is progressive and vital in the contemporary world, the dark forces of reaction and fascism have made the Jewish nation the target of their separate attacks. The very existence of th e Jewish people is being threatened in sevral countries, where Jewish culture, the Jewish language, Jewish cultural institutions, that weer built by the sweat and marrow of the Jewish masses, and Jewish cultural workers are the constant victims of relentless oppression."

"The Jewish people are not to be separated from Jewish culture. Jewish culture is not to be separated from the Jewish people, the wide masses of workers. The better their forces are organized, the richer will Jewish folk-culture bloom and the mightier will be their and their culture's resistance to destruction."

The tasks which the Congress has set for itself are as follows:

"1. Defense of Jewish culture against all its external enemies, mobilization of world public opinion, and mobilization of social forces, both eJwish and non-Jewish, for the defense of the Jewish language and Jewish culture, wherever these are being oppressed or endangered.

"2. Defense of Jewish culture against its internal enemies.

"3. To widen, deepen, enrich and refine world-wide Jewish progressive culture and to stimulate its further growth toward social justice and liberty."

Various commissions on literature, art, the theatre, education, science and organization brought in resolutions, which were adopted by the Congress. These resolutions contain detailed plans for putting the Congress's objeceives into execution. One of these resolutions called for the establishment in the 23 constitutent countries of branches of the World Alliance for Jewish Culture, which branches were to see te it that the program was carried out.

Just how these branches function can perhaps be best illustrated by describing some of the activities of the American section of the Alliance.

This section, conforming to a Congress resolution, began its work by celebrating "a month of Jewish culture", from Feb. 26 to March 27, 1938. The celebrations included an exhibition of painting, sculpture, the graphic arts, Yiddish books and the Yiddish press; and lectures, readings and discussions on Jewish culture topics. A handsomely bound catalogue contains reproductions of the pieces of art exhibited, the work of 73 artists. Some of the foremost Jewish writers and intellectuals participated in the discussions. Both the lectures and the exhibition were well attended and warmly received by the Yiddish press.

While all this has taken place in New York City, the rest of the country is not being neglected. The Alliance, through its representative, the well-known Yiddish poet, Z. Weinper, is bringing its message to every Jewish community in the country, where the way is being paved for similar activities to be undertaken.

Officers of the American section of the Alliance include Dr. Chaim Zhitlowsky, honorary chairman; Dr. A. Mukdony, chairman; J. Opatoshu, secretary; J. Milch, treasurer; and A. Olken, executive secretary.

NATHAN FARBER

SALVAGING HUMAN LIVES

(The Hias, Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society at work)

IMAGINE A CITY of, say, the size of Buffalo suddenly surrounded by troops sent there by the President of the United States, who has further decreed that the residents be deprived of all their property and savings, and that none shall be permitted to earn a livelihood in any of the professions or businesses. Why? Well, the President, having mused for a long time, is convinced that the people of Buffalo are the real cause of unemployment and all the other ills from which the nation is suffering. And he further believes that the first step toward normalcy is the gradual destruction of that community.

Fantastic, as the very thought of such a circumstance may seem, a horribly analogous condition prevails in Germany and Austria at this very moment. Perhaps the only difference is that Hitler, instead of venting his rage on a particular community, has sought out for demolition the half a million or so Jews living on German soil.

When the Nazi sestablished the Third Reich in the Spring of 1933, they seized upon the Jewish minority as a convenient butt for their sadistic fury, and as a peg upon which to hang the nation's troubles. Yet how broad will be magically forthcoming as soon as the Jews are no more, the Nazi chieftains have yet to explain rationally. In the meantime the Nuremburg laws and extra-legal atrocities have made life unbearable for the rapidly diminishing Jewish population. And with the recent military *Anschluss* or helpless Austria, thousands more Jews found themselves ensnared in the sanguinary Nazi toils. As for the Jews living in the semi-Fascist countries of Central Europe, they are faring almost as badly.

The dire distress of European Jewry has aroused the indigation and compassion of all democracy-loving people throughout the world. But curiously enough, although the German Jews have been in horrible straits for over five years, it is the agony of the Austrian Jews which has stirred the greater sympathy among their co-nationals in the United States. This is undoubtedly due to the fact that the attack is so ruthless, so brutal, and so sudden.

The poignant solicitude on the part of the American Jews and their eagerness to aid their tortured European brethren became vividly apparent to me during my recent visit to the New York offices of the Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society. In its large waiting room sat many men and women of all ages and from all walks of life, seeking counsel and assistance whereby they might send help across the Atlantic as quickly as possible. These people were but a portion of the daily average of about 600 who are interviewed and advised at this institution. And each day hundreds upon hundreds more ask their questions in letters and over the telephone.

With well over half a century of successful experience in immigration matters behind it, the Hebrew Sheltering and Immigrnat Aid Society, widely known as HIAS, is well equipped to furnish the aid sought of it. But Mr. Isaac L. Asofsky, general manager of this unique organization, admitted that the present deluge of appeals for help was unprecedented in its magnitude. Indeed so vast has been the increase in clients that the normal number of workers has been trebled, and Mr. Asofsky has moved from his office so as to make available additional space for the increased staff. In the meantime he himself has a desk in a corner of the conference hall. During the interview he answered numerous telephone calls, gave directions, and advised office aides who kept popping in through every door.

The work being done in New York and all over the United States is only part of what the HIAS is accomplishing through its branches and affiliates in nearly every nation in the world. There are units in Europe (Poland, Germany, Italy, Spain, Holland, Belgium, etc.), South America, Asia, and Africa. At the close of the World War the HIAS established an office in China to assist the Jews stranded there in returning to their homes or to immigrate to the United States and South American countries. These branches are very necessary inasmuch as the HIAS aids not only the immigrant newly arrived in a strange land,

but also clears away difficulties which may stand in the way of persons seeking to emigrate from their homelands.

The closing of the Vienna branch by the Nazis has greatly hampered the HIAS's work in assisting the Jews to leave Austria. And due to the close censorship of the mails, hundreds of letters pleading for aid have never reached their American destinations. But the resourceful HIAS has overcome that difficulty in part at least by having its letters from Austria sent through the United States consular office.

Thousands of letters have come from Austria and Germany to the general offices of the HIAS in New York. These are read, sorted, and acted upon after due investigation. All reflect the tortured existence which is the lot of the Jews under swastika tyranny. All beg for the opportunity to leave the land of endless nightmares which merciless Fascist ideology and practice have created.

I was permitted to read random samples from newly arrived batches of correspondence written by these persecuted people. For fear lest their letters be destroyed by the diligent Nazi censors all understate their tribulations and fears. As it is, many of the letters show unmistaken evidence of having been blue-penciled. But reading between the lines the distress hinted at is very plainly seen.

"We are," I read, "two Jewish girls living in Austria, 23 and 19 years old respectively, born and raised in Vienna. We can do housework, and are experienced milliners. We would also be very glad to work on a farm. Please, sirs, let us know if you can do anything for us. We are healthy and strong and are willing to do any work."

And Norbert S., a 16-year-old lad in Germany, pleaded: "I beg for emigration to the United States. I have to beg you to give me the possibility of a new life, because I have no relatives or friends in any country." Though his English may be non-standard, the helplessness and agony mirrored in his supplication is plain enough.

"I pray you," stated another letter from a Viennese physician, "to be so kind as to help me to immigrate into the United States. I am a Jew, 30 years old, of Austrian nationality and qualified as a doctor of medicine in 1930. I am ready to accept any kind of laboratory work available. I intend to live by my own work."

And yet another letter: "I received your address from the Vienna Israelitische Kultursgemeinde, and I know that you are informed of the conditions in this country. I beg to ask you to help me, as I am poor and have no relatives or friends to whom I might apply for help. But I am young and have enough courage, so that I am sure that if you give me a chance I would work my way up in a short time."

Due to the stringent rules and regulations concerning immigration and emigration which obtain in the variousc countries, the Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society cannot, unfortunately, help all who turn to it. But for those who can meet the requirements, the HIAS does everything in its power. In spite of all the difficulties put in its path, the HIAS, in cooperation with the Jewish Colonization Association (the ICA), has aided some 28,000 persons to leave Central and Eastern Europe in the past year. Already 17,405 German refugees have been assisted to emigrate to new homes in friendlier lands, and a sum well beyond a million dollars was expended for this purpose. Mr. Asofsky told me that at present the HIAS is seeking to raise a transportation fund of at least $250,000 to be used for the same humane purpose in the coming year.

I was permitted to sit at the desk of one of the interviewers, Mr. Alexander Shluger, and I learned a great deal about the steps one has to take in order to be able to obtain an immigration visa. Mr. Shluger, by the way, is a fine example of the high calibre of the HIAS's staff of workers. He has been with the organization for many years and for a time served in the Polish branch of the Hebrew Sheltering and Immigrant Aid Society. He speaks about a half-dozen languages and is thoroughly familiar with immigration laws in force here and abroad.

To obtain a visa, a person must show conclusive proof that his relatives in the United States are able and willing to support him. A statement from a certified accountant, a letter from the employer signed by a notary public and showing the salary earned, statements from life insurance companies regarding the amount of insurance carried, a copy of income taxes paid, and so forth, must be produced by the American relatives. The necessary statements, once procured, are sent by the HIAS in New York to the branch or affiliate in the country in which the would-be immigrant now resides. All other matters are arranged by the HIAS. The American consul does not seek evidence of great savings or property holdings. The more important question is the ability to support and properly care for the immigrant once he enters the United States.

Much of the correspondence from Europe which comes to the offices of the HIAS contains requests for contacting relatives living in this country. Whenever possible the HIAS uses its branches and volunteer workers in other sections of the United States in locating relatives. When these cannot succeed, as sometimes happens, notices in the press are resorted to. In the majority of cases the people sought are eventually found. They are thereupon notified that their European kin are asking for aid, and are given detailed suggestions as to what to do. This elaborate activity on the part of the HIAS organization has been of incalculable value in easing the distress of the many refugees from Germany stranded in Spain, Holland, Italy and other countries.

But no matter how excellent the immediate accomplishments of the HIAS may be, these and future efforts will not solve the Jewish problem in the several countries which are under the sway of Fascism. This solution, so obvious to all enlightened people, is contained in resisting the destructive forces of the various forms of Fascism and anti-Semitism wherever and whenever possible. And such a solution demands a united front of all progressive groups everywhere.

Cleaning up the bloody debris which Fascist havoc creates is a superficial activity; it is not enough to help the individual Jews. The oppressed masses of Jews everywhere must be aided by a strong public opinion firmly united and determined to oppose to the hilt the spread of the Nazi and Fascist plague in this and other democracies. But the necessity of the first-aid work of the HIAS and the dispatch with which it is being carried out, cannot be denied or underestimated.

A Daily Scene in the Office of the "HIAS"

SOL PEARL

A JEW AVENGES HIMSELF

(A Chapter in the Series, "The Jews Under the Czar)

In memory of my dearly beloved father who died on the 12th of May, this year.

THE VILLAGE POLICEMAN, the Uriadnik, had virtual sway over every phase of the village life and his decisions and actions were final with no one to appeal to. It is true that according to the letter of the law the village policeman was responsible to higher authorities in the district and in the provincial administration, but as the peasants used to say, "God is far away but who can reach him." How could anyone in the Czarist village, cut off from the rest of the world by long distances and impassable roads, dream of reaching higher authorities to appeal against the village policeman.

Kurnos was a Uriadnik of a special type. He was interested not merely in accumulating as much as possible—which was the general trait of Czarist officialdom—Kurnos had a special sadistic pleasure in administering corporal punishment to his "subjects." Whether a peasant was brought to him because of a drunken brawl, or whether one was delinquent in the payment of his taxes, the Uriadnik who acted as prosecutor, judge and executioner, would personally administer a beating. Quite often he would flog the peasants. On many an occasion Kurnos would beat up a peasant before finding out what he was accused of. There were no rare occasions when peasants were beaten when they came with the most innocent request to Kurnos.

The villagers dreaded the Uriadnik and in time they tried to avoid him as much as possible. The very mention of his name used to drive horror into the hearts of all the people in Basovkoot. He became the boogy man to children. It was sufficient for a mother to point a threatening finger at a child and say "Kurnos is coming," and silence and a deadly pallor would immediately follow.

Contrary to all traditions prevailing amongst the lowest and highest strata of Czarist policedom, Kurnos rarely drank, and even when he did, he always remained sober. It was not wine that was his intoxicant, but a beastly joy in watching the villagers with noses bleeding, eyes swollen, and bodies shaken in convulsions of pain. Kurnos brought the administering of corporal punishment to an art. During an execution his eyes would light up with the glow of an inner satisfaction. While slapping the face of a villager, he would smack his lips repeating, "There you are, there you are, you son of a ..... and here is one more for you, and one more." It was easily apparent that the executioner was in a state of exultation, that he enjoyed every moment of the execution and that the greater the pain of his victim, the higher was his pleasure.

The Uriadnick's iron rule had only two exceptions and that was in relation to the priest and to the duke whose baronial manor was the showplace of that section of the country.

It goes without saying that Kurnos wouldn't even dream of raising a finger against the priest, the mighty duke Lubomirsky, or against anyone belonging to the duke's household. What was really noteworthy was the subservience of the Uriadnik whenever he came face to face with anyone remotely connected with the mighty landowner, or with the priest and his family. There the Uriadnik shrank. He was gallantry itself, soft spoken, with his back bent as if ready to be beaten himself.

It seemed that to Kurnos humanity was divided into two sections—one belonged either to those who were being beaten, or to those who were entitled to give a beating. In his relations with the peasants he knew that he was the boss, but when confronted with those above him on the social ladder, he would cringe as if feeling that as far as they were concerned, they had a right to beat him.

Is it any wonder that with a social philosophy of that

sort, Kurnos treated with special brutality the two Jewish families in the village and any Jew who had the misfortune to cross his domain? Kurnos worked out a complete system of how to go after a Jew who happened to come into his village. At first there would be an inquisition, the object of which was to confuse the Jew, to make him admit all sorts of transgressions, to make him pay a monetary fine or in lieu of money a payment in kind, and finally a severe beating which would end by the Jew being thrown out of the Uriadnik's office and Kurnos standing in the frame of the door holding his sides and laughing boisterously at the sight of his victim in the gutter.

The usual procedure would be approximately as follows: Kurnos to the Jew, "How old are you?" "Forty-five." "When were you born?" On the slightest hesitation there would follow banging on the table, Kurnos acting in the manner of a cat jumping at a victim, would start yelling, "So you cheated; you are not forty-five." Next would come the question about the occupation of the victim. "What are you doing in this village?" "Selling knives, spoons, cotton thread?" "Have you a license?" "Oh, no, that license is no good; it doesn't say specifically that you have a right to trade in this village." In vain would the Jew try to explain that his license entitled him to trade anywhere and that this was the first time that he was molested by a village official. Kurnos was adamant because he wasn't interested to learn the truth and act according to the provisions of the law. He wanted graft and above all he had to find an excuse to torture his victims.

Of the two Jewish families in the village, the family of the miller was in particular disfavor with Kurnos. That family was considered to be opulent, and no matter how much they paid, the Uriadnik could never be satisfied. There was also an additional reason for the dissatisfaction of Kurnos. He somehow couldn't make out in what category the miller's family belonged. They were Jews and therefore he, being the law, could treat them as he wished, which meant that he could treat them even worse than the peasants. But they had a nice home. One never saw them drunk. They were held in high esteem by the peasants. The priest was seen on many occasions chatting friendly with the miller, and it was known that the miller had dealings with the duke, and that he was being admitted to the duke's castle as a regular visitor entering by the front door. That kept Kurnos puzzled. He could not afford to exempt the miller from the circle of people whom he considered to be subject to his peculiar way of dispensing justice by the power of the fist. That predicament of the Uriadnik made him especially exacting in his demands for money. He could not raise his hand against the miller who was a very old man with the appearance of a Patriarch, but Kurnos made the sons of the miller taste the prowess of his fist. He very little suspected that in that family there would be found one who would put an end to his executions and to his very career.

The oldest daughter of the miller was married to a young man from a far away village. The marriage ceremony was a gala affair with many relatives of the bride and the bridegroom attending. Dancing was going on far into the night to the delight of the villagers who watched the ceremony from the outside, but who were not forgotten because from time to time food and drinks were served to them. Kurnos was invited to the wedding and that was about the first time when he became drunk. When the liquor took complete effect, he became very meek and in that state he kept on repeating, "You seem to be a nice Jew"—that is to the bridegroom—"let's shake hands. But nevertheless I'll have to give you a beating." "Oh, yes, I'll have to give you a beating!"

The bridegroom who was a young man of gigantic stature was at the same time timid as a lamb. He laughed good-naturedly because he did not know the real Kurnos. He did not have to wait long to find out that the drunken blabbling of the Uriadnik was not a thing to be ignored. It was in the second month after the young man come into the miller's house that he saw the Uriadnik beat up his youngest brother-in-law. He ran up to the rescue of the young man, but Kurnos pushed his aside, dealt several more blows to the young man, turned and left, panting as a tiger. To the newcomer it seemed preposterous but he did not know what to do about it, because by that time he had already received an earful about the Uriadnik's executions. A few days after that incident, the young man's father and mother came to visit their son. He was their only son, and being lonesome for him, they came to see him, though it was only about six weeks since they parted after the wedding ceremony. Kurnos happened to be in front of the flour mill just at the time when their wagon pulled up, and before they realized what was taking place, he was at the old man beating him and trampling him under foot. The commotion aroused the miller's household and to their consternation they found out that the victim was the father of their son-in-law. Their first impulse was to come to the rescue of the old man, but they refrained from any unguarded step because they knew that that could only increase the fury of Kurnos. They remained silent for a moment, but suddenly there was heard a cry. The young man whose father was being beaten appeared at the door. In a moment he sized up the situation. Before anyone had a chance to say a word, or to interfere with him, he jumped at Kurnos, seized him by the neck, hit him in the face, then grabbed him under his arms and swinging him in all directions, he hit him against the wagon. He threw him to the ground, lifted him up, swung him again and while he was doing that he kept on saying, "This is going to be the last time you will ever raise your hand against anyone." "You have been torturing people too long." "You are a brute and you are going to get your lesson."

Kurnos raved like a mad-man, "Let me go, let me go, you dirty Jew ;let me go or I'll make an end to all the Jews." A crowd of villagers gathered. They were rejoicing at the sight of their tormentor receiving his due. At first they could not believe their eyes, but as they took in the situation and realized that Kurnos was actually receiving the beating of his life, they went into an ecstacy, yelling encouragement, cursing Kurnos, and rubbing their hands with joy. "Give it to him; give him his own medicine!" "How does it feel, you dirty dog?" "That's the way; God bless you for what you are doing." Such were the utterances of the villagers who gave vent to their pent-up feelings of hatred for the despicable "guardian of the law."

The young man finally let go of the Uriadnik who was lying in the mud. The crowd dispersed and the miller's family retired into seclusion. The Uriadnik managed to crawl into his house where he lay sick for a few days. When he made his appearance once again in the street, he was a changed man. He was ashamed and afraid to look at the peasants. He knew that he lost his prestige. He was knocked out of his circle. He no longer belonged to those who could beat up others. He was now one of those who were being beaten, and what was worse of all, he was beaten by a Jew. He could not stand that degradation. Before long, Kurnos departed and a new Uriadnik made his appearance. The millers gained even more esteem in the eyes of the villagers who kept on telling with admiration the story of the downfall of Kurnos, and who did not fail to stress the point, "and mind you, he was a Jew, and he was not afraid of the Uriadnik, and did he give Kurnos a beating! That was some spectacle to be remembered. Yes, a Jew did it. We saw it with our own eyes. Think of it—a Jew beating up the Uriadnik!"

RIVA KANER

Impressions of a Visit to the Soviet Union

A SHORT time ago I was fortunate enough to be able to travel through parts of the Soviet Union. This trip will remain forever in my memory, and the vivid recollections of the accomplishments I witnessed in the cities and on the farms will always be a source of delight and inspiration to me.

One of the very interesting places in Leningrad is the Peter and Paul Fortress. This edifice was once a czarist prison and held captive many of those who helped bring about the revolution. But today it is a museum, and near each vacant cell hangs the portrait of some fighter for liberty who had once been entombed there. I was shown the cell where Gorki had been imprisoned and where he eventually contracted an illness which was to last throughout the rest of his life. And I saw the cell in which Lenin's brother, later executed, had paced about impatiently. I also peeked into a cell in which a woman revolutionist, unable to bear the tortures of penal existence, had burned herself to death with a small kerosene lamp. It was as a result of this tragedy, I learned, that the czarist officials finally installed electric lights in the fortress.

In some of the prison chambers life-like wax figures stand on wooden stools, with their faces to the windows. The tiny windows are built high above the floor, and the prisoners, hoping to catch a glimpse of daylight, had to stand on stools and crane their necks.

All of these truly noble men and women at whose pictures I was gazing had made history. They had lived for the future; they had sacrificed themselves so that the great Soviet Union might arise like a phoenix out of the ashes of a decrepit czarist Russia.

I found the schools, the children's theatre, and the various Palaces of Pioneers (children's club-rooms for extra-curricular activities) institutions of amazing activity and accomplishments. The Soviet Union has laid a sound foundation for the physical and cultural developments of its younger generations.

To begin with, the schools which have been built are homelike, cozy, and very clean. The children's period of education has been increased by two years. Every child must have some knowledge of general science, and all students are required to study a foreign language. In one of the English classes my companions and I were impressed by the ease with which the children, all about eleven years of age, wrote and read English. In that class the children arose from their places and greeted us when we entered, and politely bade us goodbye as we left. Their good manners in general, and their respect for foreigners in particular, impressed us pleasantly.

At the Central Children's Theatre of Moscow a group of us witnessed a children's performance of Alexei Tolstoi's four-act play, *The Golden Key*. It was truly the most magnificent performance of its kind any of us had ever seen. The colors of the costumes and the stage settings were so gorgeous that the entire audience was well nigh overwhelmed.

There were some six hundred children in the audience, but we were hardly aware of their presence, for they were as attentive and well-behaved as so many well-bred adults. At one point of the action, one of the little actors in the play turned to the audience and asked: "Shall I give away the golden key?" (The golden key symbolized all the happiness children can have.) By way of reply the youngsters in the audience shouted in unison: "Don't give away the golden key!" The grown-ups had a good laugh.

I am quite familiar with the opera performances of New York and Chicago; but nothing I had ever heard and seen impressed me as much as did Tchaikovsky's *Sleeping Beauty*, as it was presented during the opera festival at Moscow. I also saw Tolstoi's *Anna Karennina*, Gorki's *Yegor Bulychev*, and about a dozen other productions, and all were exciting and on the highest artistic level. Four years ago, when Paul Muni returned from a round-the-world tour, he stated that the Russian stage was thoroughly mature. To some this statement may have sounded extravagant, but those who witnessed the festival could not but have been convinced of the truth of Muni's statement.

The children's performances which I attended at the Moscow Palace of Pioneers included a concert. The program, performed entirely by children, was announced in Russian by a little girl of eight, and in French by a boy of ten. The fine symphony orchestra, composed of about sixty youngsters ranging in age from ten to sixteen years, played two movements from a Mozart symphony; and a boy of eleven, whose future as a violinist is most promising, performed two move-

ments from a Mendelssohn concerto. Another lad played a sonata which he himself had composed and which lasted nearly half an hour. Then followed an interlude of classical dances by young boys and girls, some of whom were only eight or nine years old.

The members of the educational and recreation clubs which comprise the Palace of Pioneers are ten to twenty years of age. Each club-room has been planned individually. The interior decorations are tasteful and fresh, and the furniture is strikingly modern in design and artistically inlaid.

Originally, the building now occupied by the Leningrad Place of Pioneers belonged to one of Catherine the Great's paramours. The walls of its rooms, once painted with ikons, are now covered with richly colored pictures illustrating Pushkin legends and stories by Gorki. This and other structures, once used for private and selfish purposes, have now been thrown open to the public by the Soviet government, so that all the people may have the opportunity to better themselves physically and culturally.

The diversified educational and recreational program of these clubs includes dancing, drama, sculpture, painting, discussions, moving pictures, and embroidery for girls. Opportunities for studying biology, chemistry, physics, geology, and geography are also offered. A large library stacked with thousands of books, and many comfortable reading rooms are available free to all.

Every laboratory room is artistically decorated and appropriately furnished. There is an airplane room in which the "pioneers" discuss the principles of aeronautics, especially in reference to the arctic regions. The biology room contains a handsome statue of Darwin, and an illuminated model in which every organ of the human body is visible. In the geography room I saw a large wall map very brightly lit up, and showing each country in a different color.

Near Kiev I visited a farm which was the first in the Soviet Union to become collectivized voluntarily. Everything here was delightful. The cleanliness of the homes and the children's nurseries was admirable. When we had arrived at this farm the children were still asleep. But they awoke before we left, and all came on the porch and serenaded us with beautiful Ukrainian songs which filled everyone's heart with joy. The young kindergarten teacher who had charge of the children was as charming as the surroundings in which she worked.

Later, at Moscow, my friends and I visited a home for little babies of sick or blind mothers unable to care for them. The babies are kept in this splendid institution until they are three years old, and then they are adopted by officials or professional people.

This home is ideally furnished and equipped in every detail. All the windows are screened for sanitary purposes. The closets are crammed with pretty toys: little samovars, tiny furniture sets painted in the Russian style with red and gold designs, etc. All the interior decorations are suited to nursery rooms. In the babies' wash room I saw a row of towels and wash cloths hanging on the wall, and on each was the name of its little owner. It was a great joy to observe the well-trained and sympathetic care given the children in the Soviet Union.

I also visited the International Book Store in Moscow, and asked for an English translation of *Moscow 1937*, by Lion Feuchtwanger. But the saleslady did not have the book. "You must forgive us for not being able to supply the English translation you want. You see, we are concentrating on supplying our own people with newspapers and books in ninety-four different languages and dialects," she explained, "and that keeps us pretty busy."

This effort to furnish ninety-four different language groups with worthwhile publications is an admirable way of raising the cultural level of each of these nationalities which for centuries were oppressed and ignorant under czarist rule. Only through liberal and widespread education can universal amity be achieved, thereby making this world a better place in which to live.

Resolution on the Organization Of English Speakings Jews Into "Icor"

At the Plenum of Icor in 1937, held in New York City, a resolution by the English Division of Icor calling for the organization of English speaking Jews into Icor, the publication of necessary literature and the establishment of suitable machinery for it, was enthusiastically endorsed by the delegates present.

No sufficient attempts have been made in this direction, notwithstanding the fact that both the objective and subjective causes point definitely towards it.

This Plenum therefore reiterates its determination to make the aforesaid resolution a reality and instructs the National Executive Committee and the Executive Staff to immediately proceed with this work.

Emphasizing the importance of the task it approves the employment of a special organizer for this purpose.

Condolence

Portland, Oregon,
May 20, 1938

Dear Comrade Almazov,

Your many friends in Portland are extremely sorry to hear of the death of your father, and we extend to you our sincere sympathy.

PORTLAND BRANCH OF ICOR,
Sadie Winer, Sec'y.

Condolence

S. Almazov,
Icor, 799 Broadway, N. Y. City.

Dear Brother Almazov:

With deep regret we learned of the loss of your dear father. We the members of the Icor wish to extend to you our most heartfelt sympathy in your bereavement.

Milwaukee Chapter Icor,
Bertha Benda, Sec'y.
North Oakland Ave.

A Letter from Hollywood

On May 14, 1938, at the residence of Mr. D. Wein, our Branch arranged a party in honor of our very active comrades Elisabeth Gottsdanker and Esther Wein on the occasion of their recovery from illness.

This party was a very successful event. A. Whiteman was chairman, and A. Kertman made an eloquent appeal to raise funds for the North American Committee to Aid Spanish Democracy. As result of the appeal $50 wase raised for the Spanish cause and about $25 for the Icor. There were present about seventy-five people.

The affair was arranged by a committee under the chairmanship of Bessie Fisch. The following other members of the committee participated very actively and deserve great credit: E. Levvitt, A. Landau, T. Goldblatt, F. Wax, B. Blonder, I. Nichols, M. Goldberg, I. Friedman.

THEO. GOTTSDANKER.

טרויער־רעזאָלוציעס

מיר, די מיטגלידער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע פון דעם איקאָר און פון דעם ניו־יאָרקער שטאָטישן „איקאָר" קאָמיטעט, דריקן אויס אונזער טיפן טרויער אויף דעם טויט פון שמואל מרדכי פוירל, פאָטער פון דעם נאַציאָנאַלן סעקרעטאַר פון איקאָר חבר ש. אַלמאַזאָוו, וועלכער איז געשטאָרבן דעם 12טן מאַי אינדערפרי אין שיקאַגאָ, אין עלטער פון 77 יאָר.

גלייכצייטיג דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל צו חבר ש. אַלמאַזאָוו אויף דעם פאַרלוסט פון זיין פאָטער, און ווילן האָפן, אַז ער וועט געפינען זיין טרייסט אין דער אַרבעט פון אונזער באַוועגונג.

נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע פון איקאָר,
פּראָפ. טשאַרלס קונץ, פּאַרזיצער
אב. עפשטיין, אָרגאַניזיער.
ניו יאָרקער שטאָטישער איקאָר קאָמ.
דר. ל. שאַצאָוו, פּאַרזיצער,
א. לעבאָוויצקי, סעקרעטאַר.

די רעדאַקציע און פאַרוואַלטונג פון דער „מאָרגן־פרייהייט" און די צענטראַלע און ניו־יאָרקער אידישע ביוראָס ביי דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי דריקן אויס זייער מיטגעפיל חבר אַלמאַזאָוו, אויפן טויט פון זיין פאָטער.

מיר דריקן אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל צו אונזער לערער חבר ש. אַלמאַזאָוו אויפן טויט פון זיין פאָטער שמואל פוירל.

געפינט אייער טרייסט אין אייער וויכטיגער אַרבעט אין דער רעוואָלוציאָנערער באַוועגונג.

פעדאַגאָגן־ראַט, פאַרוואַלטונג און
סטודענטן פון אידישן אַרבעטער
אוניווערזיטעט.

מיר, די סטודענטן פון רעדנער־קלאַס אין אידישן אַרבעטער־אוניווערזיטעט, דריקן אויס אונזער חבר'שן מיטגעפיל צו אונזער לערער, חבר ש. אַלמאַזאָוו, אויפן טויט פון זיין פאָטער.

מיר זיינען איבערצייגט, אַז אונזער באַליבטער לערער וועט געפינען אַ דערלייכטערונג אין זיין טרויער דורך זיין אומדערמידלעכע, פּינקטלעכע געזעלשאַפטלעכער־און קולטור־טעטיגקייט. מיר, זיינע תּלמידים, באַדויערן דעם פאַרלוסט און וועלן אים זוכן צו פאַרגיטיגן דורך פאַרגרעסערן אונזער פלייס און אינטערעסירוקייט.

אין נאָמען פון קלאַס,
נח ראַפּאַפּאָרט.

דער פילאַדעלפיער „איקאָר" דריקט אויס זיין מיטגעפיל צו חבר ש. אַלמאַזאָוו, נאַצ. סעק. פון „איקאָר", אויפן טויט פון זיין פאָטער. מיר האָפן, אַז אין דער פרוכטבאַרער אָנפירנדער אַרבעט פון „איקאָר" וועט ער געפינען זיין טרייסט.

פילא־„איקאָר",
ס. ליאָן, סעק.

אַלע חברים פון שיקאַגער „איקאָר" דריקן אויס זייער טיפסטן מיטגעפיל צו זייער באַליבטן חבר און פירער ש. אַלמאַזאָוו אויף דעם פאַרלוסט פון זיין פאָטער ש. מ. פוירל.

מיר האָפן, אַז חבר אַלמאַזאָוו וועט אין זיין ווייטערדיגער אָנפירערשאַפט לטובת דעם „אי־קאַר" און ביראָ־בידזשאַן און אינ'ם קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם, געטרייסט ווערן אין זיין שווערן פאַרלוסט.

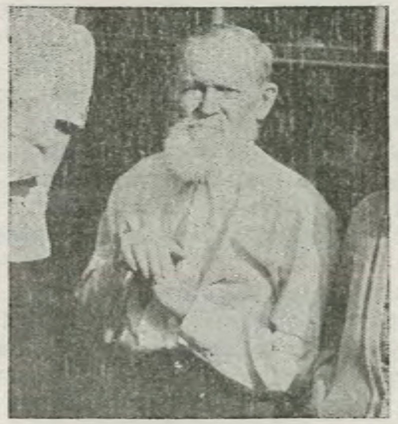

שמואל מרדכי פוירל

שטאָט קאָמ. שיקאַגאָער איקאָר.

דער לאָס אַנדזשעלעסער שטאָט קאָמיטעט פון איקאָר דריקט אויס אין זיין נאָמען און אין נאָמען פון אַלע אונזערע צווייגן און מיטגלידער אונזער חבר'ישן מיטגעפיל צו חבר ש. אַלמאַזאָוו אויף דעם פאַרלוסט, וואָס ער האָט געליטן אין דעם טויט פון זיין פאָטער. זאָל חבר אַלמאַזאָוו אין אונזער אַרבעט זיין טרייסט געפינען.

שטאָט קאָמיטעט פון איקאָר
אין לאָס אַנדזשעלעס,
א. קערטמאַן, עקזעקוטיוו סעקרעטאַר.

די מיטגלידער פון דער באָריס ראָגין איקאָר בראַנטש דריקן אויס זייער מיטגעפיל צו חבר ש. אַלמאַזאָוו אויף דעם טויט פון זיין פאָטער.

מיר האָפן, אַז חבר ש. אַלמאַזאָוו וועט געפינען אַ טרייסט אין דער וויכטיגער אַרבעט פון דעם „איקאָר".

פערל בראַונסטיין, סעקרעטאַרין.

טייערער חבר ש. אַלמאַזאָוו: —

זעלדע און איך האָבן טיף באַדויערט דעם ריס אין אייער פאַמיליע.

נעמט אָן אונזערע אויפריכטיגע סימפּאַטיעס. זאָל אייער וויכטיגע אַרבעט פאַר אַלע, וואָס איז שוין אין אונזער באַוועגונג, אייך באַהילפיג זיין איבערצוטראָגן אייער צער.

מיט האַרציגע סימפּאַטיען צו אייך און אייער ליבער מוטער, בלייבן מיר אויפריכטיג.

זעלדע און מאַקסים בראַדין.

די חברים פון „מאַקס זוויס איקאָר בר. אין ראָק אײלאַנד", דריקן אויס זייער מיטגעפיל צו אונזערע חברים, די ברידער ענדיטש און זייערע פאַמיליעס, אויפן טויט פון זייער פאָטער, באַרנעט ענדיטש.

מיר ווינטשן זיי, אַז אין דער טעטיגקייט פון אונזער איקאָר אַרבעט, און אין דער אַרבעט פאַרן וואוילזיין פון אונזערע געפּלאָגטע מאַסן זאָלן זיי געפינען זייער טרייסט.

מאַקס זוויס איקאָר בר.
ראָק אײלאַנד ,איל.

מיר ווילן אויסדריקן אונזער טרויער צו אייך, חבר אַלמאַזאָוו, אויף דעם טויט פון אייער ליבן פאָטער. עס איז אַ שווערער קלאַפּ. אָבער, חבר אַלמאַזאָוו, איר ווייסט דאָך, אַז די טרייסט, וואָס מיר געפינען אין דעם קאַמף פון אונזער באַוועגונג, פאַרדעקט אַלע אונזערע ווייטאָגן. זאָל זיך אין דעם לויף פון דער אַרבעט פאַר אַ שענערער און בעסערער וועלט אויסלעבן אייער צער.

סט. פאָול איקאָר בראַנטש,
ל. לעווי, סעק.

מיר, די מיטגלידער פון ביראָ־בידזשאַן בר. 37 א. א. אָ. דריקן אויס אונזער טרויער און מיטגעפיל צו חבר ש. אַלמאַזאָוו אויף דעם פאַרלוסט פון זיין פאָטער. זאָל ער געפינען אַ טרייסט אין דער אַרבעטער באַוועגונג.

חשוב'ער חבר אַלמאַזאָוו,

איך און חבר'טע באָריסאָוו האָבן געלייענט די מעלדונג וועגן אייער פאָטערס טויט און האָבן מיטגעפילט מיט אייך אין אייער פאַרלוסט.

מיט חברישן גרוס,
דר. באָריסאָוו.

טייערער חבר אַלמאַזאָוו: —

איך האָב זיך דורך דער „מאָרגן פרייהייט" דערוואוסט וועגן אייער גרויסן שמערצלעכן פאַרלוסט אין דעם טויט פון אייער פאָטער. דערלויבט מיר, ליבער חבר, אייך אויסצודריקן מיין טיפסטן מיטגעפיל. איך קאָן זייער לייכט באַגרייפן אייערע געפילן און טיף מיטפילן מיט אייך אין דעם איצטיקן שווערן מאָמענט אין אייער לעבן.

זאָל אייער טרייסט באַשטיין אין דעם, וואָס איר זאָלט מיט נאָך מער מוט, ענערגיע און ענטוזיאַזם פאָרזעצן די אַרבעט פון איבערבויען די היינטיגע וועלט אויף סאָציאַליסטישע יסודות, וואָס וועט פאַרלענגערן דאָס לעבן פון מענטשן.

מיט חבר גרוס, א. אַלקין.

טייערער חבר אַלמאַזאָוו: —

אונזער האַרציגער מיטגעפיל צו אייער גרויסן פאַרלוסט, דעם טויט פון אייער פאָטער שמואל מרדכי פוירל.

חבר און חבר'טע סעקולער.

נייעס פון בּיראָ־בּידזשאַן

אַן אָוונט מיט די דעלעגאַטן, וואָס זיינען געפאָרן קיין בּיראָ־בּידזשאַן

דעם 19טן אַפּריל איז אינם מאָסקווער קלוב אויף נאָגינס נאָמען פאָרגעקומען אַן אָוונט מיט די דעלעגאַטן, וואָס פאָרן אין דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט אויף די יובילוי־פייערונגען. דעם אָוונט האָט אָרגאַניזירט דער מאָסגעזערד. אינם קלוב האָבן זיך צונויפגעזאַמלט פאָרשטייער פון די געזערד־אָרגאַניזאַציעס פון אַ ריי מאָסקווער פאַבריקן, זאַוואָדן, אַנשטאַלטן און געווערב אַרטעלן. עס זיינען געווען פאָרשטייער פונם „שאַריקאָפּאָדשיפּניק"־זאַוואָד אויף ל.מ. קאַגאַנאָוויטשעס נאָמען, פונם ערשטן זייגער־זאַוואָד, פון דער פאַבריק אויף מאַרקאָווס נאָמען, פונם קאָלעקטיוו טוער פונם פאָלקאָמאַט פון דער לייכטער אינדוסטריע פון פססר א. אַנד.

די פאַרזאַמלטע האָבן אויסגעהערט אַ פאָרטראַג וועגן דער בויאונג פון דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט. נאָכדעם זיינען אַרויסגעטראָטן די אויסגעווילטע דעלעגאַטן. דער קאָלעקטיוו אַרבעטער און אינזשענער־טעכנישע טוער פונם אויטאָזאַוואָד אויף סטאַלינס נאָמען האָט אַלס ענטפער אויף דער איינלאַדונג פונם געגנטלעכן אויספירקאָם פון דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט באַשטימט צו שיקן אַלס זייער דעלעגאַט דעם ח' ז א כ א ר ע ו ו י ט ש.

— אונזער זאַוואָד — זאָגט דער ח' זאַכאַרעוויטש, — האָט שוין איין מאָל געשיקט זיינעם אַ דעלעגאַט אין דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט. דאָס איז געווען מיט פיר יאָר צוריק, ווען דער ציק פון פססר האָט אָנגענומען די היסטאָרישע באַשטימונג וועגן פאַרוואַנדלען בּיראָ־בּידזשאַנער ראַיאָן אין אַ אידישער אויטאָנאָמער געגנט. איצט, צו די פייערונגען פונם יובילוי, שיקט דער קאָלעקטיוו פונם זאַוואָד, וואָס טראָגט דעם נאָמען פון אונזער ליבן פירער חבר סטאַלין, נאָכאַמאָל אַ דעלעגאַט.

אין אונזער זאַוואָד אַרבעטן אַרבעטער פון פאַרשיידענע נאַציאָנאַליטעטן. צווישן זיי זיינען פאַראַן גוטע סטאַכאַנאָווצעס, גוטע שלאָגלער, און העלפן איינער דעם אַנדערן, זיי לערנען איינער דעם אַנדערן. זיי ווייסן ניט פון קיין פיינטשאַפט און פון קיין קאָנקורענץ צווישן זיך. זיי אַלע זיינען פול מיט איין פרייד — מיט דער פרייד פון דער בויאונג פון סאָציאַליזם, מיט דער פרייד פון דער סאָציאַליסטישער אַרבעט. אָט־די דאָזיגע פרייד זען מיר אין אַלע ווינקעלעך פונם ראַטנפאַרבאַנד. מיר ווייסן, אַז די בויאונג פון דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט — דעם סאָציאַליסטישן פאָרפּאָסט אויפן ווייטן מזרח, איז אַ זאַך ניט נאָר פון די אידישע אַרבעטנדיגע, נאָר אויך פון די אַרבעטנדיגע פון אַלע אַנדערע נאַציאָנאַליטעטן פון אונזער היימלאַנד.

אויף דער פאַרזאַמלונג זיינען אויך אַרויסגעטראָטן דידעלעגאַטן פונם קאָלעקטיוו טוער פונם פאָלקאָמאַט פון דער לייכטער אינדוסטריע ח' ב ל ו ד אָ ו ו, דער אַרבעטער פון דער פאַבריק „גאָזינאַק" ח' פ א נ י ן, די אַרבעטערין פון דער פאַבריק אויף מאַרקאָווס נאָמען חטע־ו ו א ס י ל י ע ו ו א. זיי האָבן זיך פאַרפליכטעט צו טאָן אַלץ, כדי צו באַרעכטיגן דעם צוטרוי, וואָס די קאָלעקטיוון האָבן אַרויסגעוויזן, און מיטהעלפן מיט אַלע כוחות דער בויאונג פון דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט.

די דעלעגאַטן פירן מיט זיך אין דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט מתנות און פּרעמיעס פאַר די סטאַכאַנאָווצעס, אַלטע איבערוואַנדערער, פאַר בּיראָ־בּידזשאַנער קינדער־אַנשטאַלטן אַ. אַנד.

פון בריוו פון בּיראָ־בּידזשאַנער איבערוואַנדערער

..."מיר זיינען געקומען קיין בּיראָ־בּידזשאַן דעם פינפטן דעצעמבער אין יאָר 1937. נו, איך דאַרף זאָגן, אַז די שרעקן וועגן דעם, אַז אויפן וועג קאָן מען ניט קריגן קויפן עסנוואַרג, איז אַן אויסגעטראַכטע זאַך. אויף אַלע סטאַנציעס ביז בּיראָ־בּידזשאַן און אין בּיראָ־בּידזשאַן גופא איז פאַראַן פון אַלץ, וואָס גלוסט זיך. אַחוץ דעם, איז אין אונזער צוג געווען אַ רעסטאָראַן־וואָגן. איך האָב זיך באַנוצט מיט אים דעם גאַנצן וועג און געהאַט יעדן טאָג אַ גוט היסן וואַרעמס, אויך טיי, קאַווע. עסנוואַרג האָב איך געהאַט אין אַ גענוגער מאָס; אַ דאַנק אַלעמען, וואָס האָבן מיך באַגלייט.

איצט וועגן בּיראָ־בּידזשאַן גופא. אַ שטאָט, ווי אַלע שטעט. אַלץ, וואָס עס פאָדערט זיך פאַר אַ נאָרמאַלן לעבן, איז פאַראַן — אַפילו אין אַ גרעסערער מאָס, ווי איך האָב דערוואַרט. פאַראַן „שירפּאָטרעב", פאַרשטייט זיך, אַ קלענערער, ווי אין מאָסקווע. וואָס שייך קולטור, איז ניט אַזוי איבעריק, דאָס באַשטעטיגן אַלע. עס איז פאַראַן איין טעאַטער און איין קינאָ, נאָר איך קאָן זיי אָפט ניט באַזוכן, ווייל אונזער זאַוואָד געפינט זיך באַ דריי קילאָמעטער פון שטאָט. איך קאָן זיך פאַרגינען גיין אין טעאַטער אָדער אין קינאָ בלויז אין אַ רו־טאָג.

איצט, מיין ליבער מאָסיע, אויב דו קאָנסט זיך דערשלאָגן צוקומען אַהער, קאָן איך דיר זאָגן, אַז עס איז כדאי, דו וועסט זיך דאָ זייער גוט איינאָרדענען".

מיט גרוס סערעברעניקאָוו.

Before You Take Out Any Insurance, Consult

LEON BENOFF

GENERAL INSURANCE BROKER

•

Every Kind of Insurance From Leading Companies at Minimum Rates

•

391 East 149th Street New York

Telephone MElrose 5 - 0984

קאַלינין שיקט אַ גרוס צו די בּיראָ־בּידזשאַנער אידן, מיט האָפנונג אויף נייע דערגרייכונגען

מאָסקווע. — מ. קאַלינין, פאָרזיצער פון פּרעזידיום פון העכסטן סאָוועט האָט אָפּגעשיקט קיין בּיראָ־בּידזשאַן די פאָלגנדיגע באַגריסונג צו דער געלעגנהייט פון דעם יובילוי פון דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט:

„איך באַגריס האַרציג די אַרבעטער, קאָלווירטניקעס און די אינטעליגענץ פון דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט. אונטער דער פירערשאַפט פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי און דעם גרויסן פירער פון די פעלקער, חבר סטאַלין, האָבן די אַרבעטער־מענטשן פון דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט זיך דערשלאָגן גרויסע דערפאָלגן אין דער אַנטוויקלונג פון דער ווירטשאַפט און קולטור, און באַהערשן די נאַטור־אוצרות פון דער געגנט. איך האָף, אַז גייענדיג אויפן וועג פון דער דורכפירונג פון דער לענין־סטאַלינשער נאַציאָנאַלער פּאָליטיק וועלן די אַרבעטס־מענטשן פון דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט דערגרייכן נאָך גרעסערע דערפאָלגן אויף אַלע געביטן פון עקאָנאָמישן און קולטורלן לעבן פון דער געגנט".

וויכטיגע באַריכטן פון בּיראָ־בּידזשאַן דערציילן וועגן פייערונגען אין אַלע טיילן פון דער געגנט. די גרויסע צאָל דעלעגאַציעס פון גאַנצן לאַנד, וועלכע איז געקומען צו די פייערונגען פאָרט אַרום איבער די פאַרשיידענע ראַיאָנען, איבער די שטעט און קאָלווירטן פון דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט און באַקענט זיך מיט די דערגרייכונגען.

אין דער איקאָר־פּאַוועגונג

אַ בריוו פון קענזעס סיטי

זונטאָג דעם 27טן מאַרטש איז אין דעם אידישן פּראָגרעסיוו קולטור צענטער פון אינט. נאַצ. אַרב. אָרדן געפייערט געוואָרן דער גרויסער יום טוב פון 10 יאָר בּיראָ בּידזשאַן. ביי געדעקטע טישן מיט גוטע שפּייזן האָט אַ גרויסער עולם אויסגעהערט די אינפאָרמאַציע וועגן דעם, וואָס עס איז ווירקלעך אויפגעטאָן געוואָרן אין משך פון 10 יאָר. די פייערונג איז דורכגעפירט געוואָרן אונטער דעם פּאָרזיץ פון חבר אסאַמשער. די רעדנער האָבן געוויזן די גוטע אַרבעט וואָס דער איקאָר האָט אָנגעפירט אין די 10 יאָר און ווי ער האָט פיל ביוגעטראָגן צום אויפבוי פון בּיראָ־בּידזשאַן.

די רעדנער האָבן באַטאָנט, אַז עס זיינען פאַראַן צווייפלער וואָס זאָגן, אַז די אידן אין בּיראָ־בּידזשאַן נויטיגן זיך מער ניט אין קיין הילף, דעריבער קען מען שוין אויפלייזן דעם איקאָר, נאָר דער רעדנער האָט אויפגעוויזן, אַז היינט מער ווי אַלע מאָל מוזן מיר פאַרשטאַרקן אונזער אָרגאַניזאַציע, כדי אָפּצושלאָגן די ווילדע אַטאַקעס אויף די אידן אין בּיראָ־בּידזשאַן און דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד.

דער אָוונט איז געווען אַ פינאַנציעלער און מאָראַלישער דערפאָלג. עס איז אויך אַרויסגעצויגן געוואָרן נייע מעמבערס, אַלעס איז געווען פּראַכטפול אַראַנזשירט.

דער מוזיקאַלישער טייל פון פּראָגראַם איז זייער גוט דורכגעפירט געוואָרן.

ה. סילווער.

פייערונגען פון 10 יאָר בּיראָ־בּידזשאַן אין גלאָווערסוויל

שבת אָוונט, דעם 30טן אַפּריל, האָט דער גלאָווערסוויל ברענטש פון „איקאָר" געפייערט אויף זייער אַ שיינעם אופן דעם 10־יאָריגן יובילוי פון בּיראָ־בּידזשאַן. עס איז געווען אַ נייס פאַר אונזער שטעטל, ווייל דאָס איז געווען דאָס ערשטע מאָל, וואָס מיר האָבן געפייערט דעם יום טוב פון בּיראָ־בּידזשאַן.

ביי געדעקטע טישן אין אַ דעקאָרירטן זאַל האָט זיך צוזאַמענגעקליבן אַ גאַנץ היפשער עולם. עס זיינען אויך געקומען פאַרטרעטער פון דריי אידישע פאָלקס־אָרגאַניזאַציעס: „די לוידיס אייד סאָסייעטי", „די רעליף סאָסייעטי" און דער „פרויען ברענטש פון אַרבעטער רינג", אויך פון אָלבּאַני, נ. י. איז געקומען צופאָרן אַ היפשע דעלעגאַציע פון „איקאָר" ברענטש.

חבר אַבע קאָכען איז געווען פאָרזיצער פון דער פייערונג. ער האָט פאָרגעשטעלט דעם ערשטן רעדנער סעם אָלדערמאַן, וואָס האָט אין אַ זייער שיינעם ענגליש איבערגעגעבן וואָס פאַר אַ גרויסע באַדייטונג בּיראָ־בּידזשאַן איז פאַר דעם אידישן פאָלק.

דער צווייטער רעדנער איז געווען חבר וואולף ברוידא וואָס האָט זיך אָפּגעשטעלט אויף דער געשיכטע פון בּיראָ־בּידזשאַן, אָנהויבנדיג מיט דער היסטאָרישער דערקלערונג פון דער סאָוועטן־רעגירונג דעם 28טן מערץ 1928 ביז היינט צו טאָג.

צום סוף פון זיין רעדע האָט חבר וו. ברוידאָ פאָרגעלייענט אַ בריוו פון בּיראָ־בּידזשאַן, וואָס איז אָנגעקומען אין גלאָווערסוויל. דער בריוו האָט גערירט ביז טרערן, טרערן פון פרייד.

חבר קאָבלענץ פון אָלבּאַני, האָט געהאַלטן אַ קורצע באַגריסונג און פאָרגעלייענט: חבר פּאַווער'ס „אַ גראַם צו רוסט" און אַ דערציילונג פון משה נאַדיר.

חבר ווילקעס פון אָלבּאַני, האָט אין ענגליש זיך אָפּגעשטעלט גענוי וועגן דער אַלגעמיינער לאַגע פון די אידן. איצטער אין 1938 ווען אין מאַנכע לענדער האָבן די שוואַרצע כוחות אַ דריי געטאָן אויף צוריק די ראָד פון דער געשיכטע צום מיטל־אַלטער, וואו אויך דאָ ביי אונז אין אַמעריקע, האָט דער פאַשיזם אונטער פאַרשיידענע נעמען, געגומען אויסשפּרייטן זיינע שוואַרצע פליגל, און עס איז דער געבאָט פון טאָג, אַז די אידישע מאַסן זאָלן זיך פאַראייניגן אין אַ פאָלקס־פראָנט מיט אַלע פּראָגרעסיווע כוחות פון לאַנד אום צוזאַמענבאַקעמפן דעם אַנטיסעמיטיזם און פאַשיזם. חבר ווילקעס רעדע האָט געמאַכט אויף די צוהערער זייער אַ שטאַרקן איינדרוק.

עס האָבן געהאַלטן באַגריסונגען פון אָרגאַניזאַציעס די פאָלגנדע פרויען: י. צימרינבערג, פרייגדין פינקעלשטיין, ס. ליבערמאַן, מאַקס אַקסעלראָד, לאַנדי און מ. ניזשנאָי.

אין אַ געהויבענער שטימונג האָט דער פאָרזיצער פון „איקאָר" אַבע קאָכען געשלאָסן די שיינע פייערונג פון 10 יאָר בּיראָ־בּידזשאַן, וואָס האָט איבערגעלאָזן אויף אַלעמען זייער אַ שטאַרקן איינדרוק. אין שטעטל רעדט מען אומעטום וועגן דער שיינער פייערונג פון בּיראָ־בּידזשאַן.

מיר ווילן דאָ האַרציג דאַנקען די טייערע חברים פון אָלבּאַני, וואָס זיינען געקומען צו אונזער יום טוב. אַ באַזונדער דאַנק די אידישע פאָלקס־אָרגאַניזאַציעס דאָ אין גלאָווערסוויל וואָס האָבן דורך זייערע דעלעגאַטן אויסגעדריקט זייער ליבע און פריינטשאַפט צום 10 יאָריגן יובילוי פון בּיראָ־בּידזשאַן.

וואולף בּרוידאָ, עקזעקוטיוו סעק. איקאָר ברענטש, גלאָווערסוויל, נ. י.

בּוירטאַ בּלאַנדער, איינע פון די בעסטע שלאָגלערינס אין „איקאָר" פון לאָס אַנדזשעלעס.

די זומער היים, נאָך וועלכער אייערע קינדער בענקען דעם גאַנצן ווינטער.

די קינדער זענען אונטערן אויפזיכט פון גראַדואירטע נוירסעס און דאָקטוירים, ווי אויך פון קאָמפּעטענטע קאָונסילאָרס, לערער און דערציער אויף יעדן געביט פון ספּאָרט און שפּיל.

רעגיסטראַציע גייט איצט אָן אין שטאָטישן אָפיס פון קעמפּ 799 בראָדוויי, צימער 224, טעלעפאָן גראַמערסי 5־2898

פּרייזן: פאַר 2 וואָכן — 26 דאָלאַר, פאַר דעם גאַנצן סעזאָן פון 10 וואָכן — 150 דאָלאַר.

קינדער פאַרלאָזן ניו יאָרק שבת דעם 25טן יוני.

דער קעמפּ פאַר דערוואַקסענע עפנט זיך פרייטיק, דעם 27טן מאַי פאַר דעקאָריישאָן דעי.

רעזערווירט אייער פּלאַץ באַצייטנס אין אָפּטייל פאַר דערוואַקסענע, כדי זיכער צו מאַכן צו זיין ביי דער אָפּיציעלער דערעפענונג.

אָפּ מאַג־מעגלעך מיט דער אַרבעט פון פאַרטיי־דיגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, מיט דער אַרבעט פאַר ביראָ־בידזשאַן — אַט די אָרגאַניזאַציע אויף דער אידישער גאַס איז דער „איקאָר“.

דער פּלענום קאָנסטאַטירט, אַז אין ליכט פון די אַלע פריער דערמאָנטע פאַקטן זיינען די אָביעקטיווע באַדינגונגען פאַר דער „איקאָר“־אַרבעט גינסטיגער, ווי ווען עס איז פריער.

די אידישע מאַסן זיינען גרייט צו הערן אונזער וואָרט, אונזער אויפגאַבע צו בויען און באַפעסטיגן די „איקאָר“־באַוועגונג ווערט דעריבער היינט צו טאָג אַקטועלער און וויכטיגער.

עס דאַרף ווערן אונזער אויפגאַבע צו העלפן פאַרגרעסערן די „איקאָר“־מיטגלידערשאַפט און דורך דעם מעגלעך מאַכן אויסצוברייטערן די „איקאָר“־אַרבעט.

דער פּלענום נעמט אויף זיך די אויפגאַבע צו דערגרייכן די קוואָטע, וואָס מיר האָבן זיך געשטעלט אין דער מיטגלידער און סובסקריפּ־שאָן־קאַמפּאַניע ביז דעם מאָנאַט נאָוועמבער, ווען עס וועט אָפּגעהאַלטן ווערן די „איקאָר“־קאָנווענשאָן.

דער פּלענום נעמט אויף זיך אויך די אויפ־גאַבע צו דערגרייכן די אידישע מאַסן אין די פאַרשיידענע פאָלקס און אַרבעטער אָרגאַניזאַציעס, ווי יוניאָנס, לאַנדסמאַנשאַפטן, אַרבעטער רינג ברענטשעס, אָרדן ברענטשעס, פרויען־אָרגאַניזאַ־ציעס און אַנדערע דורך אָנשליסן אַזעלכע אָר־גאַניזאַציעס אָן דעם „איקאָר“ מיט אַ יערלעכן אָפּצאָל און דורך אַריינברענגען אונזער אויפ־קלערונגס־טעטיגקייט אין די דאָזיגע אָנגעשלאָ־סענע אָרגאַניזאַציעס.

דער פּלענום אינסטרואירט די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע צו אַרבעטן אויך צו אַנטוויקלען נייע קאַדר־ען, וועלכע וועלן מעגלעך מאַכן אויס־צוברייטערן די „איקאָר“־טעטיגקייטן.

דער פּלענום פאַרפליכטעט זיך אָנצונעמען אַלע נויטיגע מיטלען אַריינצוברענגען די אַרבעט פון „איקאָר“ צווישן די ענגליש־רעדנדיגע אידן אין אַמעריקע.

דער פּלענום פאַרפליכטעט זיך פאַרצוזעצן די אַרבעט פון שיקן מתנות צו די קולטורעלע אינ־סטיטוציעס אין ביראָ־בידזשאַן און דורך דעם מעגלעך מאַכן צו פאַרשנעלערן דעם אויפבלי פון אָט־די קולטורעלע אינסטיטוציעס.

דער היינטיגער פּלענום פאַרפליכטעט זיך איינטייל צו נעמען אין אַלע אַקציעס אין די אינטערעסן פון די אידישע מאַסן און דעם קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם. מיר פאַרפליכטן זיך אויך אַליין צו אַנטוויקלען זעלבסטשטענדיגע אַקציעס אין דעם קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם.

רעזאָלוציע פאַר דער פאַרטיידיגונג פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד:

אין דעם איצטיגן ערנסטן מאָמענט, ווען די פאַשיסטישע און רעאַקציאָנערע כחות פון דער גאַנצער וועלט גרייטן זיך צו אַטאַקירן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, אין דעם איצטיגן ערנסטן מאָמענט, ווען די טראָצקיסטישע בוכאַריניסטישע און אַלע אַנדערע פאַררעטער און שונאים פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד האָבן זיך פאַרבונדן מיט די רעאַקציאָנערע און פאַשיסטישע כחות און זוכן אומצוברענגען דעם הערלעכן בנין פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד — אין דער ציים, ווען עס ווערט אָנגעפירט אַ העסלעכע אַטאַקע געגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, ווערט נאָך דרינגענדיגער אונזער באַלדיגע אויפגאַבע זיך צו אָרגאַניזירן אויף אַ געהעריגן אופן, כדי צו קאָנען צוריק־שלאָגן אָט די אַטאַקעס און פאַרטיידיגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד געגן אַלע פינסטערע כחות אין דער וועלט.

אַלס אידישע פאָלקס־אָרגאַניזאַציע ווערט אויף אונז אַרויפגעלייגט גרויסע אחריות אין דער דאָזיגער אַרבעט.

ווען עס וואָלט געלינגען אָט די פינסטערע כחות דורכצופירן זייערע פאַררעטערישע פּלע־נער, ווען עס זאָל געלינגען, אַז דער פאַשיזם מיט דער קאָאָפּעראַציע פון די טראָצקיסטישע און בוכאַריניסטישע פאַרשווערער זאָל זיגן איבער דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, וואָלטן זיך די דריי מיליאָן אידן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד גע־פונען אין אַ לאַגע, וואָס וואָלט אפילו געווען פיל שוידערלעכער ווי די איצטיגע פינסטערע לאַגע פון די אידן אין דייטשלאַנד, עסטרייך פוילן און רומעניע.

דער סאָוועטן־פאַרבאַנד איז דער הויפּט כח אין דעם קאַמף פאַר שלום און אין דעם קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם. דער סאָוועטן־פאַרבאַנד דורך זיין לייזונג פון דער אידן־פראַגע ציינט דעם אויסוועג פאַר די אידישע מאַסן אין דער גאַנצער וועלט און דערמוטיגט זיי אין זייער קאַמף פאַר זייער עקזיסטענץ.

עס איז די אויפגאַבע פון די אידישע מאַסן היינט צו טאָג צו אַרבעטן פאַר דער פאַרטיי־דיגונג פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד און צוריק־שלאָגן אַלע אַטאַקעס פון די שונאים פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד.

דער היינטיגער פּלענום פאַרפליכטעט זיך אויסברייטערן די טעטיגקייט אין די אינטערעסן פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, אויסצוברייטערן די טעטיגקייטן אויף צו געווינען, וואָס מער פריינט פאַר דעם לאַנד, וואָס האָט באַפרייט די דריי מיליאָן אידן, וואָס האָט מעגלעך געמאַכט ביראָ־בידזשאַן, פאַר דעם לאַנד, וואָס איז די האָפ־נונג פון דער גאַנצער פּראָגרעסיווער מענטשהייט, פאַר דעם לאַנד, וואָס דערלאָזט ניט, אַז די וועלט זאָל דערפירט ווערן צו אַ צושטאַנד פון מיטל־אַלטער, פאַר דעם לאַנד, וואָס קעמפט געגן דעם באַרבאַריזם פון די פאַשיסטן, פאַר דאָס לאַנד, וואָס וועט מעגלעך מאַכן אַ בעסערע און שענערע צוקונפט פאַר דער גאַנצער מענטשהייט.

דער היינטיגער פּלענום פאַרפליכטעט זיך אָנצופירן אַ ברייטערע טעטיגקייט אויף דעם געביט פון אָפּשלאָגן אַלע אַטאַקעס, וואָס ווערן געמאַכט געגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד פון די באַלעבאַטישע אידישע ציימונגען און פון פאַר־שיידענע שונאים פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד.

דער היינטיגער פּלענום פאַרפליכטעט זיך צו אַרבעטן אומדערמידלעך, כדי צו ברענגען דעם אמת וועגן די געשעענישן אין דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד און אויפצודעקן די פאַרפירערישע ראָל פון די טראָצקיסטן, בוכאַריניסטן און אַלע אַנדערע שעדיגער און פאַררעטער פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד.

רעזאָלוציע וועגן 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן און 4 יאָר אידישע אויטאָנאָמיע:

נעמענדיג אין אַנבאַטראַכט, אַז די פּיאָנערן אין ביראָ־בידזשאַן האָבן פאַר די לעצטע צען יאָר צייט אָנגעפירט זייער אַרבעט מיט מסירת נפש, האָבן דורכגעבראָכן אַלע נאַטירלעכע שווע־ריגקייטן, וואָס זיינען געשטאַנען אין וועג, כדי אויפצובויען די אידישע אויטאָנאָמע געגנט, נעמענדיג אין אַנבאַטראַכט, אַז די פּיאָנערן אין ביראָ־בידזשאַן האָבן אויך בייגעקומען דעם סאַבאָטאַזש פון שעדלעכערישע עלעמענטן, וואָס איז אָנגעפירט געוואָרן, כדי צו שעדיגן דעם אויפבוי, נעמענדיג אין אַנבאַטראַכט, אַז ווען מיר האַלטן דאָ אונזער פּלענום איז געוואָרן פיר יאָר זינט די סאָוועטן־רעגירונג האָט באַ־שטימט ביראָ־בידזשאַן אַלס אַ אידישע אויטאָ־נאָמע געגנט, באַשליסט דער היינטיגער פּלענום צו באַגריסן די בויער פון ביראָ־בידזשאַן צו זייער יום טוב 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן און פיר יאָר אידישע אויטאָנאָמע טעריטאָריע.

דער היינטיגער פּלענום באַשליסט פאָרצוזעצן די אַרבעט אין די אינטערעסן פון ביראָ־בידזשאַן און אין די אינטערעסן פון דעם סאָוועטן־פאַר־באַנד, וואָס האָט מעגלעך געמאַכט ביראָ־בידזשאַן.

דער היינטיגער פּלענום באַשליסט צו פאַר־שטאַרקן די אַרבעט אויף מיטצוהעלפן דעם קול־טורעלן אויפבלי פון די געזעלשאַפטלעכע אינ־סטיטוציעס אין ביראָ־בידזשאַן דורך פאַרזעצן צו שיקן ווערטפולע מתנות פון אַזעלכע מאַ־טעריאַלן, וואָס קאָנען פאַרשנעלערן דעם טעמפּאָ פון אַרבעט אין די דאָזיגע אינסטיטוציעס.

דער היינטיגער פּלענום דערקלערט, אַז דער יום טוב פון 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן און פיר יאָר אידישע אויטאָנאָמיע איז ניט נאָר דער יום טוב פון די מאַסן אין ביראָ־בידזשאַן און פון די סאָוועטישע אידן, נאָר איז דער יום טוב פון דער גאַנצער פּראָגרעסיווער אידישער באַפעלקערונג.

דער היינטיגער פּלענום פאַרפליכטעט זיך צו אַרבעטן פאַר דעם, אַז דער דאָזיגער יום טוב זאָל ווערן דער יום טוב פון די ברייטסטע אי־דישע מאַסן אין אַמעריקע.

רעזאָלוציע וועגן עסטרייכישע און דייטשישע אידן:

נעמענדיג אין אַנבאַטראַכט, אַז די לאַגע פון די עסטרייכישע און דייטשישע אידן ווערט ער־גער פון טאָג צו טאָג, נעמענדיג אין אַנבאַ־טראַכט, אַז אין אַמעריקע ווערט היינט צו טאָג אָנגעפירט אַ באַוועגונג אויף צו פאַרלייכטערן די קוואָטעס אויף אַריינצולאָזן די פאַרפאָלגטע אידן פון דייטשלאַנד און עסטרייך.

באַשליסט דער היינטיגער פּלענום, ערשטנס צו באַגריסן דעם פּרעזידענט פאַר זיין האַנדלונג אין דער פראַגע.

צווייטנס, צו טאָן אַלץ, וואָס איז מעגלעך צו דערמוטיגן די כחות, וואָס אַרבעטן פאַר דעם, אַז די אידן פון עסטרייך און דייטשלאַנד זאָלן קאָנען אַריינקומען אין גרעסערע צאָלן אין די פאַראייניגטע שטאַטן.

מיר באַשליסן אויך צו אונטערשטיצן און אַרבעטן אין ענגער פאַרבינדונג מיט דעם אי־דישן פאָלקס־קאָמיטעט, וואָס זוכט צו פאַראיי־ניגן אַלע כחות אין דעם אידישן לעבן אין דער אַקציע פון עפענען די טויערן פון אַמעריקע פאַר די פאַרפאָלגטע אידן פון עסטרייך און דייטשלאַנד.

דער היינטיגער פּלענום באַשליסט צו שיקן אַ טעלעגראַמע באַגריסנדיג דעם פּרעזידענט פאַר זיין האַנדלונג און פאַרלאַנגען, אַז די טויערן פון אַמעריקע זאָלן ברייטער געעפנט ווערן פאַר די דייטשישע און עסטרייכישע אידישע קרבנות.

דער היינטיגער פּלענום רופט אַלע „איקאָר“־ברענטשעס צו שיקן אַזעלכע טעלעגראַמעס צו פּרעזידענט רוזוועלט און צו זייערע קאָנגרעס־לייט.

מיר באַשליסן צו מאָביליזירן אַלע אונזערע כחות אויף צו זאַמלען צענדליגער טויזנטער אונטערשריפטן אויף די פּעטיציעס פון דעם אידישן פאָלקס־קאָמיטעט געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם מיט דער ווענדונג צום פּרעזי־דענט צו געבן אַזיל־רעכט די פּליכטילינגען פון עסטרייך און דייטשלאַנד.

רעזאָלוציע וועגן אַרונטערנעמען די עמבאַרגאָ געגן דער רעגירונג אין שפּאַניע:

נעמענדיג אין אַנבאַטראַכט, אַז די פאַראיי־ניגטע שטאַטן האָט אַרויפגעלייגט אַן עמבאַרגאָ געגן דער שפּאַנישער לאָיאַליסטישער רעגירונג און האָט דורך דעם אוממעגלעך געמאַכט, אַז די געזעצלעכע רעגירונג פון שפּאַניע זאָל קאָנען קריגן אַמוניציע צו פאַרטיידיגן זיך אין איר קאַמף געגן דעם פאַשיזם, געגן די אַרמייען פון היטלערן און מוסאָליני'ן.

נעמענדיג אין אַנבאַטראַכט, אַז צו דער זעל־בער צייט האָט די אַמעריקאַנער רעגירונג יאָ דערלויבט צו פאַרקויפן געווער צו דייטשלאַנד און איטאַליע, וועלכע שיקן עס נאָך דעם איבער צוזאַמען מיט די פאַשיסטישע אַרמייען אין שפּאַ־ניע און דורך דעם ווערן דורך אַמעריקאַנער געמאַכטע קוילן, באָמבעס און עראָפּלאַנען דער־הרג'עט הונדערטער און טויזנטער פרויען, קינ־דער און אַנדערע פון די פאָלקס־מאַסן אין שפּאַניע.

באַשליסט די היינטיגע קאָנפערענץ צו שיקן אַ טעלעגראַמע צו דעם פּרעזידענט פון די פאַר־אייניגטע שטאַטן, צו שיקן טעלעגראַמעס צו אַלע קאָנגרעסלייט און סענאַטאָרן פאַרלאַנגענדיג, אַז די אַמעריקאַנער רעגירונג זאָל אַרונטערנעמען די עמבאַרגאָ געגן דער געזעצלעכער דערוויילטער שפּאַנישער רעגירונג און דורך דעם מעגלעך מאַכן, אַז די דעמאָקראַטישע כחות אין שפּאַניע זאָלן מאַכן אַ מעגלעכקייט צו קאָנען קריגן די אַלע נויטיגע מאַטעריאַלן און אויף אַזאַ אופן קאָנען פירן אויף אַ דערפאָלגרייכן אופן דעם קאַמף געגן היטלער'ן, געגן מוסאָליני'ן און געגן די פאַשיסטישע כחות פון שפּאַניע גופא.

אַ טויט קלאַפּ פאַר דעם פאַשיזם אין שפּאַניע מיינט אַן אָפּשוואַכונג פון דעם פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם אין דער וועלט, וואָס מיינט במילא אַ פאַרלייכטערונג פון די אידן אין דער וועלט.

אַלע אונזערע ברענטשעס ווערן אויפגעפאָ־דערט צו שיקן אַזעלכע טעלעגראַמעס צו זייערע קאָנגרעסלייט און סענאַטאָרן און צו דעם פּרע־זידענט רוזוועלט.

זיכערקייט:

נעמענדיג אין אַנבאַטראַכט, אַז די מלחמה וואָס ווערט איצט געגרייט פון די פאַשיסטישע לענדער וועט טרעפן דער גאַנצער מענטשהייט, און אַלס רעזולטאַט פון אַזאַ מלחמה וועלן הויפּטזעכלעך ליידן די מיליאָנען אידן, וואָס געפינען זיך אין מיטל־אייראָפּע.

באַשליסט דער היינטיגער פּלענום צו באַ־קעמפן די מלחמה צינדער און שטיצן מיט אַלע כחות די פרידנס פּאָליטיק פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד און די שטעלונג פון פּרעזידענט רוז־וועלט, וואָס ער האָט אַרויסגעבראַכט אין זיין שיקאַגער רעדע געגן די פאַשיסטישע אַגרע־סיעס.

דער היינטיגער פּלענום באַשליסט צו שטיצן די באַוועגונג פאַר קאָלעקטיווער זיכערקייט און פאַרלאַנגט, אַז אונזערע ברענטשעס זאָלן שיקן אַזעלכע אונטערשטיצונגס־טעלעגראַמעס צו פּרע־זידענט רוזוועלט און צו די קאָנגרעסלייט.

באַגריסונג צום אָרדן:

אויסהערנדיג די באַגריסונג פון חבר סאַנד־לערן, געהילפס־סעקרעטאַר פון דער אידישער סעקציע פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן און קריגנדיג די אינפאָרמאַציע, אַז די 4טע נאַציאָנאַלע קאָנווענשאָן פון אָרדן (אידישע סעקציע) האָט באַשלאָסן צו אויסשטאַנען דעם בעטישן אינסטיטוט, וואָס ווערט איצט געבויט אין דער אידישער אויטאָנאָמיע, ביראָ־בידזשאַן, שיקט דער פּלענום זיין גרוס די טויזנטער אי־דישע מיטגלידער פון אָרדן פאַר זייער היסטאָ־רישן באַשלוס מיטצואַרבעטן מיטן „איקאָר“ אין דעם אויפבוי פון ביראָ־בידזשאַן.

דער פּלענום אינסטרואירט די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע פון „איקאָר“ אַזוי שנעל ווי נאָר מעגלעך אויסצואַרבעטן אַ געמיינשאַפטלעכן פּלאַן און דורכפירן דעם באַשלוס פון דער אָרדן־קאָנווענשאָן אין לעבן.

רעזאָלוציע וועגן די „מאָרגן־פרייהייט“:

דער היינטיגער פּלענום באַגריסט די „מאָרגן־פרייהייט“ פאַר איר גוטער אַרבעט אין די אינ־טערעסן פון ביראָ־בידזשאַן און פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, פאַר איר גוטער אַרבעט און קאָאָפּעראַציע אין די אינטערעסן פון דעם „איקאָר“.

מיר זיינען זיכער, אַז די „מאָרגן פרייהייט“ וועט פאַרזעצן די גוטע אַרבעט.

מיר פון אונזער זייט פאַרפליכטן זיך צו שטיין מיט דער „מאָרגן פרייהייט“, העלפן פאַר־שפּרייטן די טעגלעכע ציימונג, וואָס דינט די אינטערעסן פון די אידישע מאַסן, די אינטער־רעסן פון פּראָגרעס, ווי אויך שאַפן די נויטיגע פינאַנציעלע מיטלען אויף אָנצוהאַלטן די „מאָרגן פרייהייט“.

אַ רעזאָלוציע איז אויך אָנגענומען געוואָרן וועגן געגנזייטיגער מיטאַרבעטערשאַפט מיטן „איקוף“.

I. EAGER A. WEINGART
EAGER ROSE GARDEN, Inc.
HIGH CLASS SUMMER RESORT
BUSHVILLE, SULLIVAN CO., N. Y.
ספּעציעלע פּרייזן פאַר גרופּ־פּאַרטיס און קאָנווענשאָנס.
Telephone: Monticello 571
N. Y. Telephone: DRydock 4-3328

פּראָטאָקאָל פון „איקאָר"-פּלענום

אַן אויסגעברייטערטער פּלענום פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו קאָמיטע פון „איקאָר" איז געהאַלטן געוואָרן זונטאָג, דעם 8טן מאַי, 1938, אין מק־אַלפּין האָטעל.

ערשטע זיצונג — 11 אַזייגער פרי:

חבר אב. עפּשטיין, נאַציאָנאַלער אָרגאַנייזער פון „איקאָר", דערעפנט דעם פּלענום און נעמט אויף נאָמינאַציעס פאַר פאָרזיצער. חבר ר. יוקלסאָן, מיטגליד פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו קאָמיטע, ווערט איינשטימיג דערוויילט.

חבר ר. יוקלסאָן נעמט אויף נאָמינאַציעס פאַר אַ סעקרעטאַריאַט און פאַר אָרגאַניזאַציע־און רעזאָלוציעס קאָמיסיע. אין סעקרעטאַריאַט ווערן דערוויילט די חברים ש. לעווין און ב. סמאָל, און אין דער אָרגאַניזאַציע און רעזאָלוציעס קאָמיסיע ווערן דערוויילט די חברים האַלמשטאַק, לעבאָוויצקי, ל. שנור, א. אָלקין, י. אַדלער, חבר'טע סאבנאָוו, מ. מערלין (אַטלאַנטאַ), קאהן (דעטרויט) און דייוויס (וואַשינגטאָן).

דער פאָרזיצער שטעלט פאָר חבר פּראָפעסאָר טשאַרלס קונץ, נאַציאָנאַלער פאָרזיצער פון „איקאָר". חבר פּראָפעסאָר טשאַרלס קונץ האַלט זיין אַ אינטערעסאַנטן רעפעראַט, וואָס ווערט מיט דער גרעסטער באַגייסטערונג אויפגענומען פון אַלע פאַרזאַמלטע. ער ווייזט אָן אויף די פּלענער פון די פאַשיסטישע דיקטאַטאָרישע לענדער און אויף די קאַפּיטאַליסטישע אימפּעריאַליסטישע לענדער, וואָס זוכן צו אַטאַקירן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. ער מאַכט קלאָר, אַז די אויפגאַבן פון דעם „איקאָר" אין איצטיגן מאָמענט דאַרפן זיין געריכטעט הויפּטזעכלעך אין שאַפן פריינט פאַר דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד.

דער פאָרזיצער באַדאַנקענדיג דעם חבר קונץ פאַר זיין בריליאַנטענעם פאָרטראַג שלאָגט פאָר, אַז דער רעפעראַט זאָל אָפּגעדרוקט ווערן אין אַן אַרטיקל אין קומענדיגן נומער „ניילעבן". דעם פאָרזיצערס פאָרשלאַג ווערט מיט דעם גרעסטן ביי־פאַל געשטיצט פון אַלע פאַרזאַמלטע.

דער פאָרזיצער שטעלט פאָר חבר ש. אַלמאַזאָוו, נאַציאָנאַלער סעקרעטאַר פון „איקאָר". חבר ש. אַלמאַזאָוו לייענט דעם באַריכט פון דער נאַציאָנאַלער פאַרוואַלטונג פון דעם „איקאָר": (דער באַריכט איז געדרוקט באַזונדער אין דעם נומער).

נאָך דעם, ווי חבר אַלמאַזאָוו גיט איבער דעם באַריכט, שטעלט דער פאָרזיצער פאָר רבי גרינפעלד, וויצע פאָרזיצער פון פאָלקס־קאָמיטעט געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם. רבי גרינפעלד רעדט וועגן דער וויכטיגקייט אַז אַלע אידן אין אַמעריקע זאָלן אונטערשרייבן די פּעטיציעס צום פּרעזידענט און קאָנגרעס פון די פאַראייניגטע שטאַטן עס זאָלן ברייטער געעפנט ווערן די טירן פון אַמעריקע פאַר די פליכטלינגען אין די פאַשיסטישע לענדער.

דער פאָרזיצער שטעלט פאָר חבר ג. סאַנדלער, נאַציאָנאַלער געהילף־סעקרעטאַר פון דער אידישער סעקציע פון אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן. חבר ג. סאַנדלער ברענגט אַ חברישן און פּראַקטישן גרוס צום „איקאָר" פּלענום פון דער אידישער סעקציע פון אָרדן. ער שטעלט זיך אָפּ אויף דער גוטער אַרבעט פון „איקאָר", ברענגענדיג צו די אידישע מאַסן די אויפקלערונג, ווי אַזוי דער סאָוועטן־פאַרבאַנד איז אַ פאַרברידערלעכטע משפּחה פון באַפרייטע פעלקער. דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער אָרדן קאָן אָפּשאַצן די גרויסע באַדייטונג פון פאַרברידערן פעלקער, ווי עס פּאַסירט אין דעם אָרדן וואו מיטגלידער פון פאַרשיידענע נאַציאָנאַליטעטן אַרבעטן האַרמאָניש צוזאַמען און ווערן גוטע קעמפער געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם. ער דערקלערט, אַז די קאָנווענשאָן פון אָרדן האָט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע צו העלפן אויסשטאַטן אַ כעמישע לאַבאָראַטאָריע אין ביראָ־בידזשאַן, און, אַז אַ קאָמיסיע פון „איקאָר" צוזאַמען מיט אַ קאָמיסיע פון אָרדן וועלן באַלד צוטרעטן אויסצואַרבעטן „גענויע פּלענער פאַר דורכפירן אָט־די אַקציע.

מיט אַ באַגריסונג טרעט אַרויס חבר א. אָלקין, עקזעקוטיוו סעקרעטאַר פון דער אַמעריקאַנער אָפּטיילונג פון „איקוף". ער גיט איבער אין איינציגע ווערטער די צילן און שטרעבן פון דעם „איקוף", אויפצוהויבן די חשיבות פון דער אידישער קולטור, פון דער אידישער שפּראַך. ער ווייזט אָן, אַז דער „איקאָר" האָט זיך אַקטיוו באַטייליגט אין דער גרינדונג פון דער אַמעריקאַנער אָפּטיילונג פון דעם וועלטלעכן אידישן קולטור פאַרבאַנד. ער דערקלערט, אַז דער „איקוף" באַטראַכט דעם „איקאָר", ווי אַ זייער וויכטיגע אָרגאַניזאַציע וועלכע פאַרשפּרייט אויפקלערונג צווישן די אידישע מאַסן.

דער פאָרזיצער שטעלט פאָר חבר אב. עפּשטיין, נאַציאָנאַלער אָרגאַנייזער פון „איקאָר". ער לייענט אַ באַריכט, וואָס איז געדרוקט באַזונדער אין דעם נומער.

צווייטע זיצונג — 2.30 נאָך מיטאָג:

חבר דייוויס פון וואַשינגטאָן — פאָרזיצער.

ער באַגריסט דעם פּלענום אין דעם נאָמען פון „איקאָר" אין וואַשינגטאָן און ער זאָגט: אונזער פייערונג לכבוד 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן האָט איבערשטיגן אַלע דערוואַרטונגען. ניט געקוקט אויף דעם, וואָס אונזערע שונאים האָבן געשטערט מיט אַלע זייערע מעגלעכקייטן, איז די אונטערנעמונג געווען אַ קאָלאָסאַלער דערפאָלג. איבער 1100 מענטשן האָבן אָנגעפילט דעם זאַל. מיר האָבן באמת זיך ניט געריכט אויף אַזאַ דערפאָלג.

נאָך דער באַגריסונג פון פאָרזיצער ענטוויקלט זיך אַ גאַנץ ברייטע און לעבעדיגע דיסקוסיע איבער די באַריכטן פון די חברים ש. אַלמאַזאָוו און אב. עפּשטיין.

עס ריידן די פאָלגנדיגע חברים: ל. שנור, י. אדלער, י. ווינשטיין, נ. זריב, א. ראַטמאַנאָווסקי, ש. לעווין, משה כץ, ־נייטן קאהן, נח שרייער, מ. שטערן, ב. סמאָל, ס. ליאָן, פילאַדעלפיע „איקאָר", דר. ל. שאַצאָוו, נ. ווייגעס, לאַנדסבערג (נוארק), ע. סאשין, א. י. פישער, א. לעבאָוויצקי, א. אלקין, ר. יוקלסאָן, נעגין, לינדען און ראזעל „איקאָר, מ. מערלין, אב. עפּשטיין, נ. צענטער, האלמשטאַק און בראַנשטיין (פילאַדעלפיע „איקאָר".

חבר ש. אַלמאַזאָוו, רעזומירט די דיסקוסיע און אויף דער באַזע פון דער דורכגעפירטער דיסקוסיע ווערן איינשטימיג אָנגענומען אַ גאַנצע רייע באַשלוסן און רעזאָלוציעס.

טעלעגראַפישע באַגריסונגען:

דער פּלענום האָט דערהאַלטן די פאָלגנדיגע טעלעגראַפישע באַגריסונגען:

„אין דער איצטיגער שווערער צייט דאַרף דער „איקאָר" פירן די אידישע מאַסן כדי צו לייזן זייערע פּראָבלעמען. מיר ווינשן דעם גרעסטן דערפאָלג אין אייערע פאַרהאַנדלונגען, שיקאַגאָ „איקאָר".

„האַרציגע גרוסן אייך, דעלעגאַטן און פריינט. זאָל אייער פּלענום געקרוינט ווערן מיט דערפאָלג און איר זאָלט געפינען די בעסטע וועגן און מיטלען פאַר בעסערער און ווירקזאַמערער אַרבעט פאַר דעם „איקאָר" אין נאָרט אַמעריקע אויף דעם געביט פון ברענגען דעם ענין פון סאָציאַליסטישן ביראָ־בידזשאַן און פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד צו די אידישע מאַסן אין נאָרט אַמעריקע און צוריקשלאָגן אַלע אַטאַקעס און פאַרלוימדונגען, וואָס ווערן געמאַכט געגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד מצד זיינע שונאים.

דר. ראָוז בראַנשטיין,

סעק. קאַנאַדער „איקאָר".

„איקאָר",

ניו ־יאָרק.

„אין טאָג פון דעם יובילײ פון דער אידישער אויטאָנאָמער געגנט ביראָ־בידזשאַן שיקן מיר אַ הייסן גרוס דעם פּלענום פון „איקאָר". מיר ווינשן אייך ווירדיגע פּרוכטבאַרע אַרבעט".

אָזעט, טראָיצקי.

חברישע גרוסן און גוטע וואונטשן פאַר קאָנסטרוקטיווע פּלענער ביים נאַציאָנאַלן „איקאָר" פּלענום. פאָראויס פאַר אַ שטאַרקערן „איקאָר", פאַר אַ גרעסערער מיטגלידערשאַפט, פאַר אַ גרויסער צאָל נייע לייענער פון „ניילעבן", פאַר צענדליגער טויזנטער נייע פריינט פון סאָוועטן־פאַרבאַנד און ביראָ־בידזשאַן.

ג. אלמאַן, פעלד אָרגאַנייזער.

צוזאַמענשטעל פון פּלענום

מיטגלידער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו קאָמיטע: — פּראָפעסאָר טשאַרלס קונץ, ר. יוקלסאָן, אב. עפּשטיין, א. י. פישער, רבי גרינפעלד, ש. אַלמאַזאָוו, ב. סמאָל, קיוט סאבנאָוו, ס. בובריק, א. לעבאָוויצקי, ע. סאשין, מ. שטערן, א. אלקין, ש. לעווין, נ. אפּעל, ל. שאַצאָוו, י. אַדלער, ל. שנור, נ. שרייער, און משה כץ.

פאָרשטייער פון בראַנטשעס: — נ. ליבערמאַן, סטאַטן אײלאַנד „איקאָר"; מ. געלער, באָסטאָן „איקאָר"; מ. מערלין, אטלאַנטאַ „איקאָר"; ס. נ. קאהן, דעטרויט „איקאָר"; ר. בראַנשטיין, ב. סטוירן, י. שאר און ס. ליאָן, פילאַדעלפיע „איקאָר"; מ. דייוויס, וואַשינגטאָן „איקאָר"; מ. לעזנער, ריטשמאָנד „איקאָר"; טשאַרלס פינקל און י. דעליאַן, יאָנקערס „איקאָר"; ת. ב. דאַנציג, פיליפּ פישער און מ. לאַנדסבערג, נוארק „איקאָר"; שעקמאַן, ספּרינגפילד „איקאָר"; א. לעווין, ווילקס־באַר „איקאָר"; ר. נעגין און לילי קאהן, לינדען און ראזעל „איקאָר"; י. האלמשטאַק און א. ראַטמאַנאָווסקי, דזשערזי סיטי „איקאָר"; ר. עדיד, י. לייזעראָוויטש, ניו יאָרק שטאַט־קאָמיטעט „איקאָר"; פיליפּ בעקער און טשאַרלס פריזמאַן, איסטערן פּאַרקוויי „איקאָר"; חבר דזשאָזעף און חבר'טע פּאַרטני, שלום עליכם „איקאָר"; אקוס, מט. וואַרנאָן „איקאָר"; וויליאַם בעלאָוו און חיים זינגער, בראַנזוויל „איקאָר"; ראובן ווייגושין און פייגל בראַדסקי, בראָנקס „איקאָר"; אסתר עדעלמאַן און י. ווינשטיין, ברייטאָן ביטש „איקאָר"; רוי טאפּער און נאַטאַליאַ רובין, ענגלישע אָפּטיילונג פון „איקאָר"; בלאַק, נאָרט בראָנקס „איקאָר"; שקלאַר, אַמאַלגאַמייטעד „איקאָר"; ר. ליף און ש. זילבערמאַן, דאַון טאַון „איקאָר"; משה זואַהל, וועסט בראָנקס „איקאָר"; נ. ווייגעס און ראָוז מאַלצמאַן, איסט ניו יאָרק „איקאָר"; ש. אַמפּער, „ניילעבן" איקאָר; מ. קאהן, ברענטש 37, א. אַ. אָ.; ג. סאַנדלער, נאַציאָנאַלע עקזעקוטיוו קאָמיטע פון א. אַ. אָ.

באַשלוסן און רעזאָלוציעס:

אָרגאַניזאַציאָנעלע רעקאָמענדאַציעס:

אויף דעם באַזיס פון דעם היינטיגן באַריכט פון אונזער אָפּגעטאָנענער אַרבעט איז פאַר דעם פּלענום קלאָר געוואָרן, אַז כאָטש אונזער אָרגאַניזאַציע האָט פאַרצייכנט אַ סך וויכטיגע אַרבעטן, זיינען מיר אָבער אָרגאַניזאַציאָנעל פיל שוואַכער. מיר זעען דאָס אויף דעם געביט פון אונזערע דערגרייכונגען אַרום דער מיטגלידערשאַפט און סובסקריפּשאָן קאָמפּאַניע און אויך אַרום דער קאָמפּאַניע פאַר דעם אָרגאַניזאַציע־פאָנד.

עס ווערט קלאָר פאַר דעם היינטיגן פּלענום, אַז עס איז אומבאַדינגט נויטיג אַז אַלע „איקאָר" טוער איבערן גאַנצן לאַנד זאָלן זיך אָנשטרענגען מיט אַלע כוחות צו אינטענסיפיצירן די אַרבעט פאַר באַפעסטיגן די „איקאָר"־אָרגאַניזאַציעס, כדי זיי זאָלן קאָנען ווי געהעריג דורכפירן די אויפגאַבן, וואָס שטייען פאַר דעם „איקאָר" אין דעם איצטיגן מאָמענט און זיין גרייט פאַר די גרעסערע אויפגאַבן, וואָס וועלן זיך פאַר אים שטעלן באַ דער ערשטער געלעגנהייט.

1) דער היינטיגער פּלענום באַשליסט צוזאַמענצורופן די 7טע נאַציאָנאַלע קאָנווענשאָן פון „איקאָר" אין מאָנאַט נאָוועמבער.

2) דער היינטיגער פּלענום אינסטרואירט אַלע ברענטשעס פון „איקאָר" צו ענטוויקלען און אינטענסיפיצירן ווי געהערג די מיטגלידערשאַפט און „ניילעבן"־קאַמפּאַניע און דורך דעם מעגלעך מאַכן, אַז מיר זאָלן ביז דער נאַציאָנאַלער קאָנווענשאָן אין מאָנאַט נאָוועמבער, 1938, אויספילן די קוואָטאַס אין דער קאַמפּאַניע.

3) דער היינטיגער פּלענום רופט די „איקאָר" טוער אָנצוהאַלטן די מיטינגען דורך די זומער מאָנאַטן און אָנגיין מיט דער טאָג־טעגלעכער „איקאָר"־אַרבעט, ווי אויך איינצושטעלן אַן ענגערן קאָנטאַקט מיט אַלע מיטגלידער און אָנפירן ברייטערע קולטורעלע טעטיגקייט.

4) יעדער ברענטש דאַרף אויסאַרבעטן אַ פּלאַן פון טעטיגקייט פאַר די זומער־מאָנאַטן, וואָס זאָלן אַריינגעמען אַרויספאָרן, עקסקורשאָנס, פּיקניקס, גאַסן־מיטינגען און אַנדערע אַזעלכע צוזאַמענקונפטן, באַ וועלכע די טעטיגקייטן פון „איקאָר" זאָלן אַריינגעבראַכט ווערן.

5) אַלע מיטגלידער וועלכע פאָרן אין די זומער פּלעצער זאָלן דאָרט אַרבעטן צו שאַפן מיטגלידער אין „איקאָר", סובסקרייבער פאַר „ניילעבן" און פאַרשפּרייטן אונזער „איקאָר"־ליטעראַטור.

6) יעדער ברענטש זאָל זיך קאָנצענטרירן אויף אַ פּאַרק אָדער אַן אַנדער אָפענעם פּלאַץ אין זיין געגנט אויף דורכצופירן אונזערע אָרגאַניזאַציאָנעלע און קולטורעלע טעטיגקייטן.

7) יעדער ברענטש זאָל זיך אונטערנעמען צו דערגרייכן צום ווייניגסטנס צוויי אַנדערע אָרגאַניזאַציעס אין זייער געגנט אָדער שטאָט מיט דער „איקאָר"־אַרבעט.

8) דער היינטיגער פּלענום רופט די „איקאָר" אַקטיוויסטן דורכצופירן אַ שנעלע אַקציע אויף צו שאַפן 5,000 דאָלאַר, כדי מעגלעך צו מאַכן אָנצופירן די אַרבעט פון „איקאָר". די געלט־קאָמפּאַניע מוז געשאַפן ווערן דורך די מאָנאַטן מאַי און יוני.

9) דער היינטיגער פּלענום שלאָגט פאָר, אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע זאָל אָנפאַנגען אַ קאָמפּאַניע אויף אָנצושליסן אָרגאַניזאַציעס אָן דעם „איקאָר" מיט אַ יערלעכן אָפּצאָל. די קאָמפּאַניע זאָל געפירט ווערן אין אַלע שטעט און שטעטלעך פון אַמעריקע.

10) דער היינטיגער פּלענום אינסטרואירט די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע צו אָרגאַניזירן אַ קולטור און ליטעראַטור־דעפּאַרטמענט, וואָס זאָלן זיך אָפּגעבן מיט אָנפירן די קולטור־אַרבעט אין די ברענטשעס, אַרויסגעבן קאָנספּעקטן וועגן לויפנדע פראַגן און זאָל זיך אויך אָפּגעבן מיט דעם פאַרשפּרייט פון ליטעראַטור.

11) דער פּלענום אינסטרואירט דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו זיך מער צו פאַרנעמען מיט דער אַרבעט פון דער ענגלישער אָפּטיילונג און אַרבעטן פאַר דעם אויף דורכצופירן אין לעבן די אָנגענומענע רעזאָלוציע וועגן אידיש־אַמעריקאַנער אַרבעט אין „איקאָר".

12) דער פּלענום אינסטרואירט די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע גלייך דורכצופירן אַן אָרגאַניזאַציע־טור איבער דעם גאַנצן האַנד. דער פאַרטרעטער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע זאָל אין יעדער שטאָט און שטעטל אויפנעמען דעם צושטאַנד פון דער אָרגאַניזאַציע און צוזאַמען מיט די „איקאָר" טוער אויסצואַרבעטן פּלענער פאַר דער ווייטערדיגער אַרבעט און איבערהויפּט איינשטעלן אַן ענגערן קאָנטאַקט מיט אונזערע ברענטשעס וועגן אַלע אַקציעס און טעטיגקייטן.

13) דער היינטיגער פּלענום אינסטרואירט די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע זיך צו פאַרטראַכטן ערנסטער וועגן דער לאַגע פון „איקאָר" איבערן גאַנצן לאַנד און אויסאַרבעטן קאָנסטרוקטיווע פּלענער אויף אויפצולעבן און צו פאַרפעסטיגן אונזערע „איקאָר"־אָרגאַניזאַציעס.

14) דער היינטיגער פּלענום אינסטרואירט די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע, אַז זי זאָל פון היינט ביז דער קאָנווענשאָן אָנשטרענגען אַלע כוחות צו מאָביליזירן אַלע טוער אין דעם „איקאָר" צו דערמעגלעכן אונז, אַז מיר זאָלן צו דער 7טער קאָנווענשאָן קומען מיט אַ גרעסערער מיטגלידערשאַפט אין „איקאָר" און מיט ברייטערער אַרבעט אויף דעם אָרגאַניזאַציאָנעלן און קולטורעלן געביט.

רעזאָלוציע וועגן דער „איקאָר"-אַרבעט:

אין דעם איצטיגן ערנסטן מאָמענט, ווען מיליאָנען אידן אין די פאַשיסטישע און האַלב־פאַשיסטישע לענדער ראַנגלען זיך צווישן לעבן און טויט, אין דעם איצטיגן מאָמענט, ווען דער צושטאַנד פון די אידישע מאַסן אין דייטשלאַנד, עסטרייך, פּוילן און רומעניע איז דערפירט געוואָרן צו אַ לאַגע פון אומדערטרעגלעכקייט, אין דער איצטיגער צייט, ווען דער לעבן פון די אידישע מאַסן קוקט אויס אַזוי פינסטער, ווען דער אַנטיסעמיטיזם שפּרייט אויס זיינע טעטיגקייטן אויך אין די דעמאָקראַטישע לענדער, אַפילו דאָ באַ אונז אין אַמעריקע, ווערט עס פון אויסערגעוויינלעכער וויכטיגקייט אַרויסצוברענגען פאַר די אידישע מאַסן אין אַמעריקע די פאַקטן וועגן דעם לעבן פון די דריי מיליאָן סאָוועטישע אידן, די פאַקטן וועגן דעם אויפבוי פון ביראָ־בידזשאַן, דעם אמת וועגן דעם געזונטן איבערבוי פון דעם גאַנצן אידישן פאָלק אין סאָוועטן־פאַרבאַנד.

עס ווערט פון אויסערגעוויינלעכער וויכטיגקייט צו ברענגען אָט־די אַלע פאַקטן צו ברייטע אידישע מאַסן אין אַמעריקע און ציען די געהעריגע שלוסן וועגן דער פונדאַמענטאַלער לייזונג פון דער אידן פראַגע אין דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד און דורך דעם דערמוטיגן דעם קאַמף געגן אַנטיסעמיטיזם, געגן פאַשיזם און פאַר אידן רעכט אין אַלע לענדער.

די לייזונג פון דער אידן־פראַגע אין דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד דאַרף דערמוטיגן יעדן איינציגן פון אונז צו פאַרשטאַרקן די טעטיגקייטן אין די אינטערעסן פון די אידישע מאַסן. עס דאַרף ווערן אונזער באַלדיגע אויפגאַבע צו מאָביליזירן אַלע אונזערע כחות, כדי צו שאַפן, וואָס מער פריינט פאַר דעם סאָוועטן פאַרבאַנד און פאַר ביראָ־בידזשאַן און שטעלן אין צענטער פון זיין אַרבעט די אויפגאַבע פון צוריקשלאָגן אַלע אַטאַקעס, וואָס ווערן געמאַכט פון די שונאים פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, דורך אַ טאָג־טעגלעכער אויפקלערונגס־אַרבעט פאַר דער פאַרטיידיגונג פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד.

אין דעם איצטיגן מאָמענט, ווען די סימפּאַטיעס פון די אידישע מאַסן אין אַמעריקע זייגען מיט דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד צוליב דעם, וואָס דער סאָוועטן־פאַרבאַנד איז דער הויפּט כח אין דעם קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם היינט צו טאָג, צוליב דעם, וואָס דער סאָוועטן־פאַרבאַנד האָט באַפרייט אַלע זיינע נאַציאָנאַליטעטן און צוזאַמען מיט זיי באַפרייט דאָס אידישע פאָלק, ווערט עס נאָך וויכטיגער פאַר דעם „איקאָר" צו אָרגאַניזירן די דאָזיגע פריינטשאַפט אויף אַ ממשות'דיגן אופן. אָרגאַניזירן קאָנען מיר עס דורך דעם, וואָס מיר וועלן די אידישע מאַסן אַריינציען אין דער אָרגאַניזאַציע, וואָס גיט זיך

באַריכט פון חבר אב. עפּשטיין

חברים „איקאָר" טוער: —

פאַר יעדן איינציגן פון אונז, גלויב איך, דאַרף שוין זיין קלאָר די אויפגאַבן פון דעם „איקאָר":

1) קאַמף פאַר דער פאַרטיידיגונג פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד.

2) שעפטום אַרבעט פאַר די קולטורעלע אינסטיטוציעס פון ביראָ־בידזשאַן.

3) קאַמף קעגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם.

אויב עס איז אַזוי, ווערט שוין פאַר אונז במילא קלאָר, אַז דער „איקאָר" איז איצט מער דרינגענדיג וויכטיג, ווי ווען ניט איז פריער. אויב עס איז אַזוי, דאַרפן מיר איצט האָבן אַ שטאַרקערן, אַ גרעסערן „איקאָר", ווי ווען ניט איז פריער, ווייל, ביידע פּראָבלעמען, סיי די פּראָבלעם פון קאַמף פאַר דער פאַרטיידיגונג פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, סיי די פּראָבלעם פון קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם זיינען איצט אַ סך ערנסטער און אַקטועלער, ווי ווען ניט איז פריער.

די דריטע פּראָבלעם פון שעפטום אַרבעט איז אודאי ניט אַזוי אַקטועל, ווי די ערשטע צוויי, נאָר פונדעסטוועגן טאָרן מיר אָט די פּראָבלעם ניט מינימיזירן, ווי איך וועל דאָס שפּעטער באַווייזן.

קאַמף פאַר דער פאַרטיידיגונג פון סאָוועטן־פאַרבאַנד

אין זיין ענטפער דאָ ניט לאַנג צוריק צו אַ סאָוועטישן בירגער, האָט סטאַלין גערופן די אַרבעטער פון דער גאַנצער וועלט צו פאַרטיידיגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. אָט דער רוף איז ניט קיין צופאַל. עס איז אויך ניט קיין צופאַל, וואָס די שונאים פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד זיינען איצט געוואָרן אַגרעסיווער, פאַר׳עקשנ׳טער. די סיבה איז, וואָס פאַר ביידע צדדים איז איצט קלאָר, אַז אַ וועלט־מלחמה און במילא אַן אָנפאַל אויף דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד מצד דעם אינטערנאַציאָנאַלן פאַשיזם איז שוין זייער נאָענט און אַזוי אַרום איז גאַנץ פאַרשטענדלעך, אַז סטאַלין זאָל רופן די אַרבעטער פון דער גאַנצער וועלט צו פאַרטיידיגן זייער פאָטערלאַנד און די שונאים פון אָט דאָס לאַנד זאָלן ווערן אַגרעסיווער אין זייערע אַטאַקעס, כדי צו פאַר׳מיאוס׳ן זיין פּנים אין די אויגן פון די מאַסן און אַזוי אַרום צוגרייטן די גייסטיגע שטימונג צווישן זיי פאַרן אָנפאַל.

קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם

דער בלוטיגער פאַשיזם און מיט אים זיין צווילינג ברודער, דער אַנטיסעמיטיזם האָבן שוין פאַרכאַפּט אַ גאַנצע רייע לענדער, אין וועלכע מיליאָנען אידן ווערן בוכשטעבלעך אויסגעראָטן. אָט די צוויי קעפּיגע גיפטיגע שלאַנג טראָגט זיך אויך באַ אונז אין לאַנד מיט אומגעהויערע גיכע טעמפּן. דאָס באַווייזט די בלוטבאָד, וואָס די נאַציס האָבן לעצטנס דורכגעפירט אין יאָרקוויל קאַסינאָ אין ניו יאָרק. דאָס באַווייזט די מערדערלעכע אַטאַקע, וואָס די נאַציס האָבן לעצטנס דורכגעפירט געגן דעם רעדאַקטאָר פון אַנטי־נאַצי זשורנאַל „אַנקל סעם", טשאַרלס וויים. די חוצפּה און געוואַגטקייט פון די דאָזיגע נאַציס באַווייזט, אַז זיי פילן זיך דאָ גאַנץ זיכער, ווייל זיי האָבן ווער עס זאָל זיי שיצן. דאָס באַווייזט די שוידערלעכע מעשים, וואָס ווערן איצט דורכגעפירט אין דזשוירזי סיטי פון דעם דאָרטיגן מעיאָר העיג.

נעמענדיג אין אַנבאַטראַכט אָט דאָס אויבן־געזאָגטע, ווערט פאַר אונז גאַנץ קלאָר, אַז סיי אויף דעם געביט פון פאַרטיידיגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, סיי אויף דעם געביט פון קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם איז איצט דער „איקאָר" מער דרינגענדיג וויכטיג, ווי ווען ניט איז פריער.

די מעגלעכקייטן זיינען באמת גלענצנדיג

דער פאַקט, וואָס כמעט אין אַלע קאַפּיטאַליסטישע לענדער און באַזונדערס אין די פאַשיסטישע און האַלב־פאַשיסטישע לענדער איז די לאַגע פון מיליאָנען און מיליאָנען אידן אַן אמת קאַטאַסטראָפאַלע, און דער פאַקט, וואָס אין דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד זיינען די נעכטיגע דריי און אַ האַלב מיליאָן אידן ניט נאָר זיכער מיט זייער לעבן, נאָר זיי בויען זייער אייגענע אויטאָנאָמיע, וואָס שאַפט אויך אַ געזונטע באַזע פאַר דער אויפהאַלטונג און ענטוויקלונג פון זייער שפּראַך, פון זייער קולטור און פון אַלע זייערע קולטורעלע אוצרות דערנענטערט די אידישע מאַסן צו דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד און במילא צו דעם „איקאָר".

אַז דאָס איז אַזוי האָב איך געלערנט פון מיין לעצטן טור, וואָס איז דורכגעפירט געוואָרן אין פאַרבינדונג מיט דעם 20־יאָריגן יובילעי פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. איך האָב באַזוכט אַרום 40 שטעט. איך האָב גערעדט צו טויזנטער און טויזנטער אידן, אַ גרויסער פּראָצענט פון זיי אינגאַנצן פרעמדע עלעמענטן, וואָס זיינען געקומען צו אַ קאָנצערט און ניט צו קיין לעקציע. פונדעסטוועגן בין איך איבעראַל אויסגעהערט געוואָרן מיט דעם גרעסטן אינטערעס, באַזונדערס איז יעדע פראַזע אין פאַרבינדונג מיט די דערגרייכונגען אין דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד און אין ביראָ־בידזשאַן אויפגענומען געוואָרן מיט דער גרעסטער באַגייסטערונג.

ווי האַלטן מיר אָבער באמת מיט אונזער מיטגלידער און „ניילעבן" קאַמפּאַניע? מיר האָבן אָנגעהויבן די קאַמפּאַניע דעם 1טן אָקטאָבער און די קאַמפּאַניע האָט זיך געזאָלט ענדיגן דעם 28טן מערץ צום 10טן יובילעי פון ביראָ־בידזשאַן. אונזער לאָזונג איז געווען 15,000 מיטגלידער פאַר דעם „איקאָר" און 15,000 אַבאָנענטן פאַר „ניילעבן". פירן מיר שוין די קאַמפּאַניע דעם 8טן חודש, די בעסטע חדשים אין יאָר, האָבן מיר דערגרייכט 2650 מיטגלידער און 2709 אַבאָנענטן פאַר „ניילעבן".

טו וואו ליגט די סיבה? איך האַלט, אַז די סיבה ליגט אין אונזערע מעטאָדן פון אַרבעט, אין אונזערע אָריענטאַציעס, הויפּטזעכלעך אין דעם, וואָס עס פעלט אונז דער גלויבן אין די מאַסן. מיר באַנוגענען זיך מיט אַן אַפּיל פאַר מיטגלידער ביי אונזערע פאַרזאַמלונגען, באַ אונזערע לעקציעס, באַ אונזערע קאָנצערטן. אָט שרייבט אונז אַ סעקרעטאַר פון אַ שטאָט: „מיר האָבן געהאַט באַ אונזער ביראָ־בידזשאַן פייערונג איבער טויזנט מענטשן, ווילן מיר צו זיי אַרויסשיקן אַ בריוו זיי זאָלן זיך אָנשליסן אָן דעם „איקאָר", מאַכט אונז אַזאַ בריוו". מערע מאָל קומט מען אין אַ שטאָט ריידן, זאָגט מען „מאַכט ניט קיין אַפּיל פאַר געלט, נאָר פאַר מיטגלידער". דאָס דאַרף אודאי געטאָן ווערן. מיר דאַרפן אויסנוצן יעדע מעגלעכע געלעגנהייט צו רופן די אידישע מאַסן צו ווערן מיטגלידער אין אונזער אָרגאַניזאַציע. דאָס איז אָבער ניט דער בעסטער און ווירקזאַמסטער מיטל. דער איינציגער מיטל, וואָס קאָן און ברענגט טאַקע רעזולטאַטן, איז פּערזענלעכער באַריר מיט די מאַסן, כדי צו רעקרוטירן אַ מיטגליד פאַר דעם „איקאָר" און ניט בלויז קריגן אַ דאָלאַר, פאָדערט זיך אויפקלערונג. דאָס קאָן ניט געטאָן ווערן דורך אַ קורצן בריוו און ניט באַ אַ געוויסער אונטערנעמונג, ווען די צייט איז זייער באַשרענקט. דער בעסטער מיטל צו רעקרוטירן מיטגלידער איז דורך הויז צו הויז קענוועס, דורך ריידן פּערזענלעך מיטן שכן אין הויז, אין פאַבריק און ניט פאַרלאָזן זיך אויף בריוו. בריוו האָבן נאָר אַ באַדייטונג, ווען זיי ווערן נאָכגעפאָלגט מיט אַ פּערזענלעכן באַריר מיט די מענטשן צו וועלכע דער בריוו איז געשיקט געוואָרן.

ריידנדיג וועגן מיטגלידער דאַרפן מיר האָבן אין זינען צוויי זאַכן: ערשטנס, שאַפן דעם מיטגליד, צווייטנס האַלטן דעם מיטגליד. איז וועגן דאָס ערשטע האָב איך שוין גערעדט, נאָר וועגן דאָס צווייטע וויל איך זאָגן: די מיטינגען מוזן זיין אינטערעסאַנט, אַמאָל אַ לעקציע, אַן איינלייענונג, אַ דעבאַטע, אַ סימפּאָזיום, אַ פאָרלעזונג, אַ קאָנצערט, אַ וועטשערינקע א. אַ. וו. דערצו דאַרף אין יעדן בראַנטש איינגעפירט ווערן אַ קעפּטן סיסטעם. פאַר יעדע צען מיטגלידער דאַרף דערוויילט ווערן אַ חבר, וואָס זאָל האָבן אַלס זיין אויפגאַבע צו באַזוכן אָט די מיטגלידער פון צייט צו צייט, אויב זיי קומען ניט צו די מיטינגען, ברענגען זיי צו די מיטינגען און אַקטיוויזירן זיי. הויפּטזעכלעך דאַרף אין יעדן בראַנטש פונקציאָנירן אַ מיטגלידער־דירעקטאָר, וואָס זאָל שטודירן און מאָנען די אַרבעט פון רעקרוטירן מיטגלידער פאַר דעם „איקאָר" און שאַפן אַבאָנענטן פאַר „ניילעבן".

נאָך איין איבל האָב איך באַמערקט אין אונזער טעטיגקייט, און דאָס

איז, וואָס מיר האָבן זיך ניט אויסגעלערנט צו פאַרבינדן אונזערע אַקציעס מיט דער אַרבעט פון בויען אונזער אָרגאַניזאַציע און אונזער „ניילעבן".

אָט האָבן מיר דורכגעפירט אַ גלענצנדיגע אַקציע אין פאַרבינדונג מיט דער פאָלקס־דעלעגאַציע קיין ביראָ־בידזשאַן. מיר האָבן אין דער דאָזיגער אַקציע פאַראינטערעסירט צענדליגער טויזנטער אידן. אָט האַלטן מיר איצט אין דורכפירן אַ וואונדערבאַרע אַקציע אין פאַרבינדונג מיט די פייערונגען לכבוד דעם 10 יאָריגן יובילעי פון ביראָ־בידזשאַן. מיר האָבן שוין ביז איצט דורכגעפירט פייערונגען אין איבער 30 שטעט. אין איינציגע שטעט האָבן מיר אין פאַרבינדונג מיט דער דאָזיגער אַקציע געהאַט גאַנץ דערפאָלגרייכע קאָנפערענצן.

טאָ וואָס האָבן מיר געוואונען אָרגאַניזאַציאָנעל פון די דאָזיגע אַקציעס? צום באַדויערן דאַרף געזאָגט ווערן, אַז די געווינסן זיינען געווען אומבאַדייטנדיגע און אַלץ דערפאַר, ווייל מיר האָבן ניט אויסגענוצט אָט די דאָזיגע אַקציעס אין דער פולער מאָס, כדי צו בויען אונזער אָרגאַניזאַציע און אונזער „ניילעבן".

עס דערמאָנט מיר ווי אין איינער פון אונזערע צענטער שטעט אין דער צייט פון דער אַקציע פאַר דער פאָלקס־דעלעגאַציע קיין ביראָ־בידזשאַן האָט איינער געהאַט צו מיר אַ טענה, „ווי קומט עס". זאָגט ער, „וואָס איך בין שוין טעטיג אין אָט דער אַרבעט פאַר די לעצטע עטלעכע חדשים צייט און ביז איצט האָט נאָך קיין איינער פון אייערע טוער מיר ניט פאָרגעשלאָגן איך זאָל ווערן אַ מיטגליד פון אייער אָרגאַניזאַציע".

אַ באַזונדער קאַפּיטל פאָדערט זיך פאַר דעם ענין לאַנדסמאַנשאַפטן: מיר האָבן אין די גרויסע צענטערס הונדערטער און אפשר טויזנטער פון אָט־די לאַנדסמאַנשאַפטן. עס איז אמת, אַז אין די מערסטע פאַלן איז די פירערשאַפט אין די דאָזיגע לאַנדסמאַנשאַפטן געגנעריש געשטימט צו אונז, אָבער די ברייטע מיטגלידערשאַפט, וואָס באַשטייט פון אַרבעטער און פאָלקס־מענטשן, די זיינען גרייט צו הערן אונזער וואָרט. דאָס קאָן איך באַשטעטיגן פון מיין אייגענער דערפאַרונג. עס מוז אָבער געזאָגט ווערן, אַז מיר האָבן נאָך אויף דעם געביט זייער ווייניג וואָס געטאָן. איך האַלט, אַז דער ענין לאַנדסמאַנשאַפטן דאַרף קריגן דעם אויבן־אָן אויף אונזער טאָג־אָרדנונג. די לאַנדסמאַנשאַפטן קאָנען און דאַרפן ווערן דער רעזערוואַר פון וועלכן מיר זאָלן שעפּן נייע כחות פאַר אונזער אָרגאַניזאַציע.

באַ אָט דעם פּלענום דאַרף אויך אויפגענומען ווערן די פּראָבלעם, וואָס אַ סך פון אונזערע טוער אויף די ערטער פאַרלאָזן אונזער אָרגאַניזאַציע און גייען בויען אַנדערע אָרגאַניזאַציעס, ווי דעם אָרדן, פאָלקס־קאָמיטעט, „איקוף" א. אַ. וו. אודאי און אודאי דאַרפן מיר העלפן בויען אָט די אָרגאַניזאַציעס. דאָס איז אונזער חוב, אָבער ניט אויפן חשבון פון „איקאָר". פאַר אונז דאַרף זיין קלאָר, פאַר יעדן טוער אונזערן דאַרף זיין קלאָר, אַז קודם כל קומט אונזער אָרגאַניזאַציע. אין אַ גאַנצער ריי שטעט האָב איך געזען אונזערע טוער ביי דער גרינדונג פון פאָלקס־קאָמיטעט און פון דעם „איקוף". אודאי זיינען מיר שטאָלץ מיט אָט־דער אַרבעט. איך האָב אָבער אויך געזען אין אַ גאַנצער ריי שטעט, ווי איינציגע פון אונזערע טוער ווערנדיג אַקטיוו אין די אויבן־דערמאָנטע אָרגאַניזאַציעס, האָבן אינגאַנצן פאַרלאָזן דעם „איקאָר" און אַזוי אַרום האָבן זיי ניט נאָר פאַרשטעלערט די טעטיגקייט פון דעם „איקאָר", נאָר האָבן אויך ניט געטאָן קיין צו גרויסע טובה דעם פאָלקס־קאָמיטעט און דעם „איקוף", פאַרקערט, עס איז אין די אינטערעסן פון פאָלקס־קאָמיטעט און פון דעם „איקוף", אַז דער „איקאָר" זאָל ווערן, וואָס שטאַרקער און וואָס גרעסער.

25,000 דאָלאַר פאָנד

צוזאַמען מיט די לאָזונגען פון 15,000 מיטגלידער פאַר דעם „איקאָר" און 15,000 אַבאָנענטן פאַר „ניילעבן" האָבן מיר אויך געוואָרפן די „לאָזונג פון 25,000 דאָלאַר. געשאַפן ביז איצט האָבן מיר אינגאַנצן 1800 דאָלאַר. וואָס האָבן מיר באַצוועקט מיט אָט דעם פאָנד?

1) אונזער שעפטום אַרבעט אין ביראָ־בידזשאַן. באַזאָרגן טעכניש די קולטורעלע אינסטיטוציעס אין ביראָ־בידזשאַן, און דאָ וויל איך זאָגן, אַז אַ סך פון אונזערע טוער מאַכן אַ גרויסן טעות, ווען זיי זאָגן, אַז מיר דאַרפן גאָרניט שיקן קיין ביראָ־בידזשאַן. עס איז אודאי אמת, אַז ביראָ־בידזשאַן בויט זיך פון דעם גאַנצן סאָוועטן־פאַרבאַנד. עס איז אויך אמת, אַז דער סאָוועטן־פאַרבאַנד האָט צו אונזער אַלעמענס פרייד אויפגעבויט זיין אינדוסטריע. ער האָט שוין זיין אייגענעם טראַקטאָר, זיין אייגענעם אויטאָמאָביל, זיין אייגענע מאַשין א. א. וו., נאָר פונדעסטוועגן דאַרף פאַר אונז זיין קלאָר, אַז מיט די אַלע גרויסע אינדוסטריעלע דערגרייכונגען קאָנען נאָך אַלץ ניט געדעקט ווערן אַלע נויטן אין לאַנד, ווייל די פאָדערונגען זיינען דאָרט איצט זייער גרויס און אַזוי אַרום, ווען מיר שיקן עפּעס קיין ביראָ־בידזשאַן קומט עס דאָרט זייער שטאַרק צונוץ און די פּיאָנערן דאָרט זיינען אונז זייער דאַנקבאַר... אָט האָבן מיר לעצטנס אַוועקגעשיקט אַ לינאָטיפּ מאַשין, אַ פּרעס און נאָך איינציגע דרוק־מאַשינען פאַר דער דרוקעריי אין ביראָ־בידזשאַן און מיר האָבן באַקומען זייער אַ וואַרעמען און האַרציגן דאַנק פאַר אָט דער מתנה. בכלל דאַרפן מיר פאַרשטיין, אַז מיט אונזער שיקן מתנות קיין ביראָ־בידזשאַן סאָלידאַריזירן מיר די אידישע מאַסן אין אַמעריקע מיט די אידישע פּיאָנערן אין ביראָ־בידזשאַן.

2) פאַר די נויטיגע הוצאות פון אַדמיניסטראַציע און אָרגאַניזאַציע. כדי צו פירן אונזער אַרבעט, ווי געהעריג דאַרפן מיר האָבן אַרום 12,000 דאָלאַר אַ יאָר, און איך וויל דאָ פרעגן וויפיל פון אונזערע ברענטשעס טראַכטן אָט וועגן דעם. פון וואַנען לעבט אָט־די אָרגאַניזאַציע, וואָס פירט אָן אָט מיט דער אַרבעט. קיין מעצענאַטן האָבן מיר ניט און קיין געלד פון מאָסקווע באַקומען מיר אויך ניט און פון דעם $1.25, וואָס מיר באַקומען פאַר אַ מיטגליד און אַבאָנענט אויף „ניילעבן" בלייבט זייער ווייניג. די דאָזיגע סומע קאָסט כמעט 12 חדשים „ניילעבן", וואָס דער אַבאָנענט באַקומט. אַזוי שאַפט זיך ביי אונז אַ לאַגע. מיר האָבן אַן אַפּאַראַט מיט גרויסע אויפגאַבן, וואָס פאָדערן גאַנץ באַדייטנדיגע הוצאות און מיר האָבן ניט קיין הכנסה.

אין פאַרבינדונג מיט דעם וועט איר מיר דערלויבן צו זאָגן עטלעכע ווערטער אין דער ליניע פון זעלבסט־קריטיק. איך האָב פריער גערעדט וועגן אונזער טור אין פאַרבינדונג מיט דעם 20 יאָריגן יובילעי פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. אין מער ווי האַלב פון די דאָזיגע שטעט איז ניט דערלויבט געוואָרן צו מאַכן אַ רוף פאַר געלט. אין איינציגע שטעט האָב איך כמעט ווי אַרויסגעצוואונגען אַ זאַמלונג און אַזוי אַרום זיינען די זאַמלונגען ניט געווען דערפאָלגרייך, בלויז אין עטלעכע געציילטע שטעט, וואו די חברים האָבן געהאַט אַ באַציאונג צו דער זאַמלונג האָבן די זאַמלונגען אַריינגעבראַכט גאַנץ באַדייטנדיגע סומען.

אין איין שטאָט האָב איך געהאַט די פאָלגנדיגע דערפאַרונג: דער פאָרזיצער האָט פאַר קיין פאַל ניט געוואָלט לאָזן מאַכן קיין זאַמלונג. איך האָב זיך געמוטשעט ווענדן צו אַ פּאָר טוער און מיט זייער הילף איז מיר געלונגען צו באַוועגן דעם פאָרזיצער איך זאָל מעגן ריידן וועגן געלט. דער רוף איז, נאַטירלעך, אונטער אַזעלכע אומשטענדן געווען זייער מולד און פונדעסטוועגן האָבן די מאַסן געשענקט גאַנץ באַדייטנדיג. דאָ איז שוין צוגעקומען צו מיר דער פאָרזיצער און האָט מיר געפרעגט וואָרום איך האָב ניט געפאָדערט קיין צענערלעך.

וואָס ווייזט אָט דער פאַל? עס ווייזט, אַז מיר האָבן ניט דעם גלויבן אין די מאַסן. די מאַסן זיינען גרייט ניט נאָר צו הערן אונזער וואָרט נאָר צו העלפן אונז אין אונזער אַרבעט. נאַטירלעך, די מאַסן האָבן אַ טבע, וואָס מען דאַרף זיי וועקן און אויף דעם געביט דוכט מיר האָבן מיר ניט געטאָן אונזער חוב. מיר האָבן ניט גענוג געוועקט.

צום שלוס, חברים, אין מיין באַריכט, האָב איך געזאָגט אַ היבש ביסל מוסר. איך וויל האָפן, אַז איר וועט מיר אַנטשולדיגן, זיינען מיר דאָך אידעאַליסטן, אַרבעטן מיר דאָך פאַר אַן אידעאַל, בויען מיר דאָך אַ באַוועגונג צו פאַרטיידיגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, אָט דאָס לאַנד פון אַלע אַרבעטער און אַלע אונטערדריקטע און פאַרפאָלגטע, בויען מיר דאָך אַ באַוועגונג פאַר דער פאַרטיידיגונג פון די אידישע מאַסן, בויען מיר דאָך אַ באַוועגונג אין קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם, דאַרפן מיר ברענגען אַביסל קרבנות. אָט־די אויפגאַבן דאַרפן אונז אינספּירירן, אַז מיר זאָלן נאָך מיט מער עקשנות און אָפּפער־וויליקייט פאַרזעצן אונזער טעטיגקייט.

שטיצן דעם קאַמף געגען דעם פראַנקענשטיין פראַנקאָ אין שפּאַניע, דערלאַנגען נאָך מיט אַ ברייטערער האַנט הילף די פיל־געטראָפענע אידן אין פוילן, און שטיצן די „פריוהייט" מיט אַזאַ פאַרנעם, אַז זי זאָל אַרויס פון דעם קלעם, אין וועלכן זי געפינט זיך טאַקע צוליב דעם, וואָס זי איז אַזוי אומקאָמפּראָמיסלעך אויסגעשפּראָכן פאַר דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, געגן יעדן אויסדרוק פון פאַשיזם און פאַר די אינטערעסן פון די ברייטע אידישע מאַסן.

מיר דאַרפן זיך אָבער אויסלערנען צו זיין מער רירעוודיג און מער בויגזאַם. מיר טאָרן ניט דערלאָזן צו אַ צושטאַנד, אַז אַ „איקאָר"־ברענטש זאָל דורכפירן אַן אונטערנעמונג פאַר שפּאַניע, דערנאָך אַן אונטערנעמונג פאַר די פוילישע אידן, אַן אונטערנעמונג פאַר דער „מאָרגן פריוהייט" און דערנאָך — זיך דערלויבן אָפּרוען. וואָס וועט דאַמאָלט ווערן פון דעם „איקאָר"? מיר דאַרפן אונזער אַרבעט אַזוי פּלאַנירן, אַז דער „איקאָר" זאָל קריגן די סומע, וואָס ער דאַרף אויף אָנצופירן זיין אָרגאַניזאַציע־טעטיגקייט און אויך די סומע פאַר זיין אייננטייל אין די קולטור־אינסטיטוציעס פון ביראָ־בידזשאַן.

עס פאָדערט זיך ניט פון קיינעם צו ברענגען קרבנות. עס האַנדלט זיך ניט וועגן ריזיגע ביישטייערן, זאָל נאָר יעדער ברענטש זיך אריענטירן דורכפירן אַ פאַר אונטערנעמונגען; זאָל נאָר יעדער מיטגליד פון „איקאָר" צוטראָגן אַ גאָר קליינע סומע; זאָל יעדע שטאָט אויספילן איר גאַנץ באַשיידענע קוואָטע און די פולע סומע פון 25,000 דאָלאַר וועט געשאַפן ווערן.

דער „איקאָר" אין איצטיגן מאָמענט

דאָ מוזן מיר אונטערשטרייכן, אַז דער „איקאָר" איז אין איצטיגן מאָמענט פיל וויכטיגער, ווי ווען ניט איז פריער. ווען מיר וואָלטן אַזאַ אָרגאַניזאַציע ניט געהאַט, וואָלטן מיר זי איצט געדאַרפט גרינדן. אַז מיר האָבן שוין יאָ דעם „איקאָר", דאַרפן מיר מיט אַלע כחות שטרעבן צו דעם, אַז די אָרגאַניזאַציע זאָל אַרויס אויף אַ ברייטן וועג און דערגרייכן די גרעסטע שיכטן פון דער אידישער באַפעלקערונג.

לאָמיר זיך קלאָר שטעלן די פראַגע: דאַרפן מיר האָבן אַן אָרגאַניזאַציע, וואָס זאָל שאַפן פריינטשאַפט פאַר די אידישע פּיאָנערן אין ביראָ־בידזשאַן?

דאַרפן מיר האָבן אַן אָרגאַניזאַציע, וואָס זאָל אויפקלערן די אידישע מאַסן וועגן דעם חוב, וואָס פאַלט אויף זיי, — צו פאַרטיידיגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד?

דאַרף אַזאַ אָרגאַניזאַציע זיך צוהערן צו די אָנפאַלן פון די שונאים, וועלכע שרייען אַז מען דאַרף ניט קיין „איקאָר", אָדער אַזאַ אָרגאַניזאַציע דאַרף מיט אַ קלאָרן באַוואוסטזיין פון אירע צילן זיך בויען מיט אַ ברייטן פאַרנעם?

איז די אַרבעט פאַר דער פאַרטיידיגונג פון די אידן אין די פאַשיסטישע און האַלב־פאַשיסטישע לענדער — אַ מינדערוויכטיגע?

מיר זיינען די איינציגע אידישע פאָלקס־אָרגאַניזאַציע פאַר קאָאָפּעראַציע מיט די אידישע פּיאָנערן אין ביראָ־בידזשאַן. מיר זיינען די איינציגע אָרגאַניזאַציע, וואָס פאַרשפּרייט אינפאָרמאַציע וועגן ביראָ־בידזשאַן און וועגן די אידן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד בכלל. מיר שטאָלצירן מיט דעם, וואָס מיר האָבן געמאַכט אַ באַדייטנדיגן ביישטייער דורך מאַשינען און אינסטרומענטן צו דעם אויפבוי פון ביראָ־בידזשאַן. מיר פירן אַ שטענדיגע סיסטעמאַטישע אויפקלער־קאַמפּאַניע וועגן דער ראָל פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד אַלס אַ זייל פאַר פרידן אין דער וועלט און וועגן דער גלאָררייכער סאָוועטישער נאַציאָנאַלער פּאָליטיק. מיר זיינען די אָרגאַניזאַציע, וואָס פאַרבינדט אַלע אירע טעטיגקייטן מיט דעם קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם.

אונזערע טוער דאַרפן זיך ניט לאָזן טעראָריזירן פון דער העצע, וואָס ווערט געפירט פון די שונאים. מיר דאַרפן גיין צו די ברייטע מאַסן און זיי באַווייזן די גרויסע וויכטיגע ראָל, וואָס דער „איקאָר" שפּילט. מיר טאָרן זיך ניט לאָזן פאַרשרייען, ווי אַ פּושקע־אָרגאַניזאַציע; מיר טאָרן ניט לאָזן, אַז מען זאָל אויף אונז אָנקלעפּן וואָסער ניט איז פּאָליטישן „לייבל".

וואָלט אונזער ראָל ניט געווען אַזוי וויכטיג, וואָלטן די שונאים אַזוי ניט געוואָרפן זיך אויף אונז. מיר דאַרפן מיט זיכערן טראָט גיין צו די ברייטע אידישע מאַסן און זיי געווינען פאַר פריינטשאַפט מיט ביראָ־בידזשאַן, פאַר פריינטשאַפט מיטן סאָוועטן־פאַרבאַנד און פאַר אַ מוטיגן קאַמף צו פאַרטיידיגן די אידן אין אַלע לענדער פון דער וועלט. אָט די דריי אויפגאַבן באַרעכטיגן אונז צו דערוואַרטן די ברייטסטע קאָאָפּעראַציע מצד אַלע אידן אין אַמעריקע.

מיר דאַרפן אומעטום אַרויסברענגען, אַז זיין פריינט בלויז דורך זאָגן, אַז מען איז פריינט — איז ניט גענוג. מען מוז אויף אַ ממשות'דיגן אופן פאַרצייכענען די פריינטשאַפט — מען מוז ווערן אַ מיטגליד אין דעם „איקאָר", וואָס מאָביליזירט אַלע פריינט פון ביראָ־בידזשאַן און פון סאָוועטן־פאַרבאַנד.

די לאַגע אין ניו יאָרק

ביי דעם היינטיגן פּלענום מוז פאַרצייכנט ווערן, אַז די לאַגע אין ניו יאָרק איז זייער און זייער ניט קיין געזונטע. עס האָט זיך געשאַפן אַ לאַגע, אַז אנשטאָט צו זיין אַ מוסטער פאַר דעם לאַנד, איז גאָר ניו יאָרק ביי אונז דאָס שוואַכסטע ווינקל. ניו יאָרק פאַרמאָגט אַ העלפט פון דער אַמעריקאַנער אידישער באַפעלקערונג; מיר האָבן דאָ אין שטאָט קאָנצענטרירט אונזערע פירנדיגע טוער, אונזערע רעדנער און שרייבער; מיר האָבן דאָ אַרום אונז פּראָמינענטע געזעלשאַפטלעכע טוער מיט נאַציאָנאַלע און אינטערנאַציאָנאַלע רעפּוטאַציעס; מיר האָבן דאָ אַ צוטריט צו הונדערטער טויזנטער פריינט פון סאָוועטן־פאַרבאַנד, נאָר רעזולטאַטן דערגרייכן מיר ניט.

בשעת אין אַזאַ אָרגאַניזאַציע, ווי דער אָרדן מיט זיינע 40,000 אידישע מיטגלידער, ציילט ניו יאָרק אַרום 25,000 אידישע מיטגלידער, וואָס עס מיינט העכער אַ העלפט פון דער אַלגעמיינער צאָל מיטגלידער, בשעת דאָס זעלבע איז אין אַלע אַנדערע גרויסע אידישע מאַסן־אָרגאַניזאַציעס, — איז באַ אונז דער צושטאַנד אַזאַ, אַז ניו יאָרק ציילט קוים 15 פּראָצענט פון אונזער אַלגעמיינער מיטגלידערשאַפט.

מיר האָבן דאָ אַ צוטריט צו אַ סך לאַנדסמאַנשאַפטן, צו יוניאָנס און צו יוגנט אָרגאַניזאַציעס; מיר האָבן אין ניו יאָרק דורכגעפירט אַ גלענצנדיגע פאָלקס־קאָנפערענץ (און פאַר דעם קומט דעם ניו יאָרקער שטאָט־קאָמיטעט אַנערקענונג), נאָר אָרגאַניזאַציאָנעל האָבן מיר ניט דערגרייכט דאָס, וואָס מיר דאַרפן און מוזן דערגרייכן. עס דאַרף פאַר אונז שטיין די אויפגאַבע צו מאָביליזירן אַלע כחות אין ניו יאָרק פאַר דעם, אַז מיר זאָלן פון איצט ביז סוף יאָר דאָ אַריינגעמען 5,000 מיטגלידער. עס איז אַזאַ צאָל, וואָס קאָן און מוז דערגרייכט ווערן. מיר דאַרפן זיך בלויז מאָביליזירן, ווי עס געהער צו זיין — פריער זיך אַליין מאָביליזירן, זיך אַליין איבערצייגן אין דער נויטווענדיקייט פון אַזאַ אויפגאַבע — און אונז וועט ניט זיין שווער צווישן דער גרויסער צאָל פריינט פון סאָוועטן־פאַרבאַנד אין ניו יאָרק צו געווינען 5,000 נייע מיטגלידער.

אַרבעט צווישן דער ענגליש ריידנדיגער אידישער באַפעלקערונג

מיר האָבן ביי דעם לעצטן פּלענום גערעדט וועגן דער וויכטיגקייט פון דער אַרבעט פון דער ענגלישער שפּראַך. עס קאָנען גאָר קיין צוויי מיינונגען ניט זיין וועגן דער וויכטיגקייט פון אָט דער אַרבעט. מיר קומען אָבער צו דעם היינטיגן פּלענום מיט זייער אַ גרויסן בלויז אויף דעם געביט. עס איז ניט געווען די פיזישע מעגלעכקייט צו באַדינען אַזאַ באַוועגונג. עס וועט דאַרפן געשאַפן ווערן אַ ספּעציעלער אַפּאַראַט אויפצובויען אַ „איקאָר"־באַוועגונג צווישן די ענגליש־ריידנדיגע אידן; עס וועט דאַרפן זיין אַ ספּעציעלער אָרגאַנייזער, וואָס זאָל זיך אָפּגעבן מיט בויען אַזאַ באַוועגונג סיי אין ניו יאָרק, סיי איבערן לאַנד. באַ דעם איצטיגן צושטאַנד פון דער איבערלאָדונג מיט אַרבעט אין אָפּיס איז ניט מעגלעך צו באַדינען אַ נייעם צווייג פון דער באַוועגונג.

דאָ מוז אונטערשטראָכן ווערן, אַז אין אַלע שטעט ווערט געשטעלט די פאָדערונג, אַז עס זאָל געבויט ווערן אַ באַוועגונג צווישן דער יוגנט. אונזערע טוער אויף די ערטער וועלן דאַרפן קומען צו הילף, אַז ווען דער געהעריגער אַפּאַראַט וועט איינגעשטעלט ווערן, זאָלן זיי מיט אַלע מעגלעכקייטן שטיצן די אַרבעט, ווייל דער בעסטער אַפּאַראַט וועט גאָרניט קאָנען דערגרייכן אָן דער מיטהילף פון דער ברייטסטער מיטגלידערשאַפט.

פ אָ ל ק ס - ב ו ך

באַ דער פייערונג פון 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן, אין מאַנהעטן אָפּערא הויז אין ניו יאָרק, האָבן מיר אָפיציעל פּרעזענטירט דעם פאָלקס־בוך דעם סאָוועטישן אַמבאַסאַדאָר. איצט ווערט דער בוך פאַרזיגלט. היינטיגע וואָך ווערט ער אָפּגעשיקט קיין מאָסקווע, וואו ער וועט געוויזן ווערן די ברייטע סאָוועטישע מאַסן אין דער רויטער הויפּט־שטאָט, און דערנאָך וועט עס אָפּגעשיקט ווערן אויף שטענדיג אין דער אויטאָנאָמער טעריטאָריע אין ביראָ־בידזשאַן.

מיר האָבן פאַרענדיגט אַ שטיק אַרבעט, וואָס וועט אויף שטענדיג פאַרבלייבן אַלס אַ דאָקומענט פון דער טיפער ליבע פון די אידישע מאַסן אין אַמעריקע צו די אידישע פּיאָנערן אין ביראָ־בידזשאַן.

פריינט דעלעגאַטן, דאָ ליגט פאַר אייך דער בוך: איר האָט נאָך אַ געלעגנהייט אויף אים אַ קוק טאָן צום לעצטן מאָל, איידער ער ווערט פאַרזיגלט. גיט נאָכאַמאָל אַ קוק אויף זיינע זייטן; גיט אַ קוק אויף די אונטערשריפטן אין פאַרשיידענע שפּראַכן; קוקט זיך צו צו די בילדער פון גאַנצע גרופּן, פון עקזעקוטיוועס פון פאָלקס־אָרגאַניזאַציעס, פון יחידים און טראָגט אַרויס פון דאַנען צו די ברייטע אידישע מאַסן די פרייד, מיט וועלכע אייער האַרץ מוז זיך אָנפילן, ווען איר קוקט אויף דעם בוך, דורך וועלכן צענדליגער טויזנטער אידן אין אַמעריקע האָבן אויסגעשטרעקט זייער ברידערלעכע האַנט, באַגריסנדיג אין אַ הייסן יישר כחם די אידישע פּיאָנערן אין ביראָ־בידזשאַן.

אונזערע ווייטערדיגע אויסזיכטן

ווען מיר באַטראַכטן אונזער אָפּגעטאָנענע אַרבעט, ווען מיר באַטראַכטן די פליכטן, וואָס פאַלן אויף אונז אין דעם איצטיגן מאָמענט פון דער הערשאַפט פון פאַשיזם אין אַזוי פיל לענדער און פון די אומפּעטדיקע צוגרייטונגען צו אַ איבערפאַל אויף דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, — ווערט פאַר אונז קלאָר, אַז אויב מיר האָבן ביז איצט הויך געטראָגן די פאָן פון אונזער אָרגאַניזאַציע, דאַרפן מיר זי איצט טראָגן נאָך העכער.

ביראָ־בידזשאַן צעוויקלט ערשט איצט ברייטע טעמפּן פון אַרבעט. עס זיינען אויסגעראָטט געוואָרן די שעדיגער. מען איז איבערגעקומען די געבורטס־ווייען פון די ערשטע שווערע פּיאָנערישע יאָרן. אין טראָט מיט דעם גאַנצן סאָוועטן־פאַרבאַנד וועט ביראָ־בידזשאַן איצט אַוועק אויף גאָר אַ ברייטן שליאַך. עס איז אויסער צווייפל, אַז די אידישע באַפעלקערונג אין ביראָ־בידזשאַן וועט גאָר אין גיכן ריזיג אויסוואַקסן. עס קאָן אויך קיין צווייפל ניט זיין, אַז אַזוי שנעל ווי די מלחמה־וואָלקנס, וואָס הענגען איבערן סאָוועטן־פאַרבאַנד צוליב די פאַשיסטישע פאַרשווערונגען, וועלן צעזייט ווערן, — וועט אין ביראָ־בידזשאַן געעפנט ווערן אַ ברייטע טיר פאַר טויזנטער אידישע האַרעפּאַשניקעס פון פאַרשיידענע לענדער פון דער וועלט. דער סאָוועטן־פאַרבאַנד נאַרט ניט אָפּ מיט זיינע צוזאָגונגען. ער וועט אויספירן דאָס, וואָס חבר קאַלינין האָט אין נאָמען פון דער סאָוועטן־מלוכה דערקלערט נאָך מיט יאָרן צוריק, אַז אין ביראָ־בידזשאַן וועט זיין פּלאַץ פאַר אַרבעטנדיגע אידן פון פאַרשיידענע לענדער.

זאָלן די שונאים ניט העצן; זאָלן זיי אויפהערן באַשימפּן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד; זאָל מען אויפהערן אַזוי שטאַרק מאַגען פאַרוואָס מען לאָזט ניט אַריין קיין אויסלענדישע אידן אין ביראָ־בידזשאַן. וואָס ווייניגער העצעס, וואָס מער קאַמף געגן פאַשיזם, וואָס מער שוץ פאַרן סאָוועטן־פאַרבאַנד — אַלץ שנעלער וועט קומען דער טאָג, ווען טויזנטער פאַרפאָלגטע און דואינירטע אידן וועלן אין ביראָ־בידזשאַן פאַר זיך געפינען אַ פּלאַץ פאַר אַ זיכער לעבן, פאַר פּראָדוקטיווער אַרבעט און פאַר ווירדיגער בירגערשאַפט אין דער משפחה פון סאָוועטישע פעלקער!

דער סאָוועטן־פאַרבאַנד האָט קיינמאָל ניט געזאָגט, אַז ער נעמט זיך אונטער צו לייזן די פּראָבלעם פון אַלע אידן. אין אונזער אַרבעט האָבן מיר אַלעמאָל פּרובירט קלאָר מאַכן פאַר די אידישע מאַסן, אַז ביראָ־בידזשאַן איז ניט קיין רויטע פּאַלעסטינע, נאָר מיר האַלטן אין איין ווידערהאָלן, אַז ניט געקוקט אויף דעם, וואָס ביראָ־בידזשאַן פּרעטענדירט ניט צו ווערן אַ לאַנד פון אַלע אידן, דאַרפן אָבער אַלע אידן ווערן פריינט פון ביראָ־בידזשאַן, ווייל מיט דעם וואוקס פון ביראָ־בידזשאַן וועט אויף אַ נאַטירלעכן אופן — אָ ן ט אָ ר אַ ־ ר אַ ם און אָן מ ש י ח ־ פ ר ע ט ע נ ז י ע ס געשאַפן ווערן די מעגלעכקייט פאַר טויזנטער אידן פון פוילן, און פון עסטרייך, און פון רומעניע, און פון פּאַלעסטינע, און פון אַנדערע לענדער זיך באַזעצן אין דער אידישער אויטאָנאָמער טעריטאָריע. אונז וועט נאָך אויסקומען אויף דעם געביט ווידער צו טאָן די אַרבעט, וואָס מיר האָבן געטאָן אין פריערדיגע יאָרן, — אָפּצוקלייבן די פּאַסנדיגע עלעמענטן און העלפן זיי ברענגען ביז דער סאָוועטישער גרעניץ, פון וואַנעט זיי וועלן שוין אונטערן שוץ און מיט דער הילף פון דער סאָוועטן־מלוכה פאָרן קיין ביראָ־בידזשאַן.

אונזער דעלעגאַציע איז דערווייל ניט געפאָרן קיין ביראָ־בידזשאַן, נאָר מיר וועלן אַרבעטן פאַר דעם, אַז די זעלבע דעלעגאַציע, אָדער אַ טייל פון איר, זאָל פאָרן און אונז ברענגען אַ גרוס פון ביראָ־בידזשאַן. די שונאים נוצן אויס דעם פאַקט, וואָס די דעלעגאַציע איז ניט געפאָרן, אויף צו באַשמוצן דעם „איקאָר" און פאַרלוימדן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. מיר דאַרפן אויפקלערן די אידישע מאַסן און זיי באַווייזן, אַז עס איז גיטאָ קיין גרונט פאַרוואָס אונז צו באַשולדיגן, אָדער צו וואַרפן די שולד אויף דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. עס וועט נאָך ניט איין דעלעגאַציע פאָרן צו זען מיט די אייגענע אויגן דעם ליכטיגן אויפבוי פון דעם נייעם אידישן לעבן אין ביראָ־בידזשאַן. מיר קאָנען זיך דערלויבן צו זיין געדולדיג. ביראָ־בידזשאַן בויט זיך ניט אויף אַ טאָג. עס וועלן נאָך פאָרן דעלעגאַציעס פון אונז צו זיי און פון די אידישע פּיאָנערן צו אונז. דאָס וועלן זיין ניט קיין מרגלים, וועלכע מיר וועלן שיקן אויף אויסצופאָרשן צי ביראָ־בידזשאַן טויג, צי ניט. דאָס איז גאַנץ איבעריג, ווייל מיר זיינען איבערצייגט אין די קאָלאָסאַלע מעגלעכקייטן פון ביראָ־בידזשאַן. די דעלעגאַטן פון ביראָ־בידזשאַן צו אונז וועלן ניט זיין קיין משולחים, וועלכע וועלן קומען מיט אַ רויטער פּאַמשיילקע און מיט אַ פּושקע, נאָר שטאָלצע פאָרטרעטער פון אַ נייַ אידיש פאָלק, וואָס בויט און פאַרוואַלטעט אַן אייגן לאַנד!

מיר האָבן אַלע אויסזיכטן, אַז אונזער אַרבעט זאָל געווינען די אויפמערקזאַמקייט פון גאָר ברייטע שיכטן פון דער אידישער באַפעלקערונג אין אַמעריקע. מיר קאָנען און מיר דאַרפן אַרויסברענגען פאַר די אידישע מאַסן דעם קאָנטראַסט צווישן דעם לעבן פון די אידן אין די פאַשיסטישע לענדער און דעם לעבן פון די אידן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד. מיר מוזן שמידן די איינִיגקייט אין קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם. מיר מוזן באַווייזן, אַז אין אונזערע רייען, וואָס ציילן שוין איצט טויזנטער אידן פון פאַרשיידענע ריכטונגען, קאָנען פאַראייניגט ווערן אַלע אידן — אַרבעטער, געשעפטס־לייט, אַרטאָדאָקסן, ניט־גלויביגע, סאָציאַליסטן, קאָמוניסטן, רעפּובליקאַנער, דעמאָקראַטן — אַלע, אַלע אָן אויסנאַם — אין איין גרויסן כח פאַר דער וויכטיגער היסטאָרישער אויפגאַבע, וואָס מיר דאַרפן דורכפירן.

מיט זיכערקייט אין אונזער ציל, מיט גלויבן אין אונזערע כחות מיט טאַקט אין אונזער אַרבעט — פאָראויס צו אַ מעכטיגער „איקאָר"־אָרגאַניזאַציע, וואָס זאָל באַווירקן די ברייטסטע שיכטן פון די אידן אין אַמעריקע.

צו דער אַרבעט, חברים, ווי עס פּאַסט פאַר דעם איצטיגן ערנסטן מאָמענט אין דעם אידישן לעבן! —

נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע פון „איקאָר",
ש. אַלמאַזאָוו, סעקרעטאַר.

מיר האָבן צו דעם צוואַנציגסטן יובילײ פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד אַרויסגעגעבן אַ ספּעציעלן נומער „ניילעבן“ פון 148 זייטן. דער נומער איז פאַרשפּרייט געוואָרן אין 22,000 עקזעמפּליאַרן. כאָטש ער האָט באַטראָפן אַרום 4,000 דאָלאַר, האָט ער זיך ניט נאָר באַצאָלט, נאָר ער האָט אַ דאַנק דער גרויסער צאָל באַגריסונגען, וואָס זײַנען געווען אי אַ קוואַל פון אײַנקונפט, אי אַ דעמאָנסטראַציע פאַר דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד — אויך אַרײַנגעבראַכט אַ באַדײַטנדיקן פּראָפיט. עס וועט ניט מײַנען איבערטרעטן די גרעניצן פון באַשיידנקייט, ווען מיר וועלן זאָגן, אַז מיט אָט דער אויסגאַבע האָט אונזער אָרגאַניזאַציע אַ סך געהויבן איר פּרעסטיזש, ווײַל דאָס איז געווען אַ דערגרייכונג, מיט וועלכער פיל גרעסערע און פיל רײַכערע אָרגאַניזאַציעס, וואָלטן געמעגט שטאָלצירן.

אונזער געוואַגטקייט אין אונטערנעמען אַזאַ אויפגאַבע, אונזער דערפאָלג אין אַרײַנקריגן גענוג באַגריסונגען אויף צו דעקן די אויסגאַבן און אונזער מעגלעכקייט אַזוי ברייט צו פאַרשפּרייטן דעם נומער — דאָס אַלץ איז געקומען אַ דאַנק דעם, וואָס אונזער מיטגלידערשאַפט האָט זיך מאָביליזירט אויף אַן אמת שלאָגלערישן אופן פאַר אָט־דער אַרבעט. דאָ דאַרף אויך פאַרצייכנט ווערן, אַז „ניילעבן“ האָט שוין אַ באַדײַטנדיקן קאַדר פון איבערגעבענע פּאַטריאָטן. מיר האָבן חברים און חבר'טעס, וועלכע גייען אַרום אין היצן און אין קעלט צו פאַרקויפן „ניילעבן“. מיר האָבן אַ צאָל חברים, וואָס באַטראַכטן דאָס פאַרקויפן פון „ניילעבן“ פאַר אַ זייער וויכטיקער און רעגולערער אויפגאַבע. ביי דער געלעגנהייט דאַרף אויסגעדריקט ווערן אנערקענונג און עס דאַרף געשיקט ווערן אַ האַרציקער דאַנק אָט־די טוער, וואָס האָבן מעגלעך געמאַכט דעם וואוקס און די פאַרשפּרייטונג פון „ניילעבן“. מיט זייער הילף וועט מעגלעך ווערן, אַז „ניילעבן“ זאָל פאַרצייכענען נאָך גרעסערע דערגרייכונגען.

מיר דאַרפן געפינען דעם וועג ווי אַזוי צו מאָביליזירן די גאַנצע מיטגלידערשאַפט פאַר דער פאַרשפּרייטונג פון „ניילעבן“. מיר האָבן אויפגעבויט אַ זשורנאַל, וואָס איז געוואָרן אַ וויכטיקער פאַקטאָר אין דעם לעבן פון די אידישע מאַסן אין אַמעריקע. מיר קאָנען. מיר דאַרפן און מיר מוזן באַווייזן צו דערפירן די צירקולאַציע פון „ניילעבן“ צו 50,000 עקזעמפּליאַרן.

אונזער אַרבעט פאַרן „איקוף“

דער „איקאָר“ האָט סײַ נאַציאָנאַל און סײַ לאָקאַל זיך אַקטיוו באַטייליגט אין די צוגרייטונגען צו דעם אַלוועלטלעכן אידישן קולטור קאָנגרעס אין פּאַריז. אין דעם ניו יאָרקער צוזאַמענפאָר האָט דער „איקאָר“ געהאַט אַ גרויסע פאַרטרעטערשאַפט. „ניילעבן“ האָט געהאָלפן און העלפט פּאָפּולאַריזירן די אויפגאַבן פון „איקוף“. די „איקאָר“־מיטגלידער איבערן לאַנד זײַנען באַוואוסטזיניק וועגן דער וויכטיקער ראָל, וואָס דער „איקוף“ קאָן שפּילן אין אַרײַנטראָגן **מער פּלאַנמעסיקייט** אין דער קולטור־טעטיקייט און אין הויבן די חשיבות פון דער אידישער קולטור אין אַמעריקע.

אונזער קאַמף פאַר דער פאַרטיידיגונג פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד

אונזערע אַלע אויפגאַבן זײַנען איבערגעפלאָכטן מיט דער אויפקלער־אַרבעט וועגן דער באַדײַטונג פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד און וועגן דער נויטווענדיקייט פאַר די אידישע מאַסן צו שטיין אויף דער וואַך צו באַשיצן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד קעגן אַלע זײַנע שונאים.

מיר האָבן אַרום דעם יום טוב פון 20 יאָר סאָוועטן־פאַרבאַנד צעוויקלט אַ ברייטע אַקציע. מיר האָבן דורכגעפירט פײַערונגען, וואָס זײַנען געוואָרן אײַנדרוקספולע דעמאָנסטראַציעס פאַר דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. בײַ אונזער יום טוב אין ניו יאָרק אין היפּאָדראָם איז צום ערשטן מאָל אַרויסגעטראָטן אַן אָפיציעלער פאַרטרעטער פון דער סאָוועטן־מלוכה, דער גענעראַל־קאָנסול, ב. י. באַראַוואַי.

ווי עס איז שוין דערמאָנט געוואָרן פריער, האָבן מיר אויף דעם געביט פון קאַמף פאַר דער פאַרטיידיגונג פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד ניט געטאָן אַלץ, וואָס מיר האָבן געדאַרפט. מיר וועלן דאַרפן פאַרשטאַרקן אונזער טעטיקייט, ווײַל די ווײַסע־גוואַרדיע — און מאַקע ספּעציעל אויף דער אידישער גאַס — קריכט פון דער הויט צו שאַפן שטימונג קעגן דעם סאָווטן־פאַרבאַנד און קעגן אַלץ, וואָס דער סאָוועטן־פאַרבאַנד טוט. מיר וועלן דאַרפן מיט נאָך מער ענערגיע אַרבעטן פאַר דעם, אַז די ברייטע אידישע מאַסן זאָלן אײַנזען, אַז אָן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד קאָן ניט זײַן קיין ביראָ־בידזשאַן און, אַז אַ קלאַפּ דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד וועט מײַנען אַ זיג פאַר דעם פאַשיזם און די גרעסטע קאַטאַסטראָפע פאַר מיליאָנען אידן אין דער גאַנצער וועלט.

מיר וועלן דאַרפן געפינען דעם וועג ווי אַזוי צו איבערצײַגן **אונזערע טוער, אַלע אונזערע מיטגלידער און די ברייטסטע אידישע מאַסן, אַז אונזער אויפקלער־אַרבעט אין דעם איצטיקן מאָמענט איז פּונקט אַזוי וואָרטפול, ווי אַזאַ אָדער אַן אַנדער מאַשין פאַר ביראָ־בידזשאַן.**

די פײַערונגען פון 10 יאָר ביראָ-בידזשאַן

אויב מיר האָבן ווען ניט איז דורכגעפירט אַן אַקציע אין צײַט, פּלאַנמעסיג, שלאָגלעריש און אויף אַ ווירדיגן אופן, — קאָנען מיר זאָגן, אַז אין די פײַערונגען פון דעם 10טן יובילײ פון ביראָ־בידזשאַן האָבן מיר ווי עס געהערט צוזיין צעוויקלט אַ ברייטע קאַמפּאַניע און מיר האָבן דערגרייכט גאָר באַדײַטנדיגע רעזולטאַטן. נאָך אין דעצעמבער האָבן מיר שוין אין „ניילעבן“ אַרויסגעלאָזט דעם רוף פאַר די צוגרייטונגען צו די פײַערונגען. מיר האָבן זיך געווענדעט צו אַ צאָל פרײַנט פון ביראָ־בידזשאַן און עס איז צוזאַמענגעשטעלט געוואָרן אַ ספּעציעלער קאָמיטעט פאַר דער דורכפירונג פון גרויסע פאָלקס־פײַערונגען. דר. חיים זשיטלאָווסקי איז געוואָרן דער ערן־פאָרזיצער פון דעם קאָמיטעט. מיר האָבן אַרויסגעגעבן אַ ספּעציעלע ווענדונג צו די ברייטע אידישע מאַסן אין צענדליגער טויזנטער עקזעמפּליאַרן וועגן דער באַדײַטונג פון 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן. מיר האָבן דורך שריפטלעכע אָנווייזונגען, דורך אויפקלערונג אין „ניילעבן“ און דורך פּערזענלעכן קאָנטאַקט מיט אונזערע טוער געווירקט, אַז עס זאָלן גערופן ווערן ספּעציעלע קאָנפערענצן, אַז דער ענין פון 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן זאָל אַוועקגעשטעלט ווערן פאַר דער ברייטער אידישער עפנטלעכקייט, דאָ איז אונז געקומען צו הילף די גאַנצע אידישע פּרעסע. די „מאָרגן פרייהייט“ האָט זייער אַ סך בײַגעטראָגן מיט אַרטיקלען, מיט עדיטאָריעלס, מיט ברייט עפענען פאַר אונז אירע נײַעס זײַטן אויף צו באַלויכטן די באַדײַטונג פון 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן און אינפאָרמירן אירע צענדליגער טויזנטער לייענער וועגן דעם גאַנג פון די צוגרייטונגען צו די פײַערונגען און וועגן דער וויכטיגקייט צו באַטייליגן זיך אין זיי. מיר ווילן דאָ זאָגן אַזוי עמפּאַטיש, ווי מעגלעך, אַז אָט־די שטיצע פון דער „מאָרגן פרייהייט“ האָט בײַגעטראָגן אַ גאָר וויכטיגן חלק צו דעם דערפאָלג פון אונזערע אימפּאַזאַנטע פאָלקס־פײַערונגען.

אָבער ווי שוין פריער געזאָגט, האָט די גאַנצע אידישע פּרעסע אונז „געהאָלפן“ אין דער דורכפירונג פון די פײַערונגען, כאָטש אויסער דער „פרייהייט“ האָבן די אַנדערע צײַטונגען געהאָלפן אויף אַ זאָנדערבאַרן אופן — זיי האָבן געהאָלפן דורך דעם, וואָס זיי האָבן געוואָלט שעדיגן. זיי האָבן מיט אַ ווילדער רציחה זיך אַ וואָרף געטאָן צו באַשימפן ביראָ־בידזשאַן. ווי אַלעמאָל, האָט דער „פאָרווערטס“ זיך דאָ אויסגעצייכנט מער ווי אַלע. נאָך דעם 11טן פעברואַר האָט ער געשריבן, אַז שוין אויס — עס איז שוין ניטאָ קיין ביראָ־בידזשאַן, אַז אַפילו די ביראָ־בידזשאַנער באַראַבאַנטשיקעס (דאָס האָט ער אונז אַזוי באַטיטלט) שעמען זיך שוין צו דערמאָנען דעם 10טן יובילײ פון ביראָ־בידזשאַן. דערנאָך זײַנען געקומען אַרטיקלען מיט בײַזוויליגע אַנצוהערענישן, מיט די שוידערלעכסטע פעלשונגען — אַלץ מיט דעם צוועק צו שאַפן דעם אײַנדרוק, אַז ביראָ־בידזשאַן איז באַנקראָט און, אַז די אידישע מאַסן זאָלן ווײַכן פון אַלץ, וואָס האָט צו טאָן מיט ביראָ־בידזשאַן. און אין דער צײַט, ווען די פײַערונגען זײַנען שוין אָנגעגאַנגען, האָט מען געפירט אַ העצע, אין וועלכער עס האָט זיך ספּעציעל אויסגעצייכנט דער פאַרביסענער צבֿיון, אַז מען טאָר ניט פײַערן דעם יום טוב פון ביראָ־בידזשאַן, אַז ביראָ־בידזשאַן איז שוין לאַנג אויפגעגעבן געוואָרן, און, אַז מען דאַרף גאָר מאַכן אַ לויה אַנשטאָט אַ שמחה. אָבער דאָ האָבן די העצער געהאַט אַ דורכפאַל. געווירקט האָבן די העצעס פּונקט אויף אַ פאַרקערטן אופן. אַנשטאָט דעם, אַז זיי זאָלן אַוועקטרײַבן די אידישע מאַסן, ווי די העצער האָבן געוואָלט, האָט די פאַרלוימדישע אַגיטאַציע גאָר געפירט צו דעם, אַז ברייטע שיכטן פון דער אידישער באַפעלקערונג זאָלן מיט עקל זיך אָפּקערן פון די העצער, און מיט נאָך גרעסערן אינטערעס זיך באַציען צו דעם שענסטן יום טוב אין דער אידישער געשיכטע.

מיר האָבן ביז איצט דורכגעפירט פײַערונגען אין ניו אָרק, באָסטאָן, פילאַדעלפיע, וואַשינגטאָן, ריטשמאָנד, שיקאַגאָ, מילוואָקי, ראָק אײַלאַנד, לאָס אַנדזשעלעס, סאַן פראַנציסקאָ, סיאַטל, פּאָרטלאַנד, אָוקלאַנד, פּעטאַלומאַ, אַטלאַנטאַ, ווילמינגטאָן, בינגעמטאָן, באַלטימאָר, גלאָווערסוויל, גאַלוועסטאָן, עזבורי פּאַרק, ליבערטי, סט. פּאָול, סיראַקיוז און אין אַ צאָל קלענערע שטעטלעך. עס וועלן באַלד דורכגעפירט ווערן פײַערונגען אויך אין דעטרויט, סינסינעטי, קליוולאַנד, מעמפיס דענווער, אָמאַהאַ, אַלבאַני, פּיטסבורג און נוואַרק. אין ניו יאָרק און אין וואַשינגטאָן זײַנען די פײַערונגען באַגריסט געוואָרן פון דעם סאָוועטישן אַמבאַסאַדאָר, א. א. טראָיאַנאָווסקי; די פײַערונג אין באָסטאָן איז באַגריסט געוואָרן פון דעם סאָוועטישן גענעראַל־קאָנסול, ב. י. באַראַוואַי; אין לאָס אַנדזשעלעס און אין סאַן פראַנציסקאָ זײַנען די פײַערונגען באַגריסט געוואָרן פון דעם באַרימטן שריפטשטעלער און ערן־פאָרזיצער פון דעם ספּעציעלן קאָמיטעט פאַר די פײַערונגען, דר. חיים זשיטלאָווסקי; בײַ די פײַערונגען זײַנען אויפגעטראָטן אויך אַנדערע געזעלשאַפטלעכע טוער; אומעטום זײַנען געקומען ברייטע מאַסן — די פײַערונגען זײַנען געווען אמת'ע פאָלקס־יום טובים אין פולן זין פון דעם וואָרט. זיי זײַנען געווען אינסטרומענטאַל אין ברענגען דאָס וואָרט וועגן ביראָ־בידזשאַן צו צענדליגער טויזנטער אידן.

אונזער מיטגלידער-קאַמפּאַניע

אין אונזער איצטיגער קאַמפּאַניע האָבן מיר שוין אַרײַנגעקראָגן אָפּצאָל פאַר 2,700 מיטגלידער און סובסקרײַבער. מיר האָבן אַרײַנגעקראָגן פאַר אָט דעם אָפּצאָל די סומע פון 4105 דאָלאַר ביז דעם 1טן מאַי. אין די לעצטע דרײַ יאָר איז אונזער מיטגלידערשאַפט שטאַרק געוואָקסן. באַטראַכטנדיג דעם אָפּצאָל פאַר מיטגלידערשאַפט פאַר די ערשטע פיר חדשים פון יעדן יאָר, זעען מיר, אַז אין 1937 האָבן מיר פון יאַנואַר ביז מאַי אַרײַנגעקראָגן מיט 1300 דאָלאַר מער פאַר מיטגלידער און סובסקריפּשאָן־אָפּצאָל, ווי אין 1936. הײַיאָר האָבן מיר אַרײַנגעקראָגן פאַר דעם זעלבן פּעריאָד מיט 1,000 דאָלאַר מער ווי אין 1936, נאָר מיט 300 דאָלאַר ווייניגער ווי לעצטן יאָר. אוודאי איז דאָס ניט גענוג. מיר האָבן געדאַרפט דערגרייכן מער.

מיר דאַרפן ברייט צעוויקלען אונזער קאַמפּאַניע. מיר קאָנען און מיר מוזן דערגרייכן אַ צושטאַנד, אַז אין דעם 10טן יאָר פון ביראָ־בידזשאַן און אין דעם 21טן יאָר פון סאָוועטן־פאַרבאַנד זאָל יעדער פרײַנט פון ביראָ־בידזשאַן און פון סאָוועטן־פאַרבאַנד אויף אַן אָרגאַניזאַציאָנעלן אופן פאַרצייכענען זײַן פרײַנטשאַפט — ווערן אַ מיטגליד אין „איקאָר“.

אין פאַרבינדונג מיט אונזער מיטגלידערשאַפט און „ניילעבן“ קאַמפּאַניע דאַרף פאַרצייכנט ווערן אַ זייער פרײַדפולע דערשיינונג. בשעת אין די פריערדיגע יאָרן פלעגט די צאָל סובסקרײַבער זײַן אומגעפער צוויי דריטל פון דער צאָל מיטגלידער, האָבן מיר איצט אַ לאַגע, ווען די צאָל סובסקרײַבער איז כמעט פּונקט די זעלבע, ווי די צאָל מיטגלידער. דאָ ווײַזט נאָכאַמאָל ווי „ניילעבן“ האָט זיך באַליבט געמאַכט בײַ די ברייטע מאַסן.

מיר האָבן זיך געשטעלט די אויפגאַבע צו ווערבירן הײַיאָר 15,000 מיטגלידער און 15,000 סובסקרײַבער. איז דאָס אַן איבערטריבענער ציפער? ניין, בשום אופן ניט. מיר מוזן געפינען אַ וועג ווי אַזוי צו דערגרייכן די מאַסן־אָרגאַניזאַציעס. מיר דאַרפן קאָנען באַווײַזן די 40,000 אידישע מיטגלידער אין דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן, אַז זיי דאַרפן זיך אָנשליסן אין „איקאָר“ און ווערן שותּפים צו דער אַרבעט, וואָס מיר טוען פאַר ביראָ־בידזשאַן און פאַר דער פאַרטיידיגונג פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. מיר דאַרפן קאָנען דערגרייכן טויזנטער מיטגלידער אין דעם אַרבעטער־רינג, אין די יוניאָנס און אין די לאַנדסמאַנשאַפטן. מיר קאָנען דאָס יאָר 1938 ענדיגן מיט אַ מיטגלידערשאַפט פון 15,000.

מיר דאַרפן געפינען אַ וועג צו איבערצײַגן אַ גרויסע טייל פון די אידישע מאַסן־אָרגאַניזאַציעס אין אַמעריקע, אַז זיי זאָלן אַרויסלאָזן דעם לאָזונג צו זייערע מיטגלידער צו ווערן מיטגלידער אין דעם „איקאָר“.

אונזער געלט-קאַמפּאַניע

מיר האָבן אָנגעהויבן אַ קאַמפּאַניע פאַר 25,000 דאָלאַר, כדי צו קאָנען אָנפירן אונזער אָרגאַניזאַציע־אַרבעט און אויף צו שאַפן אַ פּאַסנדיגע מתּנה צו דעם 10טן יובילײ פון ביראָ־בידזשאַן. מיר האָבן ביז איצט אויף דער קאַמפּאַניע אַרײַנגעקראָגן ניט מער ווי 1,800 דאָלאַר. דאָס האָט, נאַטירלעך, געמאַכט אונזער לאַגע זייער שווער. מיט אַזאַ סומע קאָן מען ניט טאָן קיין סך אָרגאַניזאַציע־אַרבעט און מען קאָן אוודאי ניט באַזאָרגן קיין פּאַסנדיגע מתּנה פאַר ביראָ־בידזשאַן.

וואָס זײַנען די אורזאַכן פון דעם, וואָס אונזערע געלט־זאַמלונגען זײַנען אַזוי פאַרקלענערט געוואָרן? מיר מוזן דאָס אַנאַליזירן, כדי מיר זאָלן פאַרשטיין ווי אַזוי די לאַגע אויסצובעסערן.

פון איין זײַט ווערט געגן אונז געפירט אַ סיסטעמאַטישע העצ־קאַמפּאַניע. די שונאים, וועלכע האָבן זיך ספּעציאַליזירט אויף גרויל־געשיכטעס וועגן די לײַדן און דער נויט פון דער סאָוועטישער באַפעלקערונג, קערן אָבער איבער דעם פּעלץ, ווען עס קומט צו ביראָ־בידזשאַן. דאָ גיבן זיי שוין צו, אַז דער סאָוועטן־פאַרבאַנד איז רײַך, אַז ער באַזאָרגט אַלץ פאַר ביראָ־בידזשאַן און, אַז דערפאַר דאַרף מען ניט געבן דעם „איקאָר“ קיין סענט. מיר פּרובירן גאָרניט צו לייקענען, אַז ביראָ־בידזשאַן ווערט מאַקע באַזאָרגט פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. נאָר מיר ווייזן אָן, אַז אונזער ברידערלעכער אײַנטייל אין דעם אויפבוי פון ביראָ־בידזשאַן. אונזער איצטיגער בײַטראַג צו די קולטור־אינסטיטוציעס אין ביראָ־בידזשאַן, ווי די אויסשטאַטונג פון אַ דרוקערײַ, די מתּנה, וואָס ווערט איצט אָפּגעשיקט פון פּאָרטלאַנד, אָרעגאָן, אין דער פאָרם פון זעג־מאַשינען, וואָס וועלן זײַן אַ זעלטנהייט אין דעם גאַנצן ווײַטן־מזרח; אונזערע פאַרשיידענע קלענערע טראַנספּאָרטן פון מוזיקאַלישע אינסטרומענטן, געצײַג א. אַ. וו. זײַנען זיכער זייער אָנגעלייגט. מיר אונטערשטרײַכן אויך, אַז מיר דאַרפן קריגן פינאַנציעלע מיטלען אָנצוגיין מיט אונזער אויפקלער־אַרבעט.

צום באַדויערן האָט אָבער די ווילדע פּראָפּאַגאַנדע אַרײַנגעטראָגן צעטומלעניש אין אַ סך מחות. אויף אָט דעם געביט האָבן די שונאים יאָ געהאַט דערפאָלג. מיר דאַרפן דאָס צוגעבן גאַנץ אָפן, כדי מיר זאָלן וויסן ווי אַזוי אָט־די פּראָפּאַגאַנדע צו באַקעמפן. אונזערע טוער דאַרפן זײַן גרייט צו באַווײַזן די אידישע מאַסן, אַז דער „איקאָר“ זאַמלט ניט קיין געלט אויף צו „ראַטעווען“ די ביראָ־בידזשאַנער אידן. עס האַנדלט זיך ניט וועגן דעם, אַז די אידן דאָרט קאָנען אָן אונזער הילף ניט אויסקומען; עס האַנדלט זיך ניט וועגן דעם, אַז אָן אונז קאָן ביראָ־בידזשאַן ניט געבויט ווערן, נאָר עס האַנדלט זיך וועגן דעם, אַז מיר זאָלן זיך שעצן גליקלעך מיט דער פּריווילעגיע, וואָס מיר האָבן אויף בײַצוטראָגן אַ באַשיידענעם חלק צו דעם אויפבוי פון ביראָ־בידזשאַן.

די אידישע פּיאָנערן אין ביראָ־בידזשאַן שטאָלצירן און פרייען זיך מיט דעם, וואָס מיר האָבן אויך זיך גענומען אַ שעפטום אויפגאַבע פאַר זייערע קולטור־אינסטיטוציעס. מיר דאַרפן זאָגן צו די שונאים: איר העלפט ניט; איר ווילט בלויז שעדיגן; איר זייט ניט אַזוי פאַראינטערעסירט צו דערציילן וועגן דער עשירות פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, ווי איר זייט פאַראינטערעסירט צו דערלאַנגען אַ טויט־קלאַפּ דעם „איקאָר“, וואָס שטייט אײַך ווי אַ ביין אין האַלדז. איר יאָמערט וועגן דעם, וואָס געלט איז איצט אַזוי נויטיג פאַר די פּוילישע אידן, און מען טאָר דערפאַר ניט געבן אויף ביראָ־בידזשאַן קיין סענט. דער אמת איז דאָך אָבער, אַז מיט אונזער אַרבעט ווילן מיר מאַקע דערגרייכן אַ צושטאַנד, אַז עס זאָל פאַרמידן ווערן אַ לאַגע, אַז אויך דאָ אין לאַנד זאָלן די אידן ווערן הפקר, ווי אין פּוילן. אונזער אַרבעט פאַראייניגט די אידן; אונזער אַרבעט דערמוטיגט די אידן — אונזער אַרבעט איז אַ קלאַפּ דעם פאַשיזם און דעם אַנטיסעמיטיזם.

מיר דאַרפן אויך אין זינען האָבן, אַז די ברייטע שטיצע, וואָס אונזערע מיטגלידער האָבן צוגעטראָגן פאַר שפּאַניע, פאַר די אידן אין פּוילן און פאַר דער „מאָרגן פרייהייט“, וואָס דינט אונז אַזוי געטרײַ, — אַז אָט די אַלע געלט־בײַטראַגן האָבן, נאַטירלעך, געמאַכט שווערער די זאַמלונג פון געלט פאַר דירעקטע „איקאָר“־צוועקן. מיר ווילן ניט זאָגן, אַז די אַנדערע געלט־זאַמלונגען האָבן ניט געדאַרפט געמאַכט ווערן, אָדער, אַז זיי האָבן געדאַרפט פאַרקלענערט ווערן. פאַרקערט, מיר האַלטן, אַז זיי האָבן געקאָנט און געדאַרפט זײַן גרעסער, און, אַז מיר וועלן איצט מיט נאָך גרעסערער ענערגיע דאַרפן אַרבעטן ווײַטער צו

ווי דער קאַמף געגן פאַשיזם דאַרף געפירט ווערן. מיר האָבן זיך געשטעלט די אויפגאַבע צו מאַכן אונזערע מיטגלידער באַוואוסטזיניג וועגן דעם, אַז אין דעם איצטיגן מאָמענט טאָרן קיינע חשבונות ניט שטיין אין וועג פון אַן אַל־אַרומנעמענדיגער אייניגקייט פון די ברייטסטע שיכטן פון די אידן אין אַמעריקע אין דעם קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם.

מיר האָבן געדרוקט עדיטאָריעלס, אויפקלער־אַרטיקלען, נייעס — מיר האָבן געטאָן אַלץ, אַז אונזער גאַנצער אַפּאַראַט זאָל מאָביליזירט ווערן פאַר דער נאָענטסטער קאָאָפּעראַציע מיט דעם אידישן פאָלקס־קאָמיטעט. אונזערע צושריפטן צו די ברענטשעס איבערן לאַנד האָבן געטראָגן דירעקטע אָנווייזונגען ווי אַזוי די אַרבעט זאָל געפירט ווערן אויף דעם בעסטן אופן.

אַלע אַרויסטרעטונגען פון אונזערע טוער, אַלע אונזערע לעקציעס, אונזער אויפקלער־אַרבעט אין פאַרבינדונג מיט דעם קאָנצערט טור, וואָס האָט אַרומגענומען 52 שטעט, וואו חבר עפשטיין האָט גערעדט אין נאָמען פון „איקאָר" — אַלץ איז אויסגענוצט געוואָרן פאַר אַ ברייטע אויפקלער־טעטיגקייט וועגן דער לאַגע פון די אידן אין די פאַשיסטישע און האַלב־פאַשיסטישע לענדער און וועגן דעם בעסטן אופן, ווי אַזוי צו פאַרמיידן די קרבנות פון פאַשיזם. די „איקאָר"־טריבונע איז געוואָרן אַ קאַמפס־אַרענע פאַר די רעכט פון די אידן און פאַר אַן אַנטשלאָסענעם ווידערשטאַנד דעם פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם.

אונזערע פאַרטרעטער האָבן זיך באַטייליגט אין צענדליגער גרויסע מאַסמיטינגען, וואָס זיינען גערופן געוואָרן פון פאַרשיידענע אַנטי־נאַצי אָרגאַניזאַציעס איבערן לאַנד און, ספּעציעל, אין ניו יאָרק.

מיר האָבן זיך אַקטיוו באַטייליגט אין אַלע באָיקאָט־אַקציעס. וואָס ווערן געפירט אונטערן אויפזיכט פון דער „גאָן־סעקרעטעריען אַנטי־נאַציליג". מיר האָבן זיך באַטייליגט אין דער קאָנפערענץ פון דער נאָרוואָס דערמאָנטער אָרגאַניזאַציע לעצטן האַרבסט אין ניו יאָרק. די „איקאָר"־טוער אין ניו יאָרק זיינען געגאַנגען אין די פּיקעט־דעמאָנסטראַציעס געגן די קראָמען, וואָס פאַרקויפן דייטשישע סחורות. דער „איקאָר" האָט געשפּילט אַ גרויסע ראָל אין דעם עפּעקטיוון קאַמף, וואָס די אידישע מאַסן האָבן אַזוי גלענצענד דורכגעפירט אין פּיטסבורג, וואו זיי האָבן געצוואונגען אַ צאָל דעפּאַרטמענט־סטאָרס אונטערצושרייבן אַן אָפּמאַך מיט דער אַנטי־נאַצי ליג ניט צו פאַרקויפן מער קיין נאַצי־סחורות. אויף דעם געביט האָבן זיך אויסגעצייכנט די „איקאָר"־טוער אויך אין לאָס אַנדזשעלעס און אין אַ רייז אַנדערע שטעט. אודאי פאָדערט די שוידערלעכע לאַגע פון מיליאָנען פאַרפאָלגטע אידן, אַז מיר זאָלן טאָן נאָך מער, און אודאי וועלן מיר דאַרפן פאַרצענפאַכן אונזער טעטיגקייט למובת די אידן אין פּוילן, עסטרייך, דייטשלאַנד און רומעניע.

אויף דעם געביט פון אַפּן מאַטעריעלע הילף פאַר די אידן אין פּוילן האָט אונזער אָרגאַניזאַציע צוגעטראָגן איר חלק, און, אויב לאָס אַנדזשעלעס האָט געוויזן דעם לאַנד אַ ביישפּיל, וואָס מען קאָן דערגרייכן, ווען אַלע כחות זיינען פאַראייניגט, אויב דאָרט האָט אַ פאַראייניגטע אָרגאַניזאַציע באַוויזן צו שיקן טויזנטער דאָלאַרן פאַר די פּוילישע אידן, האָט די פאַרצווייגטע „איקאָר"־אָרגאַניזאַציע אין לאָס אַנדזשעלעס צו דעם צוגעטראָגן זייער און זייער אַ סך.

הילף צו די פרייהייט קעמפער אין שפּאַניע

דער קאַמף, וואָס ווערט איצט אָנגעפירט צו ראַטעווען די פרייהייט פון שפּאַניע, אויף וועלכער עס האָבן זיך פאַרמאָסטן די פינסטערע כחות פון רעאַקציע און פאַשיזם, וואָס ווילן פאַרשקלאַפן דאָס שפּאַנישע פאָלק, — דער קאַמף וואָס ציט זיך שוין באַלד צוויי יאָר צייט, וואָס קאָסט שוין אָפּ מיליאָנען לעבנס, אַ קאַמף פון אַ קליין פאָלק געגן דער מיליטערישער מאַשין פון היטלערן און מוסאָליניקן, אַ קאַמף, אין וועלכן דער פאַשיזם האָט אַרויסגעוויזן זיין אומבאַגרענצטע ברוטאַליטעט, זיין אומברחמנות'דיגע אומברענגונג פון קינדער און פון פרויען, פון אַלטע און פון קראַנקע אין שפּיטאָלן — אָט דער קאַמף האָט אָנגעצונדן דעם צאָרן פון אַלע פרייהייט־ליבנדיגע עלעמענטן אין דער גאַנצער וועלט. פאַר די אידישע מאַסן האָט אָט דער קאַמף אַ צענ־פאַכיגע באַדייטונג. פאַר אונז איז קלאָר, אַז יעדער קלאַפּ דעם פאַשיזם אויף די פעלדער אין שפּאַניע — איז גלייכצייטיג אַ קלאַפּ דעם אַל־וועלטלעכן פאַשיזם, יעדע נידערלאַגע פון פראַנקאָ'ן איז אַ נידערלאַגע אויך פאַר היטלערן און מוסאָלינין — אַ קלאַפּ די צינדער פון ראַסן־האַס און די פאַרשפּרייטער פון אַנטיסעמיטיזם. יעדער זיג פון די לאָיאַליסטן איז אַ זיג פאַר די פּראָגרעסיווע כחות אין דער גאַנצער וועלט. מיר האָבן פאַרגעזעצט אונזער אַרבעט פון אויפקלערן די ברייטע אידישע מאַסן וועגן דער וויכטיגקייט צו העלפן אין דעם קאַמף פאַר פרייהייט אין שפּאַניע. ביז איצט האָבן אונזערע ברענטשעס געזאַמלט העכער 3,000 דאָלאַר אין מזומן און פאַר טויזנטער דאָלאַרן קליידער, מעדיקאַמענטן א. אַ. וו.

אונזער הילף דער „מאָרגן-פרייהייט"

מיר באַטראַכטן אונזער־ אויפקלער־אַרבעט פאַר דעם פונדאַמענט פון אונזער אָרגאַניזאַציע. מיר ווילן, אַז די אידישע מאַסן זאָלן פאַרשטיין די גרויסע היסטאָרישע באַדייטונג פון בירא־בידזשאַן. מיר ווילן פאַרשפּרייטן וואָס מער אינפאָרמאַציע וועגן דעם אופן פון דער סאָוועטישער לייזונג פון דער נאַציאָנאַלער פּראָבלעם.

אין אָט דער אַרבעט שטויסן מיר זיך אָן אויף דער סיסטעמאַטישער קאַמפּאַניע, וואָס עס ווערט געפירט כמעט אין דער גאַנצער אידישער פּרעסע געגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד — אַ קאַמפּאַניע, וואָס באַצוועקט צו מיניטיזירן, צו פאַרשווייגן און צו פאַרלוימדן אַלץ וואָס איז פאַרבונדן מיט דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. אנשטאָט דעם, אַז די ברייטע אידישע מאַסן זאָלן זיך אָנפילן מיט פרייד אַ דאַנק דעם ביישפּיללאָזן אופן, ווי דאָס לעבן פון דריי מיליאָן סאָוועטישע אידן איז איבער־געבויט געוואָרן; אנשטאָט דעם, אַז בירא־בידזשאַן זאָל ווערן נאָענט און ליב יעדן אידן און אים געבן שטאָלץ און מוט און גלויבן, אַז אויף דעם ביישפּיל פון סאָוועטן־פאַרבאַנד קאָן אומעטום געמאַכט ווערן אַ סוף צו נאַציאָנאַלן־האַס און צו ראַסן־האַס — אנשטאָט דעם האָט גאָר אַ גרויסע טייל פון דער אידישער פּרעסע זיך ספּעציאַליזירט אויף צו פאַרדרייען די פאַקטן און אַרויסשטעלן בירא־בידזשאַן שיר ניט ווי אַן אומגליק פאַר אידן — ווי „אַן אויסטראַכטעניש פון סטאַלינען אויף אומצוברענגען די אידן".

די „מאָרגן פרייהייט" האָט אויף דעם געביט פון אָפּשלאָגן די אויסטראַכטענישן זייער אַ סך בייגעטראָגן. די „מאָרגן־פרייהייט" האָט אונז זייער אַ סך געהאָלפן צו דערגרייכן מיט אונזער אויפקלערונג ברייטע שיכטן פון דער אידישער באַפעלקערונג. די „מאָרגן־פרייהייט" האָט אונז דערלאַנגט אַזאַ ברייטע הילף אין אַלע אונזערע קאַמפּאַניעס, אין אַלע פייערונגען און אין אַלע אונטערנעמונגען, וואָס מיר האָבן דורכגעפירט, אַז עס איז גאָר שווער אָפּצושאַצן די ווערט פון אַזאַ אַרבעט. נייעסן. אַרטיקלען, עדיטאָריעלס בילדער — ווי קאָן מען גאָר אָפּשאַצן די ברייטע שטיצע פון אַ טעגלעכער ציימונג?

מיר פילן דערפאַר, אַז מיר זיינען פאַרפליכטעט צו העלפן דער „מאָרגן פרייהייט" פינאַנציעל, כדי זי זאָל אונז קאָנען דינען, כדי זי זאָל קאָנען דינען די ברייטע אידישע מאַסן. מיר האָבן דערפאַר גערופן די מיטגלידער און אונזערע אָפּטיילונגען און מיר רופן זיי אויך איצט אויף צו שטיצן דער „מאָרגן־פרייהייט" אין אַלע אירע קאַמפּאַניעס. מיר האַלטן אָבער פאַר נויטיג דאָ אונטערצושטרייכן אַזוי שטאַרק ווי מעגלעך, אַז כאָטש מיר באַטראַכטן די הילף פאַר דער „פרייהייט" פאַר אַזוי וויכטיג, האָבן מיר קיינמאָל ניט געגעבן דער „מאָרגן פרייהייט" קיין געלט פון אונזערע פאָנדן. מיר האָבן אויך אינסטרואירט אונזערע ברענטשעס, אַז געלט פאַר דער „פרייהייט" דאַרף געשאַפן ווערן פון ספּעציעלע אונטערנעמונגען, אָדער ספּעציעלע זאַמלונגען וואָס זאָלן דורכגעפירט ווערן אויסשליסלעך פאַר דעם צוועק. מיר שטעלן זיך דאָ אָפּ אויף דעם פאַקט, ווייל אין לויף פון אַלע יאָרן פון אונזער עקזיסטענץ האָט די פיינטלעכע פּרעסע געהעצט און אינסינואירט, אַז „איקאָר"־געלדער ווערן איבערגעגעבן דער „מ.־פרייהייט".

מיר האַלטן, אַז ווען מיר מאַכן אַ זאַמלונג, ספּעציעל פאַר דער „מאָרגן־פרייהייט" — איז דאָס פולשטענדיג אין אָרדנונג. מיר פאַר־פירן קיינעם ניט און מיר זאַמלען ניט אונטער קיין פאַלשע פּרעטענ־זיעס. פון די פאָנדן פון „איקאָר" האָבן מיר ניט געגעבן און מיר גיבן ניט קיין געלט דער „מאָרגן פרייהייט".

לעצטנס איז די העצע געגן דעם „איקאָר" אַ סך פאַרשטאַרקט געוואָרן. פון איין זייט פאַרשפּרייט מען די אַלטע ליגנס וועגן דעם, אַז דער „איקאָר" זאַמלט געלט און גיט עס אָפּ דער „מאָרגן־פרייהייט"; פון דער צווייטער זייט דערציילט מען געשיכטעס, אַז דער „איקאָר" איז ליקווידירט געוואָרן, אַז ער האָט אויפגעגעבן זיין אַרבעט, „ווייל בירא־בידזשאַן איז שוין אויך ליקווידירט".

אָט טאַקע צוליב דעם, כדי מיר זאָלן קאָנען אָט די העצעס צוריק־שלאָגן, וועלן מיר דאַרפן מיט נאָך מער ענערגיע שטיצן די „מאָרגן פרייהייט", וואָס איז די איינציגע אידישע ציימונג אין אַמעריקע, וואָס האָט אונז אַלעמאָל געשטיצט אין אונזער אַרבעט.

אין פאַרבינדונג מיט די זאַמלונגען כיי פאַר דעם פרייהייטס־קאַמף אין שפּאַניע, סיי פאַר די געליטענע אידן אין די פאַשיסטישע לענדער, סיי פאַר דער „מאָרגן פרייהייט", ווילן מיר אונטערשטרייכן, אַז כאָטש מיר זיינען אַליין אַ געלט־זאַמלענדיגע אָרגאַניזאַציע, און כאָטש די זאַמלונג פאַר אַנדערע צוועקן האָבן פאַרקלענערט אונזער מעגלעכקייט צו זאַמלען געלט פאַר אונזערע אייגענע דירעקטע אויפגאַבן — האָט דאָס אונז אָבער ניט אָפּגעשטעלט צו טאָן אונזער חוב פאַר שפּאַניע, פאַר די פּוילישע אידן און פאַר דער איינציגער ציימונג, וואָס האָט אונז אַזוי פיל געהאָלפן אין אַלע אונזערע טעטיגקייטן.

מיר האַלטן, אַז אונזער רעקאָרד אויף דעם געביט איז אַזאַ, אַז אונזער גאַנצע אָרגאַניזאַציע מעג מיט אים שטאָלצירן.

„איקאָר"-אויפקלער-אַרבעט

מיר האָבן קאָנצענטרירט אַלע אונזערע כחות אויף צו פירן אַ ברייטע אויפקלער־אַרבעט, ווייל דאָס איז דאָך אויגנשיינלעך איינע פון אונזערע סאַמע וויכטיגסטע אויפגאַבן. אין־ זעלבסט־קריטיק מוזן מיר צוגעבן, אַז אונזער אויפקלער־אַרבעט איז נאָך אַלץ ניט גרויס גענוג, אויב עס איז נאָך מעגלעך, אַז טויזנטער און טויזנטער אידן זאָלן זיך נאָך לאָזן פאַר'סמ'ען פון די אַנטי־סאָוועטישע העצעס, וואָס ווערן אָנגעפירט אויף דער אידישער גאַס. מיר מוזן פון סאַמע אָנהויב זאָגן, אַז מיר דאַרפן זיך באַטראַכטן אַלס שולדיגע אין דעם, וואָס עס איז לעצטנס אָנגעפירט געוואָרן אַזאַ וואַקכאַנאַליע אין דער אידישער פּרעסע מיט די ווילדסטע העצעס געגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. מיר האָבן, ווייזט אויס, זייער אַ סך פאַרפעלט צו טאָן, אויב עס איז נאָך מעגלעך, אַז אין דעם 21טן יאָר פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד זאָל אַ אידישע צייטונג וואָגן חוזק מאַכן פון די אידישע מאַסן, באַ וועמען דער סאָוועטן־פאַרבאַנד איז אַזוי טייער, — און אַראָפּברענגען קערענסקין, צאַצקען זיך מיט אים און איינאָרדנען פאַר אים פּאַראַדנע אויפנאַמען, קלאַפּן פאַר אים אין די מאַצן און אים העלפן פאַרשפּרייטן זיין וויסטע אַנטי־סאָוועטישע פּראָפּאַגאַנדע.

מיר וועלן מוזן פאַרצענפאַכן אונזער אויפקלער־טעטיגקייט. מיר וועלן מוזן אָריענטירן אונזערע טוער און מיטגלידער, אַז זיי זאָלן איינזען ווי לעבנס־וויכטיג עס איז אַז די ברייטסטע אידישע מ.אַסן זאָלן ווערן באַוואוסטזיניג וועגן דער קאָלאָסאַלער ראָל, וואָס דער סאָוועטן־פאַרבאַנד שפּילט איצט אַלס דער גרעסטער כח געגן פאַשיזם, פאַר פרידן, און, ספּעציעל, אַלס דאָס איינציגע לאַנד וואָס ווייזט אַ ביישפּיל ווי אַזוי די אידן־פראַגע קאָן און דאַרף געלייזט ווערן.

אויף דעם געביט פון אונזער אויפקלער־אַרבעט דאַרפן מיר פאַר־צייכענען אַ צאָל מיטינגען, לעקציעס, סימפּאָזיומס, דעבאַטעס; אין וועלכע אונזערע טוער האָבן זיך באַטייליגט און אויך אונזער קאָנ־צערט־טור. דער פאָלגנדיגער ליסט ווייזט וואו מיטינגען זיינען דורכ־געפירט געוואָרן און אויך אַ צאָל טוער וואָס האָבן זיך אין אונזערע אַרויסטרעטונגען באַטייליגט:

לעקציעס און מיטינגען, דורכגעפירט מיט פאָלגנדע חברים

ש. אלמאַזאָוו — נואַרק (6 מאָל), פילאַדעלפיע (4 מאָל), באָסטאָן (2 מאָל), גלאָווערסוויל (2 מאָל), אָלבאַני (2 מאָל), שיקאַגאָ (2 מאָל), ריטשמאָנד (2 מאָל), ליבערטי (2 מאָל3, אַלענטאַון, ניו הייווען, ספּרינגפילד, לינדען, ווילמינגטאָן, מילוואָקי, ראָק איילאַנד, קליוולאַנד, דעטרויט, פּיטסבורג, דענווער, לאָס אַנדזשעלעס, סאַן־דיעגאָ, סאַן בארנארדינא, סאַן פראַנציסקאָ, אוקלאַנד, פּעטאַלומאַ, סעאַטל, סאַן אַנטאָניאָ, האָוסטאָן, דאַלאַס, אַטלאַנטאַ, מעמפיס און ניו יאָרק (12 מאָל).

אב. עפשטיין — פּעטערסאָן (2 מאָל), סיראַקיוז (2 מאָל), ראָטשעסטער (2 מאָל), ספּרינגפילד (2 מאָל), טרענטאָן, ווילקעסבאַר, פּאַ־קיפּסי, אלבאַני, באָסטאָן, באַפאַלאָ, טאַמס ריווער, וואַשינגטאָן, ריטש־מאָנד, יאַנקערס עזבורי פּארק,מ ט. וואָוירנאָן, אירי, פּיטסבורג, קליוו־לאַנד, דעטרויט, טאָלידאָ, גרענד ראַפּידס מילוואַקי, מעדיסאָן, שיקאַגאָ, ראָק איילאַנד, סט. פּאָול, מינעאַפּאָליס, אמאַהאַ, קענזעס סיטי, דענווער, דאַלאַס, היוסטאַן, סאַן אַנטאַניאַ, פּענסעקאָלאַ, מיאַמי, אטלאַנטאַ, מעמ־פיס, אינדיענאַפּאָליס, סינסינעטי, ווילמינגטאָן, נאָרפאָלק, גאַלוועסטאָן, פּאָל ריווער, האָליאָק, האַרטפאָרד, נואַרק און אין ניו יאָרק (21 מאָל).

רבי גרינפעלד — פּערט עמבוי, וואַשינגטאָן, ריטשמאָנד, באַלטימאָר.

ג. אלמאַן — דעטרויט, קליוולאַנד, פּיטסבורג, טאָלידאָ. חבר אלמאַן איז געשיקט געוואָרן ספּעציעל קיין דעטרויט און קליוולאַנד אַלס פעלד־אָרגאַניזאַטאָר און ער באַזוכט אויך די אַרומיגע שטעט.

י. אדלער — ניו בראַנזוויק, לייקוואָוד, עזבורי פּאַרק.

דר. ל. שאַצאָוו — פּערט עמבוי, וואַשינגטאָן.

רבי גאָלדשטיין — ווילקס־באַר, האָליאָק.

קלמן מרמר — וואַשינגטאָן, ספּרינגפילד.

ל. שנור — אלבאַני, פּערט עמבוי.

מלך עפשטן — עזבורי פּאַרק, האַרטפאָרד.

א. אלקין, — באַלטימאָר.

סאַנדלער — ווילמינגטאָן.

פ. נאָוויק באָסטאָן.

פּראָפעסאָר טשאַרלס קונץ — ספּרינגפילד.

מ. ראַדזשערס — לינדען.

א. קורץ — באַפאַלאָ.

וויליאַם אייבראַמס -- האַרטפאָרד.

„איקאָר"-ליטעראַטור

אין פאַרבינדונג מיט דעם 10טן יובילייִ פון בירא־בידזשאַן האָבן מיר אַרויסגעגעבן אַ 32 זייטיגן פּאַמפלעט אין אידיש פון ש. אַלמאַזאָוו, וואָס איז שוין דערשינען אין דער צווייטער אויפלאַגע און ווערט גאַנץ וואַרשיינלעך דאַרפן האָבן נאָך אַ דריטע אויסגאַבע. דער זעלבער פּאַמפלעט איז אויך אַרויס אין אַן ענגלישער איבערזעצונג, און ער פאַרקויפט זיך זייער גוט.

מיר האָבן אַרויסגעגעבן אין אידיש און אין ענגליש דעם אַרטיקל פון דר. זשיטלאָווסקין „היטלער אָדער סטאַלין". דער פּאַמפלעט איז דערשינען אין 15,000 עקזעמפּלאַרן, און ער וועט קריגן די ברייטסטע פאַרשפּרייטונג.

מיר האָבן אַרויסגעגעבן דאָס ביכל פון פּ. נאָוויק, „אידן אין בירא־בידזשאַן". דאָס איז אַן אינטערעסאַנטע אָפּהאַנדלונג מיט פאַקטן און ציפערן וועגן דעם אויפבוי פון בירא־בידזשאַן — אַן אָפּהאַנדלונג פון אויגנעם, וואָס האָט מיט זיינע אייגענע אויגן און ווי אַ געניטער בעאָבאַכטער באַטראַכט דעם שוואונג פון דער בירא־בידזשאַן בויאונג.

„נ י י ל ע ב ן"

מיר קאָנען מיט פרייד פאַרצייכענען, אַז „ניילעבן" דערשיינט רעגולאַר און, אַז די צירקולאַציע פון אונזער זשורנאַל וואַקסט און, אַז „ניילעבן" קריגט אַלץ מער אָנזען ביי די אידישע מאַסן אין אַמעריקע. עס פרייט אונז צו באַריכטן, אַז „ניילעבן" קריגט אַריין אַ סך לויב פון זיינע לייענער. אין דעם מאַי נומער פון „ניילעבן" האָבן מיר געדרוקט אַ בריוו פון אַ קעמפער פאַר פרייהייט אין שפּאַניע — אַן אַמעריקאַנער פריייוויליגער, ניט קיין איד, וועלכער לויבט זייער שטאַרק „ניילעבן" און ער שרייבט, אַז אין שפּיטאָל, וואו ער געפינט זיך, גייט די איינציגע קאָפּיע פון „ניילעבן" פון האַנט צו האַנט.

מיר האָבן אויסגעברייטערט אונזער ענגלישע אָפּטיילונג. צו ביס־לעכווייז הויבט אונזער זשורנאַל אָן דערגרייכן די ענגליש־רעדנדיגע יוגנט. מיר האָבן שוין געהאַט אַ סך פאַלן, ווען סטודענטן פון פאַר־שיידענע קאָלעדזשעס האָבן זיך צו אונז געווענדעט נאָך אינפאָרמאַציע וועגן בירא־בידזשאַן און וועגן די אידן אין סאָוועטןפאַרבאַנד אין אַלגעמיין. די ווענדונגען זיינען געקומען צו אונז, ווייל די סטודענטן האָבן ערגעץ געקראָגן אַן עקזעמפּלאַר פון „ניילעבן" און זיי האָבן אַזוי אַרום אויסגעפונען, אַז מיר זיינען די איינציגע אָרגאַניזאַציע, וואָס גיט אינפאָרמאַציע וועגן בירא־בידזשאַן.

א. פערטשיק

צוהערער פון 2טן קורס פון מיליטער־אקאדעמיע.

פאַראַן אַ וועכטער

פון אונזערע טייכן וועט קיין שונא ניט טרינקען,
פון אונזערע בוימער — קיין פרוכטן ניט רייסן,
אין אונזערע סעדער — קיין בלומען ניט שמעקן,
מיט אונזערע וויינטרויבן — ניט פאַרבייסן.

פאַראַן אַ וועכטער מיט אַ שטעקן, —
קיין האָניק וועט דער שונא ניט לעקן!

פון אונזערע קי קיין מילך ט'ער ניט טרינקען,
צו אונזערע מיידלעך וועט ער ניט ווינקען,
מיט אונזערע מיידלעך וועט ער ניט שמועסן,
מיט אונזערע מיידלעך ניט ער וועט זיך קושן.

פאַראַן אַ וועכטער מיט אַ שטעקן, —
קיין האָניק וועט דער שונא ניט לעקן!

ניט ער וועט קלייבן אין אונזער פעלד די זאַנגען,
ער וועט ניט פאַרטויבן אונזערע געזאַנגען,
ער וועט קיינמאָל גאָרנישט ניט פועל'ן, —
מיר האָבן פאַרגרייט פאַר אים הייסינקע קוילן.

פאַראַן אַ וועכטער מיט אַ שטעקן, —
קיין האָניק וועט דער שונא ניט לעקן!

שרה פעל־יעלין

ווען אינגלעך וועלן טאַטעס ווערן

ווען אינגלעך אידישע עס וועלן טאַטעס ווערן
און מיידלעך מאַמעס מיט אַ קינד ביים האַנט,
דערציילן וועלן זיי מיט זיסע טרערן
ווי ס'האָט זיי אויפגעריכט דאָס פרייע סטאַלין־לאַנד

און ס'וועלן פייערלעך זיך אָנצינדן אין אויגן.
ווען מאַמע וועט באַזינגען אירע יוגנט־טעג...
שלעפעריקע קעפּלעך מיד וועלן זיך בויגן
ווען מעשה וועט דערגיין צו דעם אַמורער ברעג.

אַן אַנדערש מאָל וועט מאַמע שטיל דערציילן
פון אידן בראָך און היטלערישן צוואַנג,
פון לענדער פינסטערע אין וויטסטע וועלטן־טיילן,
וואו ס'האָט געאָטעמט בלאָנדע נאַצי־שלאַנג.

און טרערלעך ווי פיין בריליאַנטן שפּליטער
וועלן פינקלען איבער קינדערשן געזיכט,
די אויגן־בעכער פול מיט שרעק און ציטער
וועלן אָפּשפּיגלען דאָס בין־השמשות־ליכט.

ווען אינגלעך אידישע עס וועלן טאַטעס ווערן
און מיידלעך מאַמעס פון אַ שטאָלצן דור
זיי וועלן זיך מיט סטאַלינס נאָמען שווערן
וואָס האָט פאַרזיכערט זיי אַ בליענדיגע וואָר.

ל. גאָרעליק

פרילינג 1938

איך שטיי אין פּאַרק אין ליכטיגן פרימאָרגן,
אַלץ אַרום איז זינגענדיג און פריי;
אַזויפיל מאָל געשטאַנען אויף דעם אָרט שוין
דאָך איז אַלץ פאַר מיר דאָ שפּילעוודיג און ניי

ס'איז ניי די זון, וואָס קושט איצט קעפּ פון בוימער,
ס'איז ניי דער פּאַרק, וואָס פוצט זיך אויס אין גרין;
ס'איז ניי די ערד, דאָס צוויטשערן פון פויגל.
ס'איז יעדע רגע לעבן איצט דאָ אַ געווינס.

ס'איז ניי און וואונדערלעך דער פרילינגדיגער שמייכל,
עס שטראָמט אַ פרייד פון הימל אָן אַ מאָס;
כ'וואָלט ווי אַ אינגל זיך געקענט פון העלער הויט צעטאַנצן,
ווען ס'נאָגט ניט טיף אין האַרץ אַ בלוטיגער פּאַראַדאָקס.

געלייענט ערשט די נייס פון עסטרייך, כינע, שפּאַניע,
וואו פאַשיזם שפּאַנט מיט מאנסטערדיגע טריט;
ווי קען מען איצט זיך פרייען מיטן פרילינג
און קושן מיט די אויגן שפּראָצנדיגן צוויט?

ווען ס'מאַטערט זיך אַ וועלט אין שרייענדיגן געראַנגל,
געגן בלוט־באָד, ראַסן־האַס און סם;

איך וואָלט צעטאַנצט זיך איצט, ווען פראַנקאָ וואָלט
ווי וראַנגל
געזוכט זיך ראַטעווען אין ברויזנדיגן ים.

איך וואָלט צעטאַנצט זיך איצט, ווען ס'פאַלט די
היטלער־טורמע,
און דייטשלאַנד גייט מיט ראַטנלאַנד אין סאָצגעוועט:
אַז ווער עס וועט דעם יאָר מער בויען, זייען, שניידן,
באַקומט אַ פאָן פון ברודערשן סאָוועט.

ווען ס'בליט אין דייטשלאַנד אויף אויך אידיש האָרעוואַניע,
און ס'ווערט דאָס פעלד, מיט מאַי און פרידלעכקייט באַצירט;
ווען אַרבעט ווערט באַלוינט און אידן־האַס פאַרשוואונדן
און ס'קומען דייטשן, געסט צום יום־טוב פון אַ אידישן
קאָלווירט.

ווי וואָלט איך איצט געפרייט זיך מיטן פרילינג,
און וואָלט דיך דייטשלאַנד פרילינגדיג באַגריסט;
ליידער האָב איך איצט פאַר דיר בלויז וויסטע קללות
און ס'ברענט אין האַרץ אַ האַס אַלס איד און קאָמוניסט.

באַריכט פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו פון „איקאָר” צום פּלענום

(אָפּגעהאַלטן אין ניו יאָרק, זונטאָג דעם 8טן מאַי, אין מק־אלפין האָטעל)

טייערע פריינט דעלעגאַטן און מיטגלידער פון דער נאַציאָנאַלער פאַרוואַלטונג!

היינט איז דער 8טער מאַי. נעכטן איז געוואָרן פיר יאָר, זינט בירא־בידזשאַן איז געוואָרן אַ אידישע אויטאָנאָמע טעריטאָריע. איצט ווערן אין בירא־בידזשאַן דורכגעפירט גראַנדיעזע פייערונגען אין פאַרבינדונג מיט דער היסטאָרישער דאַטע, וואָס האָט אָנגעהויבן אַ ניי קאַפּיטל אין דעם לעבן פון די אידן.

דער בירא־בידזשאַנער יום טוב ווערט דורכגעפירט אויף אַן אופן, וואָס אונטערשטרייכט די פעלקער־סאָלידאַריטעט, וואָס איז דער סאַמע פונדאַמענט פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. לויט די באַריכטן, וואָס זיינען אַהער לעצטנס אָנגעקומען, זיינען פון אַלע עקן פון סאָוועטן־לאַנד געקומען פאַרטרעטער צו דעם יום טוב אין דער אידישער אויטאָנאָמער טעריטאָריע. עס איז אַ פרייד צו וויסן, אַז דער בירא־בידזשאַנער יובילוי איז אַן ענין ניט בלויז פאַר די אידישע פּיאָנערן, נאָר אַז אויך די אַרבעטער און פויערים אין אוקראַינע, די האָרעפּאַשניקעס אין דער ווייס־רוסישער סאָוועטן־רעפּובליק, די סאָוועטישע מענטשן אין קרים און אויף קאַווקאַז — מיליאָנען סאָוועטישע בירגער איבער דער לענג און ברייט פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד — פון צפון ביז דרום און פון מזרח ביז מערב — באַטייליגן זיך אין אָט דעם יום טוב — ווי אין זייער אַן אייגענער דערגרייכונג, ווייל דער גאַנצער סאָוועטן־פאַרבאַנד באַטייליגט זיך אין דעם בירא־בידזשאַנער אויפבוי.

דער יום טוב אין בירא־בידזשאַן איז אַ צווייענדיגער — זיי פייערן גלייכצייטיג דעם 4טן יובילוי פון דער אויטאָנאָמיע און דעם 10טן יובילוי זינט בירא־בידזשאַן איז פּראָקלאַמירט געוואָרן אַלס טעריטאָריע פאַר אידישער קאָלאָניזאַציע. מיר האָבן דאָ אין לאַנד דעם יום טוב אויך ניט פאַרנאַכלעסיגט. ווי עס וועט אַרויסגעבראַכט ווערן ווייטער אין דעם באַריכט, האָבן מיר ווי געהעריג אָפּגעשאַצט די באַדייטונג פון 10 יאָר בירא־בידזשאַן, און מיר האָבן מאָביליזירט ברייטע שיכטן פון דער אידישער באַפעלקערונג אַרום גרויסע און אימפּאָזאַנטע פייערונגען.

ווען אונזער פּלענום קומט זיך צוזאַמען פּונקט אין דער צייט פון אָט־די גרויסע פייערונגען, פילט זיך אונזער האַרץ אָן מיט פרייד, ווען מיר וויסן, אַז דאָס לעבן פון די דריי מיליאָן סאָוועטישע אידן פליסט איצט אַזוי פריי און אַז בירא־בידזשאַן האָט פאַרצייכנט גרויסע דער־גרייכונגען פון אידישער פּיאָנערישער פּראַצע, און אַז די אידישע אויטאָנאָמע טעריטאָריע אויף די ברעגן פון אַמור איז די שענסטע קרוין פון דער סאָוועטישער נאַציאָנאַלער פּאָליטיק.

אין אָט־דעם מאָמענט פון פרייד קאָנען מיר אָבער אויף קיין מינוט ניט פאַרגעסן וועגן דער לאַגע פון מיליאָנען אידן אין די פאַשיסטישע און האַלב־פאַשיסטישע לענדער. עס איז ניט נויטיג דאָ אויסצורעכענען און דערמאָנען די פּייניגונגען וואָס די אידן שטייען אויס אין דייטשלאַנד; אין דער טעריטאָריע, וואָס איז אָט ערשט נאָך געווען אַ זעלבסטשטענדיגע עסטרייך; אין פּוילן און אין רומעניע. עס וואָלט פאַרנומען צופיל צייט און עס איז אויך ניט נויטיג דאָס צו מאָן דאָ, ווייל איר אַלע, פריינט דעלעגאַטן, זייט זיכער באַקאַנט מיט דעם אופן, ווי די סאַדיסטישע גאָרגל־שניידער פון היטלערס און שטרייכערס חדר באָדן זיך אין בלוט פון די אידן. ניט די איינצל־הייט פון דער דעגראַדירונג, פון דער פּאָליטיק פון אויסראָטונג דורך עקאָנאָמישן באָיקאָט און דורך פּאָגראָמען — ווילן מיר דאָ אונטער־שטרייכן. וואָס מיר האַלטן פאַר זייער וויכטיג צו געדענקען — איז דער פאַקט, וואָס דאָס אידישע לעבן איז געוואָרן הפקר און וואָס עס איז כמעט קיין שום פּאַר אַ פאַרפאָלגטן און געשלאָגענעם אידן. דער איד איז געשטעלט געוואָרן אויסער געזעץ; דער פאַשיזם באַציט זיך צו אים שוין ניט ווי צו אַ שעיר לעזאזל, ווי עס איז פּראַקטיצירט געוואָרן פון אַלע אַנטיסעמיטישע רעגירונגען, און ווי עס איז אויך געווען די פּאָליטיק פון דעם פינסטערן צאַריזם, ווען מען האָט די אידן באַשולדיגט אין אַלץ אויף דער וועלט, נאָר דער פאַשיזם האָט זיך געשטעלט די אויפגאַבע אַרויסצוּוואַרפן די אידן פאַר די הינט, ניט נאָר מאַכן אויף די אידן אַלערליי באַשולדיגונגען, כדי צו פאַרבלענדן די אויגן פון דער באַפעלקערונג, נאָר פשוט אויסנוצן די אידן אויף צו באַפרידיגן די חיה'שע אינסטינקטן, וואָס דער פאַשיזם האָט אָנגע־צונדן ביי זיינע פאַר'שכור'טע באַנדעס, טרייבן די אידן צו פשוט'ער פיזישער אויסראָטונג.

אָט דער צושטאַנד שטעלט אין געפאַר ניט נאָר די מיליאָנען אידן אין די פאַשיסטישע און האַלב־פאַשיסטישע לענדער, נאָר טראָגט אויך אין זיך אַ גרויסע געפאַר פאַר די אידן דאָ אין לאַנד, ווייל עס ווערט געשאַפן אַ געפערלעכער צושטאַנד, אַז מען קאָן דורך אידן־פּרעסטיזש קריגן שטיצע פון היטלער־מלוכה, אַז מען קאָן דורך דער פאַרשפּרייטונג פון אידן־האַס מאַכן גוטע געשעפטן, אַז מען קאָן דעם אידן אין אַלץ באַשולדיגן, אַז מען קאָן אים אומבאַשטראָפט באַרויבן פון אַלץ, וואָס ער פאַרמאָגט — פון זיין האָב און גוטס, פון זיינע רעכט און — אַפילו פון זיין לעבן. אָט דער צושטאַנד פאָדערט פון אונז אויף גאָר אַן אַנדער אופן צוגיין צו דער פראַגע פון דער פאַרטיידיגונג פון די אידן אין די פאַשיסטישע און האַלב־פאַשיסטישע לענדער. מיר דאַרפן באַטראַכטן אונזער קאַמף פאַר זייער רעטונג אַלס אַ קאַמף געגן אַנטיסעמיטיזם אויך דאָ אין לאַנד. יעדער קלאַפּ דעם פאַשיזם איז גלייכצייטיג אַ קלאַפּ דער רעאַקציע אומעטום. דאָס טאָרן מיר אויף קיין איין מינוט ניט פאַרגעסן.

אונזער טעטיגקייט פאַר דער פאַרטיידיגונג פון די אידן

מיר האָבן זיך אַקטיוו באַטייליגט אין אַלע אַקציעס פאַר דער פאַרטיידיגונג פון די אידן געגן אַנטיסעמיטיזם און פאַשיזם. ווען דער אַמעריקאַנער אידישער קאָנגרעס האָט צוליב זיינע קלייזל־השבונות ניט דערלאָזט, אַז עס זאָל דערוויילט ווערן אַ דעלעגאַציע, וואָס זאָל רידן אין נאָמען פון אַלע אידן באַ דעם אַלוועלטלעכן אידישן קאָנגרעס, וואָס איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן אין זשענעוואַ, האָבן מיר צוגע־טראָגן אונזער חלק צו דער קאַמפּאַניע פאַר אַ ספּעציעלער דעלעגאַציע פון די גרויסע שיכטן פון דער אידישער באַפעלקערונג, וואָס קאָנ־צענטרירן זיך אַרום דעם אידישן פאָלקס־קאָמיטעט געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם. אין דער דעלעגאַציע פון פינף, וואָס דער פאָלקס־קאָמיטעט האָט געשיקט קיין זשענעוואַ, איז אויך געווען אונזער פאַר־זיצער, פּראָפעסאָר טשאַרלס קונץ.

מיר האָבן זיך אַקטיוו באַטייליגט אין דעם אויפבוי און אין דער אויסברייטערונג פון דעם אידישן פאָלקס־קאָמיטעט. אין אַלע אַקציעס, וואָס דער פאָלקס־קאָמיטעט האָט אונטערנומען, האָבן מיר אַריינגעטראָגן אונזער חלק. אין דער דעמאָנסטראַציע אין וואַשינגטאָן, וואָס האָט זיכער אַ סך בייגעטראָגן אין דעם קאַמף פאַר דער פאַרטיידיגונג פון די אידן, האָט דער „איקאָר” זיך גאַנץ גוט אָנגעזען. מיר האָבן געהאַט אַ באַדייטנדיגע פאַרטרעטערשאַפט ביי דער לעצטער איינציגקייט קאָנ־פערענץ פון דעם אידישן פאָלקס־קאָמיטעט געגן פאַשיזם און אַנטיסע־מיטיזם. מיר פילן, אַז מיר קאָנען מיט רעכט זאָגן, אַז אין אָט־דער אַרבעט האָבן מיר צוגעטראָגן ניט נאָר אונזער דירעקטע הילף, נאָר מיר האָבן אַ סך בייגעטראָגן מיט דעם, וואָס די „איקאָר”־אָרגאַניזאַציעס איבערן גאַנצן לאַנד זיינען געווען אינסטרומענטאַל צו וועקן און צו רופן די ברייטע אידישע מאַסן צו איינציגקייט אין דעם קאַמף געגן פאַשיזם און אַנטיסעמיטיזם. אין דער איצטיגער קאַמפּאַניע פאַר געבן אזיל — רעכט די געפּלאָגטע אידן — וועלן מיר אָן צווייפל צוטראָגן אונזער חלק אַרבעט.

„ניילעבן” האָט אָפּגעגעבן אַ סך פּלאַץ סיי אין דער אידישער, סיי אין דער ענגלישער אָפּטיילונג פאַר אַ ברייטער אויפקלער־קאַמפּאַניע וועגן דער לאַגע אין די פאַשיסטישע לענדער און וועגן דעם אופן

א. ראטבלאט (ר. אראנאוו)

וואס פאר אידן זיינען זיי?

די שיף „בערענגאריא״ האט זיך געהאלטן אין דערנענטערן צו ניו-יארק. דער ים איז איינגעשטילט געווארן. די כוואליעס — ניט אזוישרעקנדיג. די פאסאזשירן זיינען איבערגעקומען די ים-קראנקהייט. ארויסגעקראכן פון די קאבינען, האבן זיך באוויזן ארום טיש ביים עסן, אין די פארוויילונגס-צימערן און אויפן דעק — די שיף האט אויפגעלעבט. די מענטשן זיינען געווארן מוטיגער, פרייליכער: נאך צוויי טעג, און די שווערע רייזע איבערן שטורעמדיגן ים איז צו ענד.

אט דעמאלט האב איך אים אויך דערזען, דעם קיעווער אידן, גאלדמאנ׳ען, וועלכער איז געפארן צוגאסט צו זיינע קרובים אין פילאדעלפיע. מיר האבן זיך געטראפן צוערשט אין דעם אפיס פון „קונארד לאין״, אין ריגע. מיר האבן זיך פארלארן אין בערלין; ער — קיין פאריז, איך — קיין לאנדאן. ווידער באגעגנט זיך אומדערווארטעט, ווען די „בערענגאריא״ האט זיך אפגעשטעלט ארויפצונעמען פאסאזשירן אין שערבורג, פראנקרייך.

ער האט זייער פיל געליטן פון ים-קראנקהייט׳ דער קיעווער איד, גאלדמאן. ער איז געווען שטארק קראנק. ווען איך האב אים באזוכט אין זיין קאבין אין באגלייטונג פון מר. צוקער, א ניו-יארקער ביזנעסמאן, האב איך זיך דערשראקן פאר זיין אויסזען. געוועזן ניט צו דערקענען אים.

מר. צוקער איז געווען דער „העלד״ צווישן אונז: די ים-קראנקהייט האט אים ניט אנגערירט, און ער האט געקענט „ארומפאדן״ ארום די קראנקע אידן, און זען אז דער „סטוארד״ זאל זיי ברייננען עפעס אין מויל אריין.

ער איז א איד מיט א „אידיש הארץ״, דער מר. צוקער. בכלל איז ער פראגרעסיוו אין זיין וועלט-אנשויאונג. נאך דער „טראפ״ ווערט ביי אים געשטעלט אויף דער „אידישער פראגע״. ער איז געפארן אין אייראפע צו טרעפן זיך מיט זיין פאמיליע. האט ער אבער ניט געקאנט פועל׳ן ביי זיך איבערצוטרעטן דעם באדן פון פוילן, וועלכע טוט אן אזוי פיל צרות און נגישות דעם אידישן פאלק. ער האט, דעריבער, אפגעשטעלט זיך אין פאריז און ארויסגעפאדערט זיין פאטער אהין... צוליב דעם איז ער אויך א פריינד פון סאוועטן-פארבאנד׳ וואו די אידן זיינען אויפגעריכט געווארן, לעבן רואיג און פילן זיך גלייכבארעכטיגט.

אויף דער שיף האט זיך אויך געפונען י. וויינבערג, דער פרעזידענט פון ארבעטער רינג, מיט זיין פרוי. מיר זיינען צוזאמען געפארן אויך אויף דער שיף „קווין מערי״ קיין אייראפע — איך — אין סאוועטן-פארבאנד, ער — אין פוילן, צום יובילייי פון „בונד״.

איך פארשפאר צו דערציילן אונזערע לייענער, אז קיין רע-באטן און דיסקוסיעס האבן צווישן אונז ניט אויסגעפעלט. דער „גייסטיגער באגאזש״ פון מיין פרעזידענט, פריינד וויינבערג, איז, ווי באוואוסט׳ „געלייבלט״ מיט דער פירמע „פארווערטס״ — די פירמע, וועלכע ספעציאליזירט זיך אין העצן געגן סאוועטן-פארבאנד און פארלוימדן אים אויף אלע וועגן און מיט אלע מיטלען. זיי האבן מיך געשראקן, אז מען וועט מיך דארטן שיסן, און „געטרייסט״ מיך׳ אז איך וועל זיך צוריקקערן אן „אויסגעניכטערטער״.

מיין פרעזידענט האט זיך פון אייראפע צוריקגעקערט מיטן זעלבן באגאזש, מיט דיזעלבע „לייבלס״. ער האט גארניט געלערנט פאר די קארגע 2 חדשים — ניט פון די אידישע צרות אין פוילן, ניט פון דעם פאלקס-פראנט אין פראנקרייך — ניט פון דעם בלוטיגן איבערפאל אויף שפאניע, ניט פון דעם חוצפה׳דיגן מארש פון פאשיזם אין זיין שטרעבונג צו באהערשן די וועלט... דיזעלבע „פערל״ פון זיין מויל: „רוסלאנד איז דער גרעסטער אומגליק פאר שפאניע״... „די סטאלין דיקטאטור איז ערגער פון היטלערס און מוסאליני׳ס...״ מיט פרייד האט ער ארויסגעזאגט די השערה, אז דער פאלקס-פראנט אין פראנקרייך האלט זיך אויף א האר — הקול קול „פארווערטס״...

עס איז געווען פיינלעך צו הערן אזעלכע רייד פון א אידישן ארבעטער-פירער. דער אידישער אינטעליגענט — דר. רפאל מאלער׳ פארטרעטער פון אידישן וויסנשאפטלעכן אינסטיטוט — האט עס ניט געקאנט צוהערן. ער האט זיך ניט געקאנט פארשטעלן, אז אין אמעריקע זאלן זיך געפינען אזעלכע פירער אין דער ארבעטער-באוועגונג. דער מילינערי מאנופעקטשורער, מר. צוקער, איז געווען שאקירט: סטייטש, אזוי צו רידן וועגן א לאנד וואס האט גליקלעך געמאכט די אידן... פאר מיר איז עס געווען א דאפעלטע פיין: נאר-וואס פון סאוועטן-פארבאנד, צוגעזען דעם אויפבוי און אויפשוואונג אומעדום, אין אלע טיילן פון לאנד; געזען דעם וואוילזיין אין יעדער שטאט; באאבאכטעט דעם פריידיגן, האפנונגספולן לעבן, די גליקלעכע יוגנד. און אידן — שטאלצע בירגער מיט אויסגעגלייכטע רוקנס, מיט א באדן אונטער זייערע פיס. און דערצו האט אזוי געווייטאגט, אז דאס זאל קומען פון דעם מויל פון מיין פרעזידענט — פון דעם ארבעטער רינג׳ וואו איך באלאנג העכער דריי צענדליג יאר...

מר. צוקער האט נאך אבער פרובירט אןאיבעריגן מאל צו איבערציינן וויינבערג׳ן מיט א „גוטן ערות״: „מר. וויינבערג, איך האב געפאקט א „לעשטש״ — רופט ער אים צו. — „אט, הערט וואס דער קיעווער איד דערציילט וועגן זיין אייגענעם לעבן און וועגן אלגעמיינעם לעבן אין סאוועטן-פארבאנד״.

דער קיעווער איד׳ גאלדמאן, האט א סך דערציילט, אי וועגן זיך, אי וועגן אנדערע. יעדער איד געזיכערט. פאר אלעמען מעגלעכקייטן׳ צי קענען אידן דאווענען, אויב זיי ווילן? — אט האט ער אליין געדאוונט ראש השנה און יום כפור אין א מנין. דאס שטיבל איז געווען צו קליין. אידן זיינען געשטאנען דרויסן, ארום די פענסטער.

נו, וואס וועט איר זאגן, מר. וויינבערג? מר. וויינבערג האט עס ניט געקאנט פארטראגן. ער האט גאר ניט געטראפן וועגן די קליידער וואס דער קיעווער איד האט געטראגן. ער האט ניט געוואלט גלויבן׳ אז זיין הוט איז א „רוסישע״, ביז ער האט איבערגעלייענט דעם נאמען פון דער מאסקווער פאבריק, וואו דער הוט איז געמאכט געווארן. ער האט פארלאזן אונזער געזעלשאפט אן ענטוישטער, א צוקריינקטער.

„זאגט מיר נאר, איך בעט אייך, וואס פאר א אידן זיינען דאס״ — ווענדעט זיך צו מיר מר. צוקער. אט ווען ער הערט, אז אין סאוועטן-פארבאנד קומען פאר פאגראמען, אז אידן ווערן אונטערדריקט, וואלט ער זיך מחיה געווען — וואס פאר א אידן זיינען זיי? — האט ער א פארוואונדערטער, א צוקריינקטער ניט אויפגעהערט צו פרעגן . . . אט אזעלכע אידן זיינען זיי, אזעלכע מענטשן און — דאס ערגסטע — אזעלכע פירער. א שאר און א ווייטאג.

ניגקייט, וואס וועט מעגלעך מאכן אט דעם קאמף פירן אזוי ווירקזאם, ווי עס איז נאר מעגלעך.

מען מוז זאמלען וואס מער אונטערשריפטן אויף די פעטיציעס, וואס דער פאלקס-קאמיטעט האט ארויסגעשיקט. הונדערטער טויזנטער אונטערשריפטן אויף די פעטיציעס וועלן האבן א ווירקונג, אז עס זאל מעגלעך ווערן פאר די נאצי-קרבנות אריינקומען אין אמעריקע. דער אידישער פאלקס-קאמיטעט געגן פאשיזם און אנטיסעמיטיזם רעדט שוין איצט אין נאמען פון 300,000 ארגאניזירטע אידן. לאמיר שטיצן זיין ארבעט פאר אייניגקייט צווישן די ברייטסטע אידישע מאסן! לאמיר באשיצן די קרבנות פון פאשיזם!

דר. ג. ה. באריסאוו

„צען שיינענדיגע שטערן״

(געדאנקען וועגן בירא-בידזשאן)

לעצטן חודש זיינען איבערן לאנד דורכגעפירט געווארן א ריי פייערונגען פון 10 יאר בירא-בידזשאן, און עס איז א פרייד צו לייענען, ווי אזוי די אידישע מאסן האבן זיך אפגערופן אויף די פייערונגען. ביי אונז אין וואשינגטאן זיינען צו דער פייערונג געקומען אריבער טויזנט מענטשן. דער גרויסער זאל פון פרעס-קלוב איז געווען איבערגעפאקט. די גרויסע מאסע מענטשן האט ניט נאר אויסגעדריקט זייער פרייד און ענטוזיאזם פאר דער צוקונפטיגער אידישער סאוועטישער רעפובליק, נאר האט אויך סאלוטירט דעם סאוועטן-פארבאנד אין דער פערזאן פון דעם סאוועטישן אמבאסאדאר, טראיאנאווסקי, פאר דעם אופן ווי אזוי דער סאוועטן-פארבאנד האט ענדגילטיג געלייזט די אידישע פראגע.

*   *   *

פייערונגען פון 10 יאר בירא-בידזשאן זיינען אויך אפגעהאלטן געווארן אין סאוועטן-פארבאנד, ווי אויך אין דער אידישער אויטאנאמער געגנט. ביי דער פייערונג אין דער שטאט בירא-בידזשאן האט חבר ראגבינסקי — איינער פון די ערשטע אידישע פיאנערן׳ געזאגט דאס פאלגנדיגע: „10 יאר בירא-בידזשאן שטעלן מיט זיך פאר 10 שיינענדיגע שטערן, וואס באלייכטן די נייע נאך-אקטאבער געשיכטע פון דעם אידישן פאלק״. און חבר ראגבינסקי האט ניט איבערטריבן.

דער סאוועטן-פארבאנד האט אונטער דער פירערשאפט פון דער קאמוניסטישער פארטיי פלאנירט ניט נאר צו באזארגן דעם אינדיווידועלן בירגער מיט אן עקאנאמיש-געזיכערט, רייך און קולטורעל לעבן, נאר ער שטרעבט אויך געזונגט צו מאכן און אויפשטעלן אויף „זייערע אייגענע פיס״ די צענדליגער פעלקערשאפטן, וועלכע האבן געלעבט אונטערן צאריזם ווי אין א טורמע. די פעלקערשאפטן זיינען איצט געווארן זעלבסטשטענדיג, זיי האבן געקראגן אלע מעגלעכקייטן איינצושטעלן זייער אייגענעם מלוכה-אפאראט, אנטוויקלען זייער אגריקולטור און אינדוסטריע, ווי אויך צו אנטוויקלען זייער אייגענע קולטור אין אלע אירע צווייגן.

ביז מיט 10 יאר צוריק האט זיך דאס אידישע פאלק אין סאוועטן פארבאנד געפונען אין א ספעציפישער לאגע אין פארגלייך מיט אלע אנדערע פעלקער. ווייל אינדיווידועל האבן די אידן גענאסן פון אלע פרייהייטן און האבן אויסגענוצט אלע מעגלעכקייטן, וואס דער סאוועטישער בירגער האט, דאך אלס פאלק האבן זיי ניט געקענט זיין רעפרעזענטירט אין דעם העכסטן לעגיסלאטיוון און נאציאנאלן ראט. דאס איז געווען דערפאר, ווייל ניט האבנדיג קיין איינהייטלעכע טעריטאריעלע סביבה׳ האבן זיי ניט געקאנט איינשטעלן זייער אייגענעם מלוכה-אפאראט. בירא בידזשאן האט געזונט געמאכט דאס אידישע פאלק. מיט דער אויסטיילונג פון בירא בידזשאן אלס אידישע געגנט איז די אידישע פראגע ענדגילטיג געלייזט געווארן. די אידן האבן איינגעשטעלט זייער אייגענעם מלוכה-אפאראט. אידיש איז א מלוכה-שפראך.

זיי אנטוויקלען זייער אייגענע אגריקולטור, א גרויסע אינדוסטריע און א ברייט קולטורעל לעבן. אין די לעצטע וואלן האט בירא בידזשאן געשיקט דעפוטאטן צום העכסטן מלוכה-ראט און אויך 5 דעפוטאטן צום העכסטן נאציאנאליטעטן-ראט.

און בירא-בידזשאן פייערט איצט דעם 10-יאריגן יובילייי. דער פיאנער ראגבינסקי, וועלכער איז מיט 10 יאר צוריק אראפגעשטיגן אויף דער קליינער סטאנציע טיכאנקע, זעט אז אויף דעם אייגענעם ארט איז אויסגעוואקסן א גרויסע שטאט בירא בידזשאן מיט עטלעכע און צוואנציג טויזנט בירגער, מיט געפלאסטערטע גאסן, עלעקטרישע סטאנציע, נייעם וואקזאל, צענדליגער שולן, טעכניקומס, אידישער טעאטער׳ קינא, ביבליאטעקן. ער האט אויך דעם פארגעניגן צו זיין איינער פון די, וועלכע האבן בייגעטראגן צו דעם אלגעמיינעם אויפבוי פון דער אגריקולטור און אינדוסטריעס אין דער אידישער געגנט. איז עס דערום זייער נאטירלעך, אז זיין הארץ זאל זיין איבערפול מיט פרייד און ער זאל אויסרופן, אז 10 יאר בירא-בידזשאן זיינען 10 שיינענדע שטערן אין דעם לעבן פון אידישן פאלק.

זאל דא דערמאנט ווערן, אז חבר סטאלין, אליין א קינד פון אן אונטערדריקטע נאציע, איז דער, וואס האט נאך אין 1912 פארמולירט די באלשעוויסטישע לייזונג פון דער נאציאנאלער פראגע.

*   *   *

ביי דער פייערונג פון 10 יאר בירא בידזשאן האט גענעראל בליוכער געזאגט׳ אז די רויטע ארמיי וועט באשיצן בירא בידזשאן. דאס איז פון זייער גרויסער וויכטיקייט. ווען מיר באטראכטן די לאגע פון קליינע זעלבסטשטענדיגע פעלקער אין דעם ליכט פון די לעצטע געשעהענישן מוזן מיר אנערקענען דעם פאקט, אז זייער פאליטישע לאגע איז ניט קיין געזיכערטע. די זעלבסטשטענדיגע עסטרייך איז אין איין שיינעם טאג אפגעווישט געווארן פון דער פאליטישער מאפע. ליטע עקזיסטירט נאך מיטן גנאד פון פוילן, און די עקזיסטענץ פון טשעכאסלאוואקיע הייננט אויף דער וואגשאל. די עקזיסטענץ פון א קליין זעלבסטשטענדיג פאלק איז נאר דעמאלט געזיכערט, ווען עס איז פעדערירט מיט א גרויסער מאכט, געבויט אויף סאציאליסטישע יסודות. די זיכערקייט און אומבארירקייט פון בירא בידזשאן איז פארבונדן מיט דער אומבארירקייט פון דעם גאנצן סאוועטן פארבאנד.

*   *   *

די 10 שיינענדע שטערן זיינען אויך אן אינספיראציע און וועגווייזער פאר די אידן אויסער דעם סאוועטן פארבאנד. בירא בידזשאן איז א ליכטיגער סימבאל וואס דערמוטיגט אונז אין אונזער קאמף געגן פאשיזם און אנטיסעמיטיזם, און ווייזט אונז דעם וועג ווי אזוי די אידישע פראגע דארף און קאן געלייזט ווערן.

זאל לעבן בירא-בידזשאן!

זאל לעבן דער סאוועטן-פארבאנד, וואס האט דאס מעגלעך געמאכט!

דער ריכטונג. מיט דער אויסשטעלונג פון בירא-בידזשאַן פאַר א אידישן אויטאָנאָמען געגנט, האָט דער באָלשעוויזם זיך פאַרנומען צו לייזן די נאַציאָנאַלע אַספּיראַציעס פון די אידן אויף אַן אופן, וואָס דער ציוניזם וועט קיינמאָל ניט דערגרייכן. קיין טעראָריזם פון דער אינעווייניגסטער באַפעלקערונג, ווי מיר זעען דאָס אין פּאַלעסטינע, וועט בירא-בידזשאַן קיינמאָל ניט האָבן צו באַקעמפן.

.3

אז מען זאָגט דאָס אַלץ די שונאים פון באָלשעוויזם און זיי ווייסן ניט וואָס צו ענטפערן, ווארום אָפּלייקענען קאָנען זיי דאָך דאָס ניט, גיבן זיי אייך א זאָג: א שיינעם דאַנק אייך! וואָסער דאַנק קומט עס דעם באָלשעוויזם פאַר אָפּשאַפן אַנטיסעמיטיזם? וואָס דען האָט ער געקאָנט טאָן? האָט דער באָלשעוויזם געקאָנט לאָזן דעם אַלטן, רוסישן אַנטיסעמיטיזם?

זיינען מיר מסכים מיט די שונאים אין דעם איינעם פּונקט. אודאי איז זעלבסטפאַרשטענדלעך אַז דער באָלשעוויזם זאָל אָפּשאַפן דעם אַנטיסעמיטיזם, און עס קומט אים ניט קיין דאַנק, און ער פאָדערט ניט קיין דאַנק פאַר דעם. עס פרעגט זיך אָבער, — אויב דאָס איז אַזוי, וואָסערע טענות האָבן זיי? פאַרוואָס זיינען זיי שונאים?

האָבן זיי אויף דעם אַן אַנדער שאלה, שוין גאָר א גוטע שאלה: וואָס טויגן מיר די אַלע גליקן — זאָגן זיי — אַז די אידן ווערן אויסאידן? די אידישע פראַגע וואָלט שוין לאַנג געווען געלייזט — זאָגן זיי ווייטער — און פאַסמאַקעווען זיך פון זייער איינענער חכמה — ווען די אידן זאָלן וועלן אויפגעבן די אידישקייט? צו דעם דאַרף מען דען דעם קאָמוניזם?

וואָלט דאָס אודאי געווען גאָר א גרויסע טענה. אָבער עס פרעגט זיך: פאַרוואָס זאָלן די אידן אין סאָוועטן פאַרבאַנד וועלן ווערן אויס אידן גיכער איידער אין אַלע אַנדערע לענדער? אַז די אידן זיינען ניט געוואָרן אויס אידן פון אַלע שחיטות און גזירות אין אַלע דורות, פון די קרייץ-צוגן, פון דער אינקוויזיציע, פון גירוש שפּאַניע, פון גזירות ת"ח, פון די רוסישע_פּאָגראָמען — פאַר וואָס זאָלן זיי וועלן ווערן אויס אידן פון פרייהייט? וואָס קאָנען זיי געווינען פון דעם?

אָט דער גאַנצער געדאַנק איז געגרינדעט אויף דער טעאָריע, אַז א איד איז נאָר דער וואָס היט די אידישע רעליגיע, און די אידישע רעליגיע איז פון אַזאַ כאַראַקטער, וואָס אידן האַלטן זיך אָן איר נאָר דעמאָלט ווען זיי ליגן אונטערן קאַנטשיק. דאָס איז דאָך אין אמת'ן דער באַטייט פון ח. נ. ביאַליק'ס „מטה זעם" טעאָריע. הידאָזיגע טעאָריע איז, באמת, ניט קיין גרויסער קאָמפּלימענט פאַר דעם אידישן פאָלק און נאָך ווייניגער פאַר דער אידישער רעליגיע . . .

צום גליק איז די גאַנצע מעשה ניט אמת. עס איז געווען דער קאַנטשיק וואָס האָט אויסגעמאָרדעט אַן א צאָל אידן און האָט אחוץ פאַרטריבן פון אונז נאָך א גרעסערע צאָל דורך שמד. אונזער פאָלק וואָלט היינט געווען גרעסער אין צאָל און רייכער אין קולטור-דערגרייכונג, ווען ניט די פאַרפאָלגונג. אין דעם 19טן יאָרהונדערט אַליין האָבן אין אייראָפּע זיך אויסגע'שמד'ט אַרום א פערטל מיליאָן אידן. ווי די שמד-סטאַטיסטיק באַווייזט, האָט דער שמד זיך געהויבן און איז געפאַלן לויט דעם גאַנג פון די רדיפות. זיינען די נגישות געווען שטאַרקער, האָט די שמד זיך געהויבן; זיינען די נגישות געפאַלן, איז אויך געפאַלן די שמד. פון דער צווייטער זייט, זיינען אונזערע גרעסטע קולטור-דערגרייכונגען געקומען אין צייטן פון פאַרהעלטניסמעסיגער פרייהייט, ווי עס באַווייזט די אידישע קולטור-דערגרייכונג אין בבל, אין שפּאַניע, אונטער די מורן, אין מערב אייראָפּע און אין אַמעריקע פון אונזער איינענער צייט.

ווען מען באַטראַכט אַלע צרות, גזירות און רדיפות וואָס דאָס אידישע פאָלק האָט אריבערגעטראָגן אין זיין לאַנגן גלות, מוז מען זיך וואונדערן אויף דער גוואַלדיגער אויסדויער-קראַפט פון דער אידישער אומה. קיין אַנדער פאָלק וואָלט דאָס ניט אויסגעהאַלטן. מען מוז מודה זיין, אַז דאָס איז געשעען ניט צוליב נאָר צום טראָטץ פון די פאַרפאָלגונגען, להכעיס פון דעם קאַנטשיק. דער קאַנטשיק, אמת, האָט א סך פאַרטריבן, אָבער ער האָט ניט געקענט אַלע פאַרטריבן. אַז דער קאַנטשיק האָט, פאַרקערט, געהאָלפן אויפהאַלטן דאָס אידישע פאָלק — דאָס איז א געדאַנק, וואָס פאַרגוואַלדיגט יעדע לאָגיק.. עס איז גאָרניט צו פאַרשטיין ווי אַזוי אַזאַ פאַלשער געדאַנק האָט זיך געקענט אריינכאַפּן צווישן פאַרנונפטיגע מענטשן. ניין! דער קאַנטשיק האָט ניט אויפגעהאַלטן דאָס אידישע פאָלק און פרייהייט וועט עס ניט פאַרניכטן.

ווער עס זאָגט דאָס פאַרקערטע, דער איז א שונא, ניט קיין פריינט, פון דעם אידישן פאָלק, דער מאַכט א בלבול אויף דעם פאָלק.

איבריגנס, דער געשריי אַז אידן ווערן אויס אידן, איז ביי אונז ניט קיין נייעס. יעדעס מאָל ווען עס טרעפט אין דעם אידישן לעבן עטוואָס פון א גרויסן פאַרנעם, וואָס אונזערע כניאָקעס ווילן ניט ליידן, צי ווייל זיי קאָנען דאָס ניט פאַרשטיין, צי ווייל דאָס גייט נעגן זייערע דירעקטע אינטערעסן, ווערט א געשריי: „דאָס אידישע פאָלק גייט אונטער!" אַלע מאָל געפינען זיך קנאים, וואָס שטעלן זיך אין וועג פון דעם אידישן פּראָגרעס, מיט דעמדאָזיגן געשריי. מיר האָבן דאָס געהערט מער ווי איינמאָל. ווען די צאַרישע רעגירונג האָט געוואָלט איינפירן ראַבינער-שולן, ווען מען האָט געזוכט אָפּשאַפן דאָס שמוציגע „חדר" פון אַמאָל. ווען מען האָט זיך אָנגעהויבן צו פאַרשפּרייטן די פאַנאַטישע באַוועגונג פון חסידיזם צווישן אידן, ווען אידן האָבן גענומען לערנען תנ"ך מיט דיקדוק, ווען מען האָט אָנגעהויבן צו לייענען אַזעלכע „תריף פּסולן" ווי דער „תעודה בישראל" פון יצחק בער לעווינזאָן, ווען אידן האָבן אָנגעהויבן צו פאָרן קיין אַמעריקע און אפילו, קאָמיש ווי דאָס קלינגט היינט, ווען עס האָט זיך אָנגעהויבן די ציוניסטישע באַוועגונג. גאַנצע טאָמען וואָלט מען געקאָנט אָנשרייבן וועגן די רדיפות וואָס די חסידים האָבן געהאַט אויסצושטיין פון די מתנגדים; די משכילים פון די מתנגדים און די חסידים; די רעוואָלוציאָנערן — פון די מתנגדים, די חסידים און די משכילים; די קאָמוניסטן — פון די מתנגדים, משכילים און די אַמאָליגע „רעוואָלוציאָנערן", און אַלע מיט דעמזעלבן נוסח, און אַלע מיט דעמזעלבן טאָן — „דאָס אידישע פאָלק וועט אונטערגיין!"

נו, איז דאָס אידישע פאָלק ביז היינט ניט אונטערגעגאַנגען, ניט פון חסידיזם, ניט פון דעם נייעם חדר, ניט פון דער השכלה, ניט פון אַמעריקע, ניט פון ציוניזם, ניט פון רדיפות און ניט פון די קנאים. עס וועט זיכער ניט אונטערגיין פון פרייהייט. אונטער פרייהייט וועט זיין ווייניגער אורזאַך פאַר דעם, ווי ווען עס איז פריער. עס וועט ניט זיין קיין אורזאַך! אפילו די קאַריערעסטן פון אַמאָל, אפילו די שוואַכלינגע, אפילו די פאַרקויפטע נשמות וועלן מער ניט אַנטלויפן פון דעם אידישן פאָלק, אונטער פרייהייט. צוליב וואָס זאָלן זיי דאָס טאָן? אַז עס וועט זיי גאָר ניט אריינברייַנגען.

דעם מחזור, מיט די סליחות, מיט דער הגדה — דאָס וועלן א סך אודאי אויפגעבן, אָבער ניט דאָס אידנטום און ניט די אידישע קולטור. אפילו ניט דעם טייל פון מחזור וואָס באַלאַנגט צו דער אידישער קולטור.

בלייבט נאָך די פראַגע פון פרייוויליגע אַסימילאַציע וואָס גייט אָן, און קאָן ניט אויסגעמידן ווערן, אין סאָוועטן פאַרבאַנד.

דידאָזיגע פראַגע קאָן ניט פאַרענטפערט ווערן על רגל אחת, זאָל דאָ פונדעסטוועגן געזאָגט ווערן, אַז אַזאַ פרייוויליגע אַסימילאַציע גייט אָן, מער אָדער ווייניגער, אין אַלע לענדער וואו אידן וואוינען. דער קאַמף פאַר אידיש אין ניו יאָרק אָדער וואַרשע, איז אפשר ניט קלענער איידער אין מאָסקווע. זיכער ניט אַזוי שטאַרק ווי אין פּאַלעסטינע. דאָס אידישע פאָלק וועט סוף כל סוף מוזן געפינען א נייע פאָרמולע פאַר דער לייזונג פון דער פראַגע פון פרייוויליגע אַסימילאַציע, אויב עס זאָל ניט זיין געצוואונגען צוריקצוקומען צו דער טעאָריע, אַז אידן זיינען ניט מער ווי א רעליגיעזע סעקטע.

די אידישע קאָלכאָזן אין סאָוועטן פאַרבאַנד און אין בירא-בידזשאַן וועלן אפשר זיין די ערשטע צוצושטעלן די נייע פאָרמולע.

א. ראַוונער

קיין זאַך רירט זיי ניט; פון קיין זאַך לערנען זיי ניט

עס איז געקומען די קאַטאַסטראָפע אין דעם אידישן לעבן אין דייטשלאַנד. 600,000 אידן זיינען ארויסגעוואָרפן געוואָרן צו די פאַשיסטישע בלוט-הינט. האָט דאָס באַוועגט די פּאַטענטירטע וואָרט-זאָגער, אַז זיי זאָלן ארויסקומען מיט א רוף צו די ברייטסטע אידישע מאַסן צו פאַראייניגן זיך און צו באַשיצן די דייטשישע אידן?

דער אַמעריקאַנער אידישער קאָנגרעס האָט דאָס ניט געטאָן — ער האָט זיך געהאַט זיינע חשבונות. אַזוי אויך אַנדערע גרויסע קערפּערשאַפטן, ווי דער ארבעטער-קאָמיטעט, דער בני-ברית, „די אַמעריקען דזשואיש קאָמיטי" — קיינער פון זיי האָט ניט געטאָן, וואָס דער מאָמענט האָט געפאָדערט.

עס איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן דער אַלוועלטלעכער אידישער קאָנגרעס. דער אַמעריקאַנער אידישער קאָנגרעס האָט געטאָן אַלץ אין זיינע מעגלעכקייטן ניט צו דערלאָזן צו דער לעבנס-וויכטיגער איינינקייט.

דער אידישער פאָלקס-קאָמיטעט, וואָס האָט דעמאָלט גערעדט אין נאָמען פון 130,000 אָרגאַניזירטע אידן, האָט לויט דעם באַשלוס פון א גרויסער נאַציאָנאַלער קאָנפערענץ געשיקט פינף דעלעגאַטן קיין זשענעווע. מען האָט די דעלעגאַטן ניט צוגעלאָזט, ווייל דער אַמעריקאַנער אידישער קאָנגרעס האָט צוליב זיין ציוניסטישער פּאָליטיק געשטעלט אַן אולטימאַטום, אַז די דעלעגאַטן זאָלן ניט צוגעלאָזט ווערן.

האָט מען דורך אָט דער האַנדלונג אין זשענעווע געוואָלט העלפן די אידן? ווער האָט געוואונען פון דער צעריסנקייט? ווער האָט געוואונען פון דער צעשפּליטערטקייט?

עס איז געקומען די שוידערלעכע קאַטאַסטראָפע אין דעם לעבן פון די עסטרייכישע אידן. די וועלט האָט א ציטער געטאָן. עס האָט זיך געשאַפן א לאַגע, אַז מען מוז באַלד עפּעס טאָן, ווייל אין באַצוג צו די עסטרייכישע אידן האָבן די פאַשיסטן געלאָזט אין גאַנג אַזעלכע סאַדיסטישע מעטאָדן פון באַליידיגונג, פאַרפאָלגונג און אויסראָטונג, וואָס שטייגן איבער די גרעסטע גרויל-טאַטן, וואָס זיינען וואו ניט איז און ווען ניט איז פּראַקטיצירט געוואָרן.

האָט דער אַמעריקאַנער אידישער קאָנגרעס געביטן זיין פּאָליטיק?

ניין!

ער האָט גאָרניט געביטן; ער זעצט פאָר די זעלבע פּאָליטיק ווי פריער.

איצט רופט דער אַמעריקאַנער אידישער קאָנגרעס די אידישע מאַסן צו וואַלן. עס דאַרפן כלומרשט זיין „נאַציאָנאַלע און דעמאָקראַטישע וואַלן", נאָר זיי זיינען ניט נאַציאָנאַל, ניט דעמאָקראַטיש און ניט קיין וואַלן. עס ווערט געטאָן אַלץ אויף צו זיכערן פאַר זיך א פּראָ-ציוניסטישע מאַיאָריטעט. אַנשטאָט דירעקטע פאָלקס-וואַלן, ווערט פאָרגעשלאָגן א קאָמפּליצירטע און פאַרדרייטע סיסטעם. 200 דעלעגאַטן וועלן באַשטימט ווערן פון דעם איצטיגן קאָנגרעס. 200 פון נאַציאָנאַלע קערפּערשאַפטן (לייענט פאַרשיידענע ציוניסטישע אָרגאַניזאַציעס) און 200 וועלן דערוויילט ווערן פון א צעטל קאַנדידאַטן, וואָס וועלן גוטגעהייסן ווערן פון דעם איצטיגע קאָנגרעס.

צוליב וואָס אַזאַ סיסטעם? פאַרוואָס ניט קיין דירעקטע פאָלקס-וואַלן? פאַרוואָס ניט געבן די ברייטסטע אידישע מאַסן א מעגלעכקייט, אַז זיי זאָלן דערוויילן זייערע פאַרטרעטער אויף דער באַזע פון אַן אַל-אַרומנעמענדיגער איינינקייט פון אַלע שיכטן פון דער אידישער באַפעלקערונג? פאַרוואָס ניט טרויען די אידישע מאַסן, אַז זיי זאָלן דערוויילן וועמען זיי ווילן? דאָס ווייל ניט דער אַמעריקאַנער אידישער קאָנגרעס. זיינע פירער האָבן גאָרניט געלערנט; זיי זיינען פון גאָרניט גערירט געוואָרן — זיי האָבן נאָך אַלץ אין זינען זייערע ציוניסטישע פּאַרטיי-אינטערעסן.

די אידן, וואָס שמאַכטן אונטערן פאַשיזם, מוזן האָבן א רעטונג. זיי מוזן געפינען אַן עיר מקלט, וואוהין א צאָל פון זיי זאָל קאָנען אַנטלויפן. עס זיינען אריינגעטראָגן געוואָרן אין אַמעריקאַנער קאָנגרעס עטלעכע בילס וועגן פאַרלייכטערן די אימיגראַציע-געזעצן, כדי צו קאָנען געבן אַזיל-רעכט די קרבנות פון פאַשיזם — סיי אידן, סיי ניט-אידן. די רעזאָלוציע פון קאָנגרעס און דיקשטיין קאָן זייער א סך העלפן צו פאַרלייכטערן דאָס אריינקומען פון א צאָל קרבנות פון פאַשיסטישער ווילקיר.

ווער זשע טרעט ארויס נעגן אָט די געזעצן? **צו אונזער ווייטאָג און צו אונזער שאַנדע דאַרפן מיר זאָגן, אַז ווידעראַמאָל האָבן די פּאַטענטירטע אידישע פירער געוויזן, אַז זיי האָבן גאָרניט געלערנט און אַז קיין זאַך האָט זיי ניט גערירט.**

עס איז געווען דר. סטיפען וויז און אַנדערע ווי ער, וועלכע האָבן גענומען ארבעטן מעשים, אַז עס זאָל ניט געטאָן ווערן קיין זאַך צו פאַרלייכטערן דאָס אריינקומען פון די פליכטלינגען קיין אַמעריקע. די מענטשן זאָגן, אַז זיי פאַרלויפן דעם וועג, כדי די אַנטיסעמיטן זאָל ניט קריגן קיין אויסרייד צו אַטאַקירן די אידן. אַזאַ צוגאַנג איז אי שעדלעך, אי פאַלש. שעדלעך מיט דעם, וואָס עס שאַפט זיך א לאַגע, אַז די אידן זאָלן ציטערן פאַר זייער אייגענעם שאָטן; פאַלש מיט דעם, אַז וואָס עס איז ניטאָ קיין גרונט צו מורא האָבן פאַר דעם, וואָס עס וועלן געמאַכט ווערן געוויסע הנחות צו די ליידנדע אידן. און די אַנטיסעמיטן קאָנען מיר דאָך סיי ווי ניט צופרידנשטעלן. וואָס מיר זאָלן ניט טאָן, וועלן זיי אַלץ העצן און טאָן זייערע פאַרלוימדערישע און גאַליגע ארבעט.

אין אַמעריקע זיינען דאָ מיליאָנען מענטשן, וואָס וועלן מיטן גאַנצן האַרצן שטיצן די מעגלעכקייט פאַר נאָך עטלעכע טויזנט אידן צו געפינען דאָ פאַר זיך א רעטונג. אָט האָט מען דאָך פאַר די צאַרישע וויים-גוואַרדייער געמאַכט אַן אויסנאַם און מען האָט זיי אריינגעלאָזט אויסער דער קוואָטע. פאַרוואָס זאָל מען ניט מאַכן א פאַרלייכטערונג פאַר געפּלאָגטע און פאַרפאָלגטע אידן? די 5 מיליאָן אידן אין אַמעריקע וואָלטן זיכער געקאָנט שאַפן א מעגלעכקייט פאַר א צאָל פליכטלינגע דאָ צו פאַרדינען זייער שטיקל ברויט, און זיי וואָלטן זיכער ניט געוואָרפן פאַלן קיינעם צו לאַסט. נאָר ווען אידן אַליין טרעטן ארויס נעגן די פליכטלינגע, וואָס קאָן מען שוין דערוואַרטן פון אַנדערע?

ניין, די אידישע פאַרזאָרגער האָבן גאָרניט געלערנט און זיי זיינען פון גאָרניט גערירט געוואָרן. די אידישע מאַסן וועלן דאַרפן איבער זייערע קעפּ פירן דעם קאַמף פאַר די נאַצי-קרבנות און טאַקע זען, אַז עס זאָל געשאַפן ווערן די לעבנסוויכטיגע איי-

יעקב מילך

די אַנדערע זייט פון דעם מעדאַל

(וועגן דער לייזונג פון דער אידן־פראַגע)

.1

ווען מיר ווילן אצינדער צוטרעטן צו דעם צווייטן טייל פון אונזער חשבון — די דערגרייכונג פון דער רעוואָלוציע לטובה פון דעם אידישן פאָלק, וועלן מיר אויך דאָ זיך פאַרנעמען נאָר מיט הויפּט־פונקטן, לאָזנדיג אָן א זייט אזוי פיל איינצלהייטן וויפיל מעגלעך. אין דעם פאַל פון דער רעוואָלוציע איז דאָס נאָך מער נויטיג. דאָ זיינען די איינצלהייטן ניט אין ערך מער אין צאָל און ניט אין ערך וויכטיגער אין זייער ווירקונג. דערפאַר מוז מען זיך מער היטן ניט אַריינצולאָזן זיך אין דעטאַלן, וואָס פירן אוועק פון דער הויפּט ליניע.

פאַר אלעם וועגן דעם אָנזעען פון דעם אידישן פאָלק אין די אויגן פון דער ציוויליזירטער וועלט. מיר האָבן געזעען אז דער ציוניזם האָט אויפגעטאָן א וויכטיגע ארבעט אין דעם פּרט. אָבער דאָס קומט ניט צו דער דערגרייכונג פון דער רעוואָלוציע אויף דעמזעלביגן געביט, אפילו ווען מיר זאָלן פאַרצענפאַכן דעם אויפטו פון דעם ציוניזם. סוף כל סוף, מוז מען געדענקען, האָט דער ציוניזם געהאַט צו טאָן מיט א געקליבענעם מענטשן־מאַטעריאַל. א גרויסער טייל פון די, וואָס האָבן איינגעוואַנדערט קיין פּאַלעסטינע, איז געקומען פון די אַזויגערופענע „קאַפּיטאַליסטן", וואָס יעדער פון זיי האָט פאַרמאָגט לכל הפּחות 5 טויזנט דאָלאַר. איבער 40 טויזנט פון די דייטשע אידן זיינען אלע געקומען פון א לאַנד מיט א הויך אַנטוויקלטער אינדוסטרי און קולטור. די מייסטע פון זיי האָבן מיטגעבראַכט פאַכמאַן־קענטניש אין אינדוסטרי, אין קאַמערץ, אין פינאַנס, מיט געשעפטס־פאַרבינדונגען אין אויסלאַנד, מיט קאַפּיטאַל צו באַטרייבן געשעפטן. די איבעריגע איינוואַנדערער זיינען געווען „חלוצים" — יונגע לייט מיט אונטערנעמונגס־גייסט, מיט יוגנטלעכע קראַפט און ענטוזיאַזם; וואָס זיינען נאָך דערצו פריער דורכגעגאַנגען א צוגרייטונגס־שולונג. צו דעם קומט צו דער פאַקט וואָס איבערוואַנדערער זיינען איבערהויפּט א מער ענערגישער קלאַס איידער די וואָס בלייבן זיצן אין דערהיים.

די רעוואָלוציע אין סאָוועטן־פאַרבאַנד האָט איר אידישע באַפעלקערונג ניט געקליבן, און ניט געקענט קלייבן. זי האָט זי גענומען ווי זי גייט און שטייט, מיט אלע אָנגעזאַמלטע ריקשטענדיקייט פון דורות און דורות, מיט אלע מעלות און חסרונות. אוודאי איז אויך דאָרט געווען א פייאיגע און ענטוזיאַסטישע באַפעלקערונג צווישן די אידן. אָבער עס איז אויך געווען דער „באַלאַסט". אלע ווינט־מענטשן, אלע כלי קודש, מנחם מענדלס האָבן זיך מיט אמאָל געפונען אויף „קעסט" ביי דער רעוואָלוציע. צווישן זיי זיינען אויך געווען א סך שונאים — נאַרישע שונאים, אָבער שונאים. און די אלע צוזאַמענגענומען — אונטער דער פירונג פון דער רעוואָלוציע — האָבן פון זיך אָפּגעגעבן אזא חשבון אין א קורצער צייט, אז דאָס האַרץ פון יעדן אידן מוז וואַקסן פון פרייד.

קענען אידן זיין ערד־ארבעטער? קענען אידן ארבעטן אין פאַבריק? קענען זיי פירן פאַבריקן? קענען זיי זיין גוטע סאָלדאַטן, אוויאַטאָרן, אָפיצירן, גענעראַלן, דיפּלאָמאַטן, אָרגאַניזאַטאָרן, אינזשינירן, וויסנשאַפטלער, מוזיקער? — ניט א קוק אויף די דריי מיליאָן אידן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד, ביראָ־בידזשאַן אַריינגערעכנט, און איר וועט האָבן דעם ענטפער.

און די וועלט ווייסט דאָס!

איז, ווי גרויס עס זאָל ניט זיין דער פאַרדינסט פון דעם ציוניזם אין דעם פּרט, ווערט עס געשטעלט אין שאָטן אין פאַרגלייך מיט דעם פאַרדינסט פון דער רעוואָלוציע.

אמת, אין סאָוועטן־פאַרבאַנד זיינען די מעגלעכקייטן געווען גרעסערע, אָבער דאָס איז דאָך דער הויפּט־פונקט: דער ציוניזם האָט אליין ניט, און קאָן דערפאַר ניט געבן, די מעגלעכקייט, וואָס די רעוואָלוציע פאַרמאָגט און גיט גערן מיט א פולער האַנט.

אָבער דאָס איז ניט אלץ.

ביי דעם ציוניזם, ווי מיר האָבן געזעען, איז דער גוטער אָנזעען די איינציגע, די הויפּט און די לעצטע דערגרייכונג. מער ווי דאָס קאָן דער ציוניזם ניט געבן דעם אידישן פאָלק. ביי דער רעוואָלוציע איז דאָס ערשט אַן אָנהויב, אַן ערשטער שריט, דער פונדאַמענט אויף וועלכן עס וועט ערשט געשטעלט ווערן די געביידע.

איידער עס האָט זיך אָנגעהויבן דער פּאָליטישער ציוניזם, איבערהויפּט פאַר דער באַלפור דעקלאַראַציע, האָבן די אַראַבער און די אידן, אויף וויפיל זיי זיינען דאָרט געווען, געלעבט בשלום ובשלוה. פון קיין שנאה צו אידן האָט מען דאָרט ניט געוואוסט. די שנאה, דער האַס, צו די אידן, און דער אומצוטרוי פון איינעם צו ס'אַנדערע, וואָס עקזיסטירט היינט, און וואָס שפּרייט זיך אויס אלץ מער, איז דער דירעקטער רעזולטאַט פון דער ציוניסטישער פּאָליטיק אין ארץ ישראל. אזוי אַרום קומט אויס, אז דער ציוניזם האָט געהאָלפן איינפלאַנצן דעם אַנטיסעמיטיזם אין א לאַנד, וואו ער האָט פריער ניט עקזיסטירט. פּונקט דאָס פאַרקערטע האָט אויפגעטאָן די רעוואָלוציע. דער ביטערער אַנטיסעמיטיזם, וואָס האָט בריט געהערשט פאַר לאַנגע און לאַנגע דורות אין דעם געוועזענעם לאַנד פון פּאָגראָמען, איז אָפּגעשאַפט געוואָרן, איז פאַרבאָטן געוואָרן, מיט דעם דערפאָלג פון דער רעוואָלוציע. מיט אַנדערע ווערטער: אין פּאַלעסטינע האָט דער אַנטיסעמיטיזם זיך אָנגעהויבן מיט דעם דערפאָלג פון ציוניזם, אין דעם סאָוועטן־לאַנד איז דער אַנטיסעמיטיזם אָפּגעשאַפט געוואָרן מיט דעם דערפאָלג פון דער רעוואָלוציע. אין פּאַלעסטינע ווערט דער אַנטיסעמיטיזם אלץ שטאַרקער וואָס גרעסער עס ווערט דער דערפאָלג פון ציוניזם, אין סאָוועטן־פאַרבאַנד ווערט דער אַנטיסעמיטיזם אלץ מער אויסגעוואָרצלט, וואָס מער איינגעוואָרצלט עס ווערט דער דערפאָלג פון דער רעוואָלוציע און פון די אידן.

אָט דאָס איז א גאַנץ נייע ווענדונג אין דער וועלט־געשיכטע. דאָס איז א דערשיינונג וואָס קיין אַנדער עפּאָכע אין דער געשיכטע פון דעם אידישן גלות קאָן ניט אויפווייזן. ביז אַהער איז דאָס געווען פאַרקערט. ביז אַהער פלעגט פּאַסירן, אז ווען אידן זיינען אָנגעקומען אין א ניי לאַנד, און אזוי לאַנג ווי זייער צאָל איז געווען קליין, האָט מען זיי געדולדעט, טיילמאָל האָט מען זיי אפילו געגעבן ספּעציעלע פּריווילעגיעס. די שנאה און פאַרפאָלגונגען האָבן זיך אָנגעהויבן ערשט דעמאָלט ווען די צאָל פון די אידן איז געוואָרן גרעסער און זייער דערפאָלג — מער קענטיג. אזוי איז דאָס געשען מיט איבער צוויי טויזנט יאָר צוריק אין אַלעקסאַנדריע, אזוי איז דאָס פאָרגעקומען אין רוים, אין שפּאַניע, אין דייטשלאַנד, אין פּוילן. אזוי איז דאָס געשען ערשט נעכטן אין פּאַלעסטינע.

די רעוואָלוציע האָט איבערגעקערט דעם דאָזיגן סדר. וואָס גרעסער עס איז דער אידישער דערפאָלג אלץ בעסער ווערט זייער לאַגע אין דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. עס איז ניטאָ קיין עפּאָכע אין

דער אידישער געשיכטע וואָס קאָן פאַרגליכן ווערן צו דעם.

דער ציוניזם איז ניט קיין נייעס אין דער אידישער געשיכטע. די אידן זיינען שוין צוויי מאָל געגאַנגען קיין ארץ ישראל און זיינען צוריקגעקומען. אָבער דער צוגאַנג פון באָלשעוויזם צו דער אידישער פראַגע איז לחלוטין ניי. דער סאָוועטן פאַרבאַנד איז דאָס ערשטע גרויסע לאַנד וואו אַנטיסעמיטיזם ווערט באַטראַכט — און באַשטראָפט — ווי א פאַרברעכן געגן דעם לאַנד. געגן דעם לאַנד, ניט געגן די אידן.

דאָס איז דער וויכטיגער פּונקט! דאָס איז וואָס מאַרקס האָט געמיינט מיט מענטשלעכער עמאַנציפּאַציע. די פראַנצויזישע רעוואָלוציע, די בורזשואַזע רעוואָלוציע, האָט עמאַנציפּירט די אידן פּאָליטיש. דאָס איז געווען האַלבע עמאַנציפּאַציע. איצט איז געקומען די פּראָלעטאַרישע רעוואָלוציע און האָט געגעבן די אידן פולע עמאַנציפּאַציע. זי האָט זיי באַפרייט עקאָנאָמיש, פּאָליטיש און — נאַציאָנאַל. דאָס הייסט: מענטשלעכע עמאַנציפּאַציע.

.2

דער ציוניזם ציינט מיט שטאָלץ אויף די 400 טויזנט אידן, איבערהויפּט אויף די 40 טויזנט דייטשע אידן, וואָס זייער לאַגע איז פאַרבעסערט געוואָרן אין פּאַלעסטינע. אַנטקעגן דעם האָט די רעוואָלוציע אויפצואווייזן דריי מיליאָן אידן, וואָס זייער לאַגע איז לחלוטין פאַרבעסערט געוואָרן אָן א שום אפשר. אויב פיר הונדערט טויזנט אידן איז א גרויסער אויפטו — און מיר ווילן דאָס גאָר ניט אָוועקמאַכן מיט דער האַנט — וואָס זאָל מען שוין זאָגן וועגן די דריי מיליאָן אידן וואָס זיינען מיט איינמאָל אויפגעריכט געוואָרן, אויף אַן אופן, וואָס איז נאָך גאָר קיינמאָל פריער ניט געשעען?

דריי מיליאָן אידן מיט איינמאָל! עפּעס א קלייניקייט!

אין אָנהויב פון 19טן יאָרהונדערט איז דאָס גאַנצע אידישע פאָלק, אין דער גאַנצער וועלט, באַשטאַנען פון ניט מער ווי דריי מיליאָן נפשות.

קאָן איין מענטש אָנווייזן א לאַנד וואו די אידן לעבן אזוי צופרידן, אזוי זיכער, און געזיכערט, עקאָנאָמיש, פּאָליטיש, קולטורעל, נאַציאָנאַל, און נאַציאָנאַל קולטורעל, ווי עס לעבן די דריי מיליאָן אידן אין סאָוועטן פאַרבאַנד? אפילו אין פראַנקרייך האָט לעאָן בלום, דער פּרעמיער, געהערט באַליידיגונגען וואָס קיין אַנדער פּרעמיער האָט ניט געהערט.

קאָן אזא זאַך פּאַסירן אין סאָוועטן פאַרבאַנד? בשום אופן ניט.

דער סאָוועטן פאַרבאַנד איז דאָס איינציגע לאַנד אין דער גאַנצער וועלט וואו אידן ליידן ניט פון קיין מינדערהייטס קאָמפּלעקס, וואו דער איד פילט זיך לחלוטין גלייך מיט אלעמען, וואו ער איז פאַרזיכערט מיט פּרנסה אויף דעם גאַנצן לעבן פאַר זיך און זיינע קינדער און קינדס קינדער. וואָס דאָס מיינט פאַר א איד, דאַרף מען קיין אידן ניט דערציילן. די אידישע נשמה, אין דער גאַנצער וועלט, איז צעריסן פון דעם שיפלות געפיל, און פון דער אומזיכערקייט מיט האָב און גוטס און אָפט מיטן לעבן. אפילו א ראָטשילד, אפילו אַן איינשטיין איז ניט פריי פון דעם — שוין גאָר ניט צו רייכן פון דעם המון־אידן אין דייטשלאַנד, אין פּוילן, אין אונגאַרן, אין רומעניע, און אויך דאָ ביי אונז.

ניט אזוי אין סאָוועטן פאַרבאַנד.

דאָרט איז די אידישע נשמה גאַנץ. זי איז אויסגעהיילט פון אלע חולאתן, וואָס קלעפּן זיך צו איר שוין איבער צוויי טויזנט יאָר. און עס איז ניט א זשמעניע אידן. עס זיינען דריי מיליאָן אין צאָל, און אין איינעם פון די גרעסטע און נאַטור־רייכסטע לענדער אין דער וועלט.

קאָן מען זאָגן דאָסזעלביגע וועגן די 400 טויזנט אידן אין פּאַלעסטינע? בשום אופן ניט! אויף דעם בעסטן אופן זיינען יענע אידן אונטערוואָרפן דעם ווילן פון א פרעמדער מאַכט, וואָס האָט אירע אייגענע אינטערעסן צו באַהיטן, פון איין זייט, און דעם בייזן ווילן פון דער איינגעזעסענער, טיף־פיינטלעכער איינגעבוירענער באַפעלקערונג, פון דער צווייטער זייט — א שנאה, וואָס וועט אפשר קיינמאָל ניט ווערן איינגעשטילט, אויסער ווען אויך דאָרט וועט ווערן איינגעפירט דיזעלביגע אָרדענונג וואָס אין סאָוועטנלאַנד. אָבער דאָס וועט געשען נאָר דעמאָלט ווען די אידן וועלן העלפן דורכמאַכן א רעוואָלוציע צוזאַמען מיט די אַראַבער, און ניט געגן זיי, און אפילו דעמאָלט וועט פּאַלעסטינע נאָך אלץ זיין דאָס אָרעמע לאַנד, בעת דער סאָוועטן פאַרבאַנד וועט נאָך אלץ בלייבן איינס פון די רייכסטע לענדער אין דער וועלט. נאָר וואָס איז דאָ צו ספּעקולירן? דער ציוניזם וויל נאָך דערווייל פון דעם אלעם סיי ווי ניט וויסן.

צוליב א פאַלשן קוק אויף דעם עצם פון קולטור און איר היסטאָרישער אַנטוויקלונג, האָט דער ציוניזם זיך פאַרנומען מיט גוואַלט איינצופירן די העברעאישע שפּראַך אלס אומגאַנגס־שפּראַך אין פּאַלעסטינע.

מיר ווילן זיך דאָ ניט אַריינמישן אין דעם „שפּראַכן־קאַמף". דער שרייבער האָט ליב די העברעאישע שפּראַך ווי דאָס לשון איז געווען איידער דער ציוניזם האָט דערפון געמאַכט א „זשאַרגאָן" מיט גוואַלט. מיר ווילן אָבער זאָגן, אז דערדאָזיגער גוואַלט־אַקט האָט געמאַכט שטום דאָס פאָלק ישראל פאַר ארץ ישראל, און ארץ ישראל — פאַר דעם פאָלק ישראל. דערדאָזיגער אַקט פון אַרויפצווינגען דעם נייעם „זשאַרגאָן" אויף די אידישע איינוואַנדערער, אויב ער וועט ניט צוזאַמענברעכן פון זיך אליין, ווען עס וועט ווירקלעך זיך אָנהייבן א גרויסע אידישע אימיגראַציע, מוז אין פאַרלויף פון דער צייט פירן צו א פולשטענדיגער אָפּזונדערונג פון די פּאַלעסטינער אידן פון דעם וועלט־אידנטום. האָט דאָך שוין ח. נ. ביאַליק געזאָגט, מיט יאָרן צוריק, אז איין איד אין ארץ ישראל איז ווערט א טויזנט אידן אין חוץ לארץ. די יונגע פּאַלעסטינער לאַבוסעס באַשטעטיגן דידאָזיגע טעאָריע מיט זייער אויפפירונג געגן די אידן וואָס ריידן אידיש, דאָס לשון פון דעם אידישן פאָלק. ס'איז נאָך גוט וואָס זיי זוכן נאָך אלץ די אַמעריקאַנער דאָלאַרן, שיקן זיי אַהער צו דעם געווערקשאַפטן קאַמפּיין יעדעס יאָר משולחים וואָס קענען רעדן אידיש. וואָס וועלן זיי טאָן שפּעטער, ווען דאָס „דור המדבר" וואָס קאָן נאָך ריידן דעם „לשון הדיוט" וועט שוין מער ניט זיין? וועמען וועלן זיי אַהער שיקן צו בעטן דאָלאַרן פון די „עלגי לשון"? (זאַאיקעס.)

ווי שוין געזאָגט, איז די אָפּשאַפונג פון אַנטיסעמיטיזם געווען נאָר דער ערשטער שריט פון באָלשעוויזם. ביי דעם האָט דער באָלשעוויזם ניט געקענט בלייבן. דאָס איז געגן דער נאַטור פון קאָמוניזם. ער טוט ניט קיין האַלבע ארבעט. דער קאָמוניזם וואָס ווערט פאַרשריגן פון די שונאים אלס דער צעשטערער פון נאַציאָנאַליטעטן, האָט באַלד פון אָנהויב אָן גענומען זאָרגן פאַר דעם נאַציאָנאַלן קיום, און די נאַציאָנאַלע קולטורן, פון די פאַרשיידענע פעלקערשאַפטן וואָס לעבן צוזאַמען אין דעם ריזיגן לאַנד, און די אידן בתוכם. דאָס קלינגט ווי א פּאַראַדאָקס. אָבער אזוי איז דער פאַקט. דער קאָמוניזם באַפעדערט און העלפט אויפהאַלטן דעם נאַציאָנאַליזם ביי די פאַרשידענע נאַציעס.

האָבן די אידן פאַר אלעם געקראָגן דאָס פולע רעכט אויף זייער שפּראַך — אידיש. ניט נאָר זיינען די אידן געוואָרן גלייכבאַרעכטיגט מיט אלע אַנדערע איינוואוינער פון לאַנד, נאָר זייער שפּראַך איז געוואָרן גלייכבאַרעכטיגט מיט אלע אַנדערע שפּראַכן. מיט דעם האָט דער באָלשעוויזם געגעבן דעם העכסטן שטויס צו דער אַנטוויקלונג פון דער אידישער קולטור. ווארום אויך שפּראַכן ליידן פון אַן אינפעריאָריטעטס־קאָמפּלעקס און די קולטור־אַנטוויקלונג ווערט געשטערט אזוי לאַנג, ווי די שפּראַך איז אין דעם צושטאַנד פון אזא קאָמפּלעקס.

בירא־בידזשאַן איז א ווייטערע, דער ווייטסטער שריט, אין

פאַרוואָס עפנט דער סאָוועטן־פאַרבאַנד ניט זײַנע טויערן פאַר אַלע פאַרפאָלגטע אידן?

פאַרוואָס רייסט ער ניט איבער די באַציאונגען מיט די רע־אַקציאָנערע לענדער, וואָס פאַרפאָלגן אידן?

פאַרוואָס טוט ער ניט פאַר אידן אַזוינס און אַזעלכס?

מאַכט ניט אויס, וואָס דער סאָוועטן־פאַרבאַנד טוט דווקא יאָ אַלץ וואָס ער קאָן נאָר און וואָס זײַן אינטערנאַציאָנאַלע פּאָזיציע דערלויבט אים. מאַכט ניט אויס, וואָס עס איז גוט באַקאַנט, ווי די פאַרטרעטער פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי און פון דער סאָוועט־רעגירונג, סטאַלין און מאָלאָטאָוו, זײַנען עפנטלעך אַרויסגעטראָטן מיט אַ פאַראורטיילונג פון די „אַנטיסעמיטישע קאַניבאַלן” אין אויסלאַנד און האָבן געמאַכט, אַז אין סאָוועטן־פאַרבאַנד גופא קאָן קיינער פון דידאָזיקע קאַניבאַלן קיין קאָפּ ניט אויפהייבן. מאַכט ניט אויס, וואָס אין סאָוועטן־פאַרבאַנד זײַנען פאַר די לעצטע יאָרן אַרײַנגעקומען טויזנטער פליכטלינגען פון דײַטשלאַנד, עסטרײַך און אַנדערע לענדער, אידישע און ניט־אידישע. מאַכט ניט אויס, וואָס די סאָוועטן־רעגירונג טוט פאַר די סאָוועטישע אידן אַזוי פיל, וויפיל קיין לאַנד אין דער וועלט האָט קיינמאָל ניט געטאָן פאַר אידן.. די אַנטי־סאָוועטישע אידישע פרעסע דערציילט וועגן דעם געוויינלעך ניט און אירע לייענער קאָנען וועגן דעם אפשר ניט וויסן. אָבער דיזעלביקע מענטשן וואָלטן זיך אַליין נעדאַרפט פרעגן:

אָנגענומען, אַז די סאָוועט־רעגירונג וואָלט געקאָנט טאָן פאַר די אידן נאָך מער, וויפיל זי טוט, איז וועמעס שטים הערט זיך העכער פון אַלץ אין נאָמען פון די אידן?

עס הערט זיך קודם כל די שטים פון דער אידישער פרעסע, וועלכע איז אין איר ווײַט־גרעסטער מערהייט, סײַ אין אידיש און סײַ נאָך מער אין אַנדערע שפּראַכן אויסגעשפּראָכן, פאַרביסן, גיפטיג אַנטיסאָוועטיש. דידאָזיגע פרעסע באַפּט אויף יעדע נאַצישע און פאַשיסטישע פאַנטאַזיע און ניט צו זיי צו אַלע מעגלעכע אייגענע אויסטראַכטעגישן און פאַרקריפּלונגען אַבי פאַרצושטעלן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד אַלס אַ גיהנום אויף דער ערד, די אָנפירנדיגע סאָוועטישע טוער אַלס די גרעסטע שונאים פון דער מענטשהייט און די לאַגע פון די אידן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד אַלס אַ שרייענדיגן אומגליק. איז ווי קאָן ד י ד אָ ז י ג ע פרעסע אויסדריקן די „פאָדערונגען„ פון דער אידישער באַפעלקערונג צו דער סאָוועט־רעגירונג, ווי קאָן זי זײַן דער פאַרטרעטער פון די פאַרפאָלגטע אידן, וואָס רייסן זיך אפשר צום סאָוועטן־פאַרבאַנד?

און אויב ניט די אידישע פרעסע — איז די אידישע געזעלשאַפטלעכע אָרגאַניזאַציעס, וואָס רעדן אין נאָמען פון די אידן און פּרעטענדירן צו פאַרטרעטן נויטן און פאַרלאַנגען. ווי איז די האַלטונג פון דידאָזיגע אָרגאַניזאַציעס? מיר האָבן אַנגעמעלטן אָפּגעדרוקט דעם מערקווירדיגן, שענדלעכן דאָקומענט, אין וועלכן די „אידישע אַגענץ”, וואָס פאַרטרעט אַ גאַנצע ריי באַקאַנטע ציוניסטישע און ניט ציוניסטישע פּאָליטישנס דערקלערט, אַז „דאָס אידנטום אַלס גאַנצעס אָדער אין זײַנע באַזונדערע אָרגאַנען האָבן קיינמאָל ניט גענומען קיין שטעלונג קעגן דעם איטאַליענישן פאַשיסטישן רעזשים. פאַרקערט, דאָס אידנטום געדענקט מיט געפילן פון דאַנקבאַרקייט די לאָיאַליטעט פון דעם איטאַליענישן פאַשיזם”, — פון דעמזעלביקן פאַשיזם, וואָס האָט ניט נאָר אײַנגעפירט אַ נאַצי־פּאָליטיק קעגן דעם הייפל איטאַליענישע אידן, נאָר וואָס האָט אָנגעפירט אַן אומאויפהערלעכע אַנטיסעמיטישע טעראָר־פּראָפּאַגאַנדע קעגן די אידן פון פּאַלעסטינע און די אַרומיגע לענדער. צום נידערטרעכטיגן, מענטשן־פרעסערישן פאַשיזם איז די „אידישע אַגענץ” לאָיאַל און קושט אים די פאַרבלוטיקטע האַנט. אָבער קעגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד און אַנטקעגן זײַן ברידערלעכער באַהאַנדלונג פון די אידן, טרעטן

די טוער פון דערזעלבינער אַגענץ ביטער אַרויס בײַ יעדער געלעגנהייט (געגוג צו דערמאָנען חיים ווייצמאַנס אַרויסטריט פאַר דער ענגלישער פּיל־קאָמיסיע) און די גאַנצע פּאַלעסטינער אידישע פרעסע מיט אַלע דאָרטיגע עפנטלעכע אָרגאַניזאַציעס אונטערשיידן זיך ניט פון היטלער'ן אין זייער ווילדער שנאה און העצע קעגן סאָוועטן־לאַנד.

מיר האָבן אַ אידישן קאָנגרעס, וואָס פּרעטענדירט צו רעדן אין נאָמען פון די אידישע מאַסן. זײַן אויסלענדישער פאָרשטייער, נחום נאָלדמאַן, איז בײַ פאַרשיידענע געלעגנהייטן געפאָרן „באַראַטן זיך” מיט מוסאָליני'ן. אָבער האָט כאָטש איין פאַרטרעטער ווען עס איז געפונען אַ גוט וואָרט פון דער מינדסטער אַנערקענונג פאַר דעם, וואָס דער סאָוועטן־פאַרבאַנד האָט אויפגעטאָן פאַר די אידן? פאַרשטייט זיך, אַז ניין. פאַרקערט, ס'רוב טוער פון דעם אידישן קאָנגרעס פאַרנעמען זיך בײַ יעדער געלעגנהייט מיט עפנטלעכע העצעס קעגן סאָוועטן־לאַנד און קעגן זײַנע פירער.

מיר האָבן אַ „אידישן אַרבעטער קאָמיטעט”, וואָס פּרעטענדירט צו רעדן אין נאָמען פון אַ גרויסער צאָל אָנגעזעענע אידישע אַרבעטער־אָרגאַניזאַציעס, אײַנגעשלאָסן דעם אַרבעטער־רינג. דערדאָזיגער „אַרבעטער־קאָמיטעט” האָט ניט לאַנג צוריק אָפּגעהאַלטן אַ קאָנפערענץ, אויף וועלכער ער האָט באַקלאָגט די לאַגע פון די פאַרפאָלגטע אידן. האָט ער אָנערקענט כאָטש אַ ברעקל פון דעם, וואָס דער סאָוועטן־פאַרבאַנד האָט געטאָן פאַר די אידן און האָט פאַרלאַנגט מער? ניין, ער האָט פאַרוואַנדלט זײַן גאַנצע קאָנפערענץ אין איין ביטערער העצע און אַ ט אַ ק ע ק ע ג ן ד ע ם ס אָ ו ו ע ט ן־פ אַ ר ב אַ נ ד און האָט זיך שוין לאַנג געשטעלט אויף'ן רעקאָרד אַלס ביטערער שונא פון סאָוועטן־פאַרבאַנד און פון דער סאָוועטישער רעוואָלוציע. און דער אַרבעטער־רינג מיט זײַנע 75 טויזנט מיטגלידער? זײַנע מער פּראָגרעסיווע מיטגלידער האָבן זיך דאָך ערשט פאַראיאָרן באַגריסט דערמיט, וואָס דאָס מאָל האָט די קאָנווענשאָן פון אַרבעטער רינג נ י ט אָנגענומען קיין נ י י ע אַנטיסאָוועטישע רעזאָלוציע.

מיר האָבן אַן אַמעריקאַנער דזשואיש קאָמיטע, וואָס פּרעטענדירט צו זאָרגן וועגן דער לאַגע פון די אידן אין אויסלאַנד. דאָס איז אַן אָרגאַניזאַציע פון באַנקירן, וואָס איז זייער פאַרזיכטיג און אײַנגעהאַלטן אין איר שפּראַך, ווען איר קומט אויס צו ריידן וועגן די דײַטשע פאַשיסטן, פּוילישע פּאָגראָמשטשיקעס און אַנדערע שונאים פון אידישן פאָלק. מע געפינט אָבער ניט אין די באַריכטן און דעקלאַראַציעס פון דער אַמעריקען דזשואיש קאָמיטע קיין איין איינציגן וואָרט פון אָנערקענונג פאַר דער אידישער פּאָליטיק פון דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, און, פאַרקערט, מיר געפינען יאָ אַז דיזעלבינע דזשואיש קאָמיטע פירט אָן אַנקעטעס און פאַרשפּרייט סטייטמענטס, וואָס דאַרפן „דערווייזן”, אַז אידן האָבן, חלילה, אַבסאָלוט גאָר ניט צו טאָן מיט קאָמוניסטן און זײַנען קעגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, אָדער קעגן דער סאָוועטן־סיסטעם.

מיר האָבן אין אַמעריקע אַ פּוילישן און אַ גאַליציאַנער פאַרבאַנד, וואָס זייער ספּעציעלע אויפגאַבע איז צו העלפן די פאַרפאָלגטע אידן פון פּוילן און זאָגן אין זייער נאָמען דאָס, וואָס די אידן אין פּוילן גופא קאָנען צוליב דידאָרטיגע באַדינגונגען ניט זאָגן. די פירער פון דידאָזיגע אָרגאַניזאַציעס האָבן געפירט „הויכע פּאָליטיק” אין וואַשינגטאָן און מיט די פּוילישע קאָנסולן און אַמבאַסאַדאָרן, זיי קהל'ן זיך אַקטיוו אַרום דעם אידישן קאָנגרעס און אַרום דעם ציוניזם און, אויב מיר האָבן קיין טעות ניט, האָבן זיי אפילו געהאַט צו טאָן עפּעס מיט די עקספּעדיציעס, וואָס זײַנען געפאָרן זוכן אַ מקום מקלט פאַר פּוילישע

אידן אין עקוואדאר און אין אַנדערע דרום־אַמעריקאַנישע דיקטאַטאָר־לענדער. אָבער אין דער צײַט, ווען אידן פרעגן סתם אין דער וועלט אַרײַן: פאַרוואָס עפנט ניט די סאָוועט־רעגירונג אירע טויערן פאַר די פאַרפאָלגטע פּוילישע אידן, — האָט עמיצער געהערט, אַז די פירער פון פּוילישן און גאַליציאַנער פאַרבאַנד זאָלן אין נאָמען טאַקע פון פּוילישע אידן זיך ווענדן וועגן דעם צו דער סאָוועט־רעגירונג, אָדער צום סאָוועטישן אַמבאַסאַדאָר אין וואַשינגטאָן? אוודאי האָט קיינער וועגן דעם ניט געהערט, ווײַל די „אָפיציעלע” פאַרזאָרגער פון די פּוילישע אידן אין אַמעריקע נייען אין דעם זעלבינן וועג ווי די אַנדערע „אָפיציעלע” אידישע פאַרזאָרגער און האָבן די געהעריגע אַכטונג נאָר פאַר דער האַנט, וואָס פּאַטשט זיי.

און וועגן דײַטשע אידן. מיר פאַרשטייען אַז אין דײַטשלאַנד גופא, וואו היטלער דערמוטיגט אַן עמיגראַציע פון אידן קיין פּאַלעסטינע וואָלט עס וואַרשײַנלעך געווען אוממעגלעך אָנצוהאַלטן אַן עפנטלעכע אָרגאַניזאַציע פון די דײַטשע אידן, וואָס ווילן זוכן אַ זיכערן ווינקל אין סאָוועטן־פאַרבאַנד. אָבער אין אויסלאַנד? אין פראַנקרײַך און אין דער שווייץ און אין האָלאַנד און אין ענגלאַנד און אין אַמעריקע זײַנען דאָך פאַראַן ספּעציעלע אָרגאַניזאַציעס פון דײַטש־אידישע פליכטלינגען און ספּעציעלע קאָמיטעס, וואָס ברעכן זיך די קעפּ, וואו אַהינצוטאָן זיי. איז אפשר עמיצן באַקאַנט כאָטש איין אָרגאַניזאַציע פון אָדער פאַר דײַטשע אידן, וואָס זאָל אָנפירן אַ פּראָפּאַגאַנדע, אָדער אַן אַרבעט אויף אײַנצואָרדענען דײַטשע אידן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד און זאָל זיך ווענדן דעם וועגן צו דער סאָוועט־רעגירונג? ניין, קיינער האָט וועגן אַזוינע אָרגאַניזאַציעס ניט געהערט, ווײַל זיי זײַנען ניטאָ. די עקזיסטירנדיגע דײַטש־אידישע קאָמיטעס פאַלט, וואַרשײַנלעך ניט אײַן צו טראַכטן אפילו וועגן שיקן דײַטשע אידן אין לאַנד פון די סאָוועטן.

פאַרוואָס? מיר וועלן דאָ ניט אַרײַנגיין אין אַלע אורזאַכן, — צווישן וועלכע איינע פון די וויכטיגסטע איז די, וואָס דידאָזיגע אָרגאַניזאַציעס באַשטייען אויסשליסלעך פון בורזשואַזע אידן, וועלכע האָבן ליב די סאָציאַלע רעוואָלוציע פון דער ווײַטנס. אָבער זיכער האָט דערבײַ געשפּילט אַ גרויסע און שעדלעכע ראָליע אויך די אומאויפהערלעכע העצע און אַנטיסאָוועטישע פּראָפּאַגאַנדע פון דעם גרעסטן טייל פון דער אידישער פרעסע, וועלכע מאָלט כסדר אפילו די לאַגע פון די סאָוועטישע אידן אין די סאַמע טרויעריגסטע פאַרבן. און דײַטשע אידן, וואָס זײַנען מיט דידאָזיגע „מאַלערײַען” באַקאַנט, מוזן דאָך טראַכטן: אויב די לאַגע פון די סאָוועטישע אידן איז אַזוי שלעכט און האָפענונגלאָז, איז צו וואָס פאַר אַ גוט יאָר דאַרפן מיר נאָך בעטן מע זאָל אונז אַהין אַרײַנלאָזן?

יאָ, מיר ווייסן, אַז צווישן דער אידישער אינטעליגענץ, אפילו צווישן דער וואָס אַרבעט אין דער אַנטיסעמיטישער אידישער פרעסע און שפּילט אַ ראָליע אין די אידישע עפנטלעכע אָרגאַניזאַציעס זײַנען פאַראַן אַ סך פרײַנט פון סאָוועטן־פאַרבאַנד, וואָס זײַנען ניט שטאַרק באַגײַסטערט פון דעם שדים־טאַנץ געגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. אָבער מיט זייער קליינע אויסנאַמען (דר. זשיטלאָווסקי, ראובן ברײַנין, ב. צ. גאָלדבערג) באַהאַלטן זיי אין זיך דידאָזיקע אומצופרידנקייט און שווײַגן. אפשר האָבן זיי אורזאַכן דערצו, אפשר האָבן זיי זייערע אייגענע שטילע מאָנונגען צום סאָוועטן־פאַרבאַנד. אָבער ס'מוז דאָך זײַן קלאָר: די וואָס שווײַגן רעכענען זיך ניט, און זייערע ניט־אויסגעדריקטע מיינונגען קאָנען ניט באַטראַכט ווערן פאַר דער שטים פון די אידישע מאַסן.

בלײַבט אַלץ דערזעלבינער טרויעריגער סך־הכל: אין נאָמען פון די אידישע מאַסן אין אַמעריקע, פון דער, אַזוי צו זאָגן, „אָפיציעלער” אידישער פּלאַטפאָרמע רעדן סײַ אין אַמעריקע, סײַ אין אַנדערע קאַפּיטאַליסטישע לענדער, — אײַנשליסנדיג די לענדער, וואו אידן ווערן ביטער פאַרפאָלגט, — אַ פרעסע און עפנטלעכע אָרגאַניזאַציעס וואָס זײַנען אויסגעשפּראָכן פײַנטלעך צום סאָוועטן־פאַרבאַנד צו די סאָוועטישע טוער און צו אַלץ וואָס זיי טוען דאָרטן אויף פאַר די סאָוועטישע פעלקער בכלל און פאַרן אידישן פאָלק בפרט. די אידישע פרעסע און די אידישע אָפיציעלע פירער (מיטן אויסנאַם פון די קאָמוניסטן און פון די אָרגאַניזירטע לינקע) קריכן פון דער הויט צו מאַכן אויף דער גאַנצער וועלט אַן אײַנדרוק, אַז שיר ניט דאָס גאַנצע אידישע פאָלק איז פאַראייניגט אין געגנערשאַפט און שנאה צום סאָוועטן־פאַרבאַנד. דערדאָזיגער אײַנדרוק איז, נאַטירלעך, דורכאויס אַ פאַלשער און שטעלט מיט זיך פאָר אַ געמיינעם בלבול געגן אידישן פאָלק, פונקט ווי ס'רוב פון די מעשות, וואָס די אַנטי־סאָוועטישע אידישע פרעסע שאַפט און פאַרשפּרייט וועגן סאָוועטן־פאַרבאַנד זײַנע געמיינע, בייזוויליגע בלבולים. זאָגן, אַז די דאָזיגע פאַלסיפיקאַציע פון דער אידישער עפנטלעכער מיינונג קאָן ווירקן אויף דער אידן־פּאָליטיק פון דער סאָוועט־רעגירונג, אָדער גאָר אַרויסרופן דאָרטן „אַ וואוקס פון אַנטיסעמיטיזם” איז, פאַרשטייט זיך, איז בלויז אַ צוגאָב צו די געוויינלעכע בלבולים, ווײַל די סאָוועט־רעגירונג ווייסט אויסגעצייכנט מיט וועמען זי האָט צו טאָן.

אָבער דער שאָדן, וואָס דער „אומהיילינגער” בונד פון דער אַנטיסאָוועטישער אידישער פרעסע מיט די „אָפיציעלע” אידישע טוער ברענגט די אידישע מאַסן, — און ספּעציעל טאַקע די, וואָס קענען מיט דער צײַט געפינען אַ מקום מקלט אין סאָוועטן־פאַרבאַנד, — איז אַן אומגעהויערער. דער שאָדן באַשטייט אין דעם, וואָס זיי פאַרפירן די אידישע מאַסן און קאָמפּראָמעטירן די אידישע עפנטלעכע מיינונג אַזוי, אַז זי פאַרלירט דאָס רעכט צו רעדן צו דער סאָוועט־רעגירונג אין נאָמען פון די פאַרפאָלגטע אידן.

אַ גרופּע אידישע קעמפער פאַר פרײַהייט אין דעם לינקאָלן באַטאַליאָן, אין שפּאַניע

פעסאר וואלדעמאראס, און א צאל נאצי־אנפירער פון מעמעל, וועלכע האבן זיך געגרייט מאכן אן אויפשטאנד נעגן ליטע און אפרייסן די געגנט פון מעמעל פאר דייטשלאנד. דאס אלץ איז געשען ערב דעם אולטימאטום, וואס פוילן האט געשיקט צו ליטע. אין דעם אולטימאטום האט די פאשיסטישע פוילן געפאדערט, אז ליטע זאל באלד אנקניפן מיט איר דיפלאמאטישע פארבינדונגען, וואס זיינען איבערגעריסן געווארן צווישן די 2 לענדער נאכדעם, ווי פוילן האט פארכאפט ווילנע אין 1920. ליטע האט נאכגעגעבן. זי האט נאכגעגעבן, ווייל די נאציאנאליסטישע דיקטאטור האט זי געמאכט הילפלאז, אפגעשוואכט און איזאלירט פון דער דעמאקראטישער וועלט. די אלטע רעגירונג איז געווען געצוואונגען צו רעזיגנירן. דאס פאלק האט אפן און קלאר אויסגעדריקט דעם וואונטש, אז סמעטאנא און זיין מיליטערישע קליקע זאלן זיך אפטראגן און זייער ארט זאלן פארנעמען פארשטייער פון פאלק.

אין יענע טעג האט די רעגירונג דערהאלטן א דעקלאראציע, אין וועלכער עס ווערט געפאדערט, אז אין ליטע זאל צוריק איינגעפירט ווערן א דעמאקראטישע ארדענונג און אז א קאאליציע־רעגירונג זאל באלד געגרינדעט ווערן.

אויף דער דעקלאראציע האבן זיך געפונען די אונטערשריפטן פון די ערשטע 2 מלוכה־פרעזידענטן און פון זעקס געוועזענע פרעמיערן און מיניסטארן פון לאנד. דער ענטפער פון פרעזידענט סמעטאנא איז געווען — א רעגירונג, וואס פארשטארקט די מיליטעריש נאציאנאליסטישע דיקטאטור אין דער קליינער ליטע, די רעגירונג פון דעם מיליטערישן גלח וולאדאס מיראנאס.

די טעטיגקייט פון פארבאנד פון די ליטווישע אידן אין אמעריקע

פוילן האט געפייערט איר „זיג" איבער ליטע מיט פאגראמען אויף אידן: נאך דעם „שלום"־אפמאך מיט פוילן זיינען די טירן פון ליטע געעפנט געווארן פארן אימפארט פון פאגראם־פראפאגאנדע, פאר פראפאגאנדע פון האס צו אידן, פאר באיקאט אויף אידן און פאר דעם העסלעכסטן אנטיסעמיטיזם. די טייערע סחורה האט פוילן גענומען ליפערן מיט גאר גרויסער ענערגיע.

אויך נאצי דייטשלאנד האט געוואונען דורך דעם אפמאך מיט פוילן. זעט זיך אן, אז פוילן האט געצוואונגען די ליטווישע רעגירונג צו באהאנדלען פון איצט אן אירע ערגסטע שונאים, היטלערס נאצים, מיט זיידענע הענטשקעס. היטלערס רעדע פלעגן ניט איבערגעגעבן ווערן דורך דער ראדיא אין ליטע. אט דער פארבאט איז דעם 9טן אפריל אראפגענומען געווארן. נאכמער, דער סיים (פארלאמענט) פון מעמלער־געגנט, וואו די נאצים האבן א מערהייט, האט שוין אנגענומען די ערשטע שריט אפצוררייסן די געגנט פון ליטע. אויף א זיצונג דעם 12טן אפריל האבן די נאצים באשלאסן אויפצופאדערן די ליטווישע רעגירונג, אז זי זאל ארויספירן פון מעמלער געגנט איר פאליציי און אז דער קריגס־צושטאנד זאל אראפגענומען ווערן פון מעמעל.

וואס דארף ליטע טאן צו ראטעווען איר אומאפהענגיגקייט? דעם ענטפער אויף דער פראגע האבן געגעבן די מאסן אין ליטע, ווען זיי האבן געפאדערט א סוף צו דער סמעטאנא־דיקטאטור; דעם ענטפער האבן געגעבן די דריי פערטל מיליאן ליטווינער פון אמעריקע, ווען זיי האבן זיך פארזאמלט זונטאג, דעם 20טן מערץ אין קופער־יוניאן, ניו יארק, און, שווערנדיג צו שטיין אויף דער וואך ליטעס אומאפהענגיגקייט, האבן זיי גלייכצייטיג ארויסגעשטעלט די פאדערונג פון א דעמאקראטישער ארדענונג אין ליטע. און ביים מיטינג אין קופער־יוניאן האבן אנטיילגענומען די פארשטייער פון א ל ע ליטווישע פאליטישע פארטייען און ריכטונגען.

דער פארבאנד פון די ליטווישע אידן אין אמעריקע, וואס איז געגרינדעט געווארן אויף א קאנפערענץ דעם 31טן אקטאבער, 1937, האט צוגעשיקט אין קופער יוניאן א באגריסונג און זיך פארפליכטעט אין נאמען פון די ליטווישע אידן אין אמעריקע צו שטיין אויף דער וואך פון דער אומאפהענגיגקייט פון ליטע. דעם זעלבן טאג האט דער פארבאנד דורכגעפירט אין מאנהעטן אפערא הויז א קאנצערט, אויף וועלכן עס איז ארויסגעטראטן א כאר פון ליטווינער פון ברוקלין און עס האט גערעדט דער ליטווישער קאנסול אין ניו יארק, ס. בודריס. אויף דעם קאנצערט איז אויך פארגעלייענט געווארן א באגריסונג פון דעם קופער־יוניאן מיטינג און דעם ליטווישן קאנסול איז איבערגעגעבן געווארן אין נאמען פון די ליטווישע אידן אין אמעריקע א רעזאלוציע. פארשטייער פון דעם פארבאנד ד. מאטיס, פינאנץ־סעקרעטאר פון פארבאנד און דר. מ. סודארסקי, טשערמאן פון דער באארד אוו דירעקטארס, זיינען אויך ארויסגעטראטן אויף פארזאמלונגען פון ליטווינער אין ברוקלין און עליזאבעט, ניו־דזשוירזי, מיט באגריסונגען.

די אנפירער פון דעם פארבאנד ווייזן א געזונטן פאליטישן חוש, ווען זיי זוכן א דערנענטערונג צווישן די ליטווישע אידן און אלע ליטווינער אין אמעריקע. די ליטווישע אידן וועלן דערפון פיל געווינען.

נאך איין וויכטיגער אויפטו פון דעם פארבאנד איז דאס, וואס ביי קיינעם ווערט ניט געבעטן קיין פאליטישער פאספארט. יעדער איינער איז ווילקאמען און יעדער איינער האט די דעה און קאן געשטעלט ווערן אין דער פירערשאפט, אויב ער וויל נאר טאן ארבעט. דעריבער טאקע האט זיך איינגעגעבן צו פאראייניגן אין דעם פארבאנד מענטשן פון אלע ריכטונגען און שאטירונגען אין אידישן לעבן אין אמעריקע. דער פארבאנד ניט זיך אפ נאר מיט קאנסטרוקטיווע הילף. ער העלפט די פאלקס־ארגאניזאציעס אין ליטע, וואס העלפן אויסלערנען די יוגנט א מלאכה („ארט"), וואס העלפן אויפהאלטן דעם געזונט צושטאנד פון דער אידישער באפעלקערונג („אזע"), וואס העלפן די אידישע יוגנט אויסצוואנדערן („האיאס") א. א. וו.

דער פארבאנד קלייבט זיך ארויסצוקומען גאר אין גיכן מיט אן אקציע פאר לייַ־קאסעס, וואו דער קליינער קרעמער וועט קאנען קריגן הלואות פריי פון פראצענטן. דער פארבאנד וועט אויך העלפן די אידישע ביליאטעקן און אנדערע פאלקס־קולטור אנשטאלטן.

אין דער לעצטער צייט האט זיך באוויזן אין דער ליטווישער טעגלעכער פרעסע פון אמעריקע א באריכט, אז ליטווינער זוכן צו רופן א קאנפערענץ אין אמעריקע פאר דער פארטיידיגונג פון ליטע. אויף דער קאנפערענץ, ווערט אנגעוויזן, וועלן זיין פארטראטן די ליטווינער פון אלע ריכטונגען און פאליטישע פארטייען, ווי דאס איז געווען אויף דעם קופער יוניאן מיטינג. דער פארבאנד שטייט אין נאענטע פארבינדונגען מיט די ליטווינער און וועט אננעמען די אויסגעשטרעקטע האנט פון די ליטווינער.

די אידן פון ליטע האבן מיט גרויס פרייד אויפגענומען די נייעס וועגן דער גרינדונג פון דעם פארבאנד פון ליטווישע אידן. און איצט פארמאגט דער פארבאנד אפטיילונגען אין פילאדעלפיע, באסטאן, שיקאגא, און עס האלט זיך אין גרינדן אן אפטיילונג אין לאס אנדזשעלעס. דער פארבאנד פון די ליטווישע אידן אין אמעריקע האט דורך ממשות'דיגער ארבעט שוין איבערצייגט אפילו סקעפטיקער, אז ער מיינט ערנסט מיט זיין ארבעט און אז די צייט איז געקומען, ווען דאס ליטווישע אידנטום אין דער אלטער היים מעג זיין שטאלץ מיט זייערע לאנדסלייט אין אמעריקע.

משה כץ

די פאלסיפיצירער פון דער אידישער עפנטלעכער מיינונג

די איינציקע אידישע צייטונג, דאכט זיך, וואס האט דעם צווייפלהאפטן כבוד צו האבן אן אייגענעם קארעספאנדענט אין רוים, אדער וועניגסטנס אזא, וואס שטייט אין פארבינדונג מיט רוים, איז דער פרומער ניו יארקער „מארגען זשורנאל". פארוואס דאס איז אזוי, און וואס עס ציט אזוי שטארק דעם ארגאן פון דער אידישער רעאקציאנערער ציוניסטישער ארטאדאקסיע גראד צו רוים, דער הויפטשטאט פון די קאטוילישע פאבסטן און פון מוסאליני'ן, וועלן מיר זיך דא ניט פאנאנדערקלייבן, כאטש דאס וואלט געווען זייער א טשיקאווער ענין. גענוג איז צו זאגן, אז דער „מארגען זשורנאל" איז שוין א לאנגע צייט זייער שטארק פאראינטערעסירט אין יעדן ווארט, וואס פאלט פון מוסאליני'ס ליפן און אז קיינער אין דער אידישער פרעסע האט קיינמאל אזוי אקטיוו ניט פארטיידיגט מוסאליני'ן, ווי דער „מארגען זשורנאל".

האט זיך אין אט דעם „מ. זש." מיט עטלעכע טעג צוריק באוויזן א „ספעציעלער קייבל" פון רוים אונטערן נאמען „סטאלינ'ס משרתים שטארק אין כעס אויף אמעריקאנער אידן פאר קריטיקירן זיינע בלוטיקע פראצעסן". אין דער „קייבל" גופא, וואס טראגט דיזאזיקע אומשולדיקע איבערשריפט, ווערט דערציילט אונטער א רוימישער דאטע, אז

„דער סאוועט־רוסישער קארעספאנדענט פון דער היגער צייטונג „זשורנאל ד'איטאליא" מעלדעט, אז די וויכטיקע מלוכה־באאמטע אין סאוועט־רוסלאנד זיינען שטארק אויפגעבראכט קעגן אמעריקע, ספעציעל קעגן די אידן אין אמעריקע, פאר דער אנטי־סטאלין שטעלונג צוליב די מאסקווער פראצעסן. דערדאזיקער קארעספאנדענט זאגט נביאות, אז דיזאזיקע שטימונג וועט פירן צו דעם וואוקס פון אנטיסעמיטיזם אין סטאלינ'ס מדינה."

ווייסן מיר ניט אויף זיכער, צי דער קארעספאנדענט פון „מ. זש." קייבלט טאקע פון רוים, פונקט ווי מיר זיינען ווייט ניט זיכער, אז דער קארעספאנדענט פון זשורנאל ד'איטאליא טעלעגראפירט טאקע פון מאסקווע. אין דער באלעבאטישער און פאשיסטישער פרעסע טרעפט עס צו אפט, אז זייערע „קייבלס" האבן זייער א קורצן וועג: פון דעם רעדאקציע־צימער, וואו זיי ווערן צוגעטראכט, אין דער דרוקעריי, אן שום פארמיטלונג פון טעלעגראף־אפיסעס. מיר זיינען אבער יעדנפאלס זיכער, אז אויב דער פאשיסטישער „זשורנאל ד'איטאליא" האט יא א קארעספאנדענט אין מאסקווע איז ער ניט קיין אריינגייער ניט צו סטאלינ'ען ניט צו וועלכע עס איז „וויכטיקע מלוכה־באאמטע" (וועלכע דער אידישער „מ. זש." באצייכנט אזוי איידל אלס „סטאלינ'ס משרתים"). און אזוי ווי ס'איז ניט אנצונעמען, אז סאוועטישע „וויכטיקע מלוכה־באאמטע" זאלן מאכן וויזיטן צום פאשיסטישן קארעספאנדענט, כדי דערציילן אים נעגן וואס זיי זיינען „שטארק אויפגעבראכט", דארף מען אננעמען, אז דער איינציגער וועג פאר אים צו וויסן, וואס די סאוועט־רעגירונג טראכט, איז צו לייענען די סאוועטישע אפיציעלע פרעסע. „צופעליק" באקומען מיר דא אבער אויך די סאוועטישע פרעסע, מיר לייענען זי אויפמערקזאם און מיר ווייסן, אז מען זאל דארטן אפילו זוכן מיט א מיקראסקאפ, צי מיט א טעלעסקאפ, קאן מען דארטן בשום אופן ניט געפינען, אז די סאוועט־רעגירונג איז „שטארק אויפגעבראכט קעגן אמעריקע און ספעציעל קעגן די אידן". אפילו ווען די קארעספאנדענטן פון די פאשיסטישע צייטונגען זאלן זיך שטעלן אויף די קעפ וועלן זיי אזוינס ניט געפינען אין דער סאוועטישער פרעסע און זייער אויספירה, אז „דידאזיקע שטימונג קאן פירן צו דעם וואוקס פון „אנטיסעמיטיזם" אין סאוועטן־פארבאנד איז ניט מער ווי א פרומער פאשיסטישער וואונש.

ווער עס איז כאטש וויפיל עס איז באקאנט מיטן סאוועטן־פארבאנד, ווייסט, אז די סאוועטישע און קאמוניסטישע שרייבער און טוער קלייבן זיך אויסגעצייכנט פאנאנדער צווישן פריינט און שונאים און האבן ניט קיין טבע צו ווארפן אין איין טאפ ניט גאנץ אמעריקע און ניט אלע אידן. זיי ווייסן אויסגעצייכנט, אז אין אמעריקע בכלל און צווישן די אמעריקאנער אידן בפרט זיינען פאראן רעאקציאנערן און פראגרעסיסטן, רעוואלוציאנערן און פאשיסטן, איבערגעגעבענע פריינט פון סאוועטן־פארבאנד און ביטערע שונאים. זיי ווייסן אויך דאס, וואס עס איז גוט באקאנט סיי אין אמעריקע, סיי איבער גאר דער וועלט: אז די אמעריקאנער פרעסע בכלל און אידישע באזונדער געפינט זיך אין איר ווייטגרעסטן טייל אין די הענט פון רעאקציאנערע עלעמענטן, וואס דריקן בשום אופן ניט אויס ניט די שטימונגען, ניט די מיינונגען פון דיברייטע מאסן פון דער באפעלקערונג, — און אז פונקט ווי די ענגלישע אנטי־רוזוועלט פרעסע האט ניט אויסגעדריקט די שטימונגען פון די אמעריקאנישע מאסן בכלל, אזוי גייט די אידישע אנטי־סאוועטישע פרעסע להפוך צו די שטימונגען פון די ברייטע מאסן פון דער הארעפאשנער אידישער באפעלקערונג. אזוי אז אויב עמיצער אפילו אין „מארגען זשורנאל" וואלט געגלויבט, אז די נידערטרעכטיגע אנטי־סאוועטישע און אנטי־קאמוניסטישע העצע פון דערדאזיקער זשורנאליע קאן ברייגנען צו „דעם וואוקס פון אנטיסעמיטיזם" אין סאוועטן־פארבאנד, קאנען מיר זיי פארזיכערן, אז זיי האבן ניט וואס צו זארגן, אדער . . . וואס צו פרייען זיך.

נאכמער: אפטמאל דאכט זיך אונז, אז די אידישע אנטי־סאוועטישע פרעסע דערלויבט זיך אירע בסדר'דיקע פארסמ'טע אטאקעס און שמוץ־ווארפעריי אויף אלץ און אלעמען וואס האט א שייכות צום סאוועטן־פארבאנד, — דעם א י י נ צ י ק ן לאנד אין דער וועלט, וואו די אידן פילן זיך און ווערן באהאנדלט, ווי גלייכע מענטשן און ווי א פאלק צווישן גלייכע פעלקער, — איז דאס הויפטזאכלעך דערפאר, ווייל זיי זיינען פאראויס זיכער, אז דער סאוועטן־פארבאנד קוקט זיך ניט אום אויף זייערע חנ'דעלעך און אז זיין פאליטיק בנוגע צו אידן קאן בשום אופן ניט באווירקט ווערן דורך זייערע ווילדע געשרייען. ס'איז פונקט ווי אין קרילאוו'ס פאבל מיטן הינטל, וואס האט זיך געריסן אויף די גלייבע ווענט, בילנדיק אויפן העלפאנט. „זע, ביסט דאך שוין הייזעריק פון בילן, — האט מען באמערקט דעם הינטל, — און דער העלפאנט קוקט זיך דאךגארניט אום אויף דיר". „הערסט, אט דאס גיט דאך מיר טאקע צו מוט, — האט דאס הינטל געענטפערט, — איצט וועלן אלע מיינע שכנים זאגן, אז איך בין מסתמא אן אמת'ער גבור, אויב איך האב ניט מורא צו בילן אויפן העלפאנט"...

אבער איין זאך איז דער סאוועטן־פארבאנד, וואס מארשירט אויף זיין אייגענעם ברייטן, לעניניסטישן וועג, ניט אומקוקנדיג זיך אויף די, וואס שטעלן אים ארויס ציינגער, — און אן אנדער זאך זיינען די אידישע לייענער, וואס ווערן פון דער אנטי־סאוועטישער פרעסע געשפייזט. ס'רוב פון דידאזיקע לייענער מעגן טאקע ניט גלויבן אלץ, וואס זייער פרעסע טראכט פאר זיי צו, אבער עפעס פון דעם וואס זיי לייענען קלעפט זיך צו זיי פארט צו, און זיי גייען אפט ארום מיט טענות צום סאוועטן־פארבאנד, און ספעציעל מיט אזעלכע פארערונג, ווי:

אייער ציימונג צום סאָוועטן־פאַרבאַנד און צו בירא־בידזשאַן. מיר ווייסן אייער שטעלונג. מיר ווייסן וויפיל נאָל און סם איר פאַרשפּרייט. נאָר מיר שרייבן פונדעסטוועגן צו אייך מיט דער האָפענונג, אַז איר וועט אַראָפּנעמען די האַנט פון האַרצן און איר וועט כאָטש אַמאָל האַנדלען ווי אַ ספּאָרט און צוגעבן דעם אמת, אַז אַנשטאָט צו פאַרגעסן וועגן 10טן יובילײ פון בירא־בידזשאַן, ווי איר האָט געשריבן, האָבן מיר דעם יובילײ פאַרוואַנדלט אין גרויסע פאָלקס־דעמאָנסטראַציעס פאַר די אויפטואונגען פון די אידישע פּיאָנערן אין בירא־בידזשאַן, פאַר דעם שיינעם און ליכטיגן קאַפּיטל, וואָס עס שטעלט מיט זיך פאָר די ערשטע און איינציגע אידישע אויטאָנאָמיע אין דער וועלט.

דער איצטיגער ערנסטער מאָמענט אין דעם לעבן פון די אידן אין דער גאַנצער וועלט, די שוידערלעכע פּיין, וואָס עס שטייען אויס די אידן אין דייטשלאַנד, עסטרייך, פּוילן און אין די האַלב־פאַשיסטישע לענדער, פאָדערט פון אונז, אַז מיר זאָלן האַלטן טייער די דערגרייכונגען פון די דריי מיליאָן אידן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד אין אַלגעמיין און די דערגרייכונגען פון די אידישע פּיאָנערן אין בירא־בידזשאַן בפרט.

האָפנדיג, אַז איר וועט פאַרעפנטלעכן אונזער בריוו, אָדער איר וועט אויף אַן אַנדער אופן פאַרריכטן דעם טעות, וואָס איר ••••• ראַנאַנגען אין אייער אַרטיקל פון דעם 2טן אַפּריל, בלייבן מיר

מיט בעסטן בירא־בידזשאַן גרוס,

נאַציאָנאַלע עקזעקוטיוו פון „איקאָר“

פּראָפעסאָר טשאַרלס קונץ, פּאָרזיצער

ש. אַלמאַזאָוו, סעקרעטאַר.

דוד מאַטיס

די פאַרטיידיגונג פון די ליטווישע אידן

דאָס האַרץ פון נאָך איין אידישן קיבוץ אין אייראָפּע האָט די טעג אָנגעהויבן צו קלאַפּן שטאַרקער, ווען אויפן האָריזאָנט פון דער אָרימער, אויסגעצערטער ליטע האָט זיך פּלוצים באַוויזן דער שאָטן פון דער פאַשיסטישער פּוילן. די באַפעלקערונג פון דער קליינער ליטע, וואָס ציילט אַרום צוויי און אַ האַלב מיליאָן נפשות, איז גרייט געווען מיטן בוקס אין האַנט צו באַשיצן די זעלבסטשטענדיגקייט פון זייער לאַנד. נעגן ליטע איז אָבער געשטאַנען די צעיושעטע פאַשיסטישע פּוילן, וואָס האָט געזוכט אויסצונוצן די אינטערנאַציאָנאַלע לאַגע און די אינערלעכע שוואַכקייט פון דער פאַשיזירטער ליטע און איינצושלינגען איין מאָל פאַר אַלעמאָל איר קליינע „שוועסטער“. דער אולטימאַטום, וואָס פּוילן האָט איבערגעשיקט צו ליטע און וואָס האָט געפאָדערט צו פאַרענדיגן דעם סכסוך צוליב ווילנע און פאַרבינדן באַלד דיפּלאָמאַטישע באַציאונגען, איז געווען אַ וואָרנונג־סיגנאַל פאַר דעם אידישן ישוב, אַז שווערע טעג קומען אָן.

אַ צאָל פראַגן האָבן אָנגעהויבן צו עגבערן אין מוח פון יעדן ליטווישן אידן אין יענע שווערע טעג: וועט ליטע ווערן אַ צווייטע עסטרייך? — וועלן די 160 טויזנט אידן פון ליטע רואינירט ווערן ווי דאָס איז געשען מיט זייערע שוועסטער און ברידער פון דייטשלאַנד, פּוילן און עסטרייך? מוז אויך דער אידישער קיבוץ פון ליטע ווערן דער קרבן פון די אינטערנאַציאָנאַלע פאַשיסטישע מערדער?

דער גורל פון ליטווישן אידנטום איז פאַרבונדן מיטן וואוקס פון דעמאָקראַטיע

דאָס ליטווישע אידנטום האָט פאַר די 20 יאָר פון דער זעלבסטשטענדיגקייט פון ליטע געהאַט ניט איינמאָל די מעגלעכקייט זיך צו איבערצייגן, אַז זיין וואוילזיין איז אָפּהענגיג אָן דעם וואוקס פון די דעמאָקראַטישע קרעפטן אין לאַנד און אין אויסלאַנד.

אין די ציימן, ווען ליטע איז געווען אַ מיטגליד אין דער משפחה פון דעמאָקראַטישע פעלקער, ווען אין לאַנד האָט געהערשט דער סיים (פּאַרלאַמענט) און דער דערוויילטער פּרעזידענט, האָט ליטע געהאַט אַ שם אַלס דער ערדישער גן־עדן פאַר אירע אידן. פּאַגראָמען זיינען ניט פאָרגעקומען אין ליטע זינט די אידן האָבן זיך מיט 700 יאָר צוריק באַזעצט אין לאַנד. אַנטיסעמיטיזם איז ניט געווען קיין גאַנגבאַרער אַרטיקל; דער ליטווישער פּויער האָט געלעבט פריינדלעך מיט דעם אידן

דער ליטווישער איד האָט זיך געקאָנט צונויפרידן מיטן ליטווישן פּויער און פאָלקס־מענטש אויף זיין שפּראַך, מיט וועלכער דער אַרויפגעאַרבעטער ליטווישער פּריץ און אינטעליגענט האָט זיך געשעמט. דער איד האָט אַפילו געהאָלפן דעם ליטווינער אַריינצושמוגלען און פאַרשפּרייטן אין דאָרף און שטעטל ליטווישע ביכער, וואָס זיינען געדרוקט געוואָרן אין דער לאַטיינישער שפּראַך און וואָס זיינען דעריבער פאַרבאָטן געוואָרן פון דער צאַרישער רעגירונג. אין די מלחמה־יאָרן האָבן אידן צוזאַמען מיט די בעסטע זין און טעכטער פון ליטע געאַרבעט פאַר דער אומאָפּהענגיגקייט פון ליטע, און אַ צאָל פּראָמינענטע אידישע כלל טוער פון אַמעריקע זיינען געווען טעטיג דאָ אין אַמעריקע פאַר דעם זעלבן צוועק.

די ליטווינער האָבן דאָס אַלץ ניט פאַרגעסן און האָבן ביי דער ערשטער געלעגנהייט באַדאַנקט דעם אידישן ישוב אין ליטע. אין דער דעמאָקראַטישער ליטע איז אין דעם מיניסטאָרן־קאַבינעט געזעסן ווי אַ גלייכער צווישן גלייכע דער מיניסטער פאַר אידישע אָנגעלעגנהייטן. מיט די אידישע אָנגעלעגנהייטן האָבן פאַרוואַלטעט די קהילות, וועלכע זיינען געווען אָרגאַניזירט אין דעם נאַציאָנאַל־ראַט (פּאַרלאַמענט פאַר אידישע אָנגעלעגנהייטן). אַ נעץ פון שולן, פאָלקס שולן, גימנאַזיעס, העכערע קורסן און פאָלקס־אוניווערסיטעטן זיינען אין יענע האָניג־יאָרן געווען פאַרשפּרייט איבער גאַנץ ליטע. אידן זיינען געווען פאַרטראָטן אין אַלע רעגירונגס אַנשטאַלטן און וועגן באַגרעניצונגען פאַר אידן אין לערן־אַנשטאַלטן האָט מען אַפילו ניט געקאָנט טראַכטן.

אין דער צייט, וואָס דער אידישער ישוב אין ווילנע, די היסטאָרישע הויפּט שטאָט פון ליטע, וואָס איז דעם 9טן אָקטאָבער, 1920 פאַרכאַפּט געוואָרן פון פּוילישן גענעראַל זשעליגאָווסקי, האָט געליטן אונטערן יאָך פון די פאַרכאַפּער, האָבן די אידן אין ליטע געהאָלפן בויען און אַנטוויקלען דאָס לאַנד.

ליידער האָט אָט־דער צושטאַנד לאַנג ניט אָנגעהאַלטן. ביים רודער פון דער מלוכה האָבן זיך געשטעלט אולטראַ־נאַציאָנאַליסטן, וועלכע האָבן מיט דער הילף פון אַ מיליטערישער קליקע דורכגעפירט דעם 17טן דעצעמבער, 1926, אַ פּוטש און איינגעשטעלט אַ דיקטאַטור.

די סמעטאָנאַ־וואָלדעמאַראַס דיקטאַטור האָט מיט אַן אייזערנער האַנט אונטערדריקט יעדע פאָרמע פון אָפּאָזיציע, האָט פאַנאַנדערגעלאָזט דעם פּאַרלאַמענט, איינגעפירט די שטרייננסטע

צענזור און האָט פאַרבאָטן די עקזיסטענץ פון אַלע פּאָליטישע פּאַרטייען אויסער פון דער נאַציאָנאַליסטישער. די סמעטאָנאַ־וואָלדעמאַראַס דיקטאַטור האָט אויך פאַרניכטעט אַלע רעשטלעך פון דער „אידישער אויטאָנאָמיע“, מיט וועלכער ליטע האָט גע׳שמ׳ט אויף דער וועלט. פון די אידישע קהילות איז קיין שריד און פּליט ניט געבליבן. די געלט אַסיגנירונגען פאַר די אידישע קולטור און שול־אינסטיטוציעס זיינען פאַרקלענערט געוואָרן מיט יעדן יאָר.

צוליב אַ ריי סיבות, איבערהויפּט צוליב דעם דרוק פון אויסלאַנד און צוליב דער פריינטשאַפט פון ליטווינער מיט אידן, האָט די רעגירונג ניט געקאָנט דורכפירן מיטאַמאָל בנוגע אידן די פּראָגראַם פון נאַצי־דייטשלאַנד, אָדער פאַשיסטישער פּוילן. נאָך מער — פּראָפעסאָר וואָלדעמאַראַס, וועלכער האָט אין 1929 אָרגאַניזירט אין סלאָבאָטקע אַ קליינעם פּאָגראָם אויף אידן און האָט געזוכט איינצושפּאַנען ליטע אין דעם וואָגן פון די דייטשישע נאַציס, איז באַזייטיגט געוואָרן פון דער מאַכט און, ווען ער האָט אים עטלעכע יאָר שפּעטער אָרגאַניזירט מיט היטלער׳ס הילף אַ פּוטש נעגן דער סמעטאָנאַ־רעגירונג, איז ער אַריינגעזעצט געוואָרן אין טורמע.

די סמעטאָנאַ־רעגירונג האָט אָבער געפירט אַ פּאָליטיק פון פאַרניכטונג פון דעם אידישן עקאָנאָמישן לעבן אין לאַנד. דיסקרימינאַציעס זיינען אָפיציעל געמאַכט געוואָרן נעגן אידישע סטודענטן, וועלכע האָבן געמוזט האַלטן עקזאַמענס ביים אָנקומען אין אוניווערסיטעט, נאָכדעם ווי זיי זיינען דורכגעגאַנגען רעגירונגס־עקזאַמענס. דער מלוכה־אַפּאַראַט איז געוואָרן ריין פון אידן. די רעגירונג האָט אַרויסגעגעבן אַ געזעץ, לויט וועלכן האַנטווערקער האָבן געדאַרפט האַלטן עקזאַמענס אויף דער ליטווישער שפּראַך. דער אידישער קרעמער איז ביסלעכווייז אַרויסגעשטופּט געוואָרן פון זיין קראָם דורך די אומגעהויערע הויכע שטייערן און צוליב דער קאָנקורענץ פון די קאָאָפּעראַטיוון, וועלכע האָבן באַלאַנגט צו דער מלוכה, אָדער האָבן געקראָגן די שטיצע פון דער מלוכה.

דער עלטערער דור האָט זיך געפּרואווט צופּאַסן צו דער לאַגע און אָנגעהויבן פירן אַ געמאַטערט לעבן. די ליטוואַקעס פון אויסלאַנד (אין אַמעריקע וואוינען מער ליטווישע אידן, ווי אין ליטע, און די גרעסטע מערהייט אידן אין אַפריקע איז געקומען פון דער ליטע) האָבן געשטיצט מיט גרויסע סומען געלט זייערע קרובים אין דער אַלטער היים. די שטיצע האָט אָבער געטראָגן אַן אינדיווידועלן כאַראַקטער. אַזוי צום ביישפּיל האָבן די לאַנדסלייט פון אַמעריקע און אַפריקע איבערגעשיקט קיין ליטע אין יאָר 1937 אַכט מיליאָן ליט (דריי פערטל מיליאָן דאָלאַר). פון אַמעריקע איז אָנגעקומען 5 מיליאָן ליט און פון אַפריקע — דריי מיליאָן ליט.

דער יונגער דור האָט פאַר זיך ניט געזען קיין צוקונפט אין דער אומאָפּהענגיגער ליטע, וואָס איז פאַרשקלאַפט אונטערן קנאָפּל פון דער נאַציאָנאַליסטישער דיקטאַטור, און האָט זיך געפּרואווט אַרויסכאַפּן אין אויסלאַנד. די לעצטע ציפערן באַווייזן, אַז די צאָל אידן איז לעצטנס פאַרקלענערט געוואָרן אין קאָוונע אויף 2 פּראָצענט און אַז די פאַרקלענערונג איז געווען פיל באַדייטנדיגער אין דער פּראָווינץ. נאָך איין וויכטיגן פּונקט ברענגען אַרויס די ציפערן. דער דורכשניטלעכער עלטער פון די אידן אין קאָוונע איז 53 יאָר; פון אַ ניט אידן איז 32 יאָר. די יוגנט, הייסט עס, איז געצוואונגען צו זוכן זיך אַ נייע היים.

נאַצי־דייטשלאַנד און פאַשיסטישע פּוילן האָבן לעצטנס פאַרשטאַרקט זייער ווירקונג אויף ליטע

דער אולטימאַטום, וואָס פּוילן האָט געשיקט צו ליטע דעם 18טן מערץ, איז ניט געקומען פון דער העלער הויט. די אימפּעריאַליסטישע פּוילן האָט ניט איינמאָל געפּרואווט פאַרכאַפּן ליטע. אויף דער וואָך פון ליטעס אומאָפּהענגיגקייט איז אָבער אַלעמאָל געשטאַנען דער סאָוועטן פאַרבאַנד, וואָס איז געווען די ערשטע רעגירונג אין דער וועלט צו אָנערקענען די אומאָפּהענגיקייט. אויף דער וואָך זיינען אויך געשטאַנען די אַרבעטער, פּויערים און פאָלקס מאַסן, וואָס זיינען ניט איינמאָל גרייט געווען מיטן ביקס אין האַנט פאַרטיידיגן ליטע נעגן פּוילנס אָנפאַל.

אין לויף פון 10 יאָר, וואָס ליטע האָט זיך געפונען אונטער דער הערשאַפט פון דער נאַציאָנאַליסטישער דיקטאַטור, זיינען די מאַסן געווען פאַרשקלאַפט און האָבן ביי פיל געלעגנהייטן אַרויסגעוויזן זייער נעגנערשאַפט צו די איינענע דיקטאַטאָרן. לעצטנס זיינען אין ליטע פאָרגעקומען גרויסע פּויערים אויפשטאַנדן און אַרבעטער־אומרוען. די סמעטאָנאַ־דיקטאַטור האָט אָנגענעשוואַכט דעם ווידערשטאַנד פון דער באַפעלקערונג צו דעם אויסערלעכן שונא. דערצו נאָך דאַרף געגומען ווערן אין אַכט די לאַגע אין דער גאַנצער וועלט. די פּוילישע פאַשיסטן האָבן געוואָלט אויסנוצן די פאַרפּלאָנטערטע לאַגע אין אייראָפּע און קריגן ליטע פּונקט, ווי מוסאָליני האָט פאַרכאַפּט עטיאָפּיע און היטלער עסטרייך. די נאַציס, וועלכע האָבן די גאַנצע צייט געוואָרפן זייערע בליקן אויף מעמעל, האָבן איצט געוואָלט אָקופּירן דעם איינציגן האַפן, וואָס ליטע האָט געהאַט.

די אויסערלעכע שונאים פון ליטע האָבן ביי פיל געלעגנהייטן געפּרואווט אויסנוצן איר אינערלעכע שוואַכקייט. סיי פּוילן און סיי נאַצי־דייטשלאַנד האָבן לעצטנס פאַרשטאַרקט זייער פּראָפּאַגאַנדע אין ליטע. און די פּראָפּאַגאַנדע האָט ליידער געהאַט אַ ווירקונג. אָט זיינען נאָר געציילטע פאַקטן, וואָס ריידן פאַר זיך אַליין: דעם 25טן נאָוועמבער, 1937, זיינען פאָרגעקומען אַטאַקעס אויף אידן **אין מעמעל, ווילקאָמיר, און שאַוול**; דעם 26טן נאָוועמבער האָט אַ גרופּע סטודענטן פון דער קאָמערץ־שול אין מעמעל געפאָדערט איינפירן „געטאָ־בענק“ פאַר אידישע סטודענטן; דעם 18טן יאַנואַר, 1938, האָט די „ספּאָרט־קאַמער“ אַרויסגעגעבן אַ פאַראָרדענונג, לויט וועלכער אידן וועלן זיך דעם זומער ניט קאָנען באַטייליגן אין דער נאַציאָנאַלער אָלימפּיאַדע אין ליטע; דעם 10טן מערץ האָבן כוליגאַנעס פאַרשוועכט דעם בית עולם אין שאַוול; דעם זעלבן טאָג זיינען פיל אידישע סטודענטן צעשלאָגן געוואָרן אין דעם קאָוונער אוניווערסיטעט; דעם 12טן מערץ זיינען אידישע סטודענטן שוין געשלאָגן געוואָרן אין די גאַסן פון שטאָט. אויך אויף דער רעגירונג גופא האָט זיך לעצטנס פאַרשטאַרקט די שעדלעכע ווירקונג פון נאַצי־דייטשלאַנד און פון דער פאַשיסטישער פּוילן. ניט געקוקט אויף פּרעזידענט סמעטאָנאַס אָפטע ליבעס־דערקלערונגען צום אידישן פאָלק און ספּעציעל צו די אויסגעדינטע אידישע סאָלדאַטן און פרייוויליגע, איז דער פּונקט, וואָס גאַראַנטירט די רעכט פון מינאָריטעטן ניטאָ אין דער נייער ליטווישער קאָנסטיטוציע, וואָס איז פאַרעפנטלעכט געוואָרן דעם 16טן פעברואַר, 1938, ווען אין לאַנד זיינען דורכגעפירט געוואָרן פייערונגען לכבוד דעם 20 יאָריגן יובילײ פון דער אומאָפּהענגיקייט פון ליטע.

אידן האָבן פּראָטעסטירט נעגן דעם, דערפאַר זיינען די 2 טעגלעכע ציימונגען, די ציוניסטישע „אידישע שטימע“ און די „פאָלקסבלאַט“, געשלאָסן געוואָרן און אַ שטראָף איז אַרויפגעלייגט געוואָרן אויף די רעדאַקטאָרן. אידן האָבן געשיקט דעלעגאַציעס צום פּרעזידענט און דאָס אויך האָט ניט געהאָלפן. די קאָנסטיטוציע האָט נאָך איין פּונקט, וואָס מאַכט צום ערשטן מאָל אַ חילוק צווישן ליטווינער און אַנדערע איינוואוינער פון לאַנד. דער ערשטער קרבן פון דעם פּונקט זיינען די אידן.

דער פּרעזידענט האָט לכבוד דעם יום טוב אויך דערקלערט אַן אַמנעסטיע און באַפרייט פון טורמע דעם נאַצי־אַגענט, פּראָ־

זאָל חבר אַלגין נאָך אַ סך אַ סך יאָרן קאָנען דינען דער אידישער ארבעטערשאַפט און די ברייטסטע אידישע מאַסן!

דער פּלענום רופט די „איקאָר“-טוער צו שאַפן אַ פאָנד פון 5000 דאָלאַר ביז דער קאָנווענשאָן

דער נאַציאָנאַלער פּלענום פון „איקאָר“, וואָס איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן דעם 8טן מאַי, האָט באַשלאָסן זיך ווענדן צו אַלע „איקאָר“ טוער און צו אַלע פריינט פון ביראָ-בידזשאַן באַלד צו שאַפן אַ פאָנד פון 5000 דאָלאַר, כדי צו דערמעגלעכן די „איקאָר“ אָרגאַניזיר- און אויפקלער-אַרבעט.

מיר האָפן, אַז אָט דער רוף וועט אויפגענומען ווערן איבערן גאַנצן לאַנד און, אַז עס וועלן באַלד אַריינקומען ביישטייערן, כדי די זייער און זייער וויכטיגע ארבעט פון דעם „איקאָר“ זאָל ווייטער קאָנען אָנגיין אומגעשטערט. עס איז ניט נויטיג צו מאַכן קיין האַרצרייסנדיגע אַפּילס. נאָר יעדער איינער פאַרשטייט, אַז כדי מען זאָל קאָנען בעסער פאַרשפּרייטן דעם זשורנאַל „ניילעבן“, כדי דער „איקאָר“ זאָל קאָנען דורכפירן מער אויפקלער-מיטינגען, כדי מיר זאָלן קאָנען ארויסשיקן מער אָרגאַניזירערס — איז נויטיג צו שאַפן די פינאַנציעלע מיטלען, וואָס פאָדערן זיך אין פאַרבינדונג מיט אַזאַ ארבעט. זאָל יעדער מיטגליד פון „איקאָר“, יעדער בראַנטש פון דער אָרגאַניזאַציע, יעדער פריינט פון ביראָ-בידזשאַן און פון סאָוועטן-פאַרבאַנד אויף זיך נעמען צוצוטראָגן זיין חלק כדי עס זאָל באַלד געשאַפן ווערן דער פאָנד פון 5,000 דאָלאַר.

עס זיינען ארויסגעשיקט געוואָרן צושריפטן אין אַלע שטעט און עס איז שוין דאָ ביז איצט אַן ענטפער פון אַ צאָל שטעט. קליוולאַנד האָט זיך אונטערגענומען צוצוטראָגן 300 דאָלאַר און האָט באַלד געגעבן 50 דאָלאַר מזומן. לאָס אַנדזשעלעס האָט באַלד צוגעשיקט 250 דאָלאַר. דעטרויט, באָפאַלאָ און פילאַדעלפיע האָבן צוגעזאָגט באַלד צוטראָגן זייער חלק. די אַנדערע שטעט דאַרפן באַלד ענטפערן. זאָל אַ העלפט פון דעם פאָנד געשאַפן ווערן אין צוויי-דריי וואָכן צייט, און די צווייטע העלפט ניט שפּעטער, ווי אין צוויי חדשים.

מיר וועלן אין דעם קומענדיגן נומער „ניילעבן“ פאַרעפנטלעכן אַלע שטעט, וואָס האָבן געענטפערט אויף דעם רוף.

צו דער אַרבעט, חברים, צו זיכערן אונזער ווייטערדיגע אויפקלער-טעטיגקייט, וואָס איז אין דעם איצטיגן מאָמענט אַזוי דרינגענד וויכטיג!

ש. אַלמאַזאָוו

אַט-אַזוי פירט מען די ווייס-גוואַרדייאישע העצעס

דעם 11טן פעברואַר האָט דער „פאָרווערטס“ אויסגעשאָסן מיט אַן עדיטאָריעל, אַז מיר האָבן פאַרגעסן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן. עס איז געווען אַן אומגעלומפּערטע זאַך, ווייל עס איז געווען אומזיניג דעם 11טן פעברואַר צו פאָדערן פון אונז פייערונגען, בשעת דער יובילײ פאַלט ערשט אויס דעם 28טן מערץ. מיר האָבן געענטפערט דעם „פאָרווערטס“ און אָנגעוויזן, אַז זיין עדיטאָריעל איז ביי־זווילינ און לעכערלעך.

מיר האָבן, נאַטירלעך, ווען דעם יום-טוב ניט פאַרגעסן. נאָך מיט חדשים פריער איז אָרגאַניזירט געוואָרן אַ ספּעציעלער פאָלקס-קאָמיטעט אונטערן פאָרזיץ פון דר. חיים זשיטלאָווסקין פאַר דער דורכפירונג פון פאַסנדיגע פייערונגען. עס זיינען ארויסגעשיקט געוואָרן בריוו צו אַלע צייטונגען, זשורנאַלן, צו אַלע אידישע קולטור-אינסטיטוציעס, צו אַלע טיפּן קינדער־שולן אויף אידיש — מיט אַ דערמאָנונג וועגן דעם יום-טוב פון 10 יאָר ביראָ-בידזשאַן. דער „איקאָר“ האָט אין די צושריפטן אָנגעוויזן, אַז אויב וואָסער ניט איז אינסטיטוציע נויטיגט זיך אין אינפאָרמאַציע, אָדער אין ביראָ־בידזשאַנער פאָטאָגראַפישע בילדער, וועט דאָס אַלץ באַזאָרגט ווערן אינגאַנצן פריי. אַזאַ בריוו איז אויך געשיקט געוואָרן צו דעם „פאָרווערטס“ און צו דעם בילדונגס-דעפּאַרטמענט פון ארבעטער רינג.

דאָס האָט אָבער ניט אָפּגעשטעלט די צביונס און די כאַנינס צו פאַרגיסן אַ סך טינט און אויך קראָקאָדיל טרערן אויף דעם, וואָס מיר האָבן כלומר'שט פאַרגעסן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן.

דעם 2טן אַפּריל האָט צביון אַוועקגעלייגט אין „פאָרווערטס“ אַ ריזיגע פלאַכטע מיט אַן אַכט קאָלומדיגן קאָפּ, אַז מיר האָבן פאַרגעסן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ־בידזשאַן און ער האָט שוין אויך, פאַרבייגייענדיג, אַנטוויקלט אַ גאַנצע טעאָריע מיט אַן אויפקלערונג, מישטיינס געזאָגט, וועגן דעם, פאַרוואָס מיר האָבן דעם יום-טוב פאַרגעסן.

דעם 6טן אַפּריל האָבן מיר אַדרעסירט אַ לענגערן בריוו צו צביונען און אים אָנגעוויזן אויף די אַלע טעטיגקייטן, וואָס מיר האָבן צעוויקלט אַרום די פייערונגען פון 10 יאָר ביראָ-בידזשאַן. מיר האָבן אים אויפגעפאָדערט, אַז ער זאָל קאָרעגירן זיינע ביי־זווילינע בויך־סברות וועגן דעם, אַז מיר האָבן דעם יובילײ פון 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן פאַרגעסן. צביון האָט אונזער בריוו ניט געדרוקט און האָט זיינע ליגנס ניט צוריקגעצויגן. מיר האָבן אים דעם 13טן אַפּריל ווידער געשריבן; ווידער האָט דער פאַרלוימדער זיך געמאַכט גע'פּגר'ט. דעם 16טן אַפּריל האָט שוין צביון אָראָפּגענומען די האַנט פון האַרצן און האָט אָנגעשריבן אין זיין אַרטיקל, אַז דער „איקאָר“ האָט אים אָנגעוויזן אויף אַ טעות. מיר האָבן געמיינט, אַז אָט — עס האָט פאָרט ביי דעם מענטשן זיך דערוועקט אַ פאַרלאַנג אַמאָל צו פאַרבעסערן אַ טעות, וואָס ער האָט געמאַכט, אָבער ניט ביי אַ „פאָרווערטס“-מענטש. אַנשטאָט צו פאַרבעסערן דעם טעות טראָגט צביון אונטער אַ נייע העסלעכע העצע און ער זאָגט, אַז אַנשטאָט אַ יובילײ וואָלט מען גאָר נעדאַרפט מאַכן אַ לויה. ווען ניט די נייע העצע, וואָלטן מיר שוין דעם גאַנצן ענין פאַרשוויגן.

מיר פאַרעפנטלעכן דאָ די גאַנצע קאָרעספּאָנדענץ. זאָלן די אידישע מאַסן אורטיילן די פאַרלוימדער; זאָלן די אידישע מאַסן זען אויף וואָס עס זיינען פייאיג די ווייס-גוואַרדייאישע שונאים פון דעם סאָוועטן-פאַרבאַנד אין דעם „פאָרווערטס“, וואָס שטרעקט אויס אַ האַנט צו יעדן איינעם, וועלכער וויל פאַרלוימדן דאָס לאַנד פון ארבעטער און פויערים.

מר. צביון, אַפּריל דעם 6טן, 1938.

„פאָרווערטס“,

175 איסט בראָדוויי,

ניו יאָרק, נ. י.

ווערטער הער צביון:

איר זייט אַ שרייבער און אַ געזעלשאַפטלעכער טוער שוין אַ סך אַ סך יאָרן. ווענדן מיר זיך דעריבער צו אייך מיט דער האָפענונג, אַז כאָטש איר מעגט זיין אַ געגנער פון ביראָ-בידזשאַן און פון סאָוועטן-פאַרבאַנד, וועט איר פונדעסטוועגן נוטמאַכן אַ טעות, וואָס איר זייט באַגאַנגען אין אייער אַרטיקל אין „פאָרווערטס“ פון שבת, אַפּריל דעם 2טן. אַז אייך געפעלט ניט ביראָ-בידזשאַן, דאָס איז אייער ענין, נאָר אַז איר שרייבט, אַז מיר האָבן פאַרגעסן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן, איז דאָס שוין אין ווידערשפּרוך מיט דער ווירקלעכקייט. צו דעם ווילן מיר ציען אייער אויפמערקזאַמקייט.

מיר האָפן, אַז איר וועט האָבן גענוג בירגערלעכן מוט צוצוגעבן אייער טעות און פאַרעפנטלעכן אייער אויסבעסערונג אין צייט.

אין אייער אַרטיקל פון 2טן אַפּריל שרייבט איר:

„פאַרוואָס איז עס אַזוי שטיל בײַ די גלויביגע, וואָס האָבן אונז נאָך גאָר ניט לאַנג צוריק פאַרקלונגען די אויערן מיט דער אידישער רעפּובליק אין ביראָ־בידזשאַן? זיינען זיי אפשר געגאַן פייערן יובילייאומס? ניין, דאָס קאָן קיינער ניט גלויבן.“

„זאָל איך גלויבן, אַז אפילו די ביראָ־בידזשאַנער פּויקלער האָבן אָנגעפאַנגען גלויבן, אַז עפּעס איז דער מער מיט דער אידישער רעפּובליק און אַז דער גאַנצער עסק איז מבולה?“

אויפן צווייטן טאָג שרייבט אייער קאָלעגע ליבערמאַן אין זעלבן „פאָרווערטס“: „אין איצטיגן מאָמענט פאָרט אַרום זשיטלאָווסקי איבער אַמעריקע צו פייערן מיט די קאָמוניסטן דעם 10 יאָריגן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן.“

טו פאַרוואָס רעדט איר זיך ניט צוזאַמען ביי אייך אין צייטונג? שבת שרייבט איר, אַז מיר פייערן ניט דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן; אויף מאָרגן שרייבט ליבערמאַן, אַז זשיטלאָווסקי פאָרט אַרום מיט אונז צוזאַמען פייערן דעם יום-טוב. טו, ווער פון אייך זאָגט דעם אמת?

און איצט אַ פּאָר פאַקטן וועגן דעם, ווי אַזוי מיר האָבן פאַרגעסן צו פייערן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ־בידזשאַן:

1) עס איז געגרינדעט געוואָרן אַ ספּעציעלער פאָלקס-קאָמיטעט אויף צו פייערן דעם יום טוב פון 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן. דער פאָלקס־קאָמיטעט האָט אַרויסגעגעבן אַ ספּעציעלן רוף, וואָס איז פאַרשפּרייט געוואָרן אין 50,000 עקזעמפּלאַרן.

מיינט דאָס פאַרגעסן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן?

2) מיר האָבן אַרויסגעגעבן אַ ספּעציעלע בראָשור „10 יאָר ביראָ-בידזשאַן“, אין 32 זייטן. די בראָשור איז אָפּגעדרוקט געוואָרן אין 10,000 עקזעמפּלאַרן. זי איז שוין כמעט אויסגעקויפט געוואָרן. און איצט גייט צום דרוק אַ צווייטע אויפלאַגע.

מיינט דאָס פאַרגעסן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן?

3) עס גייט איצט צום דרוק אַ ספּעציעלע בראָשור אין ענגליש וועגן 10 יאָר ביראָ-בידזשאַן.

מיינט דאָס פאַרגעסן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן?

4) מיר האָבן אַרויסגעגעבן אַ ספּעציעלן נומער פון „ניילעבן“, געווידמעט דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן. אין דעם נומער איז דאָ אַן אַלזייטיגע באַלויכטונג פון די דערגרייכונגען פון די אידישע פּיאָנערן און פון דער גרויסער באַדייטונג פון ביראָ־בידזשאַן אַלס די ערשטע און איינציגע אידישע אויטאָנאָמיע אין דער וועלט.

„ניילעבן“ איז איצט דער פאַרשפּרייטסטער אידישער זשורנאַל אין דער גאַנצער וועלט. נאָר ניט קוקנדיג אויף זיין שטענדיגער גרויסער צירקולאַציע, איז דער ספּעציעלער נומער אַרויסגעגעבן געוואָרן אין עטלעכע טויזנט מער עקזעמפּלאַרן ווי געוויינלעך.

מיינט דאָס פאַרגעסן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן?

5) מיר האָבן אַרויסגעגעבן אַ ספּעציעלן באַטן צום 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן. אויב איר וועט אונז צושיקן 25 סענט, וועלן מיר אייך שיקן דעם באַטן און מיר וועלן גאָרניט האָבן דאַגעגן, אַז איר זאָלט אים טראָגן אין אייער לאַץ און איר זאָלט זיך שטעלן אין דער ריי פון די פריינט פון ביראָ־בידזשאַן. טויזנטער פריינט פון ביראָ-בידזשאַן און פון סאָוועטן-פאַרבאַנד טראָגן איצט דעם באַטן.

מיינט דאָס פאַרגעסן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן?

6) אויף זייט 5 פון „ניילעבן“ וועט איר זען, אַז ביז איצט זיינען שוין דורכגעפירט געוואָרן די פאָלגנדע פייערונגען:

אַמאַלגאַמייטעד „איקאָר“, נ. י.; בראָנזוויל „איקאָר“, נ. י.; פילאַדעלפיע, גרענד רעפּידס, סאַן פראַנציסקאָ, לינדען און ראָזעל, גאַלוועסטאָן און לאָס אַנדזשעלעס.

אין די פאָלגענדיגע שטעט וועלן די פייערונגען דורכגעפירט ווערן אין די אָנגעוויזענע דאַטעס:

ליבערטי — זונטאָג, דעם 10טן אַפּריל.
פּעטעלומאַ — זונטאַג, דעם 10טן אַפּריל.
סט. פּאָול — זונטאָג, דעם 10טן אַפּריל.
אַטלאַנטאַ — מיטוואָך, דעם 13טן אַפּריל.
באָסטאָן — זונטאַג, דעם 17טן אַפּריל.
קליוולאַנד — זונטאַג, דעם 17טן אַפּריל.
ניו יאָרק — זונטאַג, דעם 17טן אַפּריל.
ווילמינגטאָן — מאָנטאַג, 18טן אַפּריל.
דעטרויט — פרייטאָג, דעם 22טן אַפּריל.
פוירט עמבאָי — מיטוואָך, דעם 20טן אַפּריל.
שיקאַגאָ — זונטאַג, דעם 24טן אַפּריל.
מילוואָקי — זונטאָג, דעם 24טן אַפּריל.
וואַשינגטאָן — זונטאַג, דעם 24טן אַפּריל.
ריטשמאַנד — זונטאַג, 24טן אַפּריל.
באַלטימאָר — זונטאַג, דעם 24טן אַפּריל.
סאַן אַנטאָניאָ — זונטאַג, דעם 24טן אַפּריל.
ראַק איילאַנד — מאָנטאַג, דעם 25טן אַפּריל.
פּאָרטלאַנד — מיטוואָך, דעם 27טן אַפּריל.
גלאָווערסוויל — שבת, דעם 30טן אַפּריל.
סיראַקיוז — זונטאַג, 8טן מאַי.
עזבורי פּאַרק — זונטאַג — 8טן מאַי.
האַדסאָן קאַונטי — דינסטאַג, דעם 10טן מאַי.
נואַרק — זונטאַג, דעם 22טן מאַי.

די פאָלגענדע שטעט האָבן באַשלאָסן איינצואָרדענען פּאַסנדיגע פייערונגען, זיי האָבן נאָך אָבער ניט באַשטימט דעם טאָג:

סינסינעטי, ספּרינגפילד, האַרטפאָרד, דענווער, אָלבאַני, האָליאָק, אַלערטאַון, בינגהעמטאָן, סאַן דיעגאָ און סיאַטל.

מיינט דאָס פאַרגעסן דעם 10טן יובילײ פון ביראָ-בידזשאַן?

איצט ווילן מיר נאָך דערמאָנען, אַז די פייערונג פון ניו יאָרק וועט באַגריסט ווערן פון דעם סאָוועטישן אַמבאַסאַדאָר, אַלעקסאַנדער א. טראָיאַנאָווסקי, וועלכער וועט אויך באַגריסן די פייערונג אין וואַשינגטאָן. די פייערונג אין באָסטאָן וועט באַגריסט ווערן פון דעם סאָוועטישן גענעראַל קאָנסול, פּאָול י. באַראַוואַי. צו דער פייערונג אין שיקאַגאָ פאָרט ספּעציעל דער גרייז-גרויער וועטעראַן פון אידישן וואָרט, ראובן ברייגין.

די פייערונגען, וואָס זיינען שוין דורכגעפירט געוואָרן ביז איצט זיינען געווען אמת'ע פאָלקס-יום טובים אין פולן זין פון וואָרט.

וועלן די אַלע פאַקטן אייך באַוועגן, אַז איר זאָלט זיך אָננעמען מיט מוט און איר זאָלט אין די אינטערעסן פון אמת אַרויסקומען מיט אַ דערקלערונג, אַז איר האָט געמאַכט אַ טעות און, אַז דער יום טוב פון 10 יאָר ביראָ־בידזשאַן איז ניט פאַרגעסן געוואָרן פון אונז?

ווערטער הער צביון, מיר ווייסן זייער גוט די שטעלונג פון